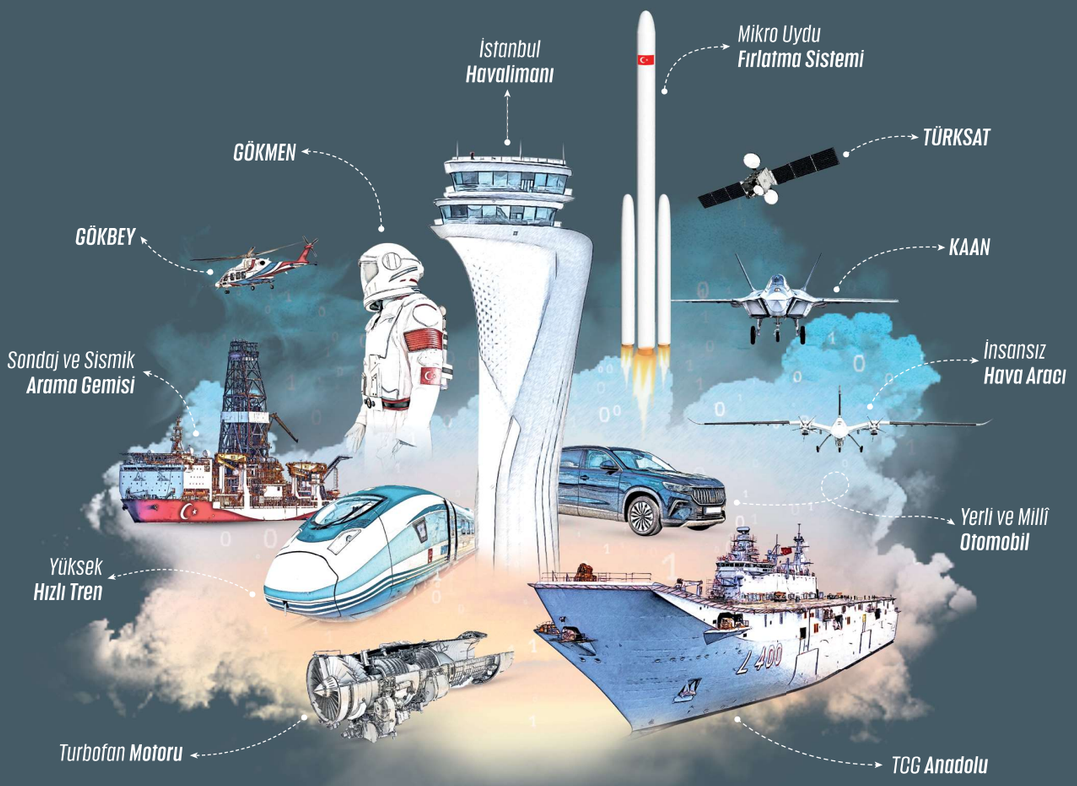
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.

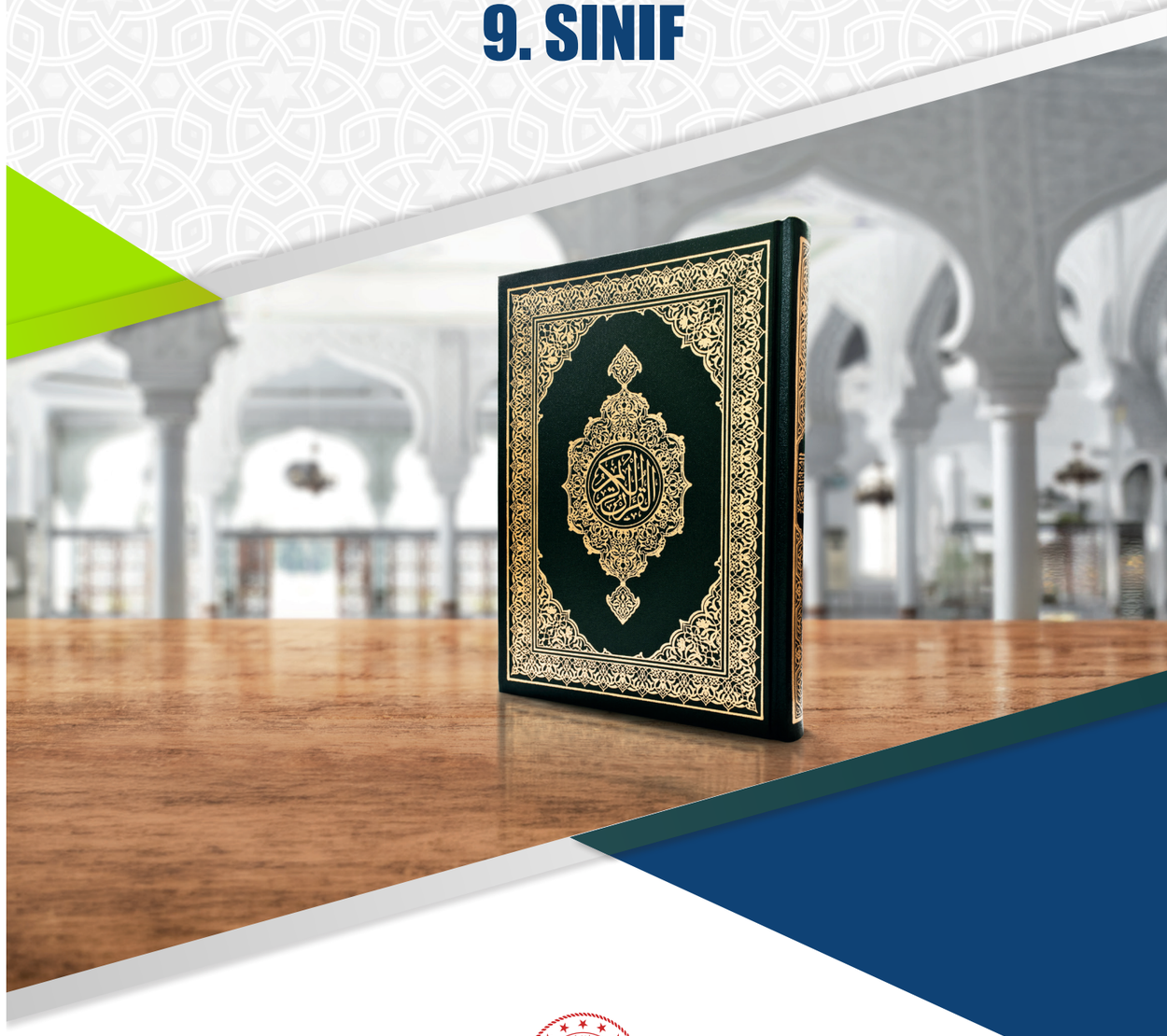
ORTAÖĞRETİM
ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
KUR'AN-I KERİM 9. SINIF
DERS KİTABI

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI | ORTAÖĞRETİM | DERS KİTABI

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

KUR'AN-I KERİM

9. SINIF

ORTAÖĞRETİM

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

KUR'AN-I KERİM

9. SINIF

Ders Kitabı

Yazarlar

Dr. Elif DAVUN
Ayşe SAĞLAM
Emine EFENDİOĞLU GÜL
Erkan TAŞDELEN
Gülişe GÜNDÜZ
Merve KAZANCI
Sadettin NARMAN
Süleyman EMİROĞLU

Ankara - 2026

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları No ..... : 11049
Ders Kitapları Dizisi No ..... : 2575

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

Editör
Doç. Dr. Mustafa KILIÇ

Dil Uzmanı
Serdar ÇAKIROĞLU

Görsel Tasarımcı
Sezgin ÖZTÜRK
Sezin YILMAZ

Çoklu Ortam Tasarımcısı
Mehmet Fatih BÜTÜN
Murat ÖZBEY

Program Geliştirme Uzmanı
Sinan SEÇKİN
Talip AYDEMİR

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı
Sami KAYA

Rehberlik Uzmanı
Kenan PINARBAŞI

ISBN 978-975-11-9280-6

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 03.07.2026 tarih ve 63678484 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir. Kurulca bu kitabın kabul edilmiş olması ders kitabından yayınevi ve yazarın/yazarların sorumluluğunu kaldırmaz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

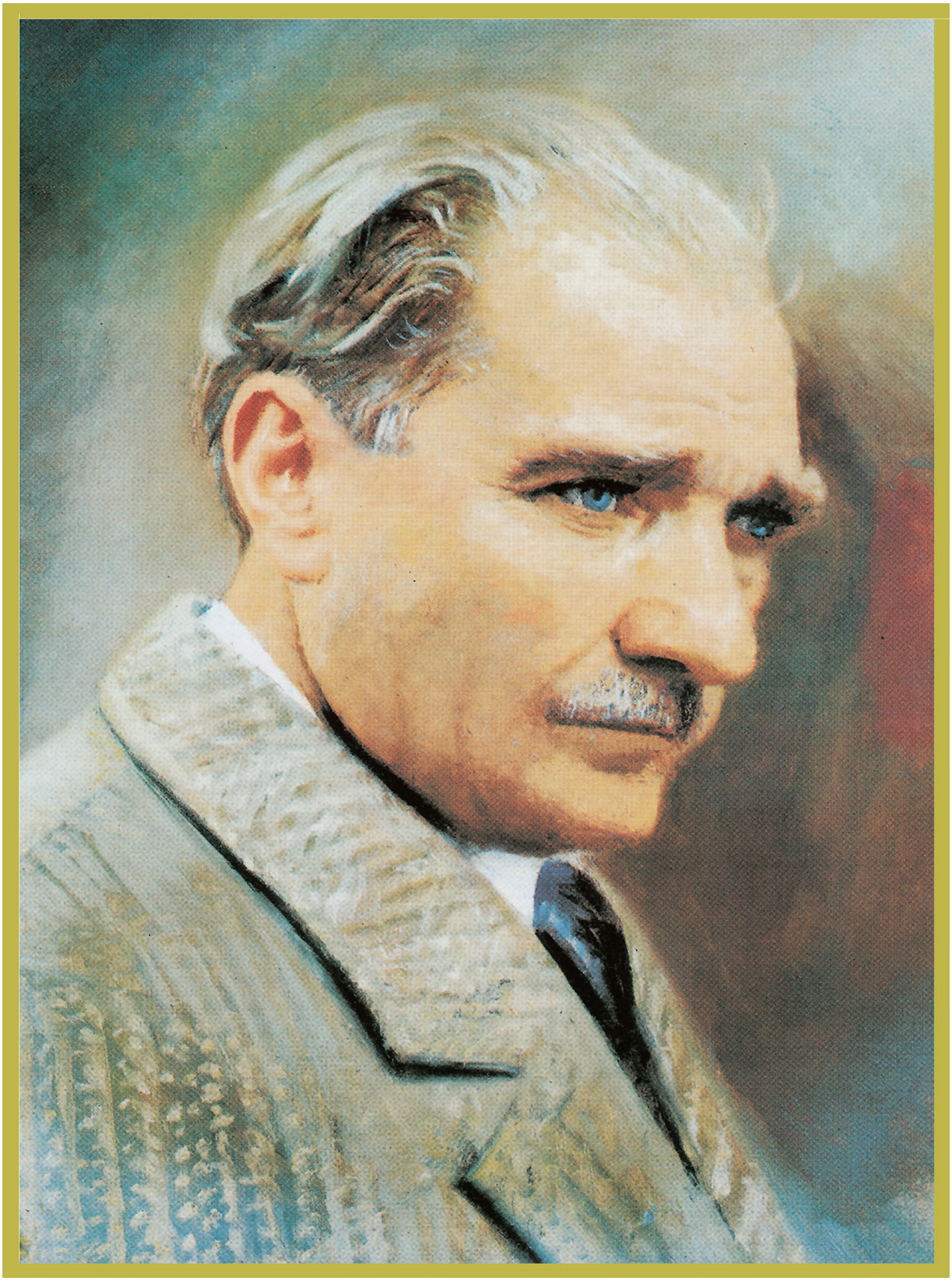
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İçindekiler

Kitabın Tanıtımı 8

1. TEMA KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA 14

1.1. KUR'AN-I KERİM'İ OKUMAYI ÖĞRENMENİN VE GÜZEL OKUMANIN ÖNEMİ 17
1.2. KUR'AN-I KERİM'İN İÇ DÜZENİ 22
1.2.1. Ayet 22
1.2.2. Sure 22
1.2.3. Cüz ve Hizip 23
1.3. KUR'AN-I KERİM'İN YAZILMASI VE KORUNMASI 25
1. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI 30
1. TEMA SONNOTLARI 35

2. TEMA TECVİT 36

2.1. HARFLER VE ÖZELLİKLERİ 39
2.1.1. Harflerin İsimleri 39
2.1.2. Harflerin Mahreçleri 40
2.1.3. Kalın ve İnce Sesli Harfler 42
2.1.4. Harflerin Yazılışları 43
2.2. HARFLERİN TELAFFUZU 49
2.2.1. Harekeler: Üstün, Esre, Ötre 50
2.2.2. Cezim (Sükûn) 53
2.2.3. Şedde 54
2.2.4. Tenvin 55
2.2.5. Med Harfleri: Elif, Vav, Ya 58
2.2.6. Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif 61
2.2.7. Uzatma (Âsar-Çeker) İşareti 62
2.3. OKUNUŞLA İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR 65
2.3.1. Elif Lâm Takısı 65
2.3.2. Zamir 66
2.3.3. Med-Kasır Kelimeleri 67
2.3.4. Okunmayan Elif 67
2.3.5. Hurufımukattaa 68
2.4. MED ÇEŞİTLERİ 71
2.4.1. Medditabii 71
2.4.2. Meddimuttasıl 72
2.4.3. Meddimunfasıl 73
2.4.4. Meddiarız 73
2.4.5. Meddilazım 74
2.4.6. Meddilin 75
2.5. TENVİN VE SAKİN NUNUN HÂLLERİ 78
2.5.1. İhfa 79
2.5.2. İzhar 80
2.5.3. İklab 81
2.6. İDGAMLAR 84
2.6.1. İdgam Mealgunne 84
2.6.2. İdgam Bilagunne 86
2.6.3. İdgam Misleyn 87
2.6.4. İdgam Mütecaniseyn 88
2.6.5. İdgam Mütekaribeyn 90
2. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI 95
2. TEMA SONNOTLARI 101

3. TEMA YÜZÜNDEN OKUMA 102

3.1. FATİHA SURESİ 166
3.2. BAKARA SURESİ 166
3.3. DUHA İLA HÜMEZE SURELERİ 114
3. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI 105
3. TEMA SONNOTLARI 104

4. TEMA EZBERE OKUMA 168

4.1. NAMAZ DUALARI VE ANLAMLARI 170
4.1.1. Sübhaneke Duası ve Anlamı 171
4.1.2. Tahiyyat Duası ve Anlamı 173
4.1.3. Salli-Barik Duaları ve Anlamları 176
4.1.4. Rabbena Duaları ve Anlamları 178
4.1.5. Kunut Duaları ve Anlamları 181
4.2. FATİHA, FİL İLA NÂS SURELERİ VE ANLAMLARI 185
4.2.1. Fatiha Suresi ve Anlamı 186
4.2.2. Fil Suresi ve Anlamı 189
4.2.3. Kureyş Suresi ve Anlamı 191
4.2.4. Maun Suresi ve Anlamı 194
4.2.5. Kevser Suresi ve Anlamı 196
4.2.6. Kâfirun Suresi ve Anlamı 199
4.2.7. Nasr Suresi ve Anlamı 201
4.2.8. Tebbet Suresi ve Anlamı 203
4.2.9. İhlas Suresi ve Anlamı 206
4.2.10. Felak Suresi ve Anlamı 208
4.2.11. Nâs Suresi ve Anlamı 211
4.3. BAKARA SURESİNİN 1-5. AYETLERİ VE ANLAMLARI 216
4.4. BAKARA SURESİNİN 255. AYETİ VE ANLAMI 220
4.5. BAKARA SURESİNİN 285-286. AYETLERİ VE ANLAMLARI 223
4.6. HAŞR SURESİNİN 21-24. AYETLERİ VE ANLAMLARI 227
4. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI 233
4. TEMA SONNOTLARI 241

SÖZLÜK 243
KAYNAKÇA 246
CEVAP ANAHTARLARI KAREKODU 248
GÖRSEL, GENEL AĞ VE E-İÇERİK KAYNAKÇASI KAREKODU 248
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI 249
TÜRK DÜNYASI HARİTASI 250

Kitabın dijital kopyalarında "İçindekiler" sayfasındaki başlıklar üzerine tıklayarak ilgili sayfalara, iç sayfalarda da "Tema" isimleri üzerine tıklayarak "İçindekiler" sayfasına ulaşabilirsiniz.

Kitabın Tanıtımı

Tema numarası

Tema adı

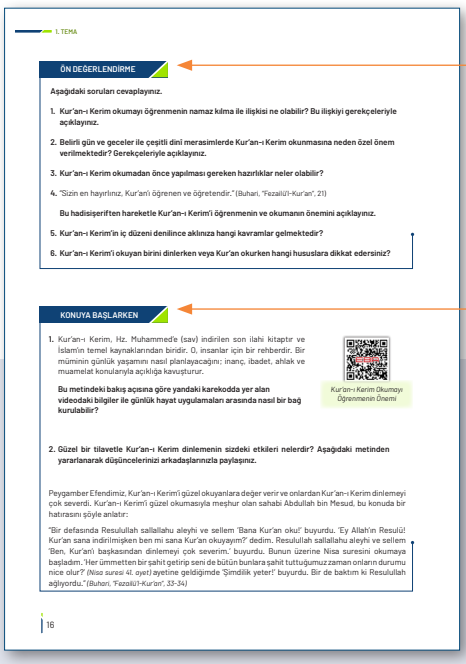
Tema çıktıları

Sayfa numarası

Temaya ait anahtar kavramlar

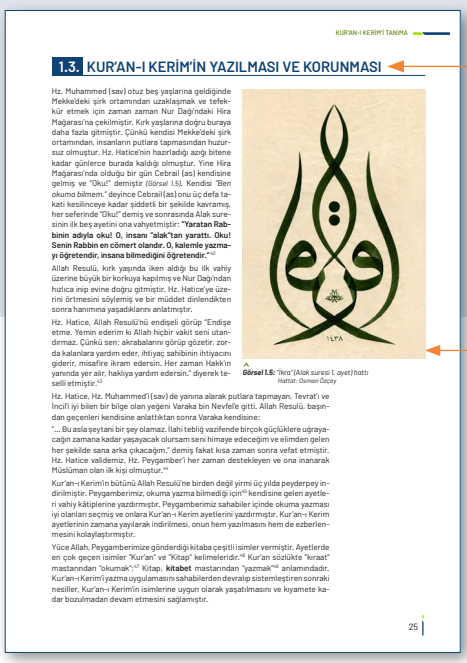
Temanın sunusuna yönlendiren karekod

Temanın dijital nüshasına yönlendiren karekod

Derse hazırlık ve ön değerlendirme yapılan "Ön Değerlendirme" alanı

Derse hazırlık ve ön değerlendirme yapılan "Konuya Başlarken" alanı

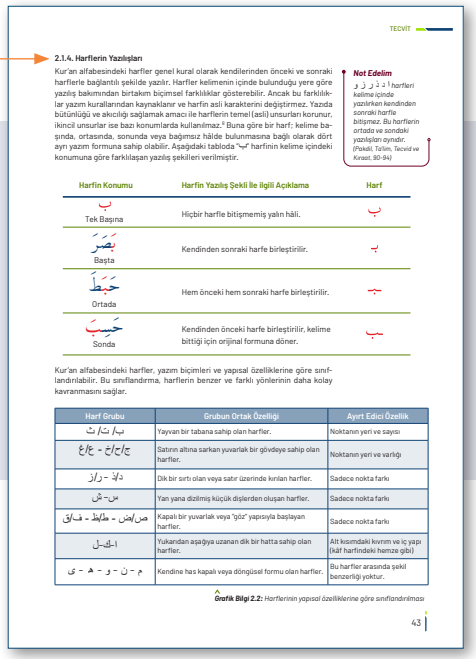
Desimal sistemle gösterilen tema konu başlığı

İçeriği destekleyen görsel

Kitapta bulunan karekodları akıllı cihazlarınıza okutarak veya kitabın dijital kopyalarında yer alan karekodlara tıklayarak e-içeriklere ulaşabilirsiniz.

Kitabın Tanıtımı

Desimal sistemle gösterilen tema alt konu başlığı

TECVİT

2.1.4. Harflerin Yazılışları

Kur'an alfabesindeki harfler genel kural olarak kendilerinden önceki ve sonraki harflerle bağlantılı şekilde yazılır. Harfler kelimenin içinde bulunduğu yere göre yazılış bakımından birtakım biçimsel farklılıklar gösterebilir. Ancak bu farklılıklar yazım kurallarından kaynaklanır ve harfin asli karakterini değiştirmez. Yazıda bütünlüğü ve akıcılığı sağlamak amacı ile harflerin temel (asli) unsurları korunur, ikincil unsurlar ise bazı konumlarda kullanılmaz.[1] Buna göre bir harf; kelime başında, ortasında, sonunda veya bağımsız hâlde bulunmasına bağlı olarak dört ayrı yazım formuna sahip olabilir. Aşağıdaki tabloda "ب" harfinin kelime içindeki konumuna göre farklılaşan yazılış şekilleri verilmiştir.

Not Edelim
ا د ذ ر ز و harfleri kelime içinde yazılırken kendinden sonraki harfle bitişmez. Bu harflerin ortada ve sondaki yazılışları aynıdır. (Pakdil, Talim, Tecvid ve Kıraat, 80-84)

Harf	Harfin Yazılış Şekli ile ilgili Açıklama	Harfin Konumu
ب	Hiçbir harfle bitişmemiş yalın hâli.	Tek Başına
بَـ	Kendinden sonraki harfe birleştirilir.	Başta
ـبَـ	Hem önceki hem sonraki harfe birleştirilir.	Ortada
ـب	Kendinden önceki harfe birleştirilir, kelime bittiği için orijinal formuna döner.	Sonda

Kur'an alfabesindeki harfler, yazım biçimleri ve yapısal özelliklerine göre sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırma, harflerin benzer ve farklı yönlerinin daha kolay kavranmasını sağlar.

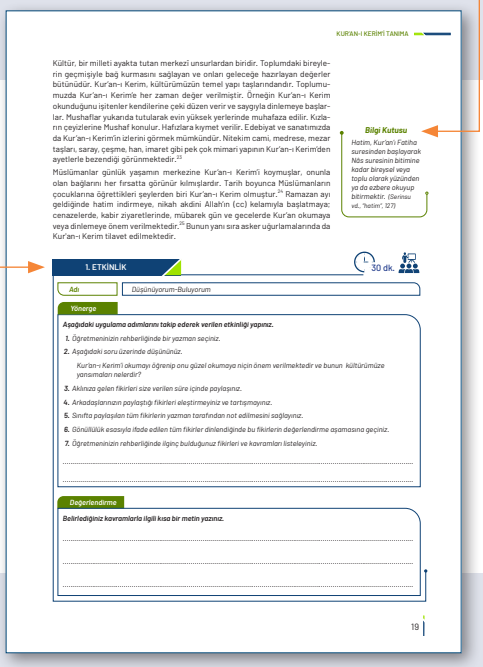
Harf Grubu	Grubun Ortak Özelliği	Ayırt Edici Özellik
ب، ت، ث	Yayvan bir tabana sahip olan harfler.	Noktanın yeri ve sayısı
ج، ح، خ / ج، ح، خ	Satının altına sarkan yuvarlak bir gövdeye sahip olan harfler.	Noktanın yeri ve varlığı
د، ذ / ر، ز	Dik bir sırtı olan veya satır üzerinde kınalan harfler.	Sadece nokta farkı
س، ش	Yan yana dizilmiş küçük dişlerden oluşan harfler.	Sadece nokta farkı
ص، ض / ط، ظ / ف، ق	Kapalı bir yuvarlak veya "göz" yapısıyla başlayan harfler.	Sadece nokta farkı
ا، ك، ل	Yukarıdan aşağıya uzanan dik bir hatta sahip olan harfler.	Alt kısımdaki kıvrım ve iç yapı (kâf harfindeki hemze gibi)
م - ن - و - ه - ى	Kendine has kapalı veya döngüsel formu olan harfler.	Bu harfler arasında şekil benzerliği yoktur.

Grafik Bilgi 2.2: *Harflerinin yapısal özelliklerine göre sınıflandırması*

43

Öğrenme çıktılarının gerçekleşmesine yönelik etkinliklerin bulunduğu alan

Konuyla ilgili ek bilgi verilen alan

KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA

Kültür, bir milleti ayakta tutan merkezi unsurlardan biridir. Toplumdaki bireylerin geçmişiyle bağ kurmasını sağlayan ve onları geleceğe hazırlayan değerler bütünüdür. Kur'an-ı Kerim, kültürümüzün temel yapı taşlarındandır. Toplumumuzda Kur'an-ı Kerim'e her zaman değer verilmiştir. Örneğin Kur'an-ı Kerim okunduğunu işitenler kendilerine çeki düzen verir ve saygıyla dinlemeye başlarlar. Mushaflar yukarıda tutularak evin yüksek yerlerinde muhafaza edilir. Kızların çeyizlerine Mushaf konulur. Hafızlara kıymet verilir. Edebiyat ve sanatımızda da Kur'an-ı Kerim'in izlerini görmek mümkündür. Nitekim cami, medrese, mezar taşları, saray, çeşme, han, imaret gibi pek çok mimari yapının Kur'an-ı Kerim'den ayetlerle bezendiği görünmektedir.[23]

Müslümanlar günlük yaşamın merkezine Kur'an-ı Kerim'i koymuşlar, onunla olan bağlarını her fırsatta görünür kılmışlardır. Tarih boyunca Müslümanların çocuklarına öğrettikleri şeylerden biri Kur'an-ı Kerim olmuştur.[24] Ramazan ayı geldiğinde hatim indirmeye, nikah akdini Allah'ın (cc) kelamıyla başlatmaya; cenazelerde, kabir ziyaretlerinde, mübarek gün ve gecelerde Kur'an okumaya veya dinlemeye önem verilmektedir.[25] Bunun yanı sıra asker uğurlamalarında da Kur'an-ı Kerim tilavet edilmektedir.

Bilgi Kutusu
Hatim, Kur'an'ı Fatiha suresinden başlayarak Nâs suresinin bitimine kadar bireysel veya toplu olarak yüzünden ya da ezbere okuyup bitirmektir. (Sarıtaş vd., "hatim", 127)

1. ETKİNLİK 30 dk.

Adı: Düşünüyorum-Buluyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. Öğretmeninizin rehberliğinde bir yazman seçiniz.
2. Aşağıdaki soru üzerinde düşününüz.
   Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenip onu güzel okumaya niçin önem verilmektedir ve bunun kültürümüze yansımaları nelerdir?
3. Aklınıza gelen fikirleri size verilen süre içinde paylaşınız.
4. Arkadaşlarınızın paylaştığı fikirleri eleştirmeyiniz ve tartışmayınız.
5. Sınıfta paylaşılan tüm fikirlerin yazman tarafından not edilmesini sağlayınız.
6. Gönüllülük esasıyla ifade edilen tüm fikirler dinlendiğinde bu fikirlerin değerlendirme aşamasına geçiniz.
7. Öğretmeninizin rehberliğinde ilginç bulduğunuz fikirleri ve kavramları listeleyiniz.

Değerlendirme

Belirlediğiniz kavramlarla ilgili kısa bir metin yazınız.

19

Konunun daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunacak bilgileri içeren alan

EZBERE OKUMA

Rivayetlere göre İhlas suresi, bazı müşriklerin Hz. Peygamber'e gelerek Allah Teala nasıl bir varlık olduğunu sormaları üzerine nazil olmuştur. Surede Allah'ın (cc) birliği ve eşsizliği vurgulanarak Allah'ın (cc) zatı ve sıfatları hakkında temel esaslar ortaya konulmuş, teslise inanan Hristiyanlar ile Allah'a (cc) evlat isnat eden müşriklerin iddiaları reddedilmiştir.[70]

Bir şeyi saflaştırmak ve katışıksız hâle getirmek anlamına gelen ihlas kelimesi; iman, ibadet, ahlak, dua gibi her türlü dini görevin gösterişten uzak, yalnızca Allah'ın (cc) rızası gözetilerek yapılmasını ifade eder.[71] Bu surenin Allah'ın (cc) birliğini ve eşsizliğini bildirmesi, inancı şirk ve riyadan arındırması ve kulluğun yalnızca Allah'a (cc) yapılması gerektiğini öğretmesi sebebiyle İhlas adıyla anıldığı belirtilir.[72]

İhlas suresi **"De ki O Allah birdir."**[73] ifadesiyle tevhit inancını açık ve özlü bir şekilde ortaya koyar. Kelime olarak "birlemek" anlamına gelen **tevhit**; Allah'ı (cc) zatında, sıfatlarında ve fiillerinde bir ve tek kabul etmek demektir.[74] Ayette "bir" diye çevrilen 'ehad' kelimesi, sayısal bir tekliği değil Allah'ın (cc) eşi, benzeri ve dengi bulunmayan mutlak birliğini ifade eder. Nitekim Türkçede de "bir" ile "tek" arasında anlam farkı vardır.[75]

Sure, Allah'ın (cc) eşsiz ve mükemmel oluşunu vurgulayan önemli mesajlar içerir. Bu bağlamda Samed kavramına yer verilir. Allah'ın (cc) mutlak kudret sahibi olduğu, herkesin ve her şeyin O'na muhtaç bulunduğu, buna karşılık O'nun hiçbir şeye ihtiyaç duymadığı ifade edilir.[76] Bu kavram yalnızca Allah (cc) için kullanılır. Bütün varlıklar yaşamlarını sürdürebilmek için Allah'a (cc) muhtaçtır (Görsel 4.6). Sınırlı ve ihtiyaç sahibi bir varlık olan insana bahşedilen bütün nimetlerin kaynağı da Yüce Allah'tır.

İhlas suresi, Allah'a (cc) insanlara özgü niteliklerin yakıştırılamayacağını açıkça ortaya koyar. Bu çerçevede Allah'a (cc) nispet edilen beşerî özellikler kesin biçimde reddedilir. Bu açıklama "İsa, Allah'ın oğludur." diyen Hristiyanların ve meleklerin Allah'ın (cc) kızları olduğunu iddia eden müşriklerin görüşlerini de geçersiz kılar.[77] Tarih boyunca bazı topluluklar Allah'a (cc) çocuk isnat etmiş ve O'nu soy ve nesil kavramlarıyla açıklamaya çalışmışlardır. Ancak sure; Allah Teala'nın başlangıcı ve sonu olmayan, zaman ve mekânın üstünde bir varlık olduğunu ve hiçbir şekilde yaratılmışlara benzemediğini bildirir. O, yaratılmışların özelliklerinden münezzehtir.

İnsan zihni, çoğu zaman varlıkları birbirine benzeterek anlamaya çalışır ancak Allah (cc) hakkında böyle bir benzetme yapmak mümkün değildir. **"Hiçbir şey O'na denk değildir."**[78] mealindeki surenin son ayeti bu gerçeğe işaret etmektedir. Bu ayet, aynı zamanda surenin başında ifade edilen Allah'ın (cc) birliği ilkesinin bir açıklaması ve surenin özeti niteliğindedir. Çünkü Allah'tan (cc) başka bütün varlıklar O'nun yaratmasıyla var olmuştur, bu nedenle hiçbir varlığın O'na denk olması mümkün değildir.

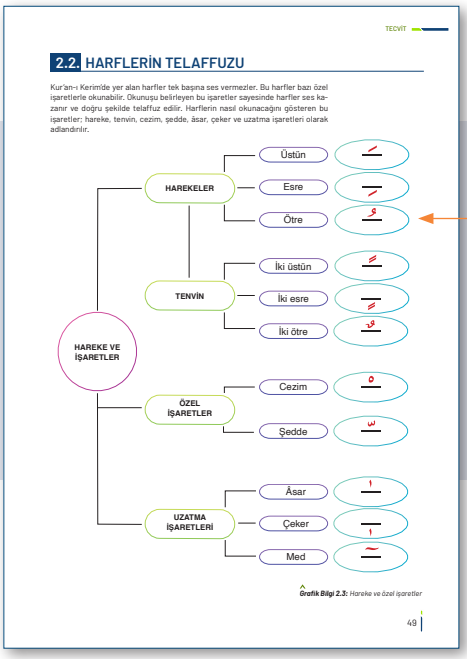
Not Edelim
Hadislerde İhlas suresinin Kur'an'ın üçte birine denk olduğu ifade edilmiştir. Bunun nedeni, Kur'an'ın temel konularından biri olan Allah'ın (cc) birliği ve sıfatları konusunu ele almasıdır. Bu sure; inancı arındırır, kalpteki şirk kalıntılarını temizler. Her okunuşunda insan, Allah'ın (cc) birliğini yeniden tasdik eder ve kalbini yalnızca O'na bağlar. (Ebî, Buhari, "Tevhid", 1)

Görsel 4.6: *İnsan, bebeklikten itibaren birçok ihtiyacı olan bir varlıktır. Allah (cc) ise her şeyin kendisine muhtaç olduğu, hiçbir şeye muhtaç olmayan tek varlıktır.*

İçeriği destekleyen görsel

207

Kitabın Tanıtımı

TECVİT

2.2. HARFLERİN TELAFFUZU

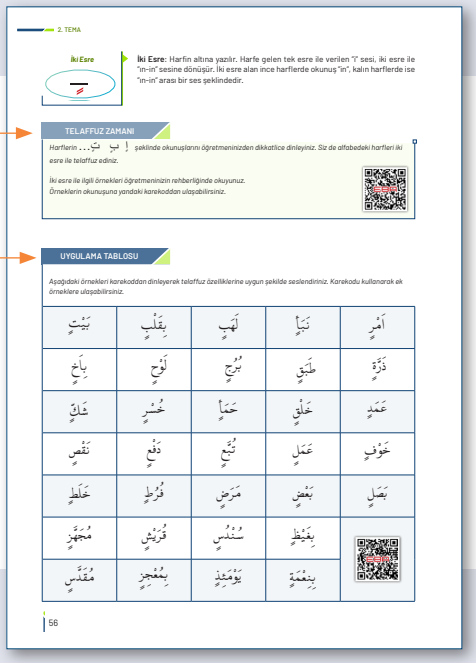
Kur'an-ı Kerimde yer alan harfler tek başına ses vermezler. Bu harfler bazı özel işaretlerle okunabilir. Okunuşu belirleyen bu işaretler sayesinde harfler ses kazanır ve doğru şekilde telaffuz edilir. Harflerin nasıl okunacağını gösteren bu işaretler; hareke, tenvin, cezim, şedde, âsar, çeker ve uzatma işaretleri olarak adlandırılır.

HAREKE VE İŞARETLER
- HAREKELER: Üstün, Esre, Ötre
- TENVİN: İki üstün, İki esre, İki ötre
- ÖZEL İŞARETLER: Cezim, Şedde
- UZATMA İŞARETLERİ: Âsar, Çeker, Med

Grafik Bilgi 2.3: Hareke ve özel işaretler

49

İçeriği destekleyen ve tamamlayan grafik bilgi

2. TEMA

İki Esre: Harfin altına yazılır. Harfe gelen tek esre ile verilen "i" sesi, iki esre ile "in-in" sesine dönüşür. İki esre alan ince harflerde okunuş "in", kalın harflerde ise "in-in" arası bir ses şeklindedir.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin ... بِ بَ بٍ ... şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri iki esre ile telaffuz ediniz.

İki esre ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz.
Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

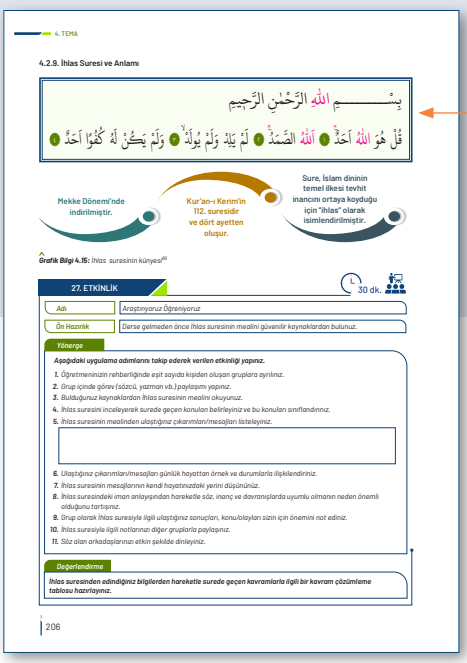
Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

بَيْتٍ	بِقَلْبٍ	لَهَبٍ	نَبَإٍ	أَمْرٍ
بَاخٍ	لَوْحٍ	بُرْجٍ	طَبَقٍ	ذَرَّةٍ
شَاكٍّ	خُسْرٍ	حَمَإٍ	خَلْقٍ	عَمَهٍ
نَقْصٍ	دَفْعٍ	تُبَّعٍ	عَمَلٍ	خَوْفٍ
خَلَطٍ	فُرُطٍ	مَرَضٍ	بَعْضٍ	بَصَلٍ
مُجَهَّرٍ	قُرَيْشٍ	سُنْدُسٍ	بَغْيَظٍ	
مُقَدَّسٍ	بِمُعْجِزٍ	يَوْمَئِذٍ	بِنِعْمَةٍ	

56

Öğrenilen konunun telaffuzla pekiştirilmesine katkıda bulunacak "Telaffuz Zamanı" alanı

Öğrenilen konunun uygulamalarla pekiştirilmesine katkıda bulunacak "Uygulama Tablosu" alanı

4. TEMA

4.2.9. İhlas Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ ۝١ اللّٰهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝٤

Mekke Dönemi'nde indirilmiştir. | Kur'an-ı Kerim'in 112. suresidir ve dört ayetten oluşur. | Sure, İslam dininin temel ilkesi tevhit inancını ortaya koyduğu için "ihlas" olarak isimlendirilmiştir.

Grafik Bilgi 4.15: İhlas suresinin künyesi

27. ETKİNLİK — 30 dk.

Adı: Araştırıyoruz Öğreniyoruz
Ön Hazırlık: Derse gelmeden önce İhlas suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.
2. Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.
3. Bulduğunuz kaynaklardan İhlas suresinin mealini okuyunuz.
4. İhlas suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.
5. İhlas suresinin meallerinden ulaştığınız çıkarımları/mesajları listeleyiniz.
6. Ulaştığınız çıkarımları/mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.
7. İhlas suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz.
8. İhlas suresindeki iman anlayışından hareketle söz, inanç ve davranışlarda uyumlu olmanın neden önemli olduğunu tartışınız.
9. Grup olarak İhlas suresiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konuloloyları sizin için önemini not ediniz.
10. İhlas suresiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.
11. Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.

Değerlendirme

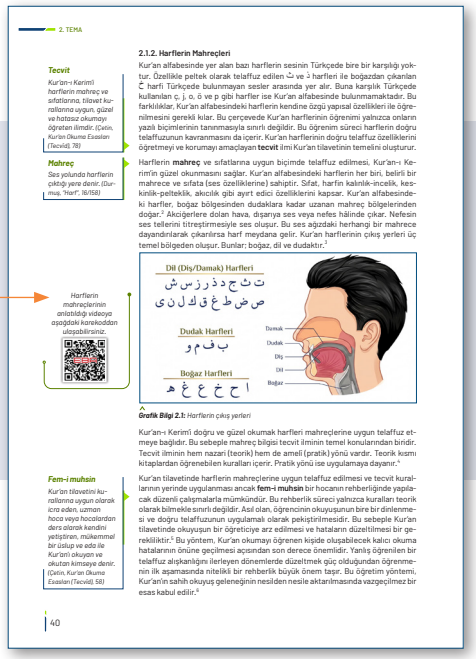
İhlas suresinden edindiğiniz bilgilerden hareketle surede geçen kavramlarla ilgili bir kavram çözümleme tablosu hazırlayınız.

206

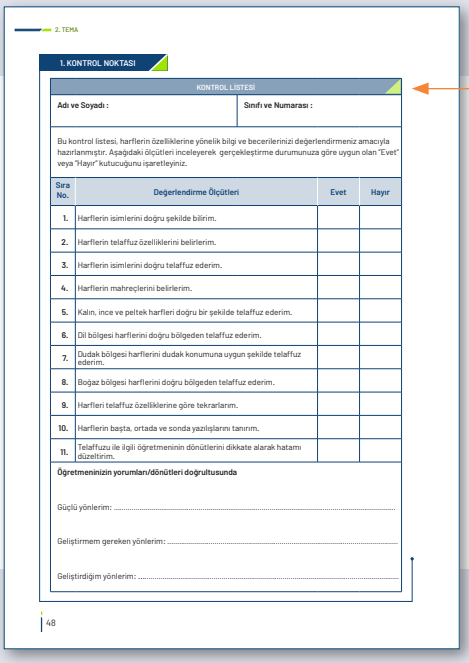
Ezberlenecek surenin Arapçasının yer aldığı bölüm

Kitabın Tanıtımı

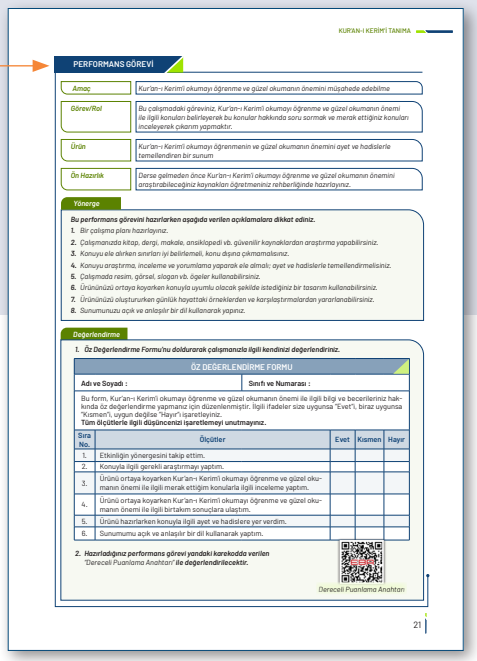
Öğrenme çıktılarının gerçekleşmesini destekleyen elektronik içerik alanı

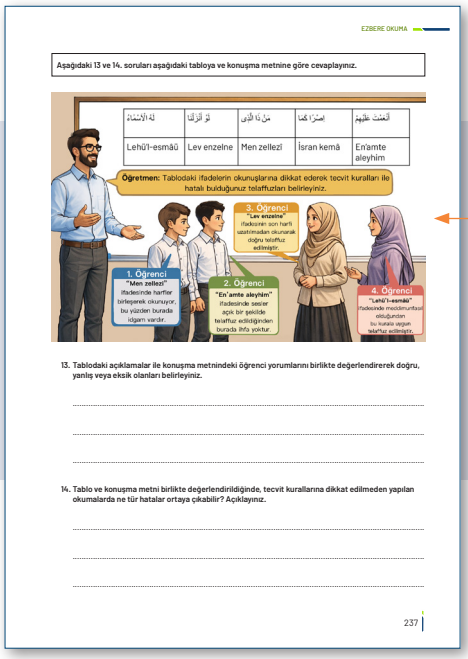
Konu sonlarında öğrencilerin öğrenme çıktısı ile ilgili pekiştirme amaçlı çalışma yapabilecekleri bölüm

Temaya ait performans görevinin bulunduğu bölüm

Kitabın Tanıtımı

EZBERE OKUMA

Aşağıdaki 13 ve 14. soruları aşağıdaki tabloya ve konuşma metnine göre cevaplayınız.

لَهُ الْأَسْمَاءُ	لَوْ أَنْزَلَنَا	مِنْ نَا الَّذِي	إِسْرَا كِمَا	أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
Lehü'l-esmâü	Lev enzelne	Men zellezî	İsrâ kemâ	En'amte aleyhim

Öğretmen: Tablodaki ifadelerin okunuşlarına dikkat ederek tecvit kuralları ile hatalı bulduğunuz telaffuzları belirleyiniz.

1. Öğrenci — "Men zellezî" ifadesinde harfler birleşerek okunuyor, bu yüzden burada idgam vardır.

2. Öğrenci — "En'amte aleyhim" ifadesinde sesler açık bir şekilde telaffuz edildiğinden burada ihfa yoktur.

3. Öğrenci — "Lev enzelne" ifadesinin son harfi uzatılmadan okunarak doğru telaffuz edilmiştir.

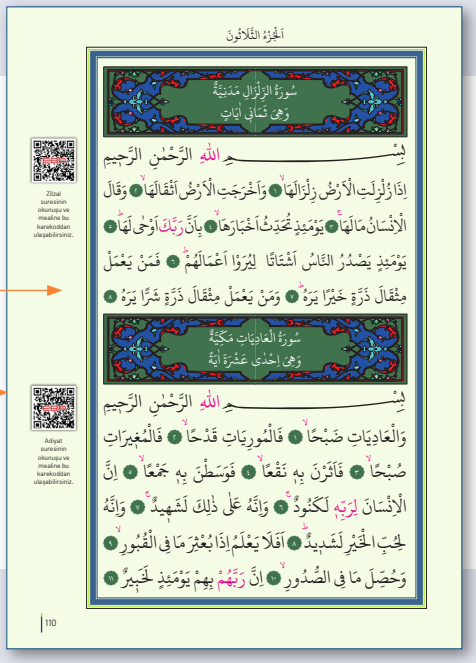
4. Öğrenci — "Lehü'l-esmâü" ifadesinde meddin uzatılması gerekirken uzatılmadığından bu kurala uygun telaffuz edilmiştir.

13. Tablodaki açıklamalar ile konuşma metnindeki öğrenci yorumlarını birlikte değerlendirerek doğru, yanlış veya eksik olanları belirleyiniz.

14. Tablo ve konuşma metni birlikte değerlendirildiğinde, tecvit kurallarına dikkat edilmeden yapılan okumalarda ne tür hatalar ortaya çıkabilir? Açıklayınız.

237

Tema sonu ölçme ve değerlendirme bölümü

اَلْجُزْءُ الثَّلَاثُونَ

سُورَةُ الزِّلْزَالِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِي آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ
الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾
يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

Zilzal suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سُورَةُ الْعَادِيَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ إِحْدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

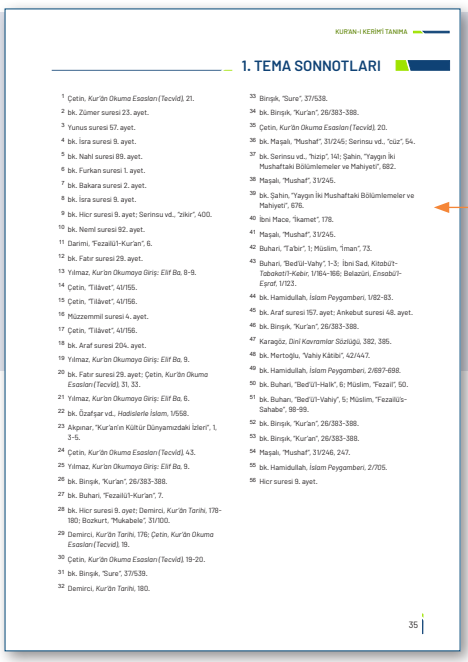
وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَالْمُغِيرَاتِ
صُبْحًا ﴿٣﴾ فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾ إِنَّ
الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُ
لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾
وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ ﴿١١﴾

Adiyat suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

110

Yüzünden okunacak surelerin yer aldığı bölüm

Yüzünden okunacak surenin okunuşunun yer aldığı karekod

KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA

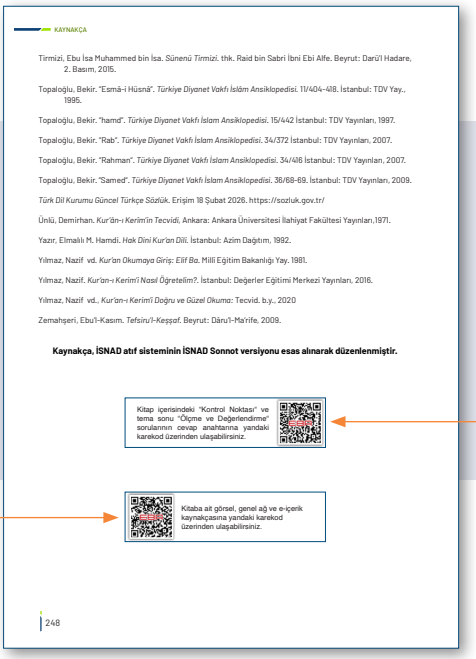
1. TEMA SONNOTLARI

[1] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvid)*, 21.
[2] bk. Zümer suresi 23. ayet.
[3] Yunus suresi 57. ayet.
[4] bk. İsrâ suresi 9. ayet.
[5] bk. Nahl suresi 89. ayet.
[6] bk. Furkan suresi 1. ayet.
[7] bk. Bakara suresi 2. ayet.
[8] bk. İsrâ suresi 9. ayet.
[9] bk. Hicr suresi 9. ayet; Serinsu vd., "zikir", 400.
[10] bk. Neml suresi 92. ayet.
[11] Darimi, "Fezâilü'l-Kur'ân", 6.
[12] bk. Fatır suresi 29. ayet.
[13] Yılmaz, *Kur'ân Okumaya Giriş: Elif Ba*, 8-9.
[14] Çetin, "Tilâvet", 41/155.
[15] Çetin, "Tilâvet", 41/156.
[16] Müzzemmil suresi 4. ayet.
[17] Çetin, "Tilâvet", 41/156.
[18] bk. Araf suresi 204. ayet.
[19] Yılmaz, *Kur'ân Okumaya Giriş: Elif Ba*, 9.
[20] bk. Fatır suresi 29. ayet; Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvid)*, 31, 33.
[21] Yılmaz, *Kur'ân Okumaya Giriş: Elif Ba*, 6.
[22] bk. Özafşar vd., *Hadislerle İslam*, 1/558.
[23] Akpınar, "Kur'an'ın Kültür Dünyamızdaki İzleri", 1, 3-6.
[24] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvid)*, 43.
[25] Yılmaz, *Kur'ân Okumaya Giriş: Elif Ba*, 9.
[26] bk. Binişik, "Kur'an", 26/383-388.
[27] bk. Buhari, "Fezâilü'l-Kur'ân", 7.
[28] bk. Hicr suresi 9. ayet; Demirci, *Kur'ân Tarihi*, 178-180; Bozkurt, "Mukabele", 31/130.
[29] Demirci, *Kur'ân Tarihi*, 178; Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvid)*, 19.
[30] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvid)*, 19-20.
[31] bk. Binişik, "Sure", 37/539.
[32] Demirci, *Kur'ân Tarihi*, 180.
[33] Binişik, "Sure", 37/538.
[34] bk. Binişik, "Kur'an", 26/383-388.
[35] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvid)*, 20.
[36] bk. Maşalı, "Mushaf", 31/245; Serinsu vd., "cüz", 54.
[37] bk. Serinsu vd., "hizip", 141; Şahin, "Yaygın İki Mushaftaki Bölümlemeler ve Mahiyeti", 682.
[38] Maşalı, "Mushaf", 31/245.
[39] bk. Şahin, "Yaygın İki Mushaftaki Bölümlemeler ve Mahiyeti", 676.
[40] İbni Mace, "İkamet", 178.
[41] Maşalı, "Mushaf", 31/245.
[42] Buhari, "Tabir", 1; Müslim, "İman", 73.
[43] Buhari, "Bedü'l-Vahy", 1-3; İbni Sad, *Kitabü't-Tabakati'l-Kebir*, 1/164-166; Belazüri, *Ensabü'l-Eşraf*, 1/123.
[44] bk. Hamidullah, *İslam Peygamberi*, 1/82-83.
[45] bk. Araf suresi 157. ayet; Ankebut suresi 48. ayet.
[46] bk. Binişik, "Kur'an", 26/383-388.
[47] Karagöz, *Dini Kavramlar Sözlüğü*, 382, 385.
[48] bk. Mertoğlu, "Vahiy Kâtibi", 42/447.
[49] bk. Hamidullah, *İslam Peygamberi*, 2/697-698.
[50] bk. Buhari, "Bedü'l-Halk", 6; Müslim, "Fezail", 50.
[51] bk. Buhari, "Bedü'l-Vahiy", 5; Müslim, "Fezailü's-Sahabe", 98-99.
[52] bk. Binişik, "Kur'an", 26/383-388.
[53] bk. Binişik, "Kur'an", 26/383-388.
[54] Maşalı, "Mushaf", 31/246, 247.
[55] bk. Hamidullah, *İslam Peygamberi*, 2/705.
[56] Hicr suresi 9. ayet.

35

Temalarda yer alan sonnotların gösterildiği bölüm

Kitabın Tanıtımı

KAYNAKÇA

Tirmizi, Ebu İsa Muhammed bin İsa. *Sünenü Tirmizi*. thk. Raid bin Sabri İbni Ebi Alfe. Beyrut: Darü'l Hadare, 2. Basım, 2015.

Topaloğlu, Bekir. "Esmâ-i Hüsnâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 11/404-418. İstanbul: TDV Yay., 1995.

Topaloğlu, Bekir. "hamd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 15/442 İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Topaloğlu, Bekir. "Rab". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 34/372 İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Topaloğlu, Bekir. "Rahman". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 34/416 İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Topaloğlu, Bekir. "Samed". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 36/68-69. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük. Erişim 18 Şubat 2026. https://sozluk.gov.tr/

Ünlü, Demirhan. *Kur'ân-ı Kerîm'in Tecvidi*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları,1971.

Yazır, Elmalılı M. Hamdi. *Hak Dini Kur'an Dili*. İstanbul: Azim Dağıtım, 1992.

Yılmaz, Nazif vd. *Kur'an Okumaya Giriş: Elif Ba*. Millî Eğitim Bakanlığı Yay. 1981.

Yılmaz, Nazif. *Kur'ân-ı Kerîm'i Nasıl Öğretelim?*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları, 2016.

Yılmaz, Nazif vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma*: Tecvid. b.y., 2020

Zemahşeri, Ebu'l-Kasım. *Tefsiru'l-Keşşaf*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 2009.

Kaynakça, İSNAD atıf sisteminin İSNAD Sonnot versiyonu esas alınarak düzenlenmiştir.

Kitap içerisindeki "Kontrol Noktası" ve tema sonu "Ölçme ve Değerlendirme" sorularının cevap anahtarına yönlendiren karekod

Kitaba ait görsel, genel ağ ve e-içerik kaynakçasına yönlendiren karekod

248

KİTAP GENELİNDE KULLANILAN SEMBOLLER VE AÇIKLAMALARI

Bireysel etkinlik	Rehberli grup etkinliği	Sonraki sayfada devam eden çalışma
Grup etkinliği		Önceki sayfadan devam eden çalışma
Etkinliğin süresi	Rehberli bireysel etkinlik	

- *Kitap genelinde derkenar, etkinlik gibi bölümlerde kaynakların gösterimi isnad sonnot atıf sistemine göre kısaltılarak verilmiştir.*
- *Kitabın genelinde hicri takvime göre olan tarihler parantez dışında, miladi takvimlerde ise parantez içinde verilmiştir.*

Kısaltmalar

as	*aleyhisselam [Allah'ın (cc) selamı onun üzerine olsun.]*	*MEB*	*Millî Eğitim Bakanlığı*
bk.	*bakınız*	*sav*	*Sallallahü aleyhi vesellem [Allah'ın (cc) salat ve selamı onun üzerine olsun.]*
b.y.	*basım yeri yok*	*TDK*	*Türk Dil Kurumu*
cc	*cellecelalüh (O'nun şanı yücedir.)*	*TDV*	*Türkiye Diyanet Vakfı*
çev.	*çeviren*	*thk.*	*tahkik*
DİA	*Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*	*ts.*	*tarihsiz*
DİB	*Diyanet İşleri Başkanlığı*	*vb.*	*ve benzeri*
ed.	*editör*	*vd.*	*ve diğerleri*
Hz.	*Hazreti*	*Yay.*	*yayınları*
ra	*radıyallahüanh/radıyallahüanha [Allah (cc) ondan razı olsun.]*		

1. TEMA

KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA

İÇERİK ÇERÇEVESİ

1.1. KUR'AN-I KERİM'İ OKUMAYI ÖĞRENMENİN VE GÜZEL OKUMANIN ÖNEMİ

1.2. KUR'AN-I KERİM'İN İÇ DÜZENİ

1.3. KUR'AN-I KERİM'İN YAZILMASI VE KORUNMASI

Bu temada sizlerden

- Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemini müşahede edebilmeyi,
- Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ayırt edebilmeyi,
- Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları anlayabilmeyi

öğrenmeniz beklenmektedir.

Anahtar kavramlar

- ayet
- cüz
- hizip
- kitabet
- Mushaf
- sure
- tertil
- tilavet

Tema Dosyası

Tema Sunusu

ÖN DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. **Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenmenin namaz kılma ile ilişkisi ne olabilir? Bu ilişkiyi gerekçeleriyle açıklayınız.**

2. **Belirli gün ve geceler ile çeşitli dinî merasimlerde Kur'an-ı Kerim okunmasına neden özel önem verilmektedir? Gerekçeleriyle açıklayınız.**

3. **Kur'an-ı Kerim okumadan önce yapılması gereken hazırlıklar neler olabilir?**

4. "Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir." (Buhari, "Fezailü'l-Kur'an", 21)

   Bu hadisişeriften hareketle Kur'an-ı Kerim'i öğrenmenin ve okumanın önemini açıklayınız.

5. **Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni denilince aklınıza hangi kavramlar gelmektedir?**

6. **Kur'an-ı Kerim'i okuyan birini dinlerken veya Kur'an okurken hangi hususlara dikkat edersiniz?**

KONUYA BAŞLARKEN

1. Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'e (sav) indirilen son ilahi kitaptır ve İslam'ın temel kaynaklarından biridir. O, insanlar için bir rehberdir. Bir müminin günlük yaşamını nasıl planlayacağını; inanç, ibadet, ahlak ve muamelat konularıyla açıklığa kavuşturur.

   Bu metindeki bakış açısına göre yandaki karekodda yer alan videodaki bilgiler ile günlük hayat uygulamaları arasında nasıl bir bağ kurulabilir?

Kur'an-ı Kerim Okumayı Öğrenmenin Önemi

2. **Güzel bir tilavetle Kur'an-ı Kerim dinlemenin sizdeki etkileri nelerdir? Aşağıdaki metinden yararlanarak düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.**

Peygamber Efendimiz, Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyanlara değer verir ve onlardan Kur'an-ı Kerim dinlemeyi çok severdi. Kur'an-ı Kerim'i güzel okumasıyla meşhur olan sahabi Abdullah bin Mesud, bu konuda bir hatırasını şöyle anlatır:

"Bir defasında Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem 'Bana Kur'an oku!' buyurdu. 'Ey Allah'ın Resulü! Kur'an sana indirilmişken ben mi sana Kur'an okuyayım?' dedim. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem 'Ben, Kur'an'ı başkasından dinlemeyi çok severim.' buyurdu. Bunun üzerine Nisa suresini okumaya başladım. 'Her ümmetten bir şahit getirip seni de bütün bunlara şahit tuttuğumuz zaman onların durumu nice olur?' *(Nisa suresi 41. ayet)* ayetine geldiğimde 'Şimdilik yeter!' buyurdu. Bir de baktım ki Resulullah ağlıyordu." *(Buhari, "Fezailü'l-Kur'an", 33-34)*

1.1. KUR'AN-I KERİM'İ OKUMAYI ÖĞRENMENİN ÖNEMİ

Hz. Peygamber'in en büyük mucizesi olan Kur'an-ı Kerim Allah'ın (cc) kelamıdır[1] ve bu bakımdan sözlerin en güzelidir.[2] Yüce Allah **"Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt, kalplerdeki hastalıklara bir şifa, inananlara bir rehber ve rahmet gelmiştir."**[3] buyurarak Kur'an-ı Kerim'in insanlar için bir "öğüt, şifa, rehber ve rahmet" olma niteliklerine dikkat çekmiştir. Çünkü Kur'an-ı Kerim, insanları en doğru olana ulaştırmak için gönderilmiştir. Dünya ve ahireti için faydalı işler yapan müminleri de müjdelemiştir.[4] Dolayısıyla Kur'an-ı Kerim; bir müminin hangi emirlere uyup hangi yasaklardan kaçınacağına dair yaşamını planlamasına yardımcı bir kılavuz, bir pusula gibidir.[5]

Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'den "Furkan",[6] "Kitap",[7] "Kur'an"[8] gibi çeşitli isimlerle bahsetmiştir. Bu isimlerden biri de "anma ve hatırlama" anlamlarına gelen "Zikir"dir.[9] Allah (cc) kendisinin anılmasını istemiş ve Müslümanlara Kur'an-ı Kerim okumalarını emretmiştir.[10] Hz. Muhammed (sav) de *"Kur'an; Allah'a göklerden, yerden ve onlarda bulunanlardan daha sevimlidir."* buyurmuştur.[11] Allah (cc) Kur'an okuyanları mükâfatlandıracağını müjdelemiştir.[12]

Bilgi Kutusu

Kur'an-ı Kerim; Hz. Muhammed'e (sav) vahiy yoluyla indirilmiş, mushaflarda yazılan, tevatür olarak nakledilen, okunması ibadet olan, eşi ve benzeri bulunmayan bir kelamdır. (Demirci, Tefsir Usûlü, 63)

Görsel 1.1: *Namaz kılarken kıyamda Kur'an-ı Kerim'den belirli bir miktar ayet okumak gerekir.*

Kur'an-ı Kerim okumak bir ibadet olduğu gibi ibadet etmenin de ayrılmaz bir parçasıdır. Örneğin namazın farzlarından olan kıraati, başka bir ifadeyle Kur'an-ı Kerim'den belirli bir miktar okuma şartını yerine getirebilmek için Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek ve ondan ezberler yapmak gerekir *(Görsel.1.1)*. Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek kadar usulüne uygun bir şekilde okumak da önemlidir. Bunun ilk adımı da harfleri mahreçleriyle telaffuz edebilmektir. Harflerin doğru telaffuzu; kelimelerin, ayetlerin ve nihayetinde Kur'an-ı Kerim'in bir bütün olarak hatasız okunmasını sağlar.[13] Bununla birlikte okunan ayetlerin manasını düşünmek ve emredilenleri uygulamak da gereklidir. Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına uygun bir şekilde dikkatle okumak **tilavet** kavramıyla karşılanmaktadır.[14]

Kur'an-ı Kerim'i tilavet ederken dikkat edilmesi gereken birtakım hususlar vardır ve bu hususlar tilavetin adabını oluşturmaktadır. Kur'an-ı Kerim okunacak yerin temiz olmasına dikkat etmek ve Kur'an-ı Kerim'i abdestli bir şekilde okumak bu adabın başında gelmektedir. Kur'an-ı Kerim, euzübesmele çekilerek okunmaya başlanmalı ve sadakallahülazim [Azim olan Allah (cc) doğru söyledi.] diyerek bitirilmelidir.

Bilgi Kutusu

Euzübesmele "Eûzü billâhi mineşşeytânirracîm. (Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım.)" ve "Bismillâhirrahmânirrahîm. (Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla başlarım.)" anlamındaki cümlelerin kısa ifade edilmiş şekli. (Serinsu vd., "euzü besmele", 81)

Tecvit kurallarına özen gösterip ayetlerin manası düşünülerek tertil üzere okunmalıdır. **Tertil**, Kur'an-ı Kerim'i anlaşılır bir şekilde acele etmeden okumak demektir.[15] Allah Teala **"... Kur'an'ı tane tane, hakkını vererek oku."**[16] buyurarak bu hususa dikkat çekmiştir. Secde ayetleri okunduğunda ise secde edilmelidir.[17] Kur'an-ı Kerim okunurken dinlenmesi de emredilmiştir.[18] Kur'an-ı Kerim kendine özgü bir okunuş biçimine sahiptir. Kur'an'ın ahengi, manasındaki incelik ve derinlik güzel bir tilavetle bir araya gelince insanı etkiler. Ona Allah'ın (cc) ve gönderdiği kelamın yüceliğini hissettirir.[19]

Kur'an-ı Kerim'i okumak ve onun bir kısmını veya tamamını ezberlemek, Allah'ın (cc) razı olduğu işlerdendir. Bu sebeple Müslümanlar Kur'an-ı Kerim okumaya ve ezberlemeye; henüz bilmeyenler öğrenmeye, bilenler ise onu bilmeyenlere öğretmeye teşvik edilmiştir. Kur'an-ı Kerim okumak da dinlemek de sevaptır.[20] Kur'an-ı Kerim'i okuma hususunda en güzel örnek Hz. Muhammed'dir (sav). O; Kur'an-ı Kerim'i Cebrail (as) kendisine nasıl öğrettiyse o şekilde sahabilerine tilavet etmiş, onları sürekli Kur'an-ı Kerim okumaya teşvik etmiştir. Kur'an-ı Kerim'i ağır ağır okuyan Hz. Peygamber, sahabeye de bu şekilde okumalarını öğütlemiştir.[21] Peygamberimiz aksatmadan her gün düzenli bir şekilde Kur'an-ı Kerim okumaya önem vermiştir.[22]

ÖĞRENME GÜNLÜĞÜ

Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkileri, ibadetlerdeki yeri ve önemiyle ilgili aşağıda verilen öğrenme günlüğünü doldurunuz.

Benim için yeni olan bilgiler

.....

.....

Merak ettiğim veya araştırmak istediğim konular

.....

.....

Kur'an-ı Kerim okumanın ibadetlerdeki yeri ve önemi ile ilgili çıkarımlarım

.....

.....

Benim için yeni olan bilgiler

.....

.....

Öğrendiğim konuya ilişkin duygularım

.....

.....

Kültür, bir milleti ayakta tutan merkezî unsurlardan biridir. Toplumdaki bireylerin geçmişiyle bağ kurmasını sağlayan ve onları geleceğe hazırlayan değerler bütünüdür. Kur'an-ı Kerim, kültürümüzün temel yapı taşlarındandır. Toplumumuzda Kur'an-ı Kerim'e her zaman değer verilmiştir. Örneğin Kur'an-ı Kerim okunduğunu işitenler kendilerine çeki düzen verir ve saygıyla dinlemeye başlarlar. Mushaflar yukarıda tutularak evin yüksek yerlerinde muhafaza edilir. Kızların çeyizlerine Mushaf konulur. Hafızlara kıymet verilir. Edebiyat ve sanatımızda da Kur'an-ı Kerim'in izlerini görmek mümkündür. Nitekim cami, medrese, mezar taşları, saray, çeşme, han, imaret gibi pek çok mimari yapının Kur'an-ı Kerim'den ayetlerle bezendiği görünmektedir.[23]

Müslümanlar günlük yaşamın merkezine Kur'an-ı Kerim'i koymuşlar, onunla olan bağlarını her fırsatta görünür kılmışlardır. Tarih boyunca Müslümanların çocuklarına öğrettikleri şeylerden biri Kur'an-ı Kerim olmuştur.[24] Ramazan ayı geldiğinde hatim indirmeye, nikah akdini Allah'ın (cc) kelamıyla başlatmaya; cenazelerde, kabir ziyaretlerinde, mübarek gün ve gecelerde Kur'an okumaya veya dinlemeye önem verilmektedir.[25] Bunun yanı sıra asker uğurlamalarında da Kur'an-ı Kerim tilavet edilmektedir.

Bilgi Kutusu

Hatim, Kur'an'ı Fatiha suresinden başlayarak Nâs suresinin bitimine kadar bireysel veya toplu olarak yüzünden ya da ezbere okuyup bitirmektir. (Serinsu vd., "hatim", 127)

1. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Düşünüyorum-Buluyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde bir yazman seçiniz.*
2. *Aşağıdaki soru üzerinde düşününüz.*

   Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenip onu güzel okumaya niçin önem verilmektedir ve bunun kültürümüze yansımaları nelerdir?
3. *Aklınıza gelen fikirleri size verilen süre içinde paylaşınız.*
4. *Arkadaşlarınızın paylaştığı fikirleri eleştirmeyiniz ve tartışmayınız.*
5. *Sınıfta paylaşılan tüm fikirlerin yazman tarafından not edilmesini sağlayınız.*
6. *Gönüllülük esasıyla ifade edilen tüm fikirler dinlendiğinde bu fikirlerin değerlendirme aşamasına geçiniz.*
7. *Öğretmeninizin rehberliğinde ilginç bulduğunuz fikirleri ve kavramları listeleyiniz.*

.....

.....

Değerlendirme

Belirlediğiniz kavramlarla ilgili kısa bir metin yazınız.

.....

.....

.....

2. ETKİNLİK

30 dk.

Adı Soruyorum-Cevaplıyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde gruplara ayrılınız ve çember şeklinde bir oturma düzeni oluşturunuz.*
2. *Kur'an-ı Kerim'i okumanın önemi ve kültürümüzdeki yeri hakkında merak ettiğiniz hususları veya soruları size verilen kâğıtlara belirlenen süre içinde kaydediniz.*
3. *Süreniz tamamlandığında kâğıtlarınızı sol tarafınızda oturan arkadaşınıza veriniz.*
4. *Arkadaşınızdan gelen kâğıtta yazan soru veya kavramla ilgili bildiklerinizi kâğıda not ediniz.*
5. *Merak ettiğiniz yeni soruyu veya kavramı ekleyerek kâğıdı tekrar solunuzdaki arkadaşınıza iletiniz.*
6. *Tam bir tur tamamlandığında tüm soruları ve cevapları tartışınız.*
7. *Tartışmadan elde ettiğiniz sonuçlardan yola çıkarak Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemi ile Kur'an'ın kültürümüzdeki yerine dair kısa bir metin yazınız.*

.....

.....

.....

Değerlendirme

Etkinlikten edindiğiniz bilgilerden hareketle aşağıda verilen cümleleri tamamlayınız.

Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenmek ve güzel bir tilavette bulunmak önemlidir. Çünkü .....

.....

Kur'an-ı Kerim'e toplumumuzda değer verilmekte ve saygı gösterilmektedir. Örneğin .....

.....

1. KONTROL NOKTASI

Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin önemi hakkında öğrendiğiniz üç bilgiyi üçgenin, bu temada ilk defa karşılaştığınız üç temel kavramı karenin, aklınıza takılan bir soruyu çemberin içine yazınız.

1. Bilgi

.....

.....

2. Bilgi

.....

3. Bilgi

.....

1. Kavram

.....

2. Kavram

.....

3. Kavram

.....

Aklıma Takılan Soru

.....

.....

.....

.....

PERFORMANS GÖREVİ

Amaç	*Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemini müşahede edebilme*
Görev/Rol	*Bu çalışmadaki göreviniz, Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili konuları belirleyerek bu konular hakkında soru sormak ve merak ettiğiniz konuları inceleyerek çıkarım yapmaktır.*
Ürün	*Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemini ayet ve hadislerle temellendiren bir sunum*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemini araştırabileceğiniz kaynakları öğretmeninizin rehberliğinde hazırlayınız.*

Yönerge

Bu performans görevini hazırlarken aşağıda verilen açıklamalara dikkat ediniz.

1. *Bir çalışma planı hazırlayınız.*
2. *Çalışmanızda kitap, dergi, makale, ansiklopedi vb. güvenilir kaynaklardan araştırma yapabilirsiniz.*
3. *Konuyu ele alırken sınırları iyi belirlemeli, konu dışına çıkmamalısınız.*
4. *Konuyu araştırma, inceleme ve yorumlama yaparak ele almalı; ayet ve hadislerle temellendirmelisiniz.*
5. *Çalışmada resim, görsel, slogan vb. ögeler kullanabilirsiniz.*
6. *Ürününüzü ortaya koyarken konuyla uyumlu olacak şekilde istediğiniz bir tasarım kullanabilirsiniz.*
7. *Ürününüzü oluştururken günlük hayattaki örneklerden ve karşılaştırmalardan yararlanabilirsiniz.*
8. *Sunumunuzu açık ve anlaşılır bir dil kullanarak yapınız.*

Değerlendirme

1. ***Öz Değerlendirme Formu'nu doldurarak çalışmanızla ilgili kendinizi değerlendiriniz.***

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı : **Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili bilgi ve becerileriniz hakkında öz değerlendirme yapmanız için düzenlenmiştir. İlgili ifadeler size uygunsa "Evet"i, biraz uygunsa "Kısmen"i, uygun değilse "Hayır"ı işaretleyiniz.
Tüm ölçütlerle ilgili düşüncenizi işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Etkinliğin yönergesini takip ettim.			
2.	Konuyla ilgili gerekli araştırmayı yaptım.			
3.	Ürünü ortaya koyarken Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili merak ettiğim konularla ilgili inceleme yaptım.			
4.	Ürünü ortaya koyarken Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili birtakım sonuçlara ulaştım.			
5.	Ürünü hazırlarken konuyla ilgili ayet ve hadislere yer verdim.			
6.	Sunumumu açık ve anlaşılır bir dil kullanarak yaptım.			

2. ***Hazırladığınız performans görevi yandaki karekodda verilen "Dereceli Puanlama Anahtarı" ile değerlendirilecektir.***

Dereceli Puanlama Anahtarı

1.2. KUR'AN-I KERİM'İN İÇ DÜZENİ

Kur'an-ı Kerim, insanlığa rehber olması amacıyla Hz. Peygamber'e yaşanan olaylar ve ihtiyaçlar doğrultusunda yaklaşık yirmi üç yılda indirilmiştir. Kur'an'ın bu şekilde tedricî olarak indirilmesinde onun doğru anlaşılması, kolay okunarak ezberlenmesi ve inanç ile ahlak ilkelerinin insan hayatında sağlam bir şekilde yerleşmesi gibi bazı hikmetler bulunmaktadır *(Görsel 1.2)*.

Görsel 1.2: *Kur'an-ı Kerim okunup amel edilen bir hayat kitabıdır.*

Ayetlerin ve surelerin Kur'an-ı Kerim'deki sıralanışı indiriliş sırasına göre değil Cebrail'in (as) Allah Resulü'ne bildirdiği tertibe göre yapılmıştır.[26] Hz. Peygamber, ayetleri Cebrail'in (as) kendisine bildirdiği şekilde vahiy kâtiplerine yazdırmıştır. Bunun yanı sıra Allah Resulü, ramazan aylarında o zamana kadar inen ayetleri Cebrail (as) ile karşılıklı olarak bu tertip üzere okumuştur.[27] Sahabe de Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'den öğrendiği şekilde ezberleyip okumuştur. Kur'an-ı Kerim, bu ilahi tertibe göre herhangi bir değişikliğe uğramadan günümüze kadar ulaşmıştır.[28] Bu durum, Kur'an-ı Kerim'in yalnızca içeriğinin değil iç düzenin de özel bir yapıda olduğunu göstermektedir. Ayrıca Kur'an-ı Kerim'in okunmasını kolaylaştırmak için ortaya konan cüz ve hizip gibi bölümler, Kur'an-ı Kerim'in iç düzenini oluşturan temel unsurlardır.

Ayet
Kelime veya cümlelerden meydana gelen, başından ve sonundan özel işaretlerle ayrılmış Kur'an bölümleridir.

Sure
Ayetlerden meydana gelen, başı ve sonu belli olan müstakil Kur'an bölümleridir.

Cüz
Kur'an-ı Kerim'in yirmi sayfadan oluşan bölümleridir.

Hizip
Kur'an-ı Kerim'in beş sayfalık her bir bölümüdür.

Grafik Bilgi 1.1: *Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili kavramlar*

Bilgi Kutusu

Yasin suresinin 1. ayeti sadece harflerden, Rahman suresinin 64. ayeti tek bir kelimeden oluşurken Kur'an'ın en uzun ayeti olan Bakara suresinin 282. ayeti tam bir sayfa uzunluğundadır. (Çetin, Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd), 19)

1.2.1. Ayet

"Herhangi bir şeyin varlığını gösteren alamet, işaret, delil, ibret, mucize" gibi anlamlara gelen **ayet**; Kur'an'ın bir veya birkaç kelimeden ya da cümleden meydana gelen başından ve sonundan özel işaretlerle ayrılmış bölümlerine verilen isimdir.[29] Ayetleri birbirinden ayırmak için konulan işaretlere durak denilmektedir. Kur'an-ı Kerim'de sadece harflerden veya tek kelimeden oluşan kısa ayetler olduğu gibi uzunluğu bir sayfayı bulan ayet de vardır. Hicretten önce inen ayetler Mekki, hicretten sonra inenler ise Medeni ayetler olarak adlandırılır.[30]

1.2.2. Sure

"Yüksek makam, üstün derece, şan, şeref" anlamına gelen **sure**, ayetlerden meydana gelen başı ve sonu belli olan Kur'an bölümlerine verilen isimdir.

Kur'an-ı Kerim'in sureler hâlinde düzenlenmesi, onun her yaş ve anlama düzeyinde kolaylıkla öğrenilmesine, ezberlenmesine ve ibadetlerde okunmasına imkân tanımıştır.[31] Kur'an'da 114 sure bulunmaktadır. Bunların en kısası üç ayetten oluşan Kevser, en uzun suresi de 286 ayetle Bakara suresidir.[32] Fatiha suresi Kur'an'ın başlangıç suresi, Nâs suresi de son suresidir.[33] Tevbe suresinin dışındaki bütün surelerin başında besmele bulunmaktadır.[34] Her surenin başında yer alan ve o surenin adını, nerede nazil olduğunu ve ayet sayısını belirten kısma sure başlığı denir.[35]

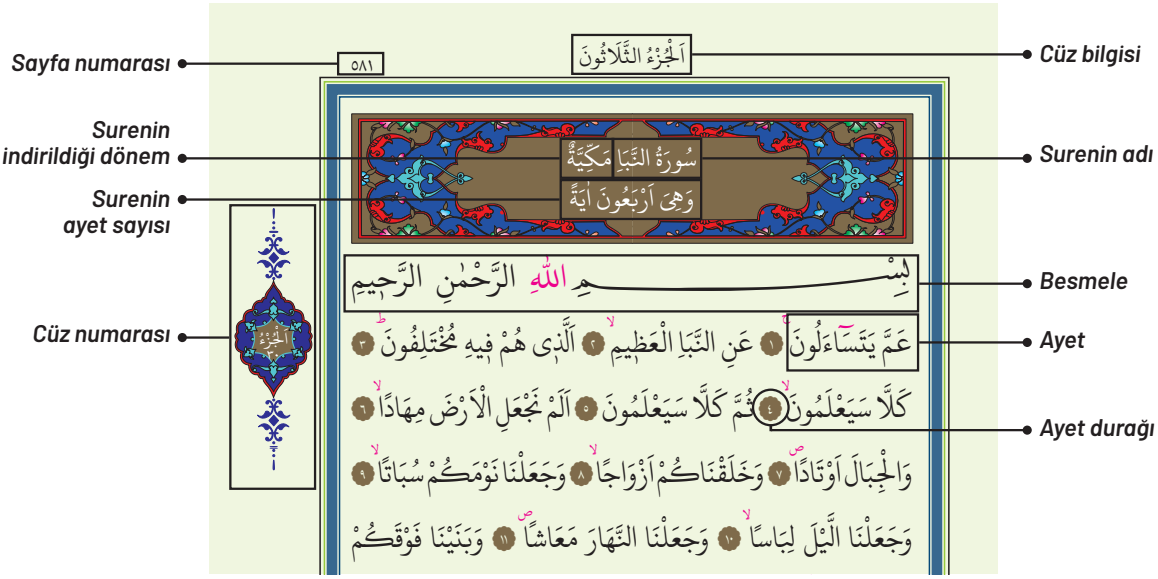
1.2.3. Cüz ve Hizip

Kur'an-ı Kerim'in yirmi sayfadan oluşan bölümlerine **cüz** adı verilir. Kur'an'da 30 cüz bulunmaktadır. Yeni bir cüzün başlangıcını ve sıra numarasını göstermek üzere sol sayfa kenarında yer alan اَلْجُزْءُ ibaresi yazan tezhipli işaretler cüz gülü olarak adlandırılır.[36] **Hizip** ise Kur'an-ı Kerim'in beş sayfalık her bir bölümüne verilen isimdir. Bir cüz içinde dört, Kur'an'ın tamamında ise 120 hizip vardır.[37] Hizbin başlangıcı, sayfa kenarlarına yazılan حِزْبٌ ibaresi ve numarasıyla tezhipli özel işaretler kullanılarak belirtilmiştir[38] *(Görsel 1.3)*. Birinci hizip cüz başında yer aldığı için ayrıca belirtilmemiştir.

Görsel 1.3
Kur'an-ı Kerim sayfasında yer alan hizip örneği

Hz. Peygamber ve ashabı, cüz ve hizip kavramlarını okuyuşta âdet hâline getirdikleri Kur'an bölümlerini ifade etmek için kullanmışlardır.[39] Nitekim sahabenin şu rivayeti bunu açıklamaktadır: *"Hz. Peygamber yatsı namazından sonra bize sohbet ederdi. Bir gece gelmekte gecikince nedenini sorduk. Peygamberimiz 'Kur'an'dan okumakta olduğum hizbim aklıma geldi, tamamlamadan gelmek istemedim.' buyurdu."*[40] İslam âlimleri de Hz. Peygamber ve ashabının tutumundan esinlenerek cüz ve hizip ifadelerini kullanmış, yaşadıkları dönemde Kur'an öğretimi ve Kur'an'ı anlama faaliyetlerinde ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda harf sayılarına göre yeni bölümlemeler yapmıştır. Bu bölümlemenin kabul görmesi ve günümüzde de İslam dünyasında uygulanmaya devam etmesi, Kur'an'ın çokça okunması ve otuz gün içinde hatmedilmesi isteğiyle yakından ilişkilidir *(Görsel 1.4)*. Özellikle ramazan aylarında yapılan hatimler ve hatimle kılınan teravih namazları bu düzenlemeyi önemli hâle getirmiştir.[41]

Görsel 1.4: *Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramların belirtildiği sayfa*

3. ETKİNLİK

20 dk.

Adı	*Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Kur'an-ı Kerim'in iç düzeninin dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırabileceğiniz kaynakları öğretmeninizin rehberliğinde hazırlayınız.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmen rehberliğinde iki grup oluşturarak birer grup sözcüsü seçiniz.*
2. *Gruplarınızla Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili bölümleri inceleyiniz ve bu bölümler arasındaki ilişkiyi belirleyiniz.*
3. *Diyanet İşleri Başkanlığının matbu Kur'an-ı Kerim'inden veya genel ağ adresinde yer alan Kur'an-ı Kerim'den faydalanarak bu kavramlara örnek teşkil edebilecek bölümleri bulunuz.*
4. *Öğretmeninizin rehberliğinde belirlenen kaynaklardan Kur'an-ı Kerim'in iç düzenini oluşturan bölümlerin dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırınız.*
5. *Bulduğunuz bilgileri teyit ederek kaydediniz.*
6. *Ulaştığınız bilgileri diğer grup arkadaşlarınızla paylaşınız.*

Değerlendirme

Aşağıdaki tabloda Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili ifadeler verilmiştir. İfadelerin hangi kavrama ait olduğunu işaretleyiniz.

İfadeler	Kavramlar			
	Ayet	Sure	Cüz	Hizip
Kur'an-ı Kerim'in yirmi sayfadan oluşan bölümleridir.				
Başı ve sonu belli olan Kur'an-ı Kerim'in müstakil 114 bölümüdür.				
Kur'an-ı Kerim'in beş sayfalık her bir bölümüdür.				
Başından ve sonundan özel işaretlerle ayrılmış bir veya birkaç kelime veya cümleden meydana gelen Kur'an bölümleridir.				
Kur'an-ı Kerim'de toplam 120 adet bulunan bölümlerdir.				

2. KONTROL NOKTASI

Aşağıda Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili numaralandırılmış bölümlerin ait oldukları kavramları boş bırakılan yerlere yazınız.

(d. Mülk suresi)	**1.** *Surenin adı.*
(.....)	**2.** *Ayetleri birbirinden ayırmak için konulan işaret.*
(.....)	**3.** *Sureye başlarken Allah'ın (cc) adını anarak O'nun rahmetine sığınma ifadesi.*
(.....)	**4.** *Kur'an-ı Kerim'e ait sayfa numarası.*
(.....)	**5.** *Kur'an-ı Kerim'deki cüz numarasını gösteren özel işaret.*
(.....)	**6.** *Sureleri oluşturan bir veya birkaç kelime veya cümle.*
(.....)	**7.** *Her surenin başında yer alan ve o sure hakkında bilgi veren bölüm.*

1.3. KUR'AN-I KERİM'İN YAZILMASI VE KORUNMASI

Hz. Muhammed (sav) otuz beş yaşlarına geldiğinde Mekke'deki şirk ortamından uzaklaşmak ve tefekkür etmek için zaman zaman Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'na çekilmiştir. Kırk yaşlarına doğru buraya daha fazla gitmiştir. Çünkü kendisi Mekke'deki şirk ortamından, insanların putlara tapmasından huzursuz olmuştur. Hz. Hatice'nin hazırladığı azığı bitene kadar günlerce burada kaldığı olmuştur. Yine Hira Mağarası'nda olduğu bir gün Cebrail (as) kendisine gelmiş ve "Oku!" demiştir *(Görsel 1.5)*. Kendisi *"Ben okuma bilmem."* deyince Cebrail (as) onu üç defa takati kesilinceye kadar şiddetli bir şekilde kavramış, her seferinde "Oku!" demiş ve sonrasında Alak suresinin ilk beş ayetini ona vahyetmiştir: **"Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı "alak"tan yarattı. Oku! Senin Rabbin en cömert olandır. O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir."**[42]

Allah Resulü, kırk yaşında iken aldığı bu ilk vahiy üzerine büyük bir korkuya kapılmış ve Nur Dağı'ndan hızlıca inip evine doğru gitmiştir. Hz. Hatice'ye üzerini örtmesini söylemiş ve bir müddet dinlendikten sonra hanımına yaşadıklarını anlatmıştır.

Hz. Hatice, Allah Resulü'nü endişeli görüp "Endişe etme. Yemin ederim ki Allah hiçbir vakit seni utandırmaz. Çünkü sen; akrabalarını görüp gözetir, zorda kalanlara yardım eder, ihtiyaç sahibinin ihtiyacını giderir, misafire ikram edersin. Her zaman Hakk'ın yanında yer alır, haklıya yardım edersin." diyerek teselli etmiştir.[43]

Görsel 1.5: *"İkra" (Alak suresi 1. ayet) hattı*
Hattat: Osman Özçay

Hz. Hatice, Hz. Muhammed'i (sav) de yanına alarak putlara tapmayan, Tevrat'ı ve İncil'i iyi bilen bir bilge olan yeğeni Varaka bin Nevfel'e gitti. Allah Resulü, başından geçenleri kendisine anlattıktan sonra Varaka kendisine:

"... Bu asla şeytani bir şey olamaz. İlahi tebliğ vazifende birçok güçlüklere uğrayacağın zamana kadar yaşayacak olursam seni himaye edeceğim ve elimden gelen her şekilde sana arka çıkacağım." demiş fakat kısa zaman sonra vefat etmiştir. Hz. Hatice validemiz, Hz. Peygamber'i her zaman destekleyen ve ona inanarak Müslüman olan ilk kişi olmuştur.[44]

Kur'an-ı Kerim'in bütünü Allah Resulü'ne birden değil yirmi üç yılda peyderpey indirilmiştir. Peygamberimiz, okuma yazma bilmediği için[45] kendisine gelen ayetleri vahiy kâtiplerine yazdırmıştır. Peygamberimiz sahabiler içinde okuma yazması iyi olanları seçmiş ve onlara Kur'an-ı Kerim ayetlerini yazdırmıştır. Kur'an-ı Kerim ayetlerinin zamana yayılarak indirilmesi, onun hem yazılmasını hem de ezberlenmesini kolaylaştırmıştır.

Yüce Allah, Peygamberimize gönderdiği kitaba çeşitli isimler vermiştir. Ayetlerde en çok geçen isimler "Kur'an" ve "Kitap" kelimeleridir.[46] Kur'an sözlükte "kıraat" mastarından "okumak";[47] Kitap, **kitabet** mastarından "yazmak"[48] anlamındadır. Kur'an-ı Kerim'i yazma uygulamasını sahabilerden devralıp sistemleştiren sonraki nesiller, Kur'an-ı Kerim'in isimlerine uygun olarak yaşatılmasını ve kıyamete kadar bozulmadan devam etmesini sağlamıştır.

İndirilen Kur'an-ı Kerim ayetleri hemen hemen bütün sahabiler tarafından ezberlenirdi. Ayetler, Peygamber Efendimiz'in seçtiği kırk kadar vahiy kâtibi tarafından yazıya geçirilirdi. Kâtipler, yazma işini bitirince Peygamberimiz onlardan yazdıklarını okumalarını ister ve böylece yazılanların doğruluğunu kontrol ederdi. Bu durumu Zeyd bin Sabit şöyle anlatmaktadır: "Resulullah bana yazdırıyor ve bitirince de yazdığım ayeti yine bana okutturuyordu. Şayet bir yanlış veya noksan bulursa bunu düzelttiriyordu. İşte bundan sonradır ki ben kalkıp bu (ayeti) insanlara bildiriyordum." Ayrıca Kur'an-ı Kerim'in yazılmasına çok dikkat eden Allah Resulü, okuma yazma bilen sahabileri diğerlerine okuma yazmayı öğretmeleri için görevlendiriyordu.[49]

Bazı hadislerde geçtiği üzere Peygamberimiz ramazan ayının her gecesinde Cebrail (as) ile o zamana kadar indirilen Kur'an ayetlerini karşılıklı okurlardı[50] *(Görsel 1.6)*.Bu durum, Peygamberimizin vefatından önceki ramazanda iki defa tekrarlanmıştır.[51] İlahi bir hikmet gereği bu son mukabele ile Kur'an-ı Kerim âdeta son şeklini almıştır. Allah Resulü, Cebrail'den (as) aldığı bu son tertibi başta Zeyd bin Sabit olmak üzere vahiy kâtiplerine öğretmiştir. Allah Resulü hayatta olduğu müddetçe her an vahiy gelebilirdi. Bu nedenle Kur'an-ı Kerim onun döneminde iki kapak arasına alınmamıştır.

Bilgi Kutusu

"Tûr'a, yayılmış ince deri sayfalara düzenle yazılmış kitaba ... andolsun!"
(Tur suresi 1-3. ayetler)
Bu ayetler Kur'an ayetlerinin Peygamberimiz döneminde yazıldığını göstermektedir.

Görsel 1.6: *Allah Resulü ile Cebrail'in (as) ramazan aylarında karşılıklı Kur'an-ı Kerim okumaları (mukabele) kültürümüzde her yıl yaşatılan bir gelenek hâline gelmiştir.*

4. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | *Okuyorum-Yorumluyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. ***Aşağıdaki örnek olay metnini okuyunuz.***

Hz. Ömer Müslüman olmadan önce, Hz. Peygamber'i ve bazı Müslümanları öldürmek için yola çıkar. Yolda Nuaym bin Abdullah ile karşılaşır. Ondan kız kardeşi ile eniştesinin Müslüman olduğunu öğrenince yolunu değiştirir ve onların evine gider. O sırada kız kardeşi ve eniştesi Taha ve Tekvir surelerini okumaktadır. Ömer'i görünce korkuya kapılarak okunan Mushaf nüshalarını saklarlar. Ömer ısrarla kardeşine ne okuduğunu sorar. Kardeşi ise ondan yazılı ayetlere bir şey yapmayacağı konusunda söz aldıktan sonra sahifeyi ona verir. Ömer; Taha suresini 16. ayete, Tekvir suresini de 14. ayete kadar okuduktan sonra Müslüman olur.

(İbni İshak, *Siretü İbni İshak*, 160-163)

2. ***Öğretmeninizin size yönelttiği soruları verilen metne göre cevaplayınız.***
   - *Bu metnin ana fikri nedir?*
   - *Metinde Kur'an ayetlerinin Allah Resulü Dönemi'nde yazıldığına işaret eden kelimelerin altını çiziniz.*
   - *Sahabilerin davranışlarını Kur'an ayetlerine saygı açısından yorumlayınız.*
   - *Hz. Ömer'in Müslüman olduğu dönemi dikkate alarak Kur'an'ın yazıya geçirilme süreci hakkındaki görüşlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.*
3. ***Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunmasıyla ilgili olguları/konuları tanımlayınız.***
4. ***Cevaplarınızı arkadaşlarınızla karşılaştırarak eksik noktaları tamamlayınız.***

Değerlendirme

Bu örnek olay ile Kur'an'ın yazılması ve korunması hakkında neler öğrendiniz? Yazınız.

.....

.....

Hz. Ebu Bekir'in halifeliği döneminde bazı hafız sahabiler şehit edilince Hz. Ömer'in teklif ve ısrarıyla Kur'an-ı Kerim iki kapak arasına alındı. Bu önemli vazife kendisi vahiy kâtibi olup Kur'an-ı Kerimi ezbere bilen Zeyd bin Sabit'in başkanlığında her bir ayetin Peygamber Efendimizin huzurunda yazıldığına dair iki yazılı şahit getirilmesi şartına titizlikle uyularak yapılmıştır. Kur'an-ı Kerim'in iki kapak arasına alınmış hâline **Mushaf** denmiş, bu ilk Mushaf Hz. Ebu Bekir'e teslim edilmiş ve bu hâliyle bütün sahabilerin onayını almıştır.[52] Hz. Ebu Bekir zamanında yazılmış olan bu Mushaf; onun vefatından sonra Hz. Ömer'e, o da vefat edince Peygamber Efendimizin mübarek eşlerinden biri olan Hz. Hafsa'ya intikal etmiştir.

Bilgi Kutusu

Sahife, suhuf kelimeleri ile aynı kökene sahip "mushaf" kelimesi "bir araya getirilip bağlanmış yazılı sayfalar" anlamına gelir. (Maşalı, "Mushaf", 31/254)

Hz. Osman Dönemi'ne gelince İslam toprakları genişlemiş ve uzak bölgelerdeki Müslümanlar arasında Kur'an-ı Kerim'le ilgili bazı okuyuş farklılıkları ortaya çıkmıştır. Bu durumu düzeltmek amacıyla Halife Hz. Osman; Hafsa validemizdeki nüshayı esas alarak Mushaf'ı çoğalttırıp valiliklere göndermiş, asıl nüshayı tekrar Hz. Hafsa'ya iade etmiştir. Mushaf'ın çoğaltılması görevine yine Zeyd bin Sabit başkanlık etmiştir. Hz. Osman, valiliklere gönderdiği bu nüshalara göre Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılmasını ve insanların yanlış telaffuzlarla yazdıkları şahsi nüshaların yaktırılmasını emretmiştir. Hz. Osman'ın bu önemli müdahalesi ile dünyadaki bütün Kur'an-ı Kerim nüshalarının aynı olması sağlanmış ve ileride çıkabilecek fitnelerin önü alınmıştır.[53]

Bilgi Kutusu

Ülkemizde Mushaf basım görevini Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanlığı yürütmekte, basım ve dağıtıma uygun görülen nüshalar mühürlenmektedir. (Genel ağdan alınmıştır.)

Grafik Bilgi 1.2: *Günümüzdeki en eski bazı Kur'an-ı Kerim nüshaları*[54]

Emeviler Dönemi'nde İslam uzak coğrafyalara yayılmış ve farklı milletlerden insanlar akın akın İslam'a girmiştir. Bu süreçte Arapça bilmeyenler Kur'an-ı Kerim'i okumada bazı zorluklarla karşılaşmıştır. Çünkü o döneme kadar harflerde noktalar ve harekeler kullanılmamaktaydı. Hatta bu işaretlerin olmamasından kaynaklı Arapça bilmeyen Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'deki bazı kelimeleri yanlış telaffuz etmiştir. Bu sorunu ortadan kaldırmak için miladi beşinci yüzyılın sonlarında Ebülesved Düeli, günümüzdeki harekeler için kırmızı renk ile noktalar koymuştur. Altıncı yüzyılda ise birbirine benzeyen harflere noktalar konmuş (ب، ت، ث، ج، خ، ذ، ز، ش، ض ظ، غ، ف، ق، ن، ي), Ebülesved Düeli'nin sesleri göstermek için kullandığı noktalar, daha sonra Halil bin Ahmed tarafından geliştirilerek günümüzde kullanılan hareke sistemine dönüştürülmüştür. Kur'an-ı Kerim'i okumayı kolaylaştıran bu düzenlemelerle Arapça bilmeyenlerin dahi Kur'an-ı Kerim'i rahat ve yanlışsız okumaları sağlanmıştır. İlk zamanlarda yapılan bu düzenlemeler farklı renk mürekkeple gösterilmiş, daha sonraları ise bu işaretlerle Kur'an-ı Kerim metni aynı renk mürekkeple yazılagelmiştir. İlerleyen dönemlerde Kur'an-ı Kerim'in iç düzenini kolaylaştırmak amacıyla cüz ve hizip gibi bölümlendirmeler yapılmış, ayrıca ayetler için durak işaretleri konulmuştur. Sonuç olarak Resulullah Dönemi'nde yazılan, Hz. Ebu Bekir Dönemi'nde iki kapak arasına toplanan, Hz. Osman Dönemi'nde çoğaltılan Mushaf; insanların daha rahat okuyup ezberleyebilmeleri için nokta ve harekeler konarak ve düzenlemeler yapılarak günümüze kadar ulaştırılmıştır. Kur'an-ı Kerim, kesintisiz bir şekilde yazıya aktarıldığı gibi Allah Resulü'nden günümüze kadar hafızlar tarafından da ezberlenmiştir.[55] Bu süreç âdeta şu ayetin tefsiri olmuştur: **"Şüphesiz o Zikr'i (Kur'an'ı) biz indirdik, biz! Onun koruyucusu da elbette biziz."**[56]

Grafik Bilgi 1.3: *Vahyin korunmasıyla ilgili yapılan bazı çalışmalar*

5. ETKİNLİK

20 dk.

Adı	Kur'an-ı Kerim'in Yazılması ve Korunması

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Aşağıdaki soruları düşününüz.*
   - *Kur'an-ı Kerim'in vahyedildiği dönemde hem yazıya geçirilmesinin hem de ezberlenmesinin sebepleri nelerdir?*
   - *Hz. Ömer niçin Kur'an-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesini istemiştir?*
   - *Kur'an-ı Kerim'in Mushaf hâline getirilmesi ve çoğaltılması, Müslümanlar açısından hangi riskleri ortadan kaldırmıştır?*
   - *Harekeleme ve noktalama işaretlerinin eklenmesi Kur'an'ın doğru okunması ve anlaşılmasına nasıl katkıda bulunmuştur?*
2. *Gönüllülük esasına göre soruları cevaplayınız.*
3. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*
4. *Soruya ilişkin cevabınızı henüz netleştiremediyseniz veya doğru cevaba ulaşamadıysanız öğretmeninizin verdiği ipuçlarıyla tekrar düşününüz.*
5. *Soruları cevaplarken sınıf kurallarını dikkate alınız.*

Değerlendirme

Etkinlikten edindiğiniz bilgilerden hareketle aşağıda verilen cümleyi tamamlayınız.

Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması sürecinde yapılan çalışmaların ortak özelliği .....

.....

3. KONTROL NOKTASI

Aşağıda ifadelerin başına ilgili olduğu kişilere ait harfi yazarak ifadelerle kişileri eşleştiriniz.

İfadeler	
(.....)	**1.** Döneminde iki kapak arasına alındığı halife.
(.....)	**2.** Ünlü sesler için harfleri harekeleyen.
(.....)	**3.** İki kapak arasına alınmasını gündeme getiren.
(.....)	**4.** Yazılmaya başlandığı dönem.
(.....)	**5.** Ünlü sesler için harfleri noktalayan.
(.....)	**6.** İlk nüshanın teslim edildiği validemiz.
(.....)	**7.** Döneminde çoğaltıldığı halife.
(.....)	**8.** Vahiy kâtiplerinin başkanı.

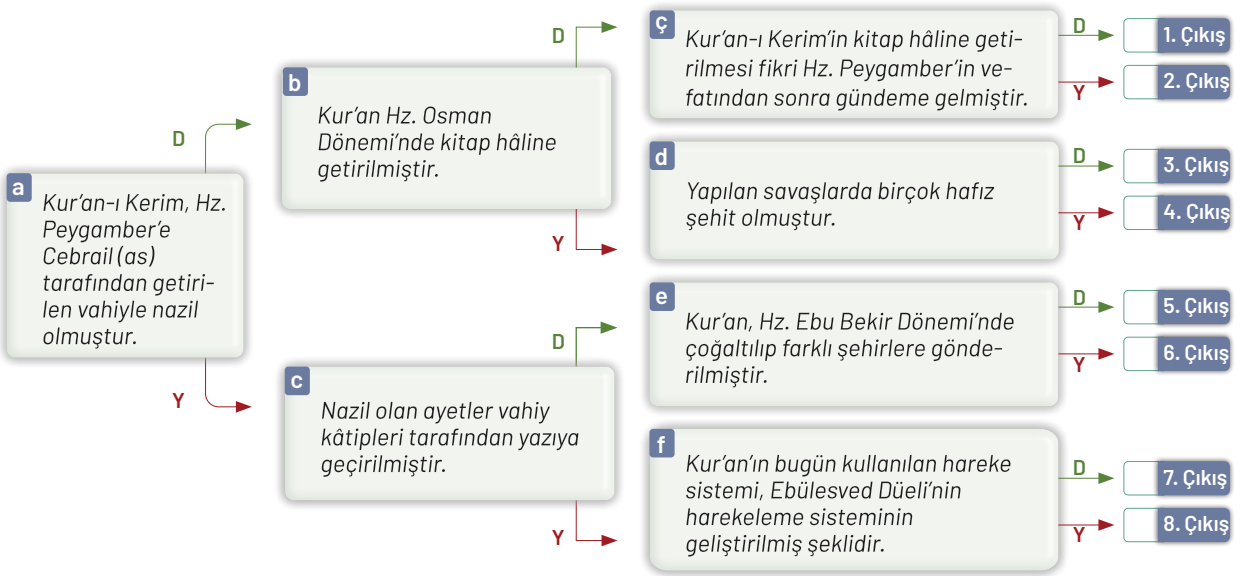
Kişiler	
a)	Allah Resulü
b)	Ebülesved Düeli
c)	Halil bin Ahmed
ç)	Hz. Aişe
d)	Hz. Ebu Bekir
e)	Hz. Hafsa
f)	Hz. Osman
g)	Hz. Ömer
ğ)	Zeyd bin Sabit

1. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI

Bu testte cevaplamanız için farklı soru çeşitlerinden toplam 20 soru verilmiştir.
Daha fazla soru çözmek için ek sorulara testin sonunda verilen karekodu kullanarak ulaşabilirsiniz.

1. soruyu aşağıdaki tanılayıcı dallanmış ağaca göre cevaplayınız.

1. Aşağıda verilen cümlelerin doğruluğu (D) veya yanlışlığına (Y) göre yönlendirici okları takip ediniz ve ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

Aşağıda verilen 2-7. ifadelerin başına ilgili olduğu kavrama ait harfi yazarak ifadelerle kavramları eşleştiriniz.

İfadeler
( ) **2.** Kur'an-ı Kerim'in yazıya geçirilmiş ve bütününü ifade eden özel ismi
( ) **3.** Nazil olan ayetlerin yazıya geçirilmesi ve kayda alınması
( ) **4.** Kur'an-ı Kerim'in bir veya birkaç kelime ya da cümlesinden meydana gelen bölümü
( ) **5.** Ayetlerden meydana gelen başı ve sonu belli olan Kur'an-ı Kerim bölümü
( ) **6.** Ayetleri birbirinden ayırmak için konulan işaret
( ) **7.** Usulüne uygun bir şekilde ve üzerinde düşünerek Kur'an-ı Kerim okumak

Kavramlar	
a	Ayet
b	Cüz
c	Durak
ç	Hizip
d	Kitabet
e	Mushaf
f	Sure
g	Tilavet
ğ	Vahiy

Aşağıdaki 8. soruyu metni okuyarak cevaplayınız.

"'Müminlerden oturanlarla Allah yolunda cihat edenler bir olmaz.' (Nisa suresi 95. ayet) ayeti nazil olunca Allah Resulü (sav) 'Bana Zeyd'i çağırın, levha, mürekkep ve kürek kemiği getirsin veya kürek kemiği ile mürekkep getirsin.' dedi. Sonra ona şöyle emretti 'Yaz...'"

(Buhari, "Fezailü'l-Kur'an", 3)

Buna göre aşağıdaki çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir? Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.

	I. Vahiyler deri parçalarına yazılmıştır.
	II. Vahiy kâtiplerinin yazı malzemesi çeşitlidir.
	III. Kur'an-ı Kerim'i vahiy kâtipleri yazıya geçirmiştir.
	IV. Peygamber Efendimiz Kur'an-ı Kerim'in korunmasını önemsemiştir.
	V. Kur'an-ı Kerim ayetleri Allah Resulü döneminde yazılmaya başlanmıştır.

Aşağıdaki 9-13. soruların cevaplarını boş bırakılan alanlara yazınız.

9. Kur'an'daki ayet ve sure tertibinin vahye dayalı olduğunu gösteren örnekler nelerdir?

.....

.....

.....

10. Kur'an-ı Kerim okumanın insan hayatına katkılarını açıklayınız. Bu katkıların kültürel hayata yansımalarını örnekler üzerinden açıklayınız.

.....

.....

.....

11. Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramların dinî ilimlerdeki yeri ve önemini açıklayınız.

.....

.....

.....

12. Kur'an-ı Kerim niçin kitap hâline getirilip çoğaltılmıştır? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

13. Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili kavramlar nelerdir?

.....

.....

14-17. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Mahallenin sakinlerinden Hasan dede, küçük ahşap bir evde yaşıyordu. Oturduğu yerde uyuyakalmış, ezanın sesiyle uyanmıştı. Ezanı huşu ile dinledi, bitince yerinden doğrularak lavaboya gitti. Niyet edip Allah'ın (cc) adıyla önce ellerini güzelce yıkadı. Sırayla ağzına ve burnuna üçer defa su verdi. Yıkanması gereken tüm uzuvlarını yıkadı. Tekrar içeri gelip seccadesini yere serdi ve namaza başladı. Hasan dede namazını Yasin suresini okuyarak kıldı. Namazını bitirince masasında duran ve hanımının ördüğü Mushaf kabı içine özenle yerleştirilmiş Kur'an-ı Kerim'i aldı, Allah'ın (cc) adını anarak Kur'an okumaya başladı. Her bir harfi tane tane okumaya ve mahrecine uygun şekilde çıkarmaya dikkat ediyordu. Bununla birlikte ayetlerin manasını da düşünüyordu. Kâh gözleri doluyor kâh tebessüm ediyordu. Belirli bir miktar okuduktan sonra "Azim olan Allah doğru söyledi." manasına gelen ifadeyi söyleyerek Kur'an okumayı bitirdi. Tüm sıkıntılarının geçip içinin ferahladığını hissetti.

(Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.)

14. Kur'an-ı Kerim okumanın birey üzerindeki etkileri nelerdir? Metinden örneklerle açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

15. Kur'an-ı Kerim'i okumanın ve öğrenmenin önemiyle ilgili hangi kavramlara ulaşılabilir? Açıklayınız.

.....

.....

16. Kur'an-ı Kerim'e verilen değer hangi davranışlarla gösterilebilir? Metinden örneklerle açıklayınız.

.....

.....

17. Bu metin aşağıdaki ayetlerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

A) "Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve sessiz durun ki rahmete nail olasınız." (Araf suresi 204. ayet)

B) "Bir de bana Müslümanlardan olmam ve Kur'an'ı okumam emredildi." (Neml suresi 92. ayet)

C) "Bilesiniz ki kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (Rad suresi 28. ayet)

D) "Kitaptan sana vahyedilenleri oku, namazı özenle kıl..." (Ankebut suresi 45. ayet)

E) "Kur'an'ı okuyup düşünmezler mi? Yoksa kalpler üzerinde kilitleri mi var?" (Muhammed suresi 24. ayet)

Aşağıdaki 18-20. soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

18. **I.** Çoğaltma
II. Toplama
III. Yazma
IV. Harekeleme
V. Noktalama

Kur'an-ı Kerim ile ilgili numaralandırılmış çalışmaların kronolojik olarak doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

A) I-II-III-V-IV

B) II-I-III-V-IV

C) II-III-I-V-IV

D) III-II-I-IV-V

E) III-II-I-V-IV

19.

I.

II.

III.

Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili verilen işaretlere dair aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A) I. işaret Kur'an-ı Kerim'de yüz yirmi yerde bulunmaktadır.

B) I. işaret Kur'an'da beş sayfada bir tekrarlanan hizip işaretidir.

C) II. işaret Kur'an-ı Kerim'in yirmi sayfadan oluşan bölümüdür.

D) II. işaret Kur'an'ı Kerim'de otuz yerde bulunan işarettir.

E) III. işaret ayetleri birbirinden ayırmak için kullanılan ayet durağıdır.

20. **I.** Ayetlerin Mushaf'taki sıralanışı, indiriliş sırasına göre yapılmıştır.

II. Sureler, ayetlerden meydana gelen ve başı sonu belli Kur'an-ı Kerim bölümleridir.

III. Cüz ve hizipler, Kur'an-ı Kerim'in okunmasını ve ezberlenmesini kolaylaştırmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili yukarıdaki bilgilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

Tema ile ilgili daha fazla soruya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

1. TEMA SONNOTLARI

[1] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 21.

[2] bk. Zümer suresi 23. ayet.

[3] Yunus suresi 57. ayet.

[4] bk. İsra suresi 9. ayet.

[5] bk. Nahl suresi 89. ayet.

[6] bk. Furkan suresi 1. ayet.

[7] bk. Bakara suresi 2. ayet.

[8] bk. İsra suresi 9. ayet.

[9] bk. Hicr suresi 9. ayet; Serinsu vd., "zikir", 400.

[10] bk. Neml suresi 92. ayet.

[11] Darimi, "Fezailü'l-Kur'an", 6.

[12] bk. Fatır suresi 29. ayet.

[13] Yılmaz, *Kur'an Okumaya Giriş: Elif Ba*, 8-9.

[14] Çetin, "Tilâvet", 41/155.

[15] Çetin, "Tilâvet", 41/156.

[16] Müzzemmil suresi 4. ayet.

[17] Çetin, "Tilâvet", 41/156.

[18] bk. Araf suresi 204. ayet.

[19] Yılmaz, *Kur'an Okumaya Giriş: Elif Ba*, 9.

[20] bk. Fatır suresi 29. ayet; Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 31, 33.

[21] Yılmaz, *Kur'an Okumaya Giriş: Elif Ba*, 6.

[22] bk. Özafşar vd., *Hadislerle İslam*, 1/558.

[23] Akpınar, "Kur'an'ın Kültür Dünyamızdaki İzleri", 1, 3-5.

[24] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 43.

[25] Yılmaz, *Kur'an Okumaya Giriş: Elif Ba*, 9.

[26] bk. Birışık, "Kur'an", 26/383-388.

[27] bk. Buhari, "Fezailü'l-Kur'an", 7.

[28] bk. Hicr suresi 9. *ayet*; Demirci, *Kur'ân Tarihi*, 178-180; Bozkurt, "Mukabele", 31/100.

[29] Demirci, *Kur'ân Tarihi*, 176; *Çetin, Kur'ân Okuma Esasları (Tecvid)*, 19.

[30] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 19-20.

[31] bk. Birışık, "Sure", 37/539.

[32] Demirci, *Kur'ân Tarihi*, 180.

[33] Birışık, "Sure", 37/538.

[34] bk. Birışık, "Kur'an", 26/383-388.

[35] Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 20.

[36] bk. Maşalı, "Mushaf", 31/245; Serinsu vd., "cüz", 54.

[37] bk. Serinsu vd., "hizip", 141; Şahin, "Yaygın İki Mushaftaki Bölümlemeler ve Mahiyeti", 682.

[38] Maşalı, "Mushaf", 31/245.

[39] bk. Şahin, "Yaygın İki Mushaftaki Bölümlemeler ve Mahiyeti", 676.

[40] İbni Mace, "İkamet", 178.

[41] Maşalı, "Mushaf", 31/245.

[42] Buhari, "Ta'bir", 1; Müslim, "İman", 73.

[43] Buhari, "Bed'ül-Vahy", 1-3; İbni Sad, *Kitabü't-Tabakati'l-Kebir*, 1/164-166; Belazüri, *Ensabü'l-Eşraf*, 1/123.

[44] bk. Hamidullah, *İslam Peygamberi*, 1/82-83.

[45] bk. Araf suresi 157. ayet; Ankebut suresi 48. ayet.

[46] bk. Birışık, "Kur'an", 26/383-388.

[47] Karagöz, *Dinî Kavramlar Sözlüğü*, 382, 385.

[48] bk. Mertoğlu, "Vahiy Kâtibi", 42/447.

[49] bk. Hamidullah, *İslam Peygamberi, 2/697-698.*

[50] bk. Buhari, "Bed'ü'l-Halk", 6; Müslim, "Fezail", 50.

[51] bk. Buharı, "Bed'ü'l-Vahiy", 5; Müslim, "Fezailü's-Sahabe", 98-99.

[52] bk. Birışık, "Kur'an", 26/383-388.

[53] bk. Birışık, "Kur'an", 26/383-388.

[54] Maşalı, "Mushaf", 31/246, 247.

[55] bk. Hamidullah, *İslam Peygamberi, 2/705.*

[56] Hicr suresi 9. ayet.

2. TEMA

TECVİT

İÇERİK ÇERÇEVESİ

2.1. HARFLER VE ÖZELLİKLERİ

2.2. HARFLERİN TELAFFUZU

2.3. OKUNUŞLA İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR

2.4. MED ÇEŞİTLERİ

2.5. TENVİN VE SAKİN NUNUN HÂLLERİ

2.6. İDGAMLAR

Bu temada sizlerden

- harfleri,
- harfleri okunuşları ile,
- okunuşla ilgili özel durumları,
- med çeşitlerini,
- tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını,
- idgam çeşitlerini telaffuz edebilmeyi

öğrenmeniz beklenmektedir.

Anahtar kavramlar

- arızisükûn
- fem-i muhsin
- gunne
- hareke
- harfilin
- hurufımukattaa
- idgam
- kamerî harf
- lazımisükûn
- mahreç
- med
- sakin nun
- şemsî harf
- tecvit

Tema Dosyası

Tema Sunusu

ÖN DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. **Aşağıdaki harfleri ve ayetleri okuyunuz. Okuyabildiğiniz tablonun altındaki kutucuklardan size uygun olanı işaretleyiniz.**

ق	ع	ظ	و	ن	ط	ل
ه	ك	ب	ا	ف	م	ش
ح	ذ	ث	ج	ى	ص	ر
غ	ت	د	ض	ز	س	خ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اِنَّآ اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝١
فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝٢
اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝٣

هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ هُوَ
الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ۝٢٢

Evet	Kısmen	Hayır

Evet	Kısmen	Hayır

Evet	Kısmen	Hayır

2. **Aşağıda verilen Öz Değerlendirme Formu'nu doldurunuz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı : | **Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, harfleri tanıma, harflerin telaffuzu, okunuşla ilgili özel durumlar, med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgam çeşitleri ile ilgili bilgi ve becerileriniz hakkında öz değerlendirme yapmanız için düzenlenmiştir. İlgili ifadeler size uygunsa "Evet"i, biraz uygunsa "Kısmen"i, uygun değilse "Hayır"ı işaretleyiniz.

Tüm ölçütlerle ilgili düşüncenizi işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Ölçütler	Dereceler		
		Evet	Kısmen	Hayır
1.	Kur'an alfabesindeki harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ediyorum.			
2.	Harflerin başta, ortada ve sonda yazılışlarını tanıyorum.			
3.	Harflerin okunmasını sağlayan hareke, cezim ve şeddeyi tanıyorum.			
4.	Harfleri hareke, cezim ve şedde ile okuyabiliyorum.			
5.	Harflerin okunuşuyla ilgili özel durumları (elif lâm takısı, hurufımukattaa, zamir ve okunuşu, med ve kasır işaretleri) biliyorum.			
6.	Med harflerini tanıyorum ve bu harflerin işlevlerini biliyorum.			
7.	Med çeşitlerini (medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl, meddilazım, meddiarız, meddilin) biliyorum.			
8.	Tenvin ve sakin nunun hâllerinden ihfa, izhar ve iklabı biliyorum.			
9.	İdgam çeşitlerini biliyorum (idgam mealgunne, idgam bilagunne, idgam misleyn, idgam mütekaribeyn, idgam müteceniseyn) biliyorum.			
10.	Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuyabiliyorum.			

KONUYA BAŞLARKEN

Yandaki karekodda verilen Tevbe suresinin 71-72. ayetlerinin örnek okunuşunu dinleyerek/izleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. **Bu okunuşu güzelleştiren unsurlar nelerdir?**
2. **Güzel ve kuralına uygun okunan Kur'an-ı Kerim ayetlerini dinlediğinizde neler hissediyorsunuz? Duygularınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.**

Tevbe suresinin 71-72. ayetlerinin okunuşu

2.1. HARFLER VE ÖZELLİKLERİ

2.1.1. Harflerin İsimleri

Kur'an-ı Kerim Yüce Allah'ın Hz. Muhammed'e (sav) vahiy yolu ile indirdiği Arapça bir kitaptır. Resulullah'a nazil olan vahiyler, kendine has özellikleri ve kuralları olan Arap alfabesi ile yazıya geçirilmiştir. Sağdan sola doğru yazılan ve okunan bu alfabedeki her harfin özgün bir adı, yazılış biçimini ifade eden sembolik bir şekli ve harekeler vasıtasıyla kazandığı bir ses değeri bulunur. Harfler adlarıyla tanımlanır, şekilleriyle yazıya aktarılır ve harekelerle belirlenen sesleri doğrultusunda okunur.[1]

Kur'an-ı Kerim'i doğru bir şekilde tilavet edebilmenin ilk ve en önemli adımı, harflerin isimlerini kavramak ve aslına uygun şekilde telaffuz etmektir. Harf telaffuzunda yapılacak en küçük bir hata, kelimenin yapısını ve kastettiği manayı bütünüyle bozabilir. Bu açıdan bakıldığında harf bilgisi, yalnızca alfabedeki harflerin sembollerini tanımaktan ibaret değildir. Doğru bir tilavet becerisi kazanmanın zorunlu ve vazgeçilmez bir aşamasını oluşturur. Kur'an alfabesindeki harfler şunlardır.

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri ve bu harflerin isimlerini tanıtan videoya aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Harflerin isimlerini ve telaffuzlarını aşağıdaki karekoddan dinleyerek öğretmeninizin rehberliğinde tekrar ediniz.

خ	ح	ج	ث	ت	ب	ا
ص	ش	س	ز	ر	ذ	د
ق	ف	غ	ع	ظ	ط	ض
ى	ه	و	ن	م	ل	ك

1. ETKİNLİK

20 dk.

Adı | *Harflerin İsimlerini Telaffuz Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizden harflerin isimlerini ve okunuşlarını kalın/ince ses ayrımına dikkat ederek dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harf isimlerinin sonundaki uzatmalara ve kalın harflerdeki ağız dolgunluğuna dikkat ediniz.*
3. *Öğretmeninizin harflerin bazı özellikleri (pelteklik, keskinlik, incelik ve kalınlık) ile ilgili yaptığı açıklamaları not ediniz.*
4. *Zorlandığınız bölümlerde öğretmeninizden yardım alınız.*
5. *Öğretmeninizin rehberliğinde harf isimlerini tekrarlayınız.*
6. *Telaffuz sürecinde zorlandığınız veya size kolay gelen durumları ifade ediniz.*
7. *Telaffuzunuz ile ilgili öğretmeninizden aldığınız dönütleri not ederek hatalarınızı fark ediniz.*
8. *Harf isimlerini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar bireysel veya koro çalışmalarınızı sürdürünüz.*
9. *Kendi telaffuzunuzu arkadaşlarınızın telaffuzu ile karşılaştırınız.*
10. *Harfleri telaffuz etmeye yönelik kazandığınız beceriyi kendi başınıza uygulayınız.*

Değerlendirme

Telaffuzunuzu değerlendiriniz. Ağız dolgunluğu, pelteklik, incelik ve kalınlık özelliğine sahip olan harfleri örneklendirerek aşağıdaki kutucuklara yazınız.

Pelteklik	İncelik	Kalınlık
.....	.....	.....

2.1.2. Harflerin Mahreçleri

Tecvit

Kur'an-ı Kerim'i harflerin mahreç ve sıfatlarına, tilavet kurallarına uygun, güzel ve hatasız okumayı öğreten ilimdir. (Çetin, Kur'an Okuma Esasları (Tecvîd), 78)

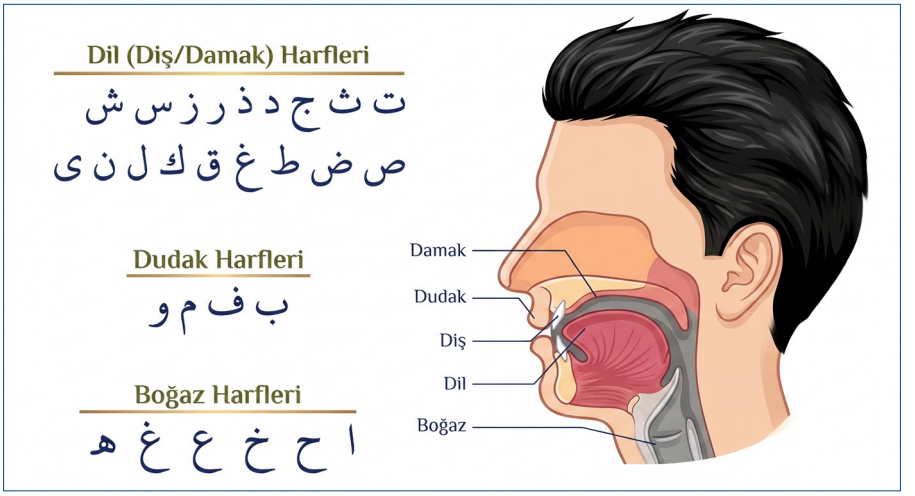
Kur'an alfabesinde yer alan bazı harflerin sesinin Türkçede bire bir karşılığı yoktur. Özellikle peltek olarak telaffuz edilen ث ve ذ harfleri ile boğazdan çıkarılan خ harfi Türkçede bulunmayan sesler arasında yer alır. Buna karşılık Türkçede kullanılan ç, j, o, ö ve p gibi harfler ise Kur'an alfabesinde bulunmamaktadır. Bu farklılıklar, Kur'an alfabesindeki harflerin kendine özgü yapısal özellikleri ile öğrenilmesini gerekli kılar. Bu çerçevede Kur'an harflerinin öğrenimi yalnızca onların yazılı biçimlerinin tanınmasıyla sınırlı değildir. Bu öğrenim süreci harflerin doğru telaffuzunun kavranmasını da içerir. Kur'an harflerinin doğru telaffuz özelliklerini öğretmeyi ve korumayı amaçlayan **tecvit** ilmi Kur'an tilavetinin temelini oluşturur.

Mahreç

Ses yolunda harflerin çıktığı yere denir. (Durmuş, "Harf", 16/158)

Harflerin **mahreç** ve sıfatlarına uygun biçimde telaffuz edilmesi, Kur'an-ı Kerim'in güzel okunmasını sağlar. Kur'an alfabesindeki harflerin her biri, belirli bir mahrece ve sıfata (ses özelliklerine) sahiptir. Sıfat, harfin kalınlık-incelik, keskinlik-pelteklik, akıcılık gibi ayırt edici özelliklerini kapsar. Kur'an alfabesindeki harfler, boğaz bölgesinden dudaklara kadar uzanan mahreç bölgelerinden doğar.[2] Akciğerlere dolan hava, dışarıya ses veya nefes hâlinde çıkar. Nefesin ses tellerini titreştirmesiyle ses oluşur. Bu ses ağızdaki herhangi bir mahrece dayandırılarak çıkarılırsa harf meydana gelir. Kur'an harflerinin çıkış yerleri üç temel bölgeden oluşur. Bunlar; boğaz, dil ve dudaktır.[3]

Harflerin mahreçlerinin anlatıldığı videoya aşağıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

Grafik Bilgi 2.1: *Harflerin çıkış yerleri*

Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumak harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etmeye bağlıdır. Bu sebeple mahreç bilgisi tecvit ilminin temel konularından biridir. Tecvit ilminin hem nazari (teorik) hem de amelî (pratik) yönü vardır. Teorik kısmı kitaplardan öğrenebilen kuralları içerir. Pratik yönü ise uygulamaya dayanır.[4]

Fem-i muhsin

Kur'an tilavetini kurallarına uygun olarak icra eden, uzman hoca veya hocalardan ders alarak kendini yetiştiren, mükemmel bir üslup ve eda ile Kur'an'ı okuyan ve okutan kimseye denir. (Çetin, Kur'an Okuma Esasları (Tecvîd), 58)

Kur'an tilavetinde harflerin mahreçlerine uygun telaffuz edilmesi ve tecvit kurallarının yerinde uygulanması ancak **fem-i muhsin** bir hocanın rehberliğinde yapılacak düzenli çalışmalarla mümkündür. Bu rehberlik süreci yalnızca kuralları teorik olarak bilmekle sınırlı değildir. Asıl olan, öğrencinin okuyuşunun bire bir dinlenmesi ve doğru telaffuzunun uygulamalı olarak pekiştirilmesidir. Bu sebeple Kur'an tilavetinde okuyuşun bir öğreticiye arz edilmesi ve hataların düzeltilmesi bir gerekliliktir.[5] Bu yöntem, Kur'an okumayı öğrenen kişide oluşabilecek kalıcı okuma hatalarının önüne geçilmesi açısından son derece önemlidir. Yanlış öğrenilen bir telaffuz alışkanlığını ilerleyen dönemlerde düzeltmek güç olduğundan öğrenmenin ilk aşamasında nitelikli bir rehberlik büyük önem taşır. Bu öğretim yöntemi, Kur'an'ın sahih okuyuş geleneğinin nesilden nesile aktarılmasında vazgeçilmez bir esas kabul edilir.[6]

Harf	Mahreç (Çıkış Yeri)
ا	Boğazın göğse bitişen kısmından çıkarılır.
ب	Dudakların kuvvetlice kapanmasıyla çıkarılır.
ت	Dil ucu ile, üst ön dişlerin diplerinden çıkarılır.
ث	Dil ucu ile ön dişlerin uçlarından çıkarılır. Bu harf okunurken dil, dişler arasından hafifçe görünür. Peltek bir harftir.
ج	Dil ortasının, üst damağın ortasına kuvvetlice basılıp çekilmesiyle çıkarılır.
ح	Boğaz ortasının, içeriden hafifçe sıkılmasıyla çıkarılır.
خ	Boğazın ağza yakın kısmından, dil kökünün yükseltilmesiyle hırıltılı şekilde çıkarılır.
د	Dil ucu ile, üst ön dişlerin diplerinden çıkarılır.
ذ	Dil ucu ve ön dişlerin uçlarından çıkarılır. Bu harf okunurken dil, dişler arasından hafifçe görünür. Peltek bir harftir.
ر	Dil ucu ve üst ön dişlerin üstündeki damaktan çıkarılır.
ز	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyinden çıkarılır.
س	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyinden çıkarılır.
ش	Dilin ortası ile üst damağın ortasından çıkarılır.
ص	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyinden çıkarılır.
ض	Dil kenarı ile üst azı dişlerden çıkarılır.
ط	Dil ucu ile üst ön dişlerin diplerinden çıkarılır.
ظ	Dil ucu ile üst ön dişlerin uçlarından çıkarılır. Peltek bir harftir.
ع	Boğaz ortasının hafifçe sıkılmasıyla çıkarılır.
غ	Boğazın ağza en yakın olan kısmından çıkarılır.
ف	Üst ön dişlerin uçlarıyla alt dudağın içinden çıkarılır.
ق	Dil kökü ve onun karşısındaki üst damaktan çıkarılır.
ك	Dil kökü ve küçük dilin önünden çıkarılır.
ل	Dilin iki kenarı ve ucu ile üst damaktan çıkarılır.
م	Dudakların normal hâlde iken kapanmasıyla çıkarılır.
ن	Dil ucu ve iki üst ön diş etlerinden çıkarılır.
و	Dudaklar ileriye doğru büzülüp ortasında küçük bir boşluk bırakılarak çıkarılır.
ه	Boğazın göğse bitiştiği yerden çıkarılır.
ى	Dilin ortası ile üst damağın ortasından çıkarılır.

2.1.3. Kalın ve İnce Sesli Harfler

Kur'an harfleri, kalın ve ince sesli olma bakımından ikiye ayrılır.

Not Edelim

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki üç harf peltektir. Bu harfler şunlardır: ظ, ذ, ث Peltek harflerin iki tanesi ince ذ, ث bir tanesi kalın ظ seslidir. (Pakdil, Ta'lim, Tecvid ve Kıraat, 90-94)

1. Kalın sesli harfler : خ ص ض ط ظ غ ق

2. İnce sesli harfler : ا ب ت ث ج ح د ذ ر ز س ش ع ف ك ل م ن و ه ى

- ل harfi ince seslidir. Ancak lafzatullahtaki اللهُ (lâm) harfi, önceki harfin harekesi üstün veya ötre ise kalın okunur.
- ر harfi ince seslidir. Ancak bu harfin kendine özgü okunuş kuralları vardır. Harekesi üstün veya ötre olduğunda kalın, harekesi esre olduğunda ince okunur.
- Kalın harfler خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ şeklinde formüle edilmiştir.[7]

2. ETKİNLİK

40 dk.

Adı *Harfleri Telaffuz Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. Aşağıdaki harfleri inceleyiniz.

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ى

2. Harflerin mahreçlerinin telaffuz edilişini öğretmeninizden dinleyiniz.
3. Harflerin mahreçlerine uygun telaffuz edilmesinde dil, boğaz ve dudakların kullanımına dair öğretmeniniz tarafından yapılan açıklamaları not ediniz.
4. Öğretmeninizin okuyuşundan hareketle harflerin telaffuz özelliklerini belirleyiniz.
5. Belirlediğiniz özelliklere göre aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Kalın Okunan Harfler	İnce Okunan Harfler	Peltek Okunan Harfler

6. Öğretmeninizin rehberliğinde harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ediniz.
7. Telaffuzunuz ile ilgili öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.
8. Harflerin mahreçlerini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar tekrar çalışmalarınızı bireysel veya koro hâlinde sürdürünüz.
9. Harfleri mahreç bölgelerine göre aşağıdaki kutulara yazarak listeleyiniz.

Dil (Diş-Damak) Bölgesi	Boğaz Bölgesi	Dudak Bölgesi

Değerlendirme

Harflerin mahreç bölgelerine uygun telaffuz edilmesinin Kur'an-ı Kerim okuyuşunuza etkileri nelerdir? Yazınız.

.....

.....

2.1.4. Harflerin Yazılışları

Kur'an alfabesindeki harfler genel kural olarak kendilerinden önceki ve sonraki harflerle bağlantılı şekilde yazılır. Harfler kelimenin içinde bulunduğu yere göre yazılış bakımından birtakım biçimsel farklılıklar gösterebilir. Ancak bu farklılıklar yazım kurallarından kaynaklanır ve harfin asli karakterini değiştirmez. Yazıda bütünlüğü ve akıcılığı sağlamak amacı ile harflerin temel (asli) unsurları korunur, ikincil unsurlar ise bazı konumlarda kullanılmaz.[8] Buna göre bir harf; kelime başında, ortasında, sonunda veya bağımsız hâlde bulunmasına bağlı olarak dört ayrı yazım formuna sahip olabilir. Aşağıdaki tabloda "ب" harfinin kelime içindeki konumuna göre farklılaşan yazılış şekilleri verilmiştir.

Not Edelim

ا د ذ ر ز و *harfleri kelime içinde yazılırken kendinden sonraki harfle bitişmez. Bu harflerin ortada ve sondaki yazılışları aynıdır. (Pakdil, Ta'lim, Tecvid ve Kıraat, 90-94)*

Harfin Konumu	Harfin Yazılış Şekli İle ilgili Açıklama	Harf
ب Tek Başına	Hiçbir harfle bitişmemiş yalın hâli.	ب
بَصَرَ Başta	Kendinden sonraki harfe birleştirilir.	بـ
حَبَطَ Ortada	Hem önceki hem sonraki harfe birleştirilir.	ـبـ
حَسِبَ Sonda	Kendinden önceki harfe birleştirilir, kelime bittiği için orijinal formuna döner.	ـب

Kur'an alfabesindeki harfler, yazım biçimleri ve yapısal özelliklerine göre sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırma, harflerin benzer ve farklı yönlerinin daha kolay kavranmasını sağlar.

Harf Grubu	Grubun Ortak Özelliği	Ayırt Edici Özellik
ب/ ت/ ث	Yayvan bir tabana sahip olan harfler.	Noktanın yeri ve sayısı
ج/ح/خ - ع/غ	Satırın altına sarkan yuvarlak bir gövdeye sahip olan harfler.	Noktanın yeri ve varlığı
د/ذ - ر/ز	Dik bir sırtı olan veya satır üzerinde kırılan harfler.	Sadece nokta farkı
س- ش	Yan yana dizilmiş küçük dişlerden oluşan harfler.	Sadece nokta farkı
ص/ض - ط/ظ - ف/ق	Kapalı bir yuvarlak veya "göz" yapısıyla başlayan harfler.	Sadece nokta farkı
ا-ك-ل	Yukarıdan aşağıya uzanan dik bir hatta sahip olan harfler.	Alt kısımdaki kıvrım ve iç yapı (kâf harfindeki hemze gibi)
م - ن - و - ه - ى	Kendine has kapalı veya döngüsel formu olan harfler.	Bu harfler arasında şekil benzerliği yoktur.

Grafik Bilgi 2.2: *Harflerinin yapısal özelliklerine göre sınıflandırılması*

Harflerin Yazılışı

Harfler (Tek Başına)	Başta	Ortada	Sonda
ا	ا	ـا	ـا
ب	بـ	ـبـ	ـب
ت	تـ	ـتـ	ـت
ث	ثـ	ـثـ	ـث
ج	جـ	ـجـ	ـج
ح	حـ	ـحـ	ـح
خ	خـ	ـخـ	ـخ
د	د	ـد	ـد
ذ	ذ	ـذ	ـذ
ر	ر	ـر	ـر
ز	ز	ـز	ـز
س	سـ	ـسـ	ـس
ش	شـ	ـشـ	ـش
ص	صـ	ـصـ	ـص
ض	ضـ	ـضـ	ـض

Harfler (Tek Başına)	Başta	Ortada	Sonda
ط	ط	ـطـ	ـط
ظ	ظ	ـظـ	ـظ
ع	عـ	ـعـ	ـع
غ	غـ	ـغـ	ـغ
ف	فـ	ـفـ	ـف
ق	قـ	ـقـ	ـق
ك	كـ	ـكـ	ـك
ل	لـ	ـلـ	ـل
م	مـ	ـمـ	ـم
ن	نـ	ـنـ	ـن
و	و	ـو	ـو
ه	هـ	ـهـ	ـه-ـه
ى	يـ	ـيـ	ـى

Harflerin isimleri ile ilgili Dinle ve Bul etkinliğine yukarıdaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

3. ETKİNLİK

15 dk.

Adı Harfleri Telaffuz Ediyorum-Birleştiriyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Aşağıdaki tabloda bitişmemiş şekilde verilen harfleri inceleyiniz.*
2. *Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ediniz.*
3. *Harfleri, bitişme kurallarını dikkate alarak altlarındaki kutucuklara önceki ve sonraki harflerle birleştirerek örnekteki gibi yazınız.*

س ج د	ف ع ل	ن ص ر	خ ت م
سجد			
ش ر ب	ح ض ر	ع ل م	ف ت ح
ى ق ظ	ر ز ق	ن ز ل	ث ل ج
ذ ه ب	خ ل ق	ك ت ب	ط ل ب
ش ك ر	ف ق ه	ن ظ ر	ف س د
ن ظ ر	ح ض ر	ع ل م	ف ت ح
ا م ر	ا د ب	د رس	و ز ن

Değerlendirme

Harfleri kelime içindeki konumuna göre yazarken nelere dikkat ettiniz? Gerekçesi ile yazınız.

.....

.....

4. ETKİNLİK

15 dk.

Adı Harfleri Yazıyorum-Telaffuz Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Aşağıdaki tabloda verilen kelimeleri inceleyiniz.*
2. *Kelime içinde bitişik yazılmış harfleri, altlarındaki kutucuklara birbirinden ayrılmış olarak örnekteki gibi yazınız.*
3. *Yazdığınız harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ediniz.*

عبد	عظم	مجد	اكل
ع ب د			
لحق	جدل	خرج	درك
سهل	غفر	بعث	ظلم
سلم	حمد	تبع	جمع
فكر	امل	سبح	قدر
فخر	جدل	خرج	وثق
حكم	تبع	ثبت	ضرب

Değerlendirme

Harfleri ayrı ayrı yazarken ve telaffuz ederken nelere dikkat ettiniz? Yazınız.

.....

.....

.....

1. KONTROL NOKTASI

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu kontrol listesi, harflerin özelliklerine yönelik bilgi ve becerilerinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre uygun olan "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Harflerin isimlerini doğru şekilde bilirim.		
2.	Harflerin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
3.	Harflerin isimlerini doğru telaffuz ederim.		
4.	Harflerin mahreçlerini belirlerim.		
5.	Kalın, ince ve peltek harfleri doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
6.	Dil bölgesi harflerini doğru bölgeden telaffuz ederim.		
7.	Dudak bölgesi harflerini dudak konumuna uygun şekilde telaffuz ederim.		
8.	Boğaz bölgesi harflerini doğru bölgeden telaffuz ederim.		
9.	Harfleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlarım.		
10.	Harflerin başta, ortada ve sonda yazılışlarını tanırım.		
11.	Telaffuzu ile ilgili öğretmeninin dönütlerini dikkate alarak hatamı düzeltirim.		

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

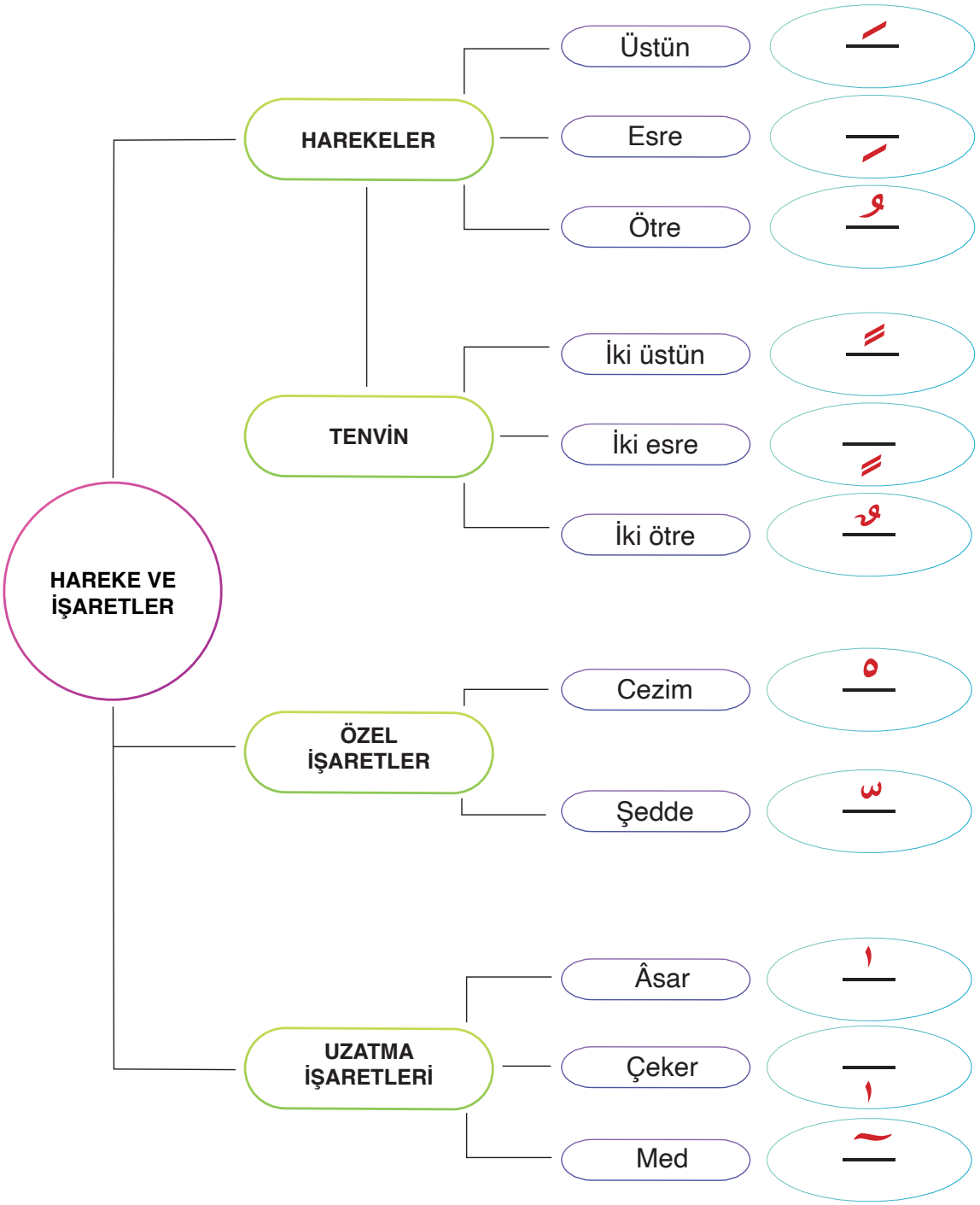
Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

2.2. HARFLERİN TELAFFUZU

Kur'an-ı Kerim'de yer alan harfler tek başına ses vermezler. Bu harfler bazı özel işaretlerle okunabilir. Okunuşu belirleyen bu işaretler sayesinde harfler ses kazanır ve doğru şekilde telaffuz edilir. Harflerin nasıl okunacağını gösteren bu işaretler; hareke, tenvin, cezim, şedde, âsar, çeker ve uzatma işaretleri olarak adlandırılır.

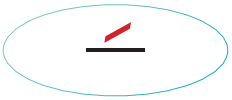
Grafik Bilgi 2.3: *Hareke ve özel işaretler*

2.2.1. Harekeler: Üstün, Esre, Ötre

Kur'an-ı Kerim'deki harfler, üzerlerine ya da altlarına konulan harekelerle okunur. Kur'an alfabesindeki harflerin üstüne veya altına konularak ünsüzlerin birer ünlü ile okunmasına imkân veren bu işaretlere **hareke** denir.[9]

Harekeler, Türkçedeki "a, e, ı, i, u, ü" gibi sesli harflerin gördüğü görevi üstlenerek harflerin nasıl okunacağını belirler. Harekeli bir harfin okunuşu kısa ve dengeli bir zaman dilimini kapsar, bu süre bir parmağın açılıp kapanması kadar geçen zamana karşılık gelir. Bu ölçü, harfin doğru bir şekilde seslendirilmesini sağlar. Kur'an-ı Kerim'in doğru okunabilmesi, harflerin aldıkları harekelerle kurallarına uygun şekilde telaffuz edilmesine bağlıdır. Harekede yapılan bir hata, harflerin de yanlış okunmasına yol açar. Kur'an-ı Kerim'de kullanılan harekeler üç çeşittir: üstün, esre ve ötre. Bu harekeler, harflere göre farklı telaffuz edilir.

Üstün (Fetha)

Üstün: Harfin üstüne yazılan, sola doğru eğik çizgidir. Arapçada bu işarete fetha denir. Üstün; ince harflerin "e", kalın harflerin "a" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin bu hareke س harfinin üstüne geldiğinde bu harf "se", ص harfinin üstüne geldiğinde bu harf "sa" şeklinde okunur.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin telaffuzunu öğretmeninizden dinledikten sonra aşağıdaki harfleri üstün harekesiyle telaffuz ediniz.

اَ بَ تَ ثَ جَ حَ خَ دَ ذَ رَ زَ سَ شَ صَ ضَ طَ ظَ عَ غَ فَ قَ كَ لَ مَ نَ وَ هَ يَ

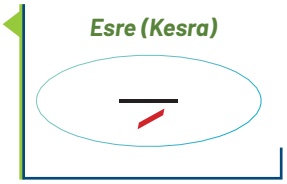
Harflerin üstün harekesiyle okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

اَثَرَ	ظَهَرَ	اَخَذَ	بَعَثَ	بَصَرَ
بَطَلَ	جَحَدَ	كَسَبَ	ثَلَجَ	جَمَعَ
خَلَصَ	ذَكَرَ	سَجَدَ	سَفَرَ	شَعَرَ
صَبَرَ	نَقَضَ	يَفَعَ	صَدَقَ	صَلَحَ
	فَتَحَ	حَمَلَ	غَلَبَ	طَبَقَ
	دَرَجَ	قَفَزَ	وَعَدَ	وَصَلَ

Esre: Harfin altına yazılan, sola doğru hafif eğik bir çizgidir. Arapçada bu işarete kesra denir. Esre; ince harflerin "i", kalın harflerin "ı-i" arası bir sesle okunmasını sağlar. Örneğin bu harekenin getirildiği س harfi "si", ص harfi ise "sı" şeklinde okunur.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin telaffuzunu öğretmeninizden dinledikten sonra aşağıdaki harfleri esre harekesiyle telaffuz ediniz.

اِ بِ تِ ثِ جِ حِ خِ دِ ذِ رِ زِ سِ شِ صِ ضِ طِ ظِ عِ غِ فِ قِ كِ لِ مِ نِ وِ هِ يِ

Harflerin esre harekesiyle okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

اَثِمَ	اَبَتِ	اَلِمَ	بَخِلَ	ثَمَنِ
جَهِلَ	حَفِدَ	خَبِلَ	رَدِفَ	مَلِكِ
حَرِقَ	بَهِمَ	وَكِلَ	سَلِمَ	رَتِلَ
رَضِيَ	سَجِيَ	نَشِطَ	لَزِمَ	شَبِهَ
سَئِمَ	نَضِجَ	عِوَجَ	رَحِمَ	لَقِيَ
اَسِفَ	صَغِرَ	قَلَقِ	هَلَكِ	بَدِعَ
	شَفِعَ	جَذِلَ	قِبَلِ	شَيِخَ
	يَسِرَ	صَعِقَ	بَشِمَ	سَرِقَ

Ötre (Damme)

Ötre: Harfin üstüne yazılan ve küçük vav harfine benzeyen işarettir. Bu işarete Arapçada "damme" denir. Ötre; ince harflerin "u-ü" arası bir sesle, kalın harflerin "u" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin bu harekenin getirildiği س harfi "su-sü" arası bir sesle, ص harfi ise "su" şeklinde okunur.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin telaffuzunu öğretmeninizden dinledikten sonra aşağıdaki harfleri ötre harekesiyle telaffuz ediniz.

اُ بُ تُ ثُ جُ حُ خُ دُ ذُ رُ زُ سُ شُ صُ ضُ طُ ظُ عُ غُ فُ قُ كُ لُ مُ نُ وُ هُ يُ

Harflerin ötre harekesiyle okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

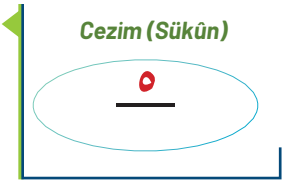
UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

كَثُرَ	تُبِعَ	كَبُرَ	جَبُنَ	اُكِلَ
خُرِجَ	حُكِمَ	حُفِظَ	جُحِدَ	جُدِرَ
ذُرِعَ	خُلِقَ	اَدُبَ	دُفِعَ	سَخُفَ
حَسُنَ	نُزُلُ	زُجِرَ	قَرُبَ	صَرُحَ
حَصُفَ	صُنِعَ	شُغِلَ	شُرِبَ	سُجِدَ
صَغُرَ	عُنُقُ	عَظُمَ	طُبِعَ	ضُرِبَ
مُنِعَ	كُسِرَ	قُبِلَ	فُسِرَ	
هُجِرَ	وُحِشَ	نُذُرِ	نُصِرَ	

2.2.2. Cezim (Sükûn)

Cezim (Sükûn), bir harfin üzerinde hareke bulunmadığını ve o harfin kendinden önceki harfe bağlı olarak okunduğunu gösteren işarettir. Sükûn bulunan harf; tek başına seslendirilmez, kendisinden önceki harekeli harfle birleştirilerek telaffuz edilir. Cezimli harfe sakin harf adı verilir. Harekeli bir harf ile cezimli bir harf yan yana geldiğinde Türkçedeki sessiz harfle biten kapalı hece oluşur. Örneğin üstün alan elif (اَ) ile cezimli lâm (لْ) bir araya geldiğinde bu harfler birleşerek tek hece hâlinde اَلْ şeklinde okunur.

TELAFFUZ ZAMANI

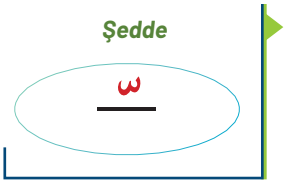
Harflerin اَبْ اِبْ اُبْ... *şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri mahreçlerine uygun biçimde ve cezimli olarak telaffuz ediniz.*

Sükûn alan harfleri bir önceki harfin harekesini uzatmadan öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz. Sükûn alan harflerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

اِنْ	مِنْ	بَلْ	هَلْ	كَمْ
قُلْ	كَيْ	لَوْ	بَعْدِ	نِعْمَ
لَقَدْ	حُسْنَ	يُجْزَ	فَضْلُ	وِزْرَ
اَهْلِ	عِنْدَ	فَقَدْ	تُحِطْ	نَفْسُ
تَحْتِ	حَيْثُ	نَعْلَمْ	مِثْلُ	نَاْتِ
ضُرِبَتْ	اَظْلَمُ	اَكْثَرَ	اُخْرُجْ	اَبْتَرْ
	وَجْهَكَ	نَشْرَحْ	يَغْفِرُ	يَحْسُنُ
	يُصْلِحْ	زَوْجُكَ	تَقْرَبُ	يَلْهَثْ

2.2.3. Şedde

Şedde, harfin üzerine konulan ve o harfin iki defa okunmasını sağlayan bir işarettir. Şedde tek başına bulunmaz, mutlaka bir hareke ile kullanılır. Şeddeli harf, iki harfin birleşmesinden oluşmuştur. Bu harflerden birincisi cezimli, ikincisi ise harekelidir. Şeddeli bir kelime okunurken önce birinci harf sakin olarak telaffuz edilir ve ardından ikinci harf kendi harekesiyle okunur.

Örneğin إِنَّ kelimesindeki nun harfi şeddelidir ve bu kelime إِنْ نَ (inne) şeklinde okunur. Buradaki nunun ilk kısmı cezimli, ikinci kısmı ise üstün harekesini almıştır.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin أَبَّ إِبَّ أُبَّ... *şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri şedde ile telaffuz ediniz.*

Şedde ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz.
Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

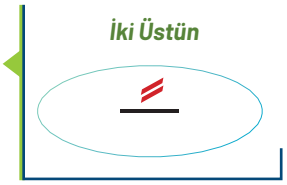
Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

جَلَّ	مَرَّ	مَسَّ	عَدَّ	ظَنَّ
حَجَّ	كَفَّ	رَبُّكَ	فَحَقَّ	دَمَّرَ
سَخَّرَ	كَلَّمَ	طَبَّخَ	رَكَّبَ	يَسَّرَ
يُضِلُّ	كَثَّرَ	اَشَدُّ	عَطَّلَ	طَهَّرَ
يُعَظِّمُ	يُفَعِّلُ	سَتَّرَ	غَيَّرَ	سَعَّرَ
	يُبَشِّرُ	يُمَحِّصَ	وُفِّيَتْ	تَجَوَّلَ
	تَقَبَّلَ	تَعَلَّمَ	تَشَكَّرَ	يُنَزِّلُ

2.2.4. Tenvin

Tenvin: Kelimenin sonuna cezimli nun sesi ilave eden iki üstün (ً), iki esre (ٍ) ve iki ötre (ٌ) işaretleridir. "Nunlamak" anlamına gelen tenvin kelimenin sonundaki harfin sesine "n" sesi eklemektir. Tenvin Arapçada yalnızca isimlerin sonunda bulunur.

İki Üstün: Harfin üzerine yazılır. Yuvarlak te (ة) ve hemze (ء) dışında kalan harflerde iki üstün elif (ا) üzerine konur. Harfe gelen tek üstünle verilen "e" sesi, iki üstünle "en/an" sesine dönüşür. İki üstün alan ince harflerde okunuş "en", kalın harflerde ise "an" şeklindedir.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin اً بًا تًا... *şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri iki üstün ile telaffuz ediniz.*

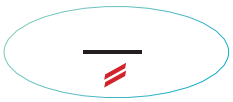
İki üstün ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz.
Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

عِوَجًا	عَبَثًا	بَيْتًا	كَذِبًا	إِذًا
سَوِيًّا	رَشَدًا	شَيْخًا	مَرَحًا	حَرَجًا
فَوْزًا	جُرُزًا	صَبْرًا	نَهَرًا	خَطَئًا
قَصَصًا	بَطْشًا	فَرْشًا	نَفْسًا	عَبَسًا
كَرْهًا	فُرُطًا	مَرَضًا	عَرْضًا	عُلُوًّا
زُلَفًا	بَلِغًا	تَبَعًا	رَوْعًا	
مَسْجِدًا	مُخْلِصًا	تَسَلُطًا	حُزْنًا	

İki Esre

İki Esre: Harfin altına yazılır. Harfe gelen tek esre ile verilen "i" sesi, iki esre ile "ın-in" sesine dönüşür. İki esre alan ince harflerde okunuş "in", kalın harflerde ise "ın-in" arası bir ses şeklindedir.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin ... إِ بِ تِ şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri iki esre ile telaffuz ediniz.

İki esre ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz.
Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

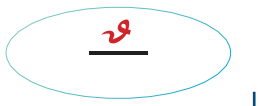
UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

اَمْرٍ	نَبَأٍ	لَهَبٍ	بِقَلْبٍ	بَيْتٍ
ذَرَّةٍ	طَبَقٍ	بُرُجٍ	لَوْحٍ	بِاَخٍ
عَمَدٍ	خَلْقٍ	حَمَأٍ	خُسْرٍ	شَكٍّ
خَوْفٍ	عَمَلٍ	تُبَّعٍ	دَفْعٍ	نَقْصٍ
بَصَلٍ	بَعْضٍ	مَرَضٍ	فُرُطٍ	خَلَطٍ
	بِغَيْظٍ	سُنْدُسٍ	قُرَيْشٍ	مُجَهَّزٍ
	بِنِعْمَةٍ	يَوْمَئِذٍ	بِمُعْجِزٍ	مُقَدَّسٍ

İki Ötre: Harfin üzerine yazılır. Tek ötre harekesindeki "u" sesi iki ötrede "un-ün" sesine dönüşür. İki ötre alan ince harflerde okunuş "un-ün" arası bir ser, kalın harfler ise "un" sesi şeklindedir.

İki Ötre

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin أُبٌ تٌ... *şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri iki ötre ile telaffuz ediniz.*

İki ötre ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde okuyunuz.
Örneklerin okunuşuna yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerini algılayınız. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

جُزْءٌ	لَعِبٌ	مَيِّتٌ	حَرْثٌ	حَجٌّ
اِفْكٌ	فَتْحٌ	رَوْحٌ	نَزْغٌ	حَمْدٌ
قَوْلٌ	سَقَرٌ	اَلْفٌ	جُرُزٌ	كَنْزٌ
رِجْسٌ	مَثَلٌ	عَرْشٌ	عَفُوٌّ	وَلِيٌّ
رَجْعٌ	تِسْعٌ	زَيْغٌ	بَرْزَخٌ	مُدَّكِرٌ
	مُجْتَهِدٌ	مَخْرَجٌ	مُصَدِّقٌ	سُنْدُسٌ
	مُكْرَمٌ	كَلِمَةٌ	مُنْدَهِشٌ	مُخْلِصٌ

2.2.5. Med Harfleri: Elif, Vav, Ya

Sözlükte "çekmek, uzatmak" anlamlarına gelen med, terim olarak harekeli bir harfin kendisinden sonra gelen bir **med** harfi sebebiyle uzatılarak okunmasını ifade eder.[10] Med harfleri: ا, و ve ى'dir. Bu harfler, gerekli şartları taşıdıklarında kendilerinden önceki harfin sesini uzatırlar.

Bir harfin med harfi sayılabilmesi için iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekir. Öncelikle med harfi sakin olmalıdır. Ayrıca med harfinden önceki harfin harekesi uygun olmalıdır; eliften önce üstün, vavdan önce ötre, yadan önce esre bulunmalıdır.

Med harfleri önüne geldiği harfin okunuşunu bir elif miktarı, diğer bir deyişle iki hareke miktarı kadar uzatır. Bu uzatma geleneksel ölçüyle bir parmak kaldırma veya indirme süresi kadardır.

Elif (ا): Kendisinden önceki üstünlü harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "e-a" arası bir sesle, kalın harfleri ise "a" sesiyle uzatır.

Örneğin بَا, رَا, حـَا.

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin ا بَا تَا... şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri med harfi olan elif ile telaffuz ediniz.

Harflerin med harfi olan elif (ا) ile okunuşunu yansıtan videoya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

يَا	مَا	لَا	اِذَا	كَمَا
قَالَ	كَانَ	زَادَ	اَرَادَ	اَيُّهَا
مَالِكِ	عِبَادِ	يَكَادُ	كِتَابٌ	جَنَّاتٍ
اِيَّاكَ	فَتَابَ	تَبَارَكَ	جَاعِلٌ	نَزَّلْنَا
	غِشَاوَةٌ	عَلَيْنَا	ظُلُمَاتٌ	سُبْحَانَكَ
	تِجَارَتُهُمْ	فَزَادَهُمْ	اَبْصَارِهِمْ	رَزَقْنَاهُمْ

Vav (و): Kendisinden önceki ötreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "u-ü" arası bir sesle, kalın harfleri "u" sesiyle uzatır. Örneğin حُو (hû), رُو (rû), بُو (bû).

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin أُو بُو تُو... şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Siz de alfabedeki harfleri med harfi olan vav ile telaffuz ediniz.

Harflerin med harfi olan vav (و) ile okunuşunu yansıtan videoya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

قُو	ذُو	اَعُوذُ	اَمُوتُ	وَقُودُ
يَحُولُ	يَجُوزُ	يَفُوزُ	نَدُورُ	يَصُومُ
يَقُولُ	يَعُودُ	نَتُوبُ	يَكُونُ	قُلُوبٌ
رَسُولٌ	غَفُورٌ	بِسُورَةٍ	قُلُوبِهِمْ	مَعْدُودَةً
مَغْضُوبِ	مُفْلِحُونَ	مُفْسِدُونَ	مُصْلِحُونَ	يَرْجِعُونَ
	يُوقِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	يَشْعُرُونَ	يُنْفِقُونَ
	يُخَادِعُونَ	يُجَاهِدُونَ	يُبَشِّرُونَ	يُسِرُّونَ

Ya (ى): Kendisinden önceki esreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "i" sesiyle, kalın harfleri "ı-i" arası bir sesle uzatır. Örneğin حِي (hî), رِي (rî), بِي (bî).

TELAFFUZ ZAMANI

Harflerin ... بِي تِي اِ şeklinde okunuşlarını öğretmeninizden dikkatlice dinleyiniz. Uzatan "ya" harfinin harekesiz olduğuna dikkat ediniz. Siz de alfabedeki harfleri med harfi olan "ya" ile telaffuz ediniz.

Harflerin med harfi olan "ى" ile okunuşunu yansıtan videoya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

فِي	لِي	ذِي	اَبِي	اَخِي
قِيلَ	كِيلَ	بِيعَ	نِيلَ	جِيدَ
بَنِي	دِينِي	اَلَّذِي	عِلْمِي	كِتَابِي
اَلِيمٌ	عَلِيمٌ	اَلَّذِينَ	قَدِيرٌ	سَمِيعٌ
يُحْيِي	عَالَمِينَ	اِبْلِيسَ	اَبَابِيلَ	حَكِيمٌ
	صَادِقِينَ	فَاسِقِينَ	كَافِرِينَ	ظَالِمِينَ
	مُبَشِّرِينَ	مُنْذِرِينَ	خَاشِعِينَ	نَسْتَعِينُ

2.2.6. Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif

Elif harfi, Kur'an-ı Kerim'de üç farklı şekilde yazılır:

1. Elif harfi, asıl şekli olan (ا) ile yazılır ve bu yazım elifin en yaygın biçimidir. Örnek: قَالَ – أَلَا
2. Elif harfi bazen vav (و) şeklinde yazılır. Bu tür yazımda elif, telaffuzda uzatma görevi yapar ancak yazıda vav harfiyle gösterilir. Örnek: صَلٰوةٌ – زَكٰوةٌ
3. Elif harfi bazen de ya (ى) şeklinde yazılır. Bu tür yazımda elif, kelimenin sonunda bulunur ve noktasız ya (ى: elif maksûre) ile gösterilir. Örnek: إِلٰى – عَلٰى

TELAFFUZ ZAMANI

Aşağıda Tevbe suresinin 18. ayeti verilmiştir. Ayetteki elif harfinin yazılış şekillerini bulup ilgili kelimeleri telaffuz ediniz.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ
الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰٓى اُولٰٓئِكَ اَنْ
قصر
يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ١٨

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

إِلٰى	عَلٰى	بَلٰى	اَبٰى	سَلْوٰى
اَوْلٰى	اَدْرٰى	مُوسٰى	عِيسٰى	تَقْوٰى
هُدٰى	تَزَكّٰى	يَرْضٰى	تَوَلّٰى	اَدْنٰى
حَتّٰى	صَلّٰى	تَعَالٰى	فَهَدٰى	اِسْتَوٰى
تَلَقّٰى	اُخْرٰى	يُسْرٰى	بُشْرٰى	تَصَدّٰى
	يَغْشٰى	نَجّٰينَا	نَجْوةٌ	مَنْوةٌ
	زَكٰوةٌ	حَيٰوةٌ	غَدٰوةٌ	فَسَوّٰيهُنَّ

2.2.7. Uzatma (Âsar-Çeker) İşareti

Kur'an yazısında harfin üstüne konulan uzatma işaretine (ـٰ) âsar, altına konulan uzatma işaretine (ـٖ) çeker denir. Bu işaretler, harfin bir elif miktarı uzatılarak okunacağını gösterir. Âsar işareti bulunan harflerden sonra yazıda açıkça görünmese bile gizli bir med harfi olan elif (ا) bulunduğu kabul edilir.

TELAFFUZ ZAMANI

Aşağıda Nahl suresinin 90. ayeti verilmiştir. Ayetteki "âsar-çeker" uzatma işaretlerini bulup ilgili işaretlerin bulunduğu kelimeleri telaffuz ediniz.

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَاۤئِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ
الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿٩٠﴾

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki örnekleri karekoddan dinleyerek telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz. Karekodu kullanarak ek örneklere ulaşabilirsiniz.

هٰذَا	اٰدَمَ	اٰنَسَ	اٰمَنَ	ذٰلِكَ
اِلٰهٌ	فِيهِ	قُرْاٰنٌ	هٰرُونَ	اٰيَاتٌ
اٰمَنَّا	رَحْمٰنِ	اٰتَيْنَا	اٰخِرَةٌ	لٰكِنَّ
قَلِيلًا	جَدِيدًا	مَصِيرًا	اِسْحٰقَ	تَجْرِى
سَمٰوَاتٌ	اٰذَانِهِمْ	بِاٰيَاتِنَا	اَيْدِيكُمْ	اٰلَ عِمْرٰنَ
	اِسْمٰعِيلَ	اٰلَ فِرْعَوْنَ	دِينُكُمْ	مُسْتَقِيمَ
	تَسْبِيحَهُمْ	يُمِيتُكُمْ	شَيَاطِينِهِمْ	اَرْبَعِينَ

5. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Okuyarak Öğreniyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Bakara suresinin 83. ayetinin okunuşunu aşağıdaki metni takip ederek öğretmeninizden dinleyiniz.*

وَ اِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِيٓ اِسْرَآئِيلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ
وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ؕ
ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

2. *Dinleme esnasında harflerin telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Ayette üstün, esre, ötre, cezm, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif ile âsar-çeker bulunan kelimeleri tespit ederek bunların telaffuz özelliklerini belirleyiniz.*
4. *Sıranız geldiğinde öğretmeniniz rehberliğinde size gösterilen kelimeleri rahat ve akıcı bir şekilde telaffuz ediniz.*
5. *Öğretmeninizin dönütlerini dikkate alarak bir sonraki telaffuzunuzda uygulayınız.*
6. *Doğru telaffuza ulaşıncaya kadar sabırla çalışmaya devam ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarını arkadaşlarınıza destek olarak bireysel ve koro hâlinde sürdürünüz.*

Değerlendirme

Telaffuzunuzu öğretmeninizin dönütleri doğrultusunda nasıl geliştirdiğinizi açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

2. KONTROL NOKTASI

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu kontrol listesi, harfleri okunuşlarına uygun şekilde telaffuz etme becerinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre uygun olan "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Üstün, esre ve ötre harekelerinin telaffuz özelliklerini algılarım.		
2.	Üstün, esre ve ötre harekelerinin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
3.	Üstün, esre ve ötre harekelerini doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
4.	Cezim, şedde ve tenvinin telaffuz özelliklerini algılarım.		
5.	Cezim, şedde ve tenvinin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
6.	Cezim, şedde ve tenvini doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
7.	Med harflerinin telaffuz özelliklerini algılarım.		
8.	Med harflerinin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
9.	Med harflerini doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
10.	Vav ve ya şeklinde yazılan elifin telaffuz özelliklerini algılarım.		
11.	Vav ve ya şeklinde yazılan elifin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
12.	Vav ve ya şeklinde yazılan elifi doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
13.	Âsar-çeker bulunan kelimelerin telaffuz özelliklerini algılarım.		
14.	Âsar-çeker bulunan kelimelerin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
15.	Âsar-çeker bulunan kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz ederim.		

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

2.3. OKUNUŞLA İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR

Kur'an-ı Kerim'in usulüne uygun okunmasını sağlayan bazı özel durumlar ve bu durumların tabi olduğu belirli kurallar bulunmaktadır. Bu özel durumlar şunlardır: elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif ve hurufımukattaa.

Bilgi Kutusu

Elif lâm takısından sonra şemsî harflerden nun gelirse idgam bir buçuk elif miktarı tutulur. Diğer harflerde idgam tutulmaz. (Çetin, Kur'an Okuma Esasları (Tecvîd), 244)

2.3.1. Elif Lâm Takısı

Arapçada isimleri bilinir kılmak için başlarına ال getirilir. Buna elif lâm takısı veya lâmıtarif denir. Elif lâm takısının okunuşu da kendisinden sonra gelen harflerin türüne göre değişir. Kur'an alfabesinde 28 harf vardır. Bu harflerin 14'ü şemsî harf, 14'ü kamerî harftir. Şemsî harfler, elif lâm takısındaki lâm harfindeki cezimi kendine çeker ve böylece şeddeli/idgamlı okunur. Kamerî harflerde lâmdaki cezim kaybolmaz ve lâm harfi göründüğü şekliyle okunur.

Açıklama	Örnekler	Harflerin şemsî ve kamerî dağılımı	
Elif lâm takısından sonra şemsî harflerden ش geldiği için ل harfindeki cezim ش harfine gelir ve ش şeddeli okunur.	اَلشَّمْسُ	ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن	**Şemsî harfler**
Elif lâm takısından sonra kamerî harflerden ق geldiği için lâm harfi cezimli okunur.	اَلْقَمَرُ	ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ھ ی	**Kamerî harfler**

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri kurallarına uygun olarak telaffuz ediniz.

اَلرَّحْمٰنُ	اَلذَّاكِرَاتِ	اَلذِّكْرِ	اَلدَّلِيلُ	اَلثُّلُثَانِ	اَلتَّقْوٰى	**Şemsî harf örnekleri**
اَلصَّادِقِينَ	اَلصَّبُورُ	اَلشَّهْرَ	اَلشَّهَادَةِ	اَلسَّلَامُ	اَلزَّبُورُ	
اَلنَّاسُ	اَللَّيْلُ	اَلَّذِي	اَلظَّاهِرُ	اَلطَّآئِفِينَ	اَلضَّلَالَةُ	
اَلْحُسْنٰى	اَلْحَكِيمُ	اَلْجَنَّةِ	اَلْجَبَّارُ	اَلْبَارِئُ	اَلْاَرْضِ	**Kamerî harf örnekleri**
اَلْقُرْاٰنَ	اَلْقُدُّوسُ	اَلْفَآئِزُونَ	اَلْغَنِيُّ	اَلْعَزِيزُ	اَلْخَالِقُ	
اَلْيُسْرُ	اَلْهُدٰى	اَلْوَدُودُ	اَلْمُهَيْمِنُ	اَلْكَرِمُ	اَلْاَسْمَآءُ	

2.3.2. Zamir

Bilgi Kutusu

Tecvit konusu olan "ه" zamiri, Arapçada üçüncü şahsı ifade eden "o" anlamındaki zamirdir.

Arapçada birçok zamir vardır. Tecvit konusu olan zamir bazı kelimelerin sonuna gelen "ه" harfidir. Zamir olan "ه"nin doğru telaffuz edilebilmesi için şu hususlar göz önünde bulundurulmalıdır

1. Kendinden önceki harf harekeli ise "ه" bir elif miktarı uzatılır.

   Örnek: مَالُهُ

2. Kendinden önceki harf harekesiz veya cezimli ise "ه" uzatılmaz.

   Örnek: عَنْهُ - هَوٰيهُ

3. Kendinden sonra okunan harfe cezim veya şedde ile bağlanıyorsa "ه" uzatılmaz.

   Örnek: فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ

UYGULAMA TABLOSU

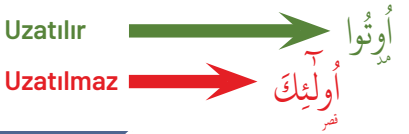
Aşağıda verilen örnekleri kurallarına uygun olarak telaffuz ediniz.

لَهُ	رَبُّهُ	اِنَّهُ	اُمُّهُ	عَنْهُ	يَرَهُ
فِيهِ	عِنْدَهُ	رُسُلِهِ	اِذْنِهِ	كُتُبِهِ	قَوْمِهِ
بَنِيهِ	عَلَيْهِ	يَدَيْهِ	اِلَيْهِ	اَخُوهُ	اَخِيهِ
نَفْسُهُ	عَلَّمْنَاهُ	اَنْزَلْنَاهُ	فَعَلُهُ	وَاجْعَلْهُ	تُؤْتَوْهُ
سَبِيلِهِ	اٰتَيْنَاهُ	حَمَلْتَهُ	دَخَلْتُمُوهُ	مَوَاضِعِهِ	مِيثَاقَهُ

2.3.3. Med-Kasır Kelimeleri

"Med (مد)" uzatmak, "kasır (قصر)" kısaltmak demektir. İstisnai bazı kelimeler için uzatmanın olup olmadığını göstermek için bu işaretler kelimedeki ilgili harfin altına konur. Altında "مد" olan harf uzatılır, "قصر" olan harf ise yanında med harfi olsa bile uzatılmaz.

Örnek:

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki ayetleri, renkli kelimelerin doğru telaffuzuna ve tecvit kurallarına dikkat ederek okuyunuz.

Örnek Ayetler
اَلَّذِينَ هُمْ يُرَآؤُنَ
أُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
وَلَآ اَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ
لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَآ أُنْذِرَ اٰبَآؤُهُمْ
وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ
جَزَآؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَآ اَبَدًا

2.3.4. Okunmayan Elif

Bazı kelimelerde ا harfi med harfi görevinde olmadığı hâlde okunmaz. Bu ا sadece Arapça dil gramerindeki fonksiyonundan dolayı yazılır. Ancak bunun tecvitteki okuyuşa herhangi bir etkisi yoktur. Okunmayan ا bazı fiillerde ve elif lâm takısında bulunur. Ancak elif lâm takısı olan kelimelerden önce bir kelime varsa elifin harekesi düşer ve elif okunmaz. Aksi hâlde bu elif okunan bir elif olur.

Açıklama	Örnek
Elif lâm takısından önce bir kelime gelirse ا harfinin harekesi düşer. Bu örnekte görüleceği üzere اَلْبَيْتُ kelimesinden önce هٰذَا kelimesi olduğu için elif lâm takısındaki elifin harekesi düşmüştür.	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri kurallarına uygun olarak telaffuz ediniz.

اٰمَنُوا	بِالْحَقِّ	لِيُرَوْا	كَفَرُوا	وَعَمِلُوا	الصَّالِحَاتِ
وَتَوَاصَوْا	بِالْحَقِّ	بِالصَّبْرِ	يَكُونُ النَّاسُ	كَالْفَرَاشِ	وَتَكُونُ الْجِبَالُ
كَالْعِهْنِ	اِلَّا الَّذِينَ	وَالْعَادِيَاتِ	فَالْمُورِيَاتِ	فَالْمُغِيرَاتِ	عَلَيْكَ الْكِتَابَ

2.3.5. Hurufımukattaa

"Harf" kökünden huruf ve "kat'" (kesmek) kökünden mukatta kelimelerinin tamlama yapısıyla okunan **hurufımukattaa**, "kesik harfler"[11] demektir. Kur'an-ı Kerim'deki yirmi dokuz sure bu harflerle başlamaktadır. Bunlar, Kur'an-ı Kerim'e has kullanımlar olup Arapçada bilinen kelimeler veya harf öbekleri değildir. Arapçada böyle bir kullanım olmadığı için hurufımukatta olan yerlerde harflerin ismi telaffuz edilir. Ancak bu telaffuzlar, harflerin Arapçadaki yazımına göre yapılır. Kur'an-ı Kerim'deki hurufımukattaa harflerinden bir elifli uzatmalar için "âsar", üç/dört elifli uzatmalar için ~ işareti konmuştur. Harflerin isimleri ve yazımı bu uzatmalar dikkate alınarak telaffuz edilmelidir. Hiçbir işaret konmayan harflerde harfin ismi, uzatma olmadan telaffuz edilir.

Açıklama	Örnek
ى harfinin yazılışı med harfi ا ile bittiği için üzerine âsar, س harfinin yazılışında med harfinden sonra cezimli bir harf geldiği için meddilazım gerçekleşmiş, bu nedenle س harfinin üzerine ~ işareti konmuştur.	يٰسٓ ← يَا سِٓينْ

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri kurallarına uygun olarak telaffuz ediniz.

Başında Bulunduğu Sure	Okunuşu (Harekeli)	Yazılışı
Bakara, Al-i İmran, Rum, Ankebut, Lokman, Secde	أَلِفْ لَآمْ مِٓيمْ	الٓمٓ
Araf	أَلِفْ لَآمْ مِٓيمْ صَآدْ	الٓمٓصٓ
Yunus, Hud, Yusuf, İbrahim, Hicr	أَلِفْ لَآمْ رَا	الٓرٰ
Rad	أَلِفْ لَآمْ مِٓيمْ رَا	الٓمٓرٰ
Meryem	كَآفْ هَا يَا عَيْنْ صَآدْ	كٓهٰيٰعٓصٓ
Taha	طَا هَا	طٰهٰ
Şuara, Kasas	طَا سِٓينْ مِٓيمْ	طٰسٓمٓ
Neml	طَا سِٓينْ	طٰسٓ
Yasin	يَا سِٓينْ	يٰسٓ
Sad	صَآدْ	صٓ
Mümin, Fussilet, Zuhruf, Duhan, Casiye, Ahkaf, Şûra	حَا مِٓيمْ	حٰمٓ
Şûra	حَا مِٓيمْ عَيْنْ سِٓينْ قَآفْ	حٰمٓعٓسٓقٓ
Kaf	قَآفْ	قٓ
Kalem	نُوْنْ	نٓ

6. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | *Teleffuz Ediyorum-Dinliyorum-Tespit Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Aşağıdaki tabloda "okunuşla ilgili özel durumlar"a dair verilen örnek kelimelerin okunuşunu öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Tablodaki örnek kelimeleri öğretmeninizden dinlediğiniz telaffuz özelliklerine uygun şekilde seslendiriniz.*
3. *Doğru bir şekilde telaffuz edene kadar tekrar çalışmalarını bireysel ve koro hâlinde sürdürünüz.*
4. *Örnek kelimelerin okunuşla ilgili hangi özel durumu içerdiğini belirleyerek ilgili kutucuğu işaretleyiniz.*

Okunuşla İlgili Özel Durumlar					
Hurufımukattaa	Okunmayan Elif	Med ve Kasır Kelimeleri	Zamir	Elif Lâm Takısı	Örnek Kelimeler
					نٓ
					فِيهِ
					هٰٓؤُلَآءِ (قصر)
					اَنْبِؤُنِى (مد)
					اَلْاَسْمَآءَ
					وَسَارِعُوا

Değerlendirme

Telaffuz hatalarınızı öğretmeninizin dönütleri doğrultusunda nasıl düzelttiğinizi ve telaffuzunuzu nasıl geliştirdiğinizi açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. KONTROL NOKTASI

Aşağıdaki ayetleri kurallarına uygun olarak telaffuz ediniz. Ayetlerde geçen okunuşla ilgili özel durumları tespit ediniz. Tespit ettiğiniz özel durumların isimlerini solda verilen boş alanlara yazınız.

Okunuşla İlgili Özel Durumun Adı	Örnek Ayetler
	صٓ وَالْقُرْاٰنِ ذِى الذِّكْرِ
	وَلَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْاُوْلٰى
	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِى عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ
	وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنٰٓؤُا اللّٰهِ وَاَحِبَّٓاؤُهُ
	وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu kontrol listesi, okunuşla ilgili özel durumlara yönelik bilgi ve becerilerinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre uygun olan "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Elif lâm takısının telaffuz özelliklerini algılarım.		
2.	Elif lâm takısının telaffuz özelliklerini belirlerim.		
3.	Elif lâm takısını doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
4.	Zamirin telaffuz özelliklerini algılarım.		
5.	Zamirin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
6.	Zamiri doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
7.	Med ve kasır kelimelerinin telaffuz özelliklerini algılarım.		
8.	Med ve kasır kelimelerinin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
9.	Med ve kasır ibareleri bulunan kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
10.	Okunmayan elifin telaffuz özelliklerini algılarım.		
11.	Okunmayan elifin telaffuz özelliklerini belirlerim.		
12.	Okunmayan elif bulunan kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
13.	Hurufımukattaanın telaffuz özelliklerini algılarım.		
14.	Hurufımukattaanın telaffuz özelliklerini belirlerim.		
15.	Hurufımukattaayı doğru bir şekilde telaffuz ederim.		

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

2.4. MED ÇEŞİTLERİ

Harflerin uzatılarak okunmasına tecvit ilminde med ismi verilir. Kendinden önceki harfin uzatılmasını sağlayan harekesiz (sakin) harflere de harfimed (med harfleri) denir. Harfimed üç tanedir: ا, و ve ى

Harfimed kendisinden önce gelen harfleri bir elif miktarı uzatarak okutur. Bir elif miktarı bir parmak kaldırma veya indirme süresini ya da bir elif diyecek kadar geçen zamanı ifade eder. Harflerin bir elif miktarından fazla uzatılmasına sebep olan bazı harf ve işaretler vardır. Bunlara da sebebimed (med sebebi) denir.

Sebebimed hemze ve sükûn olmak üzere iki tanedir.[12] Bunlardan hemze, Kur'an-ı Kerim'de yazılışı özel olan bir harftir. Harekeli elif harfine hemze denir. Kelime içindeki konumuna göre bazen uzun أَ إِ أُ bazen de kısa hemze ءَ ,ءِ ,ءُ şeklinde yazılır. Sükûn (ْ) ise harekesizlik durumudur. Harekesiz harfe sakin harf denir. Cezim (ْ) bir harfin sakin olduğunu gösterir. Sükûn **lazımisükûn** ve **arızisükûn** olmak üzere iki çeşittir.

Bilgi Kutusu

Bir kelimede uzatma; harfimed ile meydana geliyorsa asli med, harfimed ile birlikte sebebimed olan hemze ve sükûn ile meydana geliyorsa ferî med şeklinde isimlendirilir.
(Yılmaz vd., Kur'an-ı Kerimi Doğru ve Güzel Okuma Tecvid, 9)

Sükûn Çeşitleri			
Sükûn	**Tanım**	**Örnek**	**Açıklama**
Lazımisükûn	Hem durulduğunda hem de geçildiğinde var olan sükûndur.	آلْآنَ – جَآنَّ	Bu kelimelerdeki cezimli ve şeddeli harflerin sükûnu lazımisükûndur.
Arızisükûn	Durulduğunda ortaya çıkan, geçildiğinde yok olan sükûndur.	عَالَمِينَ نَسْتَعِينُ	Örnekteki kelimelerde durulduğunda üstün ve ötre harekeli ن harfi üzerinde cezim (ْ) varmış gibi okunur. Durulmadığında harf kendi harekesi ile okunarak sonraki kelimeye geçilir.

Grafik Bilgi 2.4: *Sükûn çeşitleri*[13]

Tecvit ilminde medler med harfleri ve med sebeplerinin durumuna göre altı bölüme ayrılır.

Med Çeşitleri					
1. Medditabii	2. Meddimuttasıl	3. Meddimunfasıl	4. Meddiarız	5. Meddilazım	6. Meddilin

Grafik Bilgi 2.5: *Med çeşitleri*

2.4.1. Medditabii

Harfimedden sonra sebebimed olan hemze ve sükûn gelmezse medditabii oluşur. Medditabiinin bir elif miktarı uzatılması vaciptir.[14]

Örnek: صَامَ - نُوحِيهَا

صَامَ kelimesinde ا harfimeddir. Eliften sonra sebebimed başka bir deyişle hemze ve sükûn yoktur. Bu durumda ص harfi bir elif miktarı uzatılarak okunur.

نُوحِيهَا kelimesinde sırasıyla و, ى ve ا harfleri harfimeddir. Bu harfler, kendilerinden önceki harflerin bir elif miktarı uzatılmasını sağlar.

Aşağıdaki karekod üzerinden medditabii ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri okuyunuz.

مَا	كَمَا	عَذَابٌ	وَاسِعٌ	مَالِكِ
كِتَابٌ	يَمْشُونَ	خَالِدُونَ	رَزَقْنَاهُمْ	شَيَاطِينِهِمْ

Med harfleri bazı durumlarda gizli gelebilir.[15]

Âsar (ـٰ), kelime içinde med harfi varmış gibi üzerinde bulunduğu harfin bir elif miktarı uzatılmasını sağlar.

Örnek: هٰذَا - سَمٰوَاتٍ

Kelime sonlarında gelen ötreli ve esreli zamirler bir elif miktarı uzatılarak okunur.

Örnek: رَبِّهٖ - اِنَّهُ

Ayetlerin altında bazen küçük bir مد işareti vardır. Bu işaret, hangi harfin altındaysa o harf bir elif miktarı uzatılarak okunur.

Örnek: الْمَوْءُدَةُ – دَاوٗدَ

Bilgi Kutusu

Meddimuttasılda hemze genel olarak kısa hemze "ءَ, ءِ, ءُ" şeklinde yazılır. (Pakdil, Ta'lim Tecvid ve Kıraat, 144)

2.4.2. Meddimuttasıl

Harfimedden sonra sebebimed olan hemze gelir ve her ikisi aynı kelimede yan yana bulunursa meddimuttasıl olur. Meddimuttasıl dört elif miktarı uzatılır. Hızlı okuyuşta en az iki elif miktarı uzatılabilir. Meddimuttasılın uzatılması vaciptir.[16] Meddimuttasıl kuralının olduğu yerde ~ işareti bulunur.

Örnek: طَآئِرُكُمْ – قُرُوٓءٍ

طَآئِرُكُمْ kelimesinde ا harfimed, elif harfinden sonra gelen ء ise sebebimeddir. Her ikisi de aynı kelime içinde yer almıştır. Burada meddimuttasıl meydana gelir. ط harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

قُرُوٓءٍ kelimesinde و harfimed, vav harfinden sonra gelen ء ise sebebimeddir. Her ikisi de aynı kelime içinde yer almıştır. Burada meddimuttasıl meydana gelir. ر harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Aşağıdaki karekod üzerinden meddimuttasıl ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri okuyunuz.

وَرَآءَ	سَرَّآءِ	شُهَدَآءَ	يُرَآؤُنَ	سَوَآءٌ
جَآءَهُمْ	مِنَ الْمَآءِ	هُمُ السُّفَهَآءُ	بِاَسْمَآئِهِمْ	مِنَ السَّمَآءِ

2.4.3. Meddimunfasıl

Harfimedden sonra sebebimed olan hemze gelir ve med harfi ile hemze, farklı kelimelerde yan yana yer alırsa meddimunfasıl olur. Meddimunfasıl dört elif miktarı uzatılır. Hızlı okuyuşta en az bir elif miktarı uzatılır. Meddimunfasılın uzatılması caizdir.[17] Meddimunfasıl kuralının olduğu yerde ⏑ işareti bulunur.

Örnek: يَآ اَيُّهَا - قَالُوٓا اٰمَنَّا

يَآ اَيُّهَا kelimesinde ا harfimed, elif harfinden sonra gelen hemze اَ ise sebebimeddir. Her ikisi de farklı kelimelerde yan yana yer almıştır. Burada meddimunfasıl meydana gelir. ى harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

قَالُوٓا اٰمَنَّا kelimesinde و harfimed, vav harfinden sonra gelen ا ise sebebimeddir. Her ikisi de farklı kelimelerde yan yana yer almıştır. Burada meddimunfasıl meydana gelir. ل harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Bilgi Kutusu

Meddimunfasılın kolay tanınabilmesinin işareti elifin uzun ا şekilde yazılmasıdır. (Pakdil, Ta'lim Tecvid ve Kıraat, 144)

Aşağıdaki karekod üzerinden meddimunfasıl ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri okuyunuz.

يَآ اَبَتِ	فِيٓ أَصْلِ	مَآ اَخْلَفْنَا	لَآ اِكْرَاهَ	اَلَّذِىٓ اَطْعَمَهُمْ
اِسْمُهُٓ اَحْمَدُ	بِمَآ اُنْزِلَ	وَتُوبُوٓا اِلَى اللّٰهِ	فِيهَآ أَبَدًا	عَلَٓى اٰثَارِهِمْ

2.4.4. Meddiarız

Harfimedden sonra sebebimedden arızisükûn bulunursa meddiarız oluşur. Arızisükûn kelimede durulduğunda ortaya çıkan, geçildiğinde ortadan kalkan sükûndur. Meddiarız kuralında harfimedden önceki harf dört elif miktarı uzatılarak okunur. Hızlı okuyuş şeklinde ise en az bir elif miktarı uzatılması gerekir. Meddiarızda uzatma yapılmasının hükmü caizdir.[18]

Örnek:

Durulduğunda	Geçildiğinde
عَلِيمْ ←	عَلِيمٌ
يَقُولْ ←	يَقُولُ

عَلِيمٌ kelimesinde ى harfi harfimeddir.Kelimenin sonunda durulduğunda م harfinin üzerinde arızisükûn oluşur. Böylece meddiarız meydana gelir. م harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

يَقُولُ kelimesinde و harfimeddir. Kelimenin sonunda durulduğunda ل harfinin üzerinde arızisükûn oluşur. Böylece meddiarız meydana gelir. ق harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Aşağıdaki karekod üzerinden meddiarız ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri okuyunuz.

قَدِيرٌ	رَحِيمٌ	اَعْجَازٌ	يَرْكَبُونَ	يُنْفِقُونَ
يَشْعُرُونَ	وَالرَّسُولَ	مُهْتَدِينَ	مِنَ النَّارِ	رَبِّ الْعَالَمِينَ

2.4.5. Meddilazım

Harfimedden sonra sebebimedden lazımisükûn bulunursa meddilazım oluşur. Lazımisükûn, bir kelimede durulsa da geçilse de varlığını devam ettiren sükûndur. Başka bir ifadeyle kelime içinde med harfinden hemen sonra gelen harf cezimli veya şeddeli ise meddilazım meydana gelir.[19]

Meddilazım kuralı uygulanırken med harfinden önceki harf, dört elif miktarı uzatılarak okunur. İlgili harfi uzatarak okumak vaciptir. Meddilazım kuralının olduğu yerde ~ işareti bulunur.

Örnek: حَآجُّوكَ (حَآجْجُوكَ) – تَأْمُرُوٓنِّى (تَامْرُنْنِى)

حَآجُّوكَ kelimesinde ا harfimeddir. Sonrasında gelen ج harfinde lazımisükûn bulunduğundan meddilazım kuralı oluşur. Med harfinden önceki ح harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

تَأْمُرُوٓنِّى kelimesinde و harfimeddir. Sonrasında gelen ن harfinde sükûnulazım bulunduğundan meddilazım kuralı oluşur. Med harfinden önceki ر harfi dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Kur'an-ı Kerim'de آلْـَٰٔنَ kelimesi iki yerde geçer. Bu kelimenin ilk harfi olan hemzenin üzerinde âsar işareti bulunur. Âsar işareti gizli med harfini temsil eder. Bundan sonra yer alan ل harfinde sükûnulazım bulunur. Âsardan sonra sükûnulazım yer aldığı için burada meddilazım kuralı uygulanır.

Aşağıdaki karekod üzerinden meddilazım ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

Hurufımukattaa harflerinden ع dışında üzerinde med işareti bulunan harflerde meddilazım kuralı oluşur. Örneğin hurufımukattaa arasında yer alan الٓمٓ ifadesinde ل harfi لَآمْ şeklinde seslendirilir. Buna göre sondaki م sesinde sükûnulazım bulunur. م harfinin okunuşunda med harfi vardır. Med harfinden sonra sükûnulazım bulunduğu için meddilazım oluşur.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri okuyunuz.

رَآدَّ	مُضَآرٍّ	شَآقُّوا	ضَآلِّينَ	آلٓمٓصٓ
اَلْحَآقَّةُ	يُحَآدُّونَ	حَآفِّينَ	أَتُحَآجُّونَنَا	مُدْهَآمَّتَانِ

2.4.6. Meddilin

Meddilin yumuşak anlamına gelen "lin" kelimesi ile uzatma anlamındaki "med" kelimesinin oluşturduğu bir tamlamadır. Bu kavram yumuşak med anlamına gelir.[20] Meddilin diğer med çeşitlerinden farklı olarak bir med harfiyle değil harfilin ile meydana gelir.[21]

Kendisinden önceki harfin harekesi üstün olan sakin و ve ى harflerine **harfilin** denir. Harfilin olan و ve ى harfinden sonra sükûn bulunursa meddilin meydana gelir. Meddilin kuralında harfilin üç elif miktarı uzatılarak okunur. Okuyuş şekline göre en az bir elif miktarı uzatılması gerekir.

Örnek:

Durulduğunda	Geçildiğinde
خَيْرْ ←	خَيْرٌ
مَوْتْ ←	مَوْتٌ

خَيْرٌ kelimesinde ى harfi sakin, kendinden önceki harfin harekesi üstün olduğu için ى harfi harfilindir. خَيْرٌ kelimesi durulduğunda خَيْرْ şeklinde okunduğundan harfilinden sonra sükûn yer aldığı için meddilin oluşur. Harfilin olan "ى" yavaş okuyuşta üç elif, orta okuyuşta iki elif, hızlı okuyuşta ise bir elif miktarı uzatılarak okunur.

مَوْتٌ kelimesinde و harfi sakin, kendinden önceki harfin harekesi üstün olduğu için و harfi harfilindir. مَوْتٌ kelimesi durulduğunda مَوْتْ şeklinde okunduğundan harfilinden sonra sükûn yer aldığı için meddilin oluşur. Harfilin olan و yavaş okuyuşta üç elif, orta okuyuşta iki elif, hızlı okuyuşta ise bir elif miktarı uzatılarak okunur.

Meddilinin sükûnu, lazımisükûn ya da arızisükûn olabilir. Kur'an-ı Kerim'de sadece iki yerde lin harfinin sükûnu lazımidir. Bunlardan biri Meryem suresindeki كٓهيعٓصٓ ayeti, diğeri ise Şûra suresindeki عٓسٓقٓ ayetidir. Bu ayetlerdeki ayn ع lafızlarının sükûnu, lazımisükûndur.[22]

Aşağıdaki karekod üzerinden meddilin ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıda verilen örnekleri okuyunuz.

بَيْتٌ	غَيْرَ	نَوْمٌ	اِلَيْكَ	بِالَّيْلِ
يَدَيْهِ	فِرْعَوْنَ	يَخْشَوْنَ	حَذَرَ الْمَوْتِ	ظَنَّ السَّوْءِ

Medditabii	Meddimuttasıl	Meddimunfasıl	Meddiarız	Meddilazım	Meddilin
Med harfi bulunur.	Med harfi bulunur.	Med harfi bulunur.	Med harfi bulunur.	Med harfi bulunur.	Harfilin bulunur.
Sebebimed bulunmaz.	Sebebimed olarak hemze (ء) bulunur.	Sebebimed olarak hemze (ا) bulunur.	Sebebimed olarak arızisükûn bulunur.	Sebebimed olarak lazımisükûn bulunur.	Sebebimed olarak arızisükûn veya lazımisükûn bulunur.
Med harfinden önceki harf uzatılır.	Med harfinden önceki harf uzatılır.	Med harfinden önceki harf uzatılır.	Med harfinden önceki harf uzatılır.	Med harfinden önceki harf uzatılır.	Harfilin uzatılır.
Durulsa da geçilse de oluşur.	Durulsa da geçilse de oluşur.	Durulsa da geçilse de oluşur.	Durulduğunda oluşur.	Durulsa da geçilse de oluşur.	Hurufımukattaa dışında kelime sonunda oluşur.
Uzatılmasının hükmü vaciptir.	Uzatılmasının hükmü vaciptir.	Uzatılmasının hükmü caizdir.	Uzatılmasının hükmü caizdir.	Uzatılmasının hükmü vaciptir.	Uzatılmasının hükmü caizdir.
Bir elif miktarı uzatılır.	İki ila dört elif miktarı uzatılır.	Bir ila dört elif miktarı uzatılır.	Bir ila dört elif miktarı uzatılır.	İki ila dört elif miktarı uzatılır.	Bir ila üç elif miktarı uzatılır.

Grafik Bilgi 2.6: *Med çeşitleri*

7. ETKİNLİK

30 dk.

Adı *Med Çeşitlerini Öğreniyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Aşağıdaki tabloda verilen med çeşitleri ile ilgili örnek kelimelerin okunuşunu öğretmeninizden dinleyiniz.*

لَآ اَعْبُدُ	يَخَافُونَ	سَرَّآءِ	قَوْسَيْنِ	الٓمٓصٓ	عَظِيمٌ

2. *Dinleme esnasında kelimelerdeki med harflerinin ve med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirleyiniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde kelimeleri telaffuz ediniz.*
4. *Öğretmeninizin dönütlerini dikkate alarak bir sonraki telaffuzunuzda uygulayınız.*
5. *Tekrar çalışmalarını bireysel ve koro hâlinde sürdürünüz.*
6. *Doğru bir şekilde telaffuz edene kadar uygulamaya devam ediniz.*

Değerlendirme

İfadeleri telaffuz ederken uyguladığınız tilavet kurallarını verilen tabloya uygun şekilde yazınız.

Örnek Kelimeler	Med Çeşidi	Uzatılan Harf	Uzatma Miktarı
وَجَدُوا			
جُفَآءً			
عَلَىٰٓ اَخِيهِ			
تَشْكُرُونَ			
بِضَآرِّينَ			
مَدِينَةَ			

4. KONTROL NOKTASI

Aşağıdaki ayetleri tecvit kurallarına uygun olarak okuyunuz. Altı çizili bölümlerde yer alan tecvit kurallarının adlarını yazınız.

Örnek Ayetler
(Nisa suresi 144. ayet) يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۭ ١٤٤ 1 2 3
(Sebe suresi 27. ayet) قُلْ اَرُونِيَ الَّذِينَ اَلْحَقْتُمْ بِهٖ شُرَكَآءَ كَلَّا ۭ بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٢٧ 4 5 6
(Fatiha suresi 7. ayet) صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّينَ ٧ 7 8 9
(Kamer suresi 11. ayet) فَفَتَحْنَآ اَبْوَابَ السَّمَآءِ بِمَآءٍ مُنْهَمِرٍ ۝ ١١ 10 11
(Yasin suresi 10. ayet) وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٠ 12 13
(Kureyş suresi 4. ayet) اَلَّذِى اَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَاٰمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ٤ 14 15

2.5. TENVİN VE SAKİN NUNUN HÂLLERİ

8. ETKİNLİK

15 dk.

Adı | Biliyorum-İlişkilendiriyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde aşağıdaki ifadeleri inceleyiniz ve telaffuzunu dinleyiniz.*

اَنْ	اَبَدًا	فَاِنْ اَمِنَ	قَوْمٌ طَاغُونَ	يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ

2. *Verilen tablodan ve tenvin bilginizden hareketle aşağıdaki ilk iki sütunu doldurunuz.*

Ne biliyorum?	Ne öğrenmek istiyorum?	Ne öğrendim?

3. *Tenvin bilginiz ile telaffuzunu dinlediğiniz ifadeler arasında nasıl bir ilişki bulunduğunu düşününüz.*
4. *Çıkarımlarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.*
5. *Tenvin ve sakin nun konularında edindiğiniz becerileri kullanarak ikinci adımdaki tablonun üçüncü sütununu doldurunuz.*

Değerlendirme

Telaffuzunu dinlediğiniz kelimelerin ortak veya farklı yönleri nelerdir? Açıklayınız.

.....

.....

Grafik Bilgi 2.7: *Tenvin ve sakin nun ile ilgili tecvitler*

Tenvin; bir kelimenin sonunda yer alan ve kelimenin son harfine cezimli bir nun sesi verdiren iki üstün (ـً), iki esre (ـٍ) ve iki ötredir (ـٌ). **Sakin nun** ise harekesi olmayan, kelimede ortada veya sonda bulunan cezim almış nuna (نْ) denir. Bir kelimede tenvin veya sakin nun yer alıyorsa orada dört tecvit kuralından biri vardır.[23]

2.5.1. İhfa

Sözlükte gizlemek anlamına gelen ihfa, harfleri birbirine katmadan ve aralarını açmadan okumaktır. Tenvin veya sakin nundan sonra ihfa harflerinden biri gelirse ihfa olur. Hükmü vaciptir. İhfa harfleri şunlardır.[24]

ك	ق	ف	ظ	ط	ض	ص	ش	س	ز	ذ	د	ج	ث	ت

İhfa harfleri şu beytin ilk harflerinde toplanmıştır[25]

صِفْ – ذَا – ثَنَا – جُودَ – شَخْصٍ – قَدْ – سَمَا

كَرَمَا – ضَعْ – ظَالِمًا – زِدْ – ثُقَا – دُمْ – طَالِبًا – فَتَرَى

Örnek: مِنْ جُوعٍ

Görüldüğü üzere sakin nundan sonra ج harfi gelmiş ve ihfa olmuştur. Bu durumda ن harfi gunneli okunur ve bir buçuk elif miktarı tutulur.[26]

Örnek: فَتْحٌ قَرِيبٌ

Görüldüğü üzere burada da tenvinden sonra ق harfi gelmiş ve ihfa olmuştur.

Bilgi Kutusu

Gunne, sesin geniz boşluğundan getirilmesidir. (Yımaz vd., Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid, 14)

1. **Dil, damağa veya üst ön dişlere yapıştırılmadan arada hafif bir boşluk bırakılır.**
2. **Sesin geliş yeri hem ağız hem de burundur (geniz).**
3. **Tenvin veya sakin nun gunneli bir şekilde okunur.**
4. **Gunneli bir okuyuşta tenvin veya sakin nun bir buçuk elif miktarı tutulur.**

Grafik Bilgi 2.8: *İhfa yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar*[27]

UYGULAMA TABLOSU

Tablodaki kelimelerin okunuşunu telaffuz ediniz.

رَحْمَةً ثُمَّ	مِنْ جُوعٍ
بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ	اُنْزِلَ عَلَيْهِ
اِذًا شَطَطًا	جِمَالَتٌ صُفْرٌ
قَوْمٌ طَاغُونَ	مَثَلًا ظَلَّ
مِنْ دُونِهِ	اَنْ تَذْبَحُوا

Aşağıdaki karekod üzerinden üzerinden ihfa ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

2.5.2. İzhar

Sözlükte açığa çıkarma manasındaki izhar, tenvin ya da sakin nundan sonra izhar harflerinden birinin gelmesiyle ortaya çıkar. Okunuşta harflerin arası birbirinden ayrılır. Hükmü vaciptir. İzhar harfleri şunlardır.[28]

ا	ح	خ	ع	غ	ه

İzhar harfleri aşağıda verilen Allah'ın (cc) isimlerinin baş harflerinde yer almaktadır:[29]

اَللّٰهُ — حَيٌّ — خَالِقٌ — عَدْلٌ — غَنِيٌّ — هَادِياً

Örnek: خَوْفٌ عَلَيْهِمْ

Görüldüğü üzere tenvinden sonra ع harfi gelmiş ve izhar olmuştur. Bu durumda tenvin açıktan ve elif harfiyle arası açılarak okunur.

Örnek: اِنْ اَنْتُمْ

Görüldüğü üzere burada da sakin nundan sonra ا harfi gelmiş ve izhar olmuştur.

1. ن harfi gunne yapılmadan kendi mahreciyle okunur.
2. ن tutulmadan peşinden gelen harfe geçilir.

Grafik Bilgi 2.9: *İzhar yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar*[30]

Aşağıdaki karekod üzerinden izhar ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

UYGULAMA TABLOSU

Tablodaki kelimelerin okunuşunu telaffuz ediniz.

فَاِنْ اَمِنَ	عَلِيمٌ حَكِيمٌ	مِنْ خَلْفِهِ
خُلُقٍ عَظِيمٍ	مِيثَاقًا غَلِيظًا	وَهُمْ يَنْهَوْنَ

2.5.3. İklab

Sözlükte döndürmek, çevirmek, bir harfin bir diğer harfe dönüşmesi gibi anlamlara gelmektedir. Tenvin ve sakin nundan sonra harekeli bir ب harfi gelirse iklab olur. Bu durumda tenvin veya sakin nun, م harfine çevrilerek okunur. Hükmü vaciptir.[31]

Örnek: مِنْ بَيْنِ

Görüldüğü üzere sakin nundan sonra harekeli bir ب harfi gelmiş ve iklab olmuştur. Burada sakin nun م harfine çevrilerek ve tutularak okunur.

Örnek: عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

1. **Sakin nun م harfine çevrilir.**
2. **م harfi gunneli ve bir buçuk elif miktarı tutularak okunur.**

Grafik Bilgi 2.10: *İklab yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar*[32]

UYGULAMA TABLOSU

Tablodaki kelimelerin okunuşunu telaffuz ediniz.

Okunuşu	*Yazılışı*
يَمْبُوعًا	يَنْبُوعًا
وَمَا يَمْبَغِي	وَمَا يَنْبَغِي
يُؤْمِمْ بِاللهِ	يُؤْمِنْ بِاللهِ
شَدِيدُمْ بِمَا	شَدِيدٌ بِمَا
جَمِيعَمْ بَعْضُكُمْ	جَمِيعًا بَعْضُكُمْ

Aşağıdaki karekod üzerinden iklab ile ilgili örnekleri öğretmeninizin rehberliğinde telaffuz ediniz.

9. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Dinliyorum-Tekrarlıyorum-Öğreniyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizden tabloda verilen tenvin ve sakin nunun hâlleriyle ilgili kelimelerin okunuşunu dinleyiniz.*

مِنْ بَعْدِ	مِنْهَا	اَنْ اَكُونَ	اِنْ شَآءَ
اَمْرًا فَاِنَّمَا	كُنْتُمْ	بِغَافِلٍ عَمَّا	مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهٖ
نَفْسٍ بِمَا	مِمَّنْ خَلَقَ	عَامٍ ثُمَّ	اَبَدًا بِمَا

2. *Tablodaki kelimeleri usulüne uygun şekilde kendiniz okumaya çalışınız.*
3. *Kelimeleri usulüne uygun şekilde telaffuz etme sürecinde yapabildiğiniz veya yapamadığınız noktaları fark etmeye çalışınız.*
4. *Telaffuz etme sürecinde zorlandığınız kısımlarda öğretmeninizden yardım alınız.*
5. *Bu süreçte zorlandığınız veya size kolay gelen durumları ifade ediniz.*
6. *Telaffuzlarınızı arkadaşlarınızla karşılaştırınız.*
7. *Tenvin ve sakin nunun hâllerine yönelik kazandığınız beceriyi günlük yaşamda Kur'an okurken uygulayınız.*

Değerlendirme

Etkinlik sonunda aşağıda verilen Öz Değerlendirme Formu'nu doldurunuz.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili bilgi ve becerileriniz hakkında öz değerlendirme yapmanız için düzenlenmiştir. İlgili ifadeler size uygunsa "Evet"i, biraz uygunsa "Kısmen"i, uygun değilse "Hayır"ı işaretleyiniz.
Tüm ölçütlerle ilgili düşüncenizi işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Etkinliğin yönergesini takip ettim.			
2.	Tenvin ve sakin nunun hâlleriyle ilgili verilen örneklerin okunuşunu dinledim.			
3.	Tenvin ve sakin nunun hâlleriyle ilgili verilen örnekleri usulüne uygun bir şekilde telaffuz ettim.			
4.	Kelimeleri telaffuz ederken zorlandığım kısımlarda öğretmenimden yardım aldım.			
5.	Telaffuz etme sürecinde zorlandığım veya kolay gelen durumları ifade ettim.			

5. KONTROL NOKTASI

KONTROL LİSTESİ	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu kontrol listesi, tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz edebilmeye yönelik bilgi ve becerilerinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre uygun olan "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	İhfa ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini algılarım.		
2.	İhfa ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini belirlerim.		
3.	İhfa ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz özelliklerine göre tekrarlarım.		
4.	İhfa ile ilgili tecvit kurallarını doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
5.	İzhar ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini algılarım.		
6.	İzhar ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini belirlerim.		
7.	İzhar ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz özelliklerine göre tekrarlarım.		
8.	İzhar ile ilgili tecvit kurallarını doğru bir şekilde telaffuz ederim.		
9.	İklab ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini algılarım.		
10.	İklab ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini belirlerim.		
11.	İklab ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz özelliklerine göre tekrarlarım.		
12.	İklab ile ilgili tecvit kurallarını doğru bir şekilde telaffuz ederim.		

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

2.6. İDGAMLAR

Bilgi Kutusu

م veya ن harflerinin sesi genizden devam ederken burun elle sıkılıp bırakıldığında seste değişiklik oluyorsa gunne geliyor, değişmiyorsa gelmiyordur. (Pakdil, Ta'lim, Tecvid ve Kıraat, 171)

Tenvin veya sakin nun, bazı tecvit kurallarının temelini oluşturmaktadır. İdgamın bazı çeşitleri de tenvin veya sakin nunun kendisinden sonra gelen harekeli harfe katılmasıyla meydana gelmektedir. Bu durum okuyuşta akıcılığı ve kolaylığı sağlamaktadır. "Bir şeyi diğerine katmak" anlamına gelen **idgam**; birbirinin aynı veya mahreçleri bir sıfatları farklı veya mahreç ya da sıfat yönünden birbirine yakın olan iki harften sakin olan birinci harfin harekeli olan ikinci harfe katılarak şeddeli okunmasına verilen isimdir.[33] İdgam bazı şartlarda gunneli bazı şartlarda da gunnesiz olarak gerçekleşmektedir. "İnlemek" anlamına gelen **gunne**, burun-boğaz boşluğu olan genizden gelen ve yaklaşık bir buçuk elif miktarı tutulan sese verilen isimdir. Gunne harfleri, gunne olmadan okunması mümkün olmayan "م" ve "ن" harfleridir.[34] İdgamların ikisi tenvin veya sakin nunla diğer üçü de diğer harflerle ilgilidir.

İDGAM ÇEŞİTLERİ

İdgam Mealgunne

Tenvin ya da sakin nundan sonra ى, م, ن, و harflerinden birinin gelmesiyle oluşur.

İdgam Misleyn

Birbiriyle aynı olan iki harften sakin olan birincisinin harekeli olan ikinci harfe katılarak şeddeli okunmasıyla oluşur.

İdgam Bilagunne

Tenvin ya da sakin nundan sonra ل veya ر harflerinden birinin gelmesiyle oluşur.

İdgam Mütecaniseyn

Mahreçleri aynı fakat sıfatları farklı olan harflerin birbirine katılmasıyla oluşur. Bu harfler üç gruptur

ط-د-ت, ظ-ذ-ث, م-ب

İdgam Mütekaribeyn

Mahreç ve sıfat olarak yakın olan harflerin katılmasıyla oluşur. Bu harfler iki gruptur

ر-ل, ق-ك

Grafik Bilgi 2.11: *İdgam çeşitleri*[35]

İdgam mealgunne ile ilgili e-içeriğe bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

2.6.1. İdgam Mealgunne

Gunneli idgam anlamına gelen idgam mealgunne, tenvin veya sakin nundan sonra ى, م, ن, و kısaca يَمْنُو harflerinden birinin gelmesiyle tenvin veya sakin nunun bu harflere katılarak gunneli şekilde okunmasına denir. Tenvin veya sakin nun, genizden gelen bir sesle idgam harflerine katılır ve ى, م, ن, و harfleri şeddeli okunur. İdgam bir buçuk elif miktarı kadar tutularak yapılır.[36]

ÖĞRENELİM-OKUYALIM

نْ ← ى ,م ,ن ,و		ـًـٍـٌ ← ى ,م ,ن ,و	
Yazılışı	İdgamlı Okunuşu	Yazılışı	İdgamlı Okunuşu
مَنْ يَعْمَلْ	مَيَّعْمَلْ	خَيْرًا يَرَهُ	خَيْرَيَّرَهُ
مِنْ مَالٍ	مِمَّالٍ	عَذَابٌ مُقِيمٌ	عَذَابُمُّقِيمٌ
مِنْ نَارٍ	مِنَّارٍ	سُلْطَانًا نَصِيرًا	سُلْطَانَنَّصِيرًا
مِنْ وَالٍ	مِوَّالٍ	لَهَبٍ وَتَبَّ	لَهَبِوَّتَبَّ

İdgam mealgunnede sakin nun ile "يَمْنُو" harflerinin farklı kelimelerde olması gerekmektedir. Aynı kelimede bulunmaları hâlinde harfler arasında idgam yerine izhar yapılır.

Şu kelimeler böyledir: بُنْيَانٌ - صِنْوَانٌ - قِنْوَانٌ - دُنْيَا

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki tabloda verilen idgam mealgunneyle ilgili örnekleri okuyunuz.

مَنْ يَقُولُ	اَنْ يَتُوبَ	مِنْ مَاءٍ	مِنْ مِثْلِهِ
مِنْ نِعْمَةٍ	مَنْ نُعَمِّرْهُ	اَنْ نُؤْمِنَ	مِنْ وَاقٍ
مِنْ وَرَقٍ	مِنْ وَرَآئِهِمْ	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ	لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
اٰيَةً يَعْرِفُهَا	صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ	رَسُولٌ مِنَ اللّٰهِ	اٰيَةٌ نُفَصِّلُهَا
خَيْرٌ نُزُلاً	عِظَامًا نَخِرَةً	نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ	خَيْرٌ وَاَبْقٰى
عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ	اُمَّةٌ وَاحِدَةٌ	غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ	مَتَاعًا وَاِلٰى حِينٍ

2.6.2. İdgam Bilagunne

Gunnesiz idgam anlamına gelen idgam bilagunne, tenvin veya sakin nundan sonra ل ve ر kısaca لَرْ harflerinden birinin gelmesiyle tenvin veya sakin nunun bu harflere katılarak gunnesiz şekilde okunmasına denir. Tenvin veya sakin nun gunnesiz olarak idgam bilagunne harflerine katılır ve ر-ل harfleri şeddeli olarak okunur.[37]

Bilgi Kutusu

İdgam bilagunne ile sekte aynı yerde olursa sekte yapılır ve idgam bilagunne terk edilir. Örnek

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ

(Pakdil, Ta'lim, Tecvid ve Kıraat, 152)

İdgam bilagunne ile ilgili e-içeriğe bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

ÖĞRENELİM-OKUYALIM

نْ ← ل, ر		ـًـٍـٌ ← ل, ر	
Yazılışı	İdgamlı Okunuşu	Yazılışı	İdgamlı Okunuşu
مَنْ لَمْ	مَلَّمْ	مَتَاعًا لَكُمْ	مَتَاعَلَّكُمْ
مِنْ لَدُنْ	مِلَّدُنْ	هُدًى لِلْمُتَّقِينَ	هُدَى لِّلْمُتَّقِينَ
مِنْ رَبِّهِمْ	مِرَّبِّهِمْ	عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ	عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ
مِنْ رَحْمَةٍ	مِرَّحْمَةٍ	مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ	مُحَمَّدُرَّسُولُ اللهِ

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki tabloda verilen idgam mealgunneyle ilgili örnekleri okuyunuz.

فَإِنْ لَمْ	اَنْ لَا	رِزْقًا لَكُمْ	اٰيَةً لِقَوْمٍ
يَكُنْ لَهُ	قَوْلًا لَيِّنًا	يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ	مُصَدِّقًا لِمَا
خَيْرٌ لَكُمْ	سَلَامٌ لَكَ	اَنْ رَاٰهُ	مَنْ رَحِمَ
مِنْ رُوحِنَا	مِنْ رِزْقِهِ	ثَمَرَةٍ رِزْقًا	رَحْمَةٌ رَبِّي
مَثَلًا رَجُلَيْنِ	رَؤُفٌ رَحِيمٌ	مِدَادًا لِكَلِمَاتِهِ	وَالِدٍ رَحِيمٍ
فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا	قَوْلًا رَؤُفًا	بَشَرًا رَسُولًا	هُدًى لِلْمُتَّقِينَ

2.6.3. İdgam Misleyn

Birbirinin aynı olan iki harfin birbirine katılması anlamına gelen idgam misleyn; mahreçleri ve sıfatları aynı olan iki harften birincisinin sakin, ikincisinin harekeli olması hâlinde bu harflerin birbirine katılarak şeddeli şekilde okunmasıdır.[38] İdgam misleyn, iki ayrı kelimenin birleşiminde olduğu gibi bir kelimenin içinde de olabilir.[39]

Örnek: مِنْ نَارٍ ← مِنَّارٍ حَقْ قٌ ← حَقٌّ

İdgamı misleyn, kendi içinde idgam misleyn mealgunne ve idgam misleyn bilagunne olmak üzere ikiye ayrılır.[40]

İdgam misleyn ile ilgili e-içeriğe karekoddan ulaşabilirsiniz.

İDGAM MİSLEYN ÇEŞİTLERİ

İdgam Misleyn Mealgunne

Sakin mimden sonra harekeli bir mimin veya sakin nundan sonra harekeli bir nunun gelmesiyle bu harflerin birbirine katılarak okunmasıdır. Bir buçuk elif miktarı tutularak gunneli biçimde okunur. Örnek

Açılımı	Okunuşu	Yazımı
اِنْ نَ	اِنَّ	اِنَّ
ثُمْ مَ	ثُمَّ	ثُمَّ

İdgam Misleyn Bilagunne

Mim ve nun dışındaki harflerin ilkinin sakin, ikincisinin harekeli olması hâlinde harflerin birbirine katılarak okunmasıdır. Tutmadan gunnesiz şekilde okunur. Örnek

Okunuşu	Yazımı
قَدْ دَخَلُوا ← قَدَّخَلُوا	
اِذْ ذَهَبَ ← اِذَّهَبَ	
فَصَلِّ ← فَصَلِّ	

Grafik Bilgi 2.12: *İdgam misleynin çeşitleri*[41]

İki Ayrı Kelimede Gerçekleşen İdgam Misleyn		
Açıklaması	**İdgamlı Okunuşu**	**Yazılışı**
İdgam misleyn bilagunne vardır. Sakin be (بْ) harfinden sonra harekeli be harfinin (بِـ) gelmesiyle bu harfler birbirine katılıp şeddeli ve gunnesiz olarak okunur.	اِضْرِبِّعَصَاكَ	اِضْرِبْ بِعَصَاكَ
İdgam misleyn mealgunne vardır. Sakin mimden (مْ) sonra harekeli mimin (مَـ) gelmesiyle mim harfleri birbirine katılıp şeddeli ve gunneli olarak okunur.	لَهُمَّغْفِرَةٌ	لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
İdgam misleyn mealgunne vardır. Sakin nundan (نْ) sonra harekeli nunun (نُـ) gelmesiyle nun harfleri birbirine katılıp şeddeli ve gunneli olarak okunur.	مَنُّعَمِّرْهُ	مَنْ نُعَمِّرْهُ

Grafik Bilgi 2.13: *İdgam misleynin iki ayrı kelimede gerçekleşmesine ilişkin örnekler*

Aynı Kelimede Gerçekleşen İdgam Misleyn		
Açıklaması	**İdgamlı Okunuşu**	**Yazılışı**
ال takısından sonra gelen şeddeli harfler dışında kalan tüm şeddeli harfler aslında ilki sakin ikincisi harekeli olan مَدْدَ – تَمْمَ gibi aynı harflerin birbirine katılmasıyla oluşan birer idgam misleyndir. Bu kelimeler okunduğu gibi şeddeli olarak yazılırlar. د harfi idgam misleyn bilagunne yapılarak gunnesiz, م harfi idgam misleyn mealgunne yapılarak gunneli olarak okunur.	مَدَّ	مَدَّ
	تَمَّ	تَمَّ

Grafik Bilgi 2.14: *İdgam misleynin aynı kelimede gerçekleşmesine ilişkin örnekler*

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki tabloda verilen idgam misleynle ilgili örnekleri okuyunuz.

اَمَّا	عَنِّى	لَمَّا	مَنْ نَكُنْ	مِنْ نُطْفَةٍ
مَنْ نَصَرَ	اَنْ نُخْرِجَ	اَنْ نَقُولَ	اَنْ نُؤْمِنَ	لَهُمْ مُسْتَقَرٌّ
لَهُمْ مَثَلًا	مِنْ نِعْمَةٍ	لَنْ نُؤْمِنَ	عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ	اَطْعَمَهُمْ مِنْ
وَاٰمَنَهُمْ مِنْ	فِى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ	بَلْ لَا	حِطَّةٌ	يُدْرِكْكُمُ
تُعِزُّ	حَرَّمْنَا	يَشَّقَّقُ	يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ	اِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ
اِنْ نَسِينَا	وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ	قَدْ دَخَلُوا	يُوَجِّهْهُ	بَلْ لَجُّوا
لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ	تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ	اِذْ ذَهَبَ	فَلْيَكْتُبْ بَيْنَهُمْ	فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ

2.6.4. İdgam Mütecaniseyn

İdgam mütecaniseyn ile ilgili e-içeriğe bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

Mütecaniseyn, "benzer veya aynı türden iki şey" anlamına gelmektedir. İdgam mütecaniseyn ise mahreçleri aynı fakat sıfatları farklı olan harflerden birincisinin sakin, ikincisinin de harekeli olarak gelmesiyle birinci harfin ikinci harfe katılarak şeddeli şekilde okunmasına denir. Mahreçleri aynı, sıfatları farklı olan bu harfler üç grupta toplanmıştır. İdgam mütecaniseyn her bir grubun kendi içinde gerçekleşir. Sakin olan birinci harf, harekeli olan ikinci harfe katılarak şeddeli okunur.[42]

İdgam Mütecaniseynin Gerçekleştiği Harf Grupları

1. ت د ط Harfleri: Mahreç olarak dil ucu ile üst damağın üst ön dişlere bitiştiği yerden çıkan bu harfler yan yana geldiğinde birbirine idgam edilir. Bu durum, ت ط ـ ت ط ـ د ت ـ ت د harflerinin art arda gelmesiyle oluşur.

Açıklaması	İdgamlı Okunuşu	Yazılışı	Harfler
İlk harfler okunmadan ikinci harflere katılıp şeddeli olarak tam idgam yapılır. İdgam kalkaleye engel olduğu için ikinci harf grubundaki د harfindeki kalkale yapılmaz.	أَثْقَلَّعَوَا اللهَ	أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللهَ	ت د
	عَبَتُّمْ	عَبَدْتُمْ	د ت
	إِذْ هَمَّطَّآئِفَتَانِ	إِذْ هَمَّتْ طَّآئِفَتَانِ	ت ط
ط harfinin kalınlığı verilip ت harfine şeddeli olarak geçilerek nakıs idgam yapılır. İdgam kalkaleye engel olduğu için ط harfindeki kalkale yapılmaz.	فَرَّطْتُمْ	فَرَّطْتُمْ	ط ت

2. ث ذ ظ Harfleri: Dil ucuyla ön dişler arasından çıkarılan peltek sesli bu harfler ait oldukları harf grubuyla bazı şartlarda yan yana geldiğinde birbirine idgam edilir. Bu durum, ذ ظ ـ ث ذ harflerinin art arda gelmesiyle oluşur.

Açıklaması	İdgamlı Okunuşu	Yazılışı	Harfler
İlk harfler okunmadan ikinci harflere katılıp şeddeli olarak tam idgam yapılır.	يَلْهَذّٰلِكَ	يَلْهَثْ ذٰلِكَ	ث ذ
	اِ ظَّلَمُوا	اِذْ ظَلَمُوا	ذ ظ

3. ب م Harfleri: İki dudağın birbirine değmesiyle çıkan harflerden ب harfinin م harfinden önce gelmesiyle idgam oluşur.

Açıklaması	İdgamlı Okunuşu	Yazılışı	Harfler
Kur'an'daki tek örnektir. ب harfi م harfine katılarak م harfine dönüşür, şeddeli ve gunneli okunur. Tam idgam yapılır. م harfi, be ب harfinden önce gelirse dudak ihfası (ihfa-i şefevî) olur. عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ	يَا بُنَيَّ ارْكَّمَعَنَا	يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا	ب م

Grafik Bilgi 2.15: *İdgam mütecaniseyn harfleri*[43]

UYGULAMA TABLOSU

Aşağıdaki tabloda verilen idgam mealgunneyle ilgili örnekleri okuyunuz.

اَرَدْتُمْ	مَا عَبَدْتُمْ	أَحَطْتُ	فَاٰمَنَتْ طَّآئِفَةٌ	بَسَطْتَ	مَهَّدْتُ لَهُ
اَيَّدْتُكَ	قَدْ تَبَيَّنَ	أَنَّكُمْ إِذْ ظَلَمْتُمْ	فَمَا حَصَدْتُمْ
لَقَدْ تَابَ	وَدَّتْ طَّائِفَةٌ	اَيَّدْتُكَ	وَعَدْتُمْ	اُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا

İdgamı Mütekaribeyn ile ilgili e-içeriğe bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

2.6.5. İdgam Mütekaribeyn

Mütekaribeyn, "birbirine yakın iki şey" anlamına gelmektedir. İdgam mütekaribeyn ise mahreçleri ve sıfatları yakın olan harflerden birincisinin sakin, ikincisinin de harekeli olarak gelmesiyle birinci harfin ikinci harfe katılarak şeddeli şekilde okunmasına denir.[44] İdgam mütekaribeyn ile sekte aynı yerde olursa sekte yapılır ve idgam كَلَّا بَلْ رَانَ örneğindeki gibi terk edilir.[45] İdgam mütekaribeyn harfleri iki gruptur.

1. ك - ق Harfleri: Dil kökünün üst damağa yükselmesiyle çıkarılan harflerden ق harfinin sakin, mahreç ve sıfat yakınlığı bulunan ك harfinin de harekeli olmasıyla birbirine katılarak şeddeli şekilde okunmasıyla olur. Buna dair Kur'an'da tek örnek vardır.

Açıklaması	İdgamlı Okunuşu	Yazılışı	Harfler
İlk harf (ق) okunmadan ikinci harfe (ك) katılıp şeddeli olarak tam idgam yapılır. İdgam kalkaleye engel olduğu için ق harfindeki kalkale yapılmaz.	اَلَمْ نَخْلُّكُمْ	اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ	ق ك

2. ل - ر Harfleri: Dil ucunun üst damağa değmesiyle çıkarılan harflerden ل harfinin sakin, mahreç ve sıfat yakınlığı bulunan ر harfinin de harekeli olmasıyla birbirine katılarak şeddeli şekilde okunmasıyla olur. Bu harflerde idgam yapabilmek için lam harfinin önce gelmesi gerekir.

Açıklaması	İdgamlı Okunuşu	Yazılışı	Harfler
İlk harf (ل) okunmadan ikinci harfe (ر) katılıp şeddeli olarak tam idgam yapılır.	بَرَّفَعَهُ اللّٰهُ قُرَّبِّ	بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ قُلْ رَبِّ	ل ر

Grafik Bilgi 2.16: *İdgam mütekaribeyn ve örnekleri*[46]

UYGULAMA TABLOSU

Zilzal suresini yandaki karekoddan dinleyerek tabloyu doldurunuz.

Zilzal suresi

İfadeler	İdgam Çeşidi	İdgam Harfleri	Telaffuz Açıklaması
خَيْرًا يَرَهُ			
شَرًّا يَرَهُ			
اَشْتَاتًا لِيُرَوْا			
يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ			

10. ETKİNLİK

30 dk.

Adı İdgam Çeşitleri

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek etkinliği gerçekleştiriniz.

1. *Aşağıdaki tabloda verilen idgam çeşitleriyle ilgili örnek ifadelerin okunuşunu öğretmeninizden dinleyiniz.*

مَنْ يَعْمَلْ	حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ	سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ	مِنْ نُطْفَةٍ	مَلِكًا نُقَاتِلْ
سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ	اَنْ لَمْ	وَيْلٌ لِكُلِّ	هُدًى لِلنَّاسِ	مَالًا لُبَدًا
ذِكْرٌ رَحْمَةً	اِنْ نَشَاْ	حَتّٰى	يُكْرِهْهُنَّ	اِذْ ذُكِرَ
اٰوَوْا وَنَصَرُوا	عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ	حَصَدْتُمْ	لَئِنْ بَسَطْتَ	اِرْكَبْ مَعَنَا
اَنَّكُمْ اِذْ ظَلَمْتُمْ	قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ	اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ	فَقُلْ رَبُّكُمْ	بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ

2. *Dinleme esnasında örnek ifadelerdeki idgamlara ait telaffuz özelliklerini belirleyiniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde size gösterilen kelimeleri telaffuz ediniz.*
4. *Öğretmeninizin dönütlerini dikkate alarak bir sonraki telaffuzunuzda uygulayınız.*
5. *Doğru bir şekilde telaffuz edene kadar uygulamaya devam ediniz.*

Değerlendirme

İdgam kuralını uygulanmanın tilavete olan katkılarını açıklayınız.

.....

.....

6. KONTROL NOKTASI

Aşağıdaki kutucuklarda bazı örnekler verilmiştir. 1-6. soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soruya cevap olacak şekilde kullanabilirsiniz.

a هُدًى لِلنَّاسِ	b يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ	c فَلْيَكْتُبْ بَيْنَهُمْ	ç أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا
d يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ	e فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ	f فَمَنْ يَعْمَلْ	g رَسُولٌ مِنَ اللهِ
ğ قَالُوا وَهُمْ	h يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا	ı يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ	i وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَلَمُوا
j سَبِّحْهُ	k قِنْوَانٌ	l مَنْ نَكُنْ	m كَلَّا بَلْ رَانَ

1. **Hangileri idgam mealgunneye ait örneklerdendir?**

.....

2. **Hangileri idgam bilagunneye ait örneklerdendir?**

.....

3. **Hangileri idgam misleyne ait örneklerdendir?**

.....

4. **Hangileri idgam mütecaniseyne ait örneklerdendir?**

.....

5. **Hangileri gunneli okunarak bir buçuk elif miktarı tutulan idgamlara ait örneklerdendir?**

.....

6. **Hangileri idgam uygulanmayan örneklerdendir?**

.....

Aşağıdaki 7 ve 8. soruların cevaplarını boş bırakılan alanlara yazınız.

7. **İdgam mealgunne ile idgam misleyn arasındaki ortak telaffuz özellikleri nelerdir?**

.....

.....

8. **İdgam çeşitlerine ait harf grupları nelerdir? Kısaca yazınız.**

.....

.....

PERFORMANS GÖREVİ

Amaç	*Harfleri, okunuşlarını, okunuşla ilgili özel durumları, med çeşitlerini, tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını ve idgam çeşitlerini telaffuz edebilme*
Görev/Rol	*Bu çalışmada göreviniz; harfleri, okunuşlarını, okunuşla ilgili özel durumları, med çeşitlerini, tenvin ve sakin nunun hâlleri ile idgam çeşitleri ve tecvit kurallarını içeren bir Tarsia yapbozu hazırlayıp sunmaktır.*
Ürün	*İçerik çerçevesinde yer alan tecvit kurallarına yönelik bir Tarsia yapbozu hazırlayıp sunma*
Ön Hazırlık	• *Derse gelmeden önce harfleri, okunuşlarını, okunuşla ilgili özel durumları, med çeşitlerini, tenvin ve sakin nunun hâlleri ile idgam çeşitleri ve tecvit kurallarını araştırabileceğiniz kaynakları öğretmeninizin rehberliğinde hazırlayınız.* • *Tarsia yapbozunuzu ve sunumunuzu hazırlamak için kullanacağınız renkli kalem, kâğıt veya karton vb. materyalleri derse gelmeden önce belirleyiniz.*

Yönerge

Bu performans görevini hazırlarken aşağıda verilen açıklamalara dikkat ediniz.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev paylaşımı yapınız.*
3. *Bir çalışma planı hazırlayınız.*
4. *Görevin aşamalarını, kullanacağınız araçları ve yapbozda kullanılacak tecvit kurallarını belirleyiniz.*
5. *Çalışmanızda geçerli ve güvenilir dijital veya matbu kaynaklardan araştırma yapabilirsiniz.*
6. *Araştırma sürecinde yararlandığınız dijital ve matbu kaynakları içeren bir kaynakça hazırlayınız ve sunumunuzda bu kaynaklara kısaca yer veriniz.*
7. *Yapboz parçalarının kenarlarında eşleşecek şekilde en az 12-15 adet "Tecvit" ve "Arapça Örnek İfade" çifti hazırlayınız.*
8. *Özgün veya orijinal tarsia tasarımınıza göre kural ve örnekleri yerleştiriniz.*
9. *Şablonunuzdaki tecvit ve örnek ifade eşleştirmelerinin doğruluğunu kontrol ediniz.*
10. *Örneklerinizin doğru telaffuz özelliklerini ve bunları okuyuşunuza nasıl yansıtacağınızı planlayınız.*
11. *Tarsia yapbozunu sınıfta açık ve anlaşılır bir dil kullanarak sununuz.*
12. *Sunum sırasında bir eşleşmeyi örnek göstererek ilgili kuralı açıklayınız ve kelimeyi tecvit kurallarına uygun şekilde telaffuz ediniz.*
13. *Sunum yapan arkadaşlarınızı saygılı bir şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

1. ***Öz Değerlendirme Formu'nu doldurarak çalışmanızla ilgili kendinizi değerlendiriniz.***

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	
Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Aşağıda verilen ölçütler, çalışmanız hakkında değerlendirme yapmanız için düzenlenmiştir. Bu ifadelerdeki yargıları kendi durumunuza göre "Evet", "Kısmen" veya "Hayır" şeklinde işaretleyiniz.

Tüm ölçütlerle ilgili düşüncenizi işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Etkinliğin yönergesini takip ettim.			
2.	Konuyla ilgili gerekli araştırmayı yaptım.			
3.	Yapboz bilgilerini sistematik ve mantıksal bir bütünlük içinde kurguladım.			
4.	Yapbozumda örneklerin özelliklerini ve telaffuzlarını (okunuş farkındalığı) kavradım.			
5.	Kavramların sözlük anlamları ile terim anlamları arasındaki farkı ayırt ederek çalışmama yansıttım.			
6.	Sunum sırasında kavramların bağlamını ve onlarla ilgili çıkarımlarımı arkadaşlarımın anlayacağı şekilde açıkladım.			
7.	Araştırma sürecinde yararlandığım tüm dijital ve basılı kaynakları, bilgi ahlakına ve fikrî mülkiyet haklarına uygun şekilde kaynakçada belirttim.			
8.	Çalışmamı belirlenen zaman çizelgesine ve planıma uygun olarak tamamladım.			

2. ***Hazırladığınız performans görevi yandaki karekodla verilen "Dereceli Puanlama Anahtarı" ile değerlendirilecektir.***

Dereceli Puanlama Anahtarı

2. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI

Bu testte cevaplamanız için farklı soru çeşitlerinden toplam 30 soru verilmiştir. Daha fazla soru çözmek için testin sonunda verilen karekodu kullanarak ek sorulara ulaşabilirsiniz.

Aşağıdaki 1. soruyu tanılayıcı dallanmış ağaca göre cevaplayınız.

1. Aşağıda verilen cümlelerin doğruluğu (D) veya yanlışlığına (Y) göre yönlendirici okları takip ediniz ve ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

Aşağıda verilen 2-10. ifadelerin başına ilgili olduğu kavrama ait harfi yazarak ifadelerle kavramları eşleştiriniz.

İfadeler
( ) **2.** Kur'an-ı Kerim'i tilavet kurallarına uygun ve güzel okumayı öğreten ilimdir.
( ) **3.** Kur'an'ı usulüne uygun şekilde okuyan ve okutan kişidir.
( ) **4.** Okuma esnasında vakıf yapıldığında ortaya çıkan sükûndur.
( ) **5.** Harekesi olmayan ve cezimli olarak okunan "ن" harfidir.
( ) **6.** Tenvin ya da sakin nundan sonra gelen bazı harflerin önceki harfe katılarak okunmasıdır.
( ) **7.** Kur'an-ı Kerim'de bazı surelerin başında bulunan ve tek tek okunan harflerdir.
( ) **8.** Mim ve nun harfleri okunurken genizden gelen sestir.
( ) **9.** Kur'an alfabesindeki harflere ses değeri kazandıran işaretlerdir.
( ) **10.** "ال" takısından sonra lâm harfinin açıkça okunduğu harflerdir.

Kavramlar	
a	Arızisükûn
b	Fem-i muhsin
c	Gunne
ç	Hareke
d	Harfilin
e	Hurufımukattaa
f	İdgam
g	Kamerî harf
ğ	Lazımisükûn
h	Sakin nun
ı	Tecvit

Aşağıdaki kutucuklarda med çeşitleriyle ilgili bazı örnekler verilmiştir. 11-16. soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soruya cevap olacak şekilde kullanabilirsiniz.

a	قَالَ	b	خَالِدُونَ	c	قُرَيْشٍ
ç	وَلَضَآلُّونَ	d	وَالصَّيْفِ	e	وَمَآ اَدْرٰيكَ
f	وَجَعَلْنَا	g	عَذَابَ	ğ	شُهَدَآءَكُمْ

11. Hangileri medditabii ile ilgili örneklerdir?

.....

12. Hangileri meddimuttasıl ile ilgili örneklerdir?

.....

13. Hangileri meddimunfasıl ile ilgili örneklerdir?

.....

14. Hangileri kelimelerin sonunda durulduğunda meddiarız ile ilgili örneklerdir?

.....

15. Hangileri meddilazım ile ilgili örneklerdir?

.....

16. Hangileri kelimelerin sonunda durulduğunda meddilin ile ilgili örneklerdir?

.....

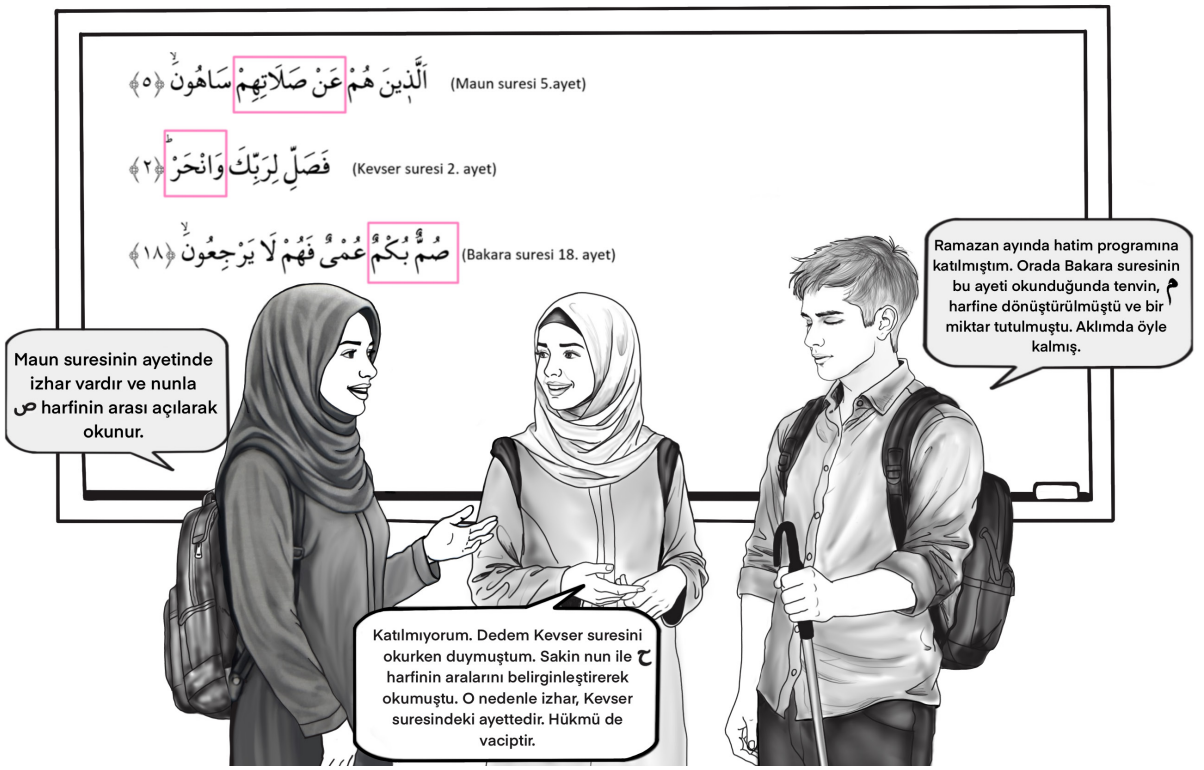
Aşağıdaki 17. soruyu tablodaki örneklere göre cevaplayınız.

I	حٰمٓ عٓسٓقٓ	II	تَوَاصَوْا	III	بِالصَّبْرِ	IV	اٰبَآؤُهُمْ	V	اُوتُوا

17. Tablodaki örneklerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir? Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.

	Birinci örnek hurufımukattaa örneğidir.
	İkinci örnekte zamir vardır.
	Üçüncü örnekte lâmıtarif vardır.
	Dördüncü örnekte üç tane uzatılacak harf vardır.
	Beşinci örnekte iki tane uzatılacak harf vardır.
	Birinci örnekte bir elif uzatılacak bir harf vardır.
	İkinci örnekte okunmayan elif kuralı vardır.
	Üçüncü örnekte elifin harekesi düşmüştür.
	Beşinci örnekte üç tane med harfi vardır.
	Bütün örneklerde iki tane okunmayan elif vardır.
	Örneklerin birinde dört elif uzatılacak dört harf vardır.
	Örneklerin birinde kasır vardır.
	Örneklerin ikisinde med vardır.

Aşağıdaki 18. soruyu kavram karikatürüne göre cevaplayınız.

18. Bu kavram karikatüründen aşağıdaki çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir? Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.

	Tenvin ve sakin mimden sonra ص harfi gelirse izhar olur.
	İkinci öğrencinin ayetin tecvidi için verdiği bilgiler doğrudur.
	Bakara suresinin ayeti için tanımlanan tecvit iklabdır.
	ح harfi ihfa harfleri arasında yer almaktadır.
	Üçüncü öğrencinin söz ettiği "bir miktar", bir buçuk eliftir.
	Maun suresinin ayetinde ihfa tecvidi bulunmaktadır.

Aşağıdaki 19-26. soruların cevaplarını boş bırakılan alanlara yazınız.

19. Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etmenin Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumadaki rolü nedir? Açıklayınız.

.....

.....

20.

عَذَابٌ اَلِيمٌ	يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ	اِنْ كُنْتُمْ

Verilen kelimeleri telaffuz ederek tecvit kurallarını tahlil ediniz.

.....

.....

.....

21 ve 22. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Aşağıda bir grup öğrencinin Kevser suresinin 1 ve 2. ayetlerinde geçen telaffuz kuralları hakkındaki görüşleri verilmiştir.

اِنَّآ اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝٢

1. Öğrenci: "اِنَّا" kelimesinde nun harfi iki defa okunur.

2. Öğrenci: "أَعْطَيْنَا" kelimesindeki nun harfi uzatılır.

3. Öğrenci: "الْكَوْثَرَ" kelimesindeki vav, elif yerine yazılmıştır.

4. Öğrenci: "فَصَلِّ" kelimesindeki lâm harfi, üstün ile okunur.

5. Öğrenci: "وَانْحَرْ" kelimesindeki ha ve ra harfleri birleştirilir.

21. Öğrenciler hangi telaffuz kuralları hakkında konuşmaktadır?

.....

.....

22. Hangi öğrenciler yanlış bilgi vermiştir? Gerekçelendirerek açıklayınız.

.....

.....

23. Kadir suresinde geçen med örneklerini tespit ediniz. Med örneklerinin altını çiziniz ve ait oldukları med çeşitlerinin adlarını aşağıdaki boşluklara yazınız.

اِنَّآ اَنْزَلْنَاهُ فِى لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۚ ١ وَمَآ اَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ٢ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ اَلْفِ شَهْرٍ ٣
تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ۚ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ ۛ ٤ سَلَامٌ ۛ هِىَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ٥

.....

.....

.....

24-26. soruları aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.

Bir öğrenci harflerin telaffuzu ile ilgili aşağıdaki tabloda yer alan kelimeleri altında yazıldığı gibi telaffuz ediyor

Kelimeler	اِيَّاكَ	وَالصَّالِحَاتِ	يُؤْمِنُونَ	السُّوٓءَ	الْمُتَّقِينَ	غَفُورٌ	اَلْأَعْلٰى
Okunuşu	İyyâke	Vessalihati	Yu'minune	Es-sûe	El-Muttakîne	Gafûru	El-a'lâ

24. Tablodaki kelimeler hangi telaffuz kurallarıyla ilgilidir?

.....

25. Tabloda örneği bulunmayan telaffuz kuralları hangileridir? Bu kurallara uygun birer kelimeyi doğru okunuşuyla yazınız.

.....

26. Tabloda telaffuzu yanlış verilen kelimelerin doğru okunuşlarını yazınız.

.....

Aşağıdaki 27-30. soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

I	II	III	IV	V
ج	ى	ك	ر	ط
cîm	yê	kêf	râ	tâ

27. Numaralandırılmış harflerin hangilerinin telaffuz edilişi yanlış verilmiştir?

A) I ve III B) II ve III C) III ve IV

D) II, IV ve V E) III, IV ve V

28. Kur'an-ı Kerim dersinde idgam çeşitlerini ve bu kuralların uygulama özelliklerini pekiştirmek isteyen bir öğrenci aşağıdaki tabloyu hazırlamıştır.

İdgam Türü		Harf Grubu/İdgam Şartı	Temel Uygulama Özelliği
I	İdgamı mealgunne	و, ن, م, ى + Tenvin/Sakin Nun	Ses genizden getirilir ve 1,5 elif miktarı tutulur.
II	İdgam bilagunne	ر - ل + Tenvin/Sakin Nun	Harfler birbirine katılır ancak gunne yapılmaz ve ses tutulmaz.
III	İdgam misleyn	Mahreç ve sıfatları tamamen aynı iki harf	Birinci harfi harekeli, ikinci harfi sakin olan harfler şeddelenerek okunur.
IV	İdgam mütecaniseyn	ت د ط-ث ذ ظ-ب م	Mahreçleri aynı, sıfatları farklı olan harf grupları birbirine katılır.
V	İdgam mütekaribeyn	ق ك-ل ر	Mahreçleri veya sıfatları birbirine yakın olan harfler şeddelenerek okunur.

Tabloda verilen idgam türlerinden hangisine ait bilgilerde hata vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

29.

I	II	III	IV
اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ	صِنْوَانٌ	كَلَّا بَلْ رَانَ	وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ

Numaralandırılmış örneklerden hangileri idgamlı olarak okunmalıdır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) III ve IV E) I, II ve IV

30. (Bakara suresi 285. ayet) لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهٖ ...
III II I

Bu ayetteki numaralandırılmış bölümlerde uygulanması gereken tecvit kuralları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Medditabii	İdgam mealgunne	İdgam bilagunne
B)	Meddimuttasıl	İdgam bilagunne	İdgam mealgunne
C)	Meddimunfasıl	İdgam mealgunne	İdgam mütekaribeyn
D)	Medditabii	İdgam bilagunne	İdgam mealgunne
E)	Meddimunfasıl	İdgam mütekaribeyn	İdgam bilagunne

Tema ile ilgili daha fazla soruya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

2. TEMA SONNOTLARI

1. Sarı, *Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*, 49-50.
2. Sarı, "Harf", 16/164.
3. Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri*, 190.
4. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 84.
5. Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 30.
6. Sarı, *Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*, 33.
7. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 118-120.
8. Sarı, *Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*, 50.
9. *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük*, "hareke".
10. Sarı, "Med", 28/288.
11. bk. Karagöz, *Dinî Kavramlar Sözlüğü*, 270.
12. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma Tecvid*, 8.
13. Sarı, *Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*, 58.
14. Pakdil, *Ta'lim Tecvid ve Kıraat*, 141.
15. Ünlü, *Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi*, 47.
16. Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri*, 258.
17. Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri*, 260.
18. Pakdil, *Ta'lim Tecvid ve Kıraat*, 151.
19. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma Tecvid*, 12.
20. Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri*, 273.
21. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma Tecvid*, 13.
22. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma Tecvid*, 13.
23. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 14.
24. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 163, 165; Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 14.
25. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 164.
26. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 14.
27. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 164-165; Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 14.
28. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 167; Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 15.
29. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 167.
30. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 15.
31. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 176-177; Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 15.
32. Yılmaz vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma: Tecvid*, 15.
33. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 231- 232.
34. Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 171.
35. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 236-241; Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 180-193.
36. Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 181; Çetin, Kur'ân Okuma Esasları *(Tecvîd)*, 237.
37. Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 183.
38. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 237; Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 183-184.
39. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 238.
40. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 237.
41. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 237-238.
42. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 238-239; Karaçam, *Kur'ân-ı Kerîm'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri -Mufassal Tecvid-*, 286.
43. Sarı, *Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*, 95.
44. Çetin, *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*, 241.
45. Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 192.
46. Pakdil, *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*, 191-192.

3. TEMA

YÜZÜNDEN OKUMA

İÇERİK ÇERÇEVESİ

3.1. FATİHA SURESİ

3.2. BAKARA SURESİ

3.3. DUHA İLA HÜMEZE SURELERİ

Bu temada sizlerden

- Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okumayı

öğrenmeniz beklenmektedir.

Genellemeler

- Med, gunne, idgam gibi tecvit kurallarının uygulanması, kelimeler arasındaki geçişleri yumuşatarak Kur'an tilavetine bir ahenk ve akıcılık kazandırır.

Tema Dosyası

3. TEMA SONNOTLARI

1 Al-i İmran suresi 138. ayet.

2 Buhari, "Fezaiü'l-Kur'an", 21.

3 bk. Vakıa suresi 79. ayet.

4 Serinsu vd.,"tecvit", 355.

5 Müzemmil suresi 4. ayet.

6 Ebu Davud, "Huruf", 1.

7 Müslim, "Mesacid", 103.

8 Müslim, "Müsafirin", 203.

9 bk. Ebu Davud, "Tatavvu", 22; Özafşar vd., *Hadislerle İslam*, 1/558.

3. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI

Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okuyunuz (Yüzünden okuma çalışmaları aşağıdaki kontrol listesi ile değerlendirilecektir.).

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu kontrol listesi; Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okuma ile ilgili bilgi ve becerilerinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre uygun olan "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.	Kur'an-ı Kerim okumaya euzübesmele çekerek başladım.		
2.	Euzübesmeleyi kuralına uygun telaffuz ettim.		
3.	Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ettim.		
4.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki medditabiileri tespit ettim.		
5.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki medditabii tecvit kuralını açıkladım.		
6.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki medditabiileri kuralına uygun uyguladım.		
7.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddimuttasılları tespit ettim.		
8.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddimuttasıl tecvit kuralını açıkladım.		
9.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddimuttasılları kuralına uygun uyguladım.		
10.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddimunfasılları tespit ettim.		
11.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddimunfasıl tecvit kuralını açıkladım.		
12.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddimunfasılları kuralına uygun kullandım.		
13.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddiarızları tespit ettim.		
14.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddiarız tecvit kuralını açıkladım.		
15.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddiarızları kuralına uygun olarak uyguladım.		
16.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddilazımları tespit ettim.		
17.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddilazım tecvit kuralını açıkladım.		
18.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddilazımları kuralına uygun uyguladım.		
19.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddilinleri tespit ettim.		
20.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddilin tecvit kuralını açıkladım.		
21.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki meddilinleri kuralına uygun uyguladım.		
22.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki ihfaları tespit ettim.		
23.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki ihfayı tecvit kuralını açıkladım.		

24.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki ihfaları kuralına uygun uyguladım.		
25.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki izharları tespit ettim.		
26.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki izhar tecvit kuralını açıkladım.		
27.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki izharları kuralına uygun uyguladım.		
28.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki iklabları tespit ettim.		
29.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki iklabı tecvit kuralını açıkladım.		
30.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki iklabları kuralına uygun uyguladım.		
31.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mealgunneleri tespit ettim.		
32.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mealgunne tecvit kuralını açıkladım.		
33.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mealgunneleri kuralına uygun uyguladım.		
34.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam bilagunneleri tespit ettim.		
35.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam bilagunne tecvit kuralını açıkladım.		
36.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam bilagunneleri kuralına uygun uyguladım.		
37.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam misleynleri tespit ettim.		
38.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam misleyn tecvit kuralını açıkladım.		
39.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam misleynleri kuralına uygun uyguladım.		
40.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mütecaniseyleri tespit ettim.		
41.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mütecaniseyn tecvit kuralını açıkladım.		
42.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mütecaniseynleri kuralına uygun uyguladım.		
43.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mütekaribeynleri tespit ettim.		
44.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mütekaribeyn tecvit kuralını açıkladım.		
45.	Yüzünden okuduğum ayetlerdeki idgam mütekaribeynleri kuralına uygun uyguladım.		
46.	Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak yüzünden okudum.		

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirilmesi gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

PERFORMANS GÖREVİ

Amaç	*Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okuyabilme*
Görev/Rol	*Bu çalışmada göreviniz; içerik çerçevesindeki surelerdeki med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri ve idgam çeşitleri örneklerini tespit edip sunmaktır.*
Ürün	*İçerik çerçevesinde yer alan surelerdeki med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri ve idgam çeşitleri örneklerini tespit edip sunma*
Ön Hazırlık	*Sunumunuzu hazırlamak için kullanacağınız kalem, kâğıt veya karton gibi materyalleri derse gelmeden önce hazırlayınız.*

Yönerge

Bu performans görevini hazırlarken aşağıda verilen açıklamalara dikkat ediniz.

1. *Bir çalışma planı hazırlayınız.*
2. *Görevin aşamalarını ve kullanacağınız araçları belirleyiniz.*
3. *İçerik çerçevesi kapsamında yer alan sureleri inceleyiniz.*
4. *Surelerde geçen med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri ve idgam çeşitleri ile ilgili örnekleri tespit ederek listeleyiniz.*
5. *Elde ettiğiniz örnekleri ilgili olduğu sure ve tecvit kuralına göre düzenli bir şekilde sınıflandırınız.*
6. *Hazırladığınız örnekleri, doğru telaffuz ve açıklamalarıyla birlikte sunuma hazır hâle getiriniz.*
7. *Çalışmanızı sınıfta açık, anlaşılır ve akıcı bir üslupla sununuz; sunum sırasında örnekleri tecvit kurallarına uygun biçimde okuyarak açıklayınız.*

Değerlendirme

1. ***Öz Değerlendirme Formu'nu doldurarak çalışmanızla ilgili kendinizi değerlendiriniz.***

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Aşağıda verilen ölçütler, çalışmanız hakkında değerlendirme yapmanız için düzenlenmiştir. Bu ifadelerdeki yargıları kendi durumunuza göre "Evet", "Kısmen" veya "Hayır" şeklinde işaretleyiniz.
Tüm ölçütlerle ilgili düşüncenizi işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Etkinliğin yönergesini takip ettim.			
2.	Görevin aşamalarını ve kullanacağım araçları belirledim.			
3.	Surelerde geçen tecvit çeşitleri ile ilgili örnekleri doğru tespit ettim.			
4.	Örnekleri ilgili olduğu sure ve tecvit kuralına göre düzenli bir şekilde sınıflandırdım.			
5.	Sunum esnasında örnek kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz ettim.			
6.	Sunum sırasında örnekleri, onların ait olduğu tecvit kurallarını ve telaffuz edilişlerini arkadaşlarımın anlayacağı şekilde açıkladım.			

2. ***Hazırladığınız performans görevi yandaki karekodda verilen** "Dereceli Puanlama Anahtarı" **ile değerlendirilecektir.***

Dereceli Puanlama Anahtarı

Asr suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ۙ ﴿١﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۙ ﴿٢﴾ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعُ اٰيَاتٍ

Hümeze suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ ۙ ﴿١﴾ اَلَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۙ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ ۚ ﴿٣﴾
كَلَّا لَيُنْۢبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ۖ ﴿٤﴾ وَمَآ اَدْرٰيكَ مَا الْحُطَمَةُ ۭ ﴿٥﴾ نَارُ اللّٰهِ الْمُوقَدَةُ ۙ ﴿٦﴾
اَلَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْـِٕدَةِ ۭ ﴿٧﴾ اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّؤْصَدَةٌ ۙ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

سُورَةُ الْقَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ إِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْقَارِعَةُ ۙ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ۚ﴿٢﴾ وَمَآ اَدْرٰيكَ مَا الْقَارِعَةُ ۘ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ
النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۙ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۘ﴿٥﴾
فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۙ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۘ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ
مَوَازِينُهُ ۙ﴿٨﴾ فَاُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۘ﴿٩﴾ وَمَآ اَدْرٰيكَ مَا هِيَهْ ۘ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْهٰيكُمُ التَّكَاثُرُ ۙ﴿١﴾ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۘ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۙ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا
سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۘ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ۘ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ۙ﴿٦﴾
ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ۙ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

سُورَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلَاثُ اٰيَاتٍ

Karia suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

Tekâsür suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

Zilzal suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

Adiyat suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سُورَةُ الزِّلْزَالِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ۙ ١ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ۙ ٢ وَقَالَ
الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ۚ ٣ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا ۙ ٤ بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا ؕ ٥
يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا ۙ لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ؕ ٦ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ؕ ٧ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ٨

سُورَةُ الْعَادِيَاتِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۙ ١ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ۙ ٢ فَالْمُغِيرَاتِ
صُبْحًا ۙ ٣ فَاَثَرْنَ بِهٖ نَقْعًا ۙ ٤ فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ۙ ٥ اِنَّ
الْاِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُودٌ ۚ ٦ وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۚ ٧ وَاِنَّهُ
لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ؕ ٨ اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۙ ٩
وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۙ ١٠ اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ ١١

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّآ اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۚ ١ وَمَآ اَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۜ ٢
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ اَلْفِ شَهْرٍ ۜ ٣ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا
بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ۚ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ ۙ ٤ سَلَامٌ هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۝ ٥

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتّٰى تَاْتِيَهُمُ
الْبَيِّنَةُ ۙ ١ رَسُولٌ مِنَ اللّٰهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً ۙ ٢ فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ۜ ٣ وَمَا
تَفَرَّقَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ۜ ٤ وَمَآ اُمِرُوٓا اِلَّا
لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ وَذٰلِكَ
دِينُ الْقَيِّمَةِ ۜ ٥ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا ۜ اُولٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۜ ٦ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
اُولٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۜ ٧ جَزَآؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَآ اَبَدًا ۜ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۜ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ٨

Kadir suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

Beyyine suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

حِزْبٌ ٤

اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝٦
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ۝٧ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ۝٨

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِى خَلَقَ ۝١ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝٢
اِقْرَاْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ ۝٣ اَلَّذِى عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝٤ عَلَّمَ الْاِنْسَانَ
مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝٥ كَلَّآ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَيَطْغٰى ۝٦ اَنْ رَاٰهُ اسْتَغْنٰى ۝٧
اِنَّ اِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰى ۝٨ اَرَاَيْتَ الَّذِى يَنْهٰى ۝٩ عَبْدًا اِذَا صَلّٰى ۝١٠
اَرَاَيْتَ اِنْ كَانَ عَلَى الْهُدٰى ۝١١ اَوْ اَمَرَ بِالتَّقْوٰى ۝١٢ اَرَاَيْتَ
اِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ۝١٣ اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰى ۝١٤ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ
لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ۝١٥ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ۝١٦ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۝١٧
سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ۝١٨ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝١٩

سجدة

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

Alak suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَلَلْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْاُوْلٰىؕ ۝٤ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضٰىؕ ۝٥ اَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَاٰوٰىۖ ۝٦ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا
فَهَدٰىۖ ۝٧ وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَاَغْنٰىؕ ۝٨ فَاَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْؕ ۝٩
وَاَمَّا السَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْؕ ۝١٠ وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝١١

سُورَةُ الْإِنْشِرَاحِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَۙ ۝١ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَۙ ۝٢ اَلَّذِيٓ اَنْقَضَ
ظَهْرَكَۙ ۝٣ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَؕ ۝٤ فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًاۙ ۝٥ اِنَّ مَعَ
الْعُسْرِ يُسْرًاؕ ۝٦ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْۙ ۝٧ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝٨

İnşirah suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَمَانِي اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِۙ ۝١ وَطُورِ سِينِينَۙ ۝٢ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِينِۙ ۝٣ لَقَدْ
خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيٓ اَحْسَنِ تَقْوِيمٍۖ ۝٤ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلِينَۙ ۝٥

Tin suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

3. ETKİNLİK

20 dk.

Adı	Abdestle Kur'an Okumaya Hazırlanıyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeniniz rehberliğinde gruplara ayrılınız ve görev paylaşımı yapınız (yazman, sözcü vb.).*
2. *Verilen hadisleri dikkatle okuyunuz.*

   "Temizlik imanın yarısıdır." (Tirmizi, "Deavat", 86)

   "Ey insanlar! Allah temizdir ancak temiz olan şeyleri kabul eder..." (Müslim, "Zekât", 65)

   "Cennetin anahtarı namaz, namazın anahtarı ise abdesttir." (Tirmizi, "Taharet", 1)

   "Bir gün Sad bin Ebu Vakkas abdest alırken Resulullah (sav) onun yanına uğramıştı. 'Bu ne israf?' buyurdu. Sad 'Abdestte de mi israf olur?' diye sorunca Resulullah (sav) 'Evet, akan bir nehirden bile abdest alıyor olsan israf olur.' diye cevap verdi." (İbni Mace, "Taharet", 48)
3. *Bu hadislerin vermek istediği ortak mesajı grupça değerlendiriniz.*
4. *Verilen hadislerden yola çıkarak aşağıdaki soruları grubunuzla cevaplayınız.*
   - *İbadetlerin kabulü açısından temizlik neden önemlidir?*
   - *Abdest alışkanlığı bir insanın günlük hayattaki davranışlarını nasıl etkiler?*
   - *Su tasarrufunun çevre bilinci ve yaşam kalitesi üzerinde nasıl bir etkisi bulunmaktadır?*
5. *Verdiğiniz cevaplar doğrultusunda temizlik ve ibadet ilişkisine dair bir çıkarım listesi oluşturunuz.*
6. *Oluşturduğunuz çıkarımları sınıfta sununuz.*
7. *Grupların sunumlarında verilen örnekleri ve vurgulanan önemli noktaları belirleyerek çalışmanızı geliştiriniz.*
8. *Bu hadislerden hareketle temizlik ve ibadetle ilgili kendi hayatınız için kurallar belirleyiniz.*

Değerlendirme

Edindiğiniz bilgilere göre** "Temizlik ve İbadet İlişkisi" **konulu bir poster hazırlayınız.

3.3. DUHA İLA HÜMEZE SURELERİ

Duha suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سُورَةُ الضُّحٰى مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ إِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحٰى ۙ ١ وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى ۙ ٢ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰى ؕ ٣

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَّلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهٰنٌ مَّقْبُوْضَةٌ ؕ
فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِى اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهٗ
وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهٗ ؕ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ؕ وَمَنْ يَّكْتُمْهَا فَاِنَّهٗٓ
اٰثِمٌ قَلْبُهٗ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ۝٢٨٣ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ
وَمَا فِى الْاَرْضِ ؕ وَاِنْ تُبْدُوْا مَا فِىْٓ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوْهُ
يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ ؕ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ
وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ۝٢٨٤ اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِ
مِنْ رَّبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ
وَرُسُلِهٖ ؕ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۗ وَقَالُوْا سَمِعْنَا
وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ۝٢٨٥ لَا يُكَلِّفُ
اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ؕ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ؕ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ اِنْ نَّسِيْنَآ اَوْ اَخْطَاْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَآ اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهٗ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا
وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهٖ ۚ وَاعْفُ عَنَّا ۗ وَاغْفِرْ لَنَا ۗ
وَارْحَمْنَا ۗ اَنْتَ مَوْلٰىنَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۝٢٨٦

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُٓوا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى
فَاكْتُبُوهُ ۜ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ ۖ وَلَا يَاْبَ
كَاتِبٌ اَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْ ۚ وَلْيُمْلِلِ
الَّذِى عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا ۜ
فَاِنْ كَانَ الَّذِى عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا اَوْ ضَعِيفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيعُ
اَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ ۜ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
مِنْ رِجَالِكُمْ ۚ فَاِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَاَتَانِ
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَآءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰيهُمَا فَتُذَكِّرَ
اِحْدٰيهُمَا الْاُخْرٰى ۜ وَلَا يَاْبَ الشُّهَدَآءُ اِذَا مَا دُعُوا ۜ
وَلَا تَسْـَٔمُٓوا اَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا اَوْ كَبِيرًا اِلٰٓى اَجَلِهٖ ۜ ذٰلِكُمْ
اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُٓوا اِلَّآ
اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا تَكْتُبُوهَا ۜ وَاَشْهِدُٓوا اِذَا تَبَايَعْتُمْ ۖ
وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ ۜ وَاِنْ تَفْعَلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ ۜ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۜ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُ ۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَلَّذِيْنَ يَاْكُلُوْنَ الرِّبٰوا لَا يَقُوْمُوْنَ اِلَّا كَمَا يَقُوْمُ الَّذِىْ
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطٰنُ مِنَ الْمَسِّ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْٓا اِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبٰوا ۘ وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا ؕ فَمَنْ جَآءَهٗ
مَوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ فَانْتَهٰى فَلَهٗ مَا سَلَفَ ؕ وَاَمْرُهٗٓ اِلَى اللّٰهِ ؕ
وَمَنْ عَادَ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢٧٥﴾
يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِى الصَّدَقٰتِ ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
كَفَّارٍ اَثِيْمٍ ﴿٢٧٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاَقَامُوا
الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٧٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ
وَذَرُوْا مَا بَقِىَ مِنَ الرِّبٰٓوا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٧٨﴾ فَاِنْ لَّمْ
تَفْعَلُوْا فَاْذَنُوْا بِحَرْبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ۚ وَاِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ
رُءُوْسُ اَمْوَالِكُمْ ۚ لَا تَظْلِمُوْنَ وَلَا تُظْلَمُوْنَ ﴿٢٧٩﴾ وَاِنْ كَانَ
ذُوْ عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ ؕ وَاَنْ تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوْا يَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِيْهِ اِلَى اللّٰهِ
ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٢٨١﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَمَآ اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ
يَعْلَمُهٗ ؕ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ اِنْ تُبْدُوا
الصَّدَقٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَاِنْ تُخْفُوْهَا وَتُؤْتُوْهَا الْفُقَرَآءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ؕ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّاٰتِكُمْ ؕ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰىهُمْ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا
مِنْ خَيْرٍ فَلِاَنْفُسِكُمْ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْنَ اِلَّا ابْتِغَآءَ
وَجْهِ اللّٰهِ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ يُّوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ
لَا تُظْلَمُوْنَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَآءِ الَّذِيْنَ اُحْصِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ
اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ضَرْبًا فِي الْاَرْضِ ۫ يَحْسَبُهُمُ
الْجَاهِلُ اَغْنِيَآءَ مِنَ التَّعَفُّفِ ۚ تَعْرِفُهُمْ بِسِيْمٰهُمْ ۚ
لَا يَسْـَٔلُوْنَ النَّاسَ اِلْحَافًا ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿٢٧٣﴾ اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ
بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٧٤﴾

حِزْبُ ٢

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ
وَتَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا وَابِلٌ
فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ ۚ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ ؕ وَاللّٰهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ ۙ لَهُ
فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۙ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَآءُ ۖ
فَاَصَابَهَآ اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ
لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۚ ﴿٢٦٦﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوٓا اَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّآ اَخْرَجْنَا لَكُمْ
مِنَ الْاَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ
بِاٰخِذِيهِ اِلَّآ اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ ؕ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾
اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَاْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَآءِ ۚ وَاللّٰهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا ؕ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۚ ﴿٢٦٨﴾
يُؤْتِى الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَآءُ ۚ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
اُوتِىَ خَيْرًا كَثِيرًا ؕ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّآ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾
مدّ قصر

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّ اَرِنِي كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتٰى ؕ قَالَ اَوَلَمْ
تُؤْمِنْ ؕ قَالَ بَلٰى وَلٰكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي ؕ قَالَ فَخُذْ اَرْبَعَةً
مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ اِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ
جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَاْتِينَكَ سَعْيًا ؕ وَاعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ ؕ
وَاللّٰهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ اَلَّذِينَ
يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ اَنْفَقُوا مَنًّا
وَلَآ اَذًى ۙ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ
يَتْبَعُهَآ اَذًى ؕ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا
لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى ۙ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ
رِئَآءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ
صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا ؕ لَا يَقْدِرُونَ
عَلٰى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۙ يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ
وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَوْلِيٰٓـُٔهُمُ الطَّاغُوْتُ ۙ يُخْرِجُوْنَهُمْ مِّنَ
النُّوْرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ ؕ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا
خٰلِدُوْنَ ۝٢٥٧ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْ حَآجَّ اِبْرٰهِيْمَ فِيْ رَبِّهٖٓ
اَنْ اٰتٰىهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ ۘ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ رَبِّيَ الَّذِيْ يُحْيٖ
وَيُمِيْتُ ۙ قَالَ اَنَا اُحْيٖ وَاُمِيْتُ ؕ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَاْتِيْ
بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَاْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ
الَّذِيْ كَفَرَ ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۚ ۝٢٥٨
اَوْ كَالَّذِيْ مَرَّ عَلٰى قَرْيَةٍ وَّهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوْشِهَا ۚ قَالَ
اَنّٰى يُحْيٖ هٰذِهِ اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهٗ ؕ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ ؕ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ؕ
قَالَ بَلْ لَّبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ
لَمْ يَتَسَنَّهْ ۚ وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِّلنَّاسِ
وَانْظُرْ اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوْهَا لَحْمًا ؕ
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهٗ ۙ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝٢٥٩

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّٰهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ؕ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَااقْتَتَلَ الَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوا
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ۧ ﴿٢٥٣﴾ يَآ اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ
وَلَا شَفَاعَةٌ ؕ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ
اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَاتَاْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَانَوْمٌ ؕ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ ؕ يَعْلَمُ
مَابَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ
اِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا يَؤُدُهُ
حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَآ اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ
الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى ۗ لَا انْفِصَامَ لَهَا ؕ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ ۙ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ
مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ ۚ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّىْ ۚ
وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَاِنَّهُ مِنِّىْٓ اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً
بِيَدِهٖ ۚ فَشَرِبُوا مِنْهُ اِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۭ فَلَمَّا جَاوَزَهٗ
هُوَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ ۙ قَالُوْا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ
وَجُنُوْدِهٖ ۭ قَالَ الَّذِيْنَ يَظُنُّوْنَ اَنَّهُمْ مُّلٰقُوا اللّٰهِ ۙ كَمْ
مِنْ فِئَةٍ قَلِيْلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيْرَةًۢ بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَاللّٰهُ
مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوْا لِجَالُوتَ وَجُنُوْدِهٖ
قَالُوْا رَبَّنَآ اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَّثَبِّتْ اَقْدَامَنَا
وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوْهُمْ
بِاِذْنِ اللّٰهِ ۙ وَقَتَلَ دَاوٗدُ جَالُوتَ وَاٰتٰىهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ
وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهٗ مِمَّا يَشَآءُ ۭ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ
النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ ذُوْ فَضْلٍ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ
نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۭ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٢٥٢﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الْمَلَاِ مِنْۢ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ مِنْۢ بَعْدِ مُوْسٰى
اِذْ قَالُوْا لِنَبِيٍّ لَّهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ
اللّٰهِ ؕ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ
اَلَّا تُقَاتِلُوْا ؕ قَالُوْا وَمَا لَنَآ اَلَّا نُقَاتِلَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
وَقَدْ اُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَاَبْنَآئِنَا ؕ فَلَمَّا كُتِبَ
عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ
بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ بَعَثَ
لَكُمْ طَالُوْتَ مَلِكًا ؕ قَالُوْٓا اَنّٰى يَكُوْنُ لَهُ الْمُلْكُ
عَلَيْنَا وَنَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ
الْمَالِ ؕ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰىهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهٗ بَسْطَةً
فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ ؕ وَاللّٰهُ يُؤْتِيْ مُلْكَهٗ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ
وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اٰيَةَ مُلْكِهٖٓ اَنْ
يَّاْتِيَكُمُ التَّابُوْتُ فِيْهِ سَكِيْنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ
مِّمَّا تَرَكَ اٰلُ مُوْسٰى وَاٰلُ هٰرُوْنَ تَحْمِلُهُ الْمَلٰٓئِكَةُ ؕ
اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٤٨﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَقُومُوا لِلّٰهِ
قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا ۚ فَاِذَآ اَمِنْتُمْ
فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾
وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا ۚ وَصِيَّةً
لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ ۚ فَاِنْ خَرَجْنَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِى مَا فَعَلْنَ فِٓى اَنْفُسِهِنَّ
مِنْ مَعْرُوفٍ ۗ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقَاتِ
مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذٰلِكَ
يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ ۛ اَلَمْ تَرَ اِلَى
الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ ۖ
فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوتُوا ثُمَّ اَحْيَاهُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ
عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾
وَقَاتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾
مَنْ ذَا الَّذِى يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهٗ لَهٗٓ
اَضْعَافًا كَثِيرَةً ۗ وَاللّٰهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ ۖ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ
اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۚ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِيٓ اَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِٖ مِنْ خِطْبَةِ
النِّسَآءِ اَوْ اَكْنَنْتُمْ فِيٓ اَنْفُسِكُمْ ۗ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ
سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلٰكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا اِلَّآ اَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
مَعْرُوفًا ۗ وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتَابُ اَجَلَهُ ۗ
وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِيٓ اَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَاعْلَمُٓوا
اَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ
النِّسَآءَ مَالَمْ تَمَسُّوهُنَّ اَوْتَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتِّعُوهُنَّ ۚ
عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ ۚ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا
عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ
وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّآ اَنْ يَعْفُونَ
اَوْيَعْفُوَا الَّذِى بِيَدِهٖ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۗ وَاَنْ تَعْفُٓوا اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى ۗ
وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
اَوْسَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ ۪ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا ۚ وَمَنْ
يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهٗ ؕ وَلَا تَتَّخِذُٓوا اٰيٰتِ اللّٰهِ هُزُوًا ۠ وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ وَالْحِكْمَةِ
يَعِظُكُمْ بِهٖ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ۟ ﴿٢٣١﴾
وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَّنْكِحْنَ
اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ؕ ذٰلِكَ يُوعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ
مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ ؕ
وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣٢﴾ وَالْوَالِدٰتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ
حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُّتِمَّ الرَّضَاعَةَ ؕ وَعَلَى الْمَوْلُوْدِ لَهٗ رِزْقُهُنَّ
وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ؕ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَآرَّ
وَالِدَةٌ ۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُوْدٌ لَّهٗ بِوَلَدِهٖ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ ۚ فَاِنْ اَرَادَا
فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ؕ وَاِنْ اَرَدْتُّمْ
اَنْ تَسْتَرْضِعُٓوا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَّآ اٰتَيْتُمْ
بِالْمَعْرُوفِ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٢٣٣﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

حِزْبُ ٤

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِيٓ اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا
كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ ۗ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ
نِسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ ۚ فَاِنْ فَآؤُ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾
وَاِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ
يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوٓءٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ
اللّٰهُ فِيٓ اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۗ وَبُعُولَتُهُنَّ
اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُٓوا اِصْلَاحًا ۗ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ ۖ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾
اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِ ۖ فَاِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ اَوْ تَسْرِيحٌ بِاِحْسَانٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ
لَكُمْ اَنْ تَاْخُذُوا مِمَّآ اٰتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا اِلَّآ اَنْ يَخَافَآ اَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللّٰهِ ۗ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ ۙ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ
اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى
تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ۗ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يَتَرَاجَعَآ اِنْ
ظَنَّآ اَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ؕ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتٰمٰى ؕ قُلْ اِصْلَاحٌ
لَهُمْ خَيْرٌ ؕ وَاِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ ؕ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ
مِنَ الْمُصْلِحِ ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾
وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ ؕ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ
مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْ ۚ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتّٰى
يُؤْمِنُوا ؕ وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْ ؕ
اُولٰٓئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ ۚ وَاللّٰهُ يَدْعُوٓا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
قصر
بِاِذْنِهٖ ۚ وَيُبَيِّنُ اٰيَاتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ
عَنِ الْمَحِيضِ ؕ قُلْ هُوَ اَذًى ۙ فَاعْتَزِلُوا النِّسَآءَ فِي الْمَحِيضِ ۙ
وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَ ۚ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ
اَمَرَكُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾
نِسَآؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ ۠ فَاْتُوا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْ ۪ وَقَدِّمُوا
قصر
لِاَنْفُسِكُمْ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّكُمْ مُلٰقُوهُ ؕ وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِاَيْمَانِكُمْ اَنْ
تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ ؕ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۚ وَعَسٰٓى اَنْ
تَكْرَهُوْا شَيْـًٔا وَّهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوْا شَيْـًٔا
وَّهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ
عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيْهِ ۗ قُلْ قِتَالٌ فِيْهِ كَبِيْرٌ ۗ وَصَدٌّ
عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَكُفْرٌ بِهٖ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِخْرَاجُ اَهْلِهٖ
مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ اللّٰهِ ۚ وَالْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ۗ وَلَا يَزَالُوْنَ
يُقَاتِلُوْنَكُمْ حَتّٰى يَرُدُّوْكُمْ عَنْ دِيْنِكُمْ اِنِ اسْتَطَاعُوْا ۗ
وَمَنْ يَّرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ
فَاُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ
اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢١٧﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۙ اُولٰٓئِكَ يَرْجُوْنَ
رَحْمَتَ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْخَمْرِ
وَالْمَيْسِرِ ۗ قُلْ فِيْهِمَآ اِثْمٌ كَبِيْرٌ وَّمَنَافِعُ لِلنَّاسِ ۫ وَاِثْمُهُمَآ
اَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا ۗ وَيَسْـَٔلُوْنَكَ مَاذَا يُنْفِقُوْنَ ۖ قُلِ الْعَفْوَ ۗ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُوْنَ ۙ ﴿٢١٩﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سَلْ بَنِيٓ اِسْرَآءِيلَ كَمْ اٰتَيْنَاهُمْ مِنْ اٰيَةٍ بَيِّنَةٍ ۭ وَمَنْ يُّبَدِّلْ نِعْمَةَ
اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَاۗءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ٢١١ زُيِّنَ لِلَّذِيْنَ
كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُوْنَ مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۘ وَالَّذِيْنَ
اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَاۗءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ٢١٢
كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً ۟ فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيّٖنَ مُبَشِّرِيْنَ
وَمُنْذِرِيْنَ ۠ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
فِيْمَا اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۭ وَمَا اخْتَلَفَ فِيْهِ اِلَّا الَّذِيْنَ اُوْتُوْهُ مِنْۢ بَعْدِ
مَا جَاۗءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
لِمَا اخْتَلَفُوْا فِيْهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهٖ ۭ وَاللّٰهُ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَاۗءُ اِلٰى صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيْمٍ ٢١٣ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَاْتِكُمْ مَّثَلُ
الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۭ مَسَّتْهُمُ الْبَاْسَاۗءُ وَالضَّرَّاۗءُ وَزُلْزِلُوْا
حَتّٰى يَقُوْلَ الرَّسُوْلُ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِ ۭ اَلَآ اِنَّ
نَصْرَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ ٢١٤ يَسْـَٔـلُوْنَكَ مَاذَا يُنْفِقُوْنَ ۭ قُلْ مَآ اَنْفَقْتُمْ
مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ
وَابْنِ السَّبِيْلِ ۭ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ٢١٥

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِيْٓ اَيَّامٍ مَّعْدُوْدٰتٍ ؕ فَمَنْ تَعَجَّلَ
فِيْ يَوْمَيْنِ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ۚ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ۙ لِمَنِ
اتَّقٰى ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿٢٠٣﴾
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُّعْجِبُكَ قَوْلُهٗ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فِيْ قَلْبِهٖ ۙ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَاِذَا
تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيْهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
وَالنَّسْلَ ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَاِذَا قِيْلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ
اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهٗ جَهَنَّمُ ؕ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّشْرِيْ نَفْسَهُ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ ؕ
وَاللّٰهُ رَءُوْفٌۢ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا ادْخُلُوْا
فِي السِّلْمِ كَآفَّةً ۪ وَلَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ؕ اِنَّهٗ
لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿٢٠٨﴾ فَاِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْكُمُ
الْبَيِّنٰتُ فَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٢٠٩﴾
هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ يَّاْتِيَهُمُ اللّٰهُ فِيْ ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ ؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿٢١٠﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ ۚ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ ۗ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوٰى ۫
وَاتَّقُونِ يٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
قصر
جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ ۗ فَاِذَآ اَفَضْتُمْ
مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ ۖ
وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدٰىكُمْ ۚ وَاِنْ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلِهٖ
لَمِنَ الضَّآلِّينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ
النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾
فَاِذَا قَضَيْتُمْ مَّنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ
اٰبَآءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًا ۗ فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُولُ
رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾
وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُولُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَّفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ
قصر
نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا ۗ وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَاَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ اَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ ۚ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ ۚ فَاِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ ۗ كَذٰلِكَ جَزَآءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَاِنِ انْتَهَوْا
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلّٰهِ ۗ فَاِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ اَلشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ ۗ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ ۠ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَاَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِاَيْدِيكُمْ اِلَى التَّهْلُكَةِ ۛ
وَاَحْسِنُوا ۛ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ ۗ فَاِنْ
اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ
الْهَدْيُ مَحِلَّهُ ۗ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهٖٓ اَذًى مِنْ رَاْسِهٖ فَفِدْيَةٌ
مِنْ صِيَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ ۚ فَاِذَآ اَمِنْتُمْ ۖ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ
اِذَا رَجَعْتُمْ ۗ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ۗ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

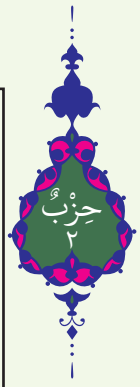
Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَآئِكُمْ ؕ هُنَّ لِبَاسٌ
لَّكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ؕ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُوْنَ
اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ ۚ فَالْـٰٔنَ
بَاشِرُوْهُنَّ وَابْتَغُوْا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ ۠ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا
حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ
الْفَجْرِ ۠ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَاشِرُوْهُنَّ وَاَنْتُمْ
عٰكِفُوْنَ ۙ فِى الْمَسٰجِدِ ؕ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوْهَا ؕ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيٰتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿١٨٧﴾
وَلَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوْا بِهَآ
اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوْا فَرِيْقًا مِّنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ
وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٨٨﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ ؕ قُلْ هِىَ مَوَاقِيْتُ
لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ ؕ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ ظُهُوْرِهَا
وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى ۚ وَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ اَبْوَابِهَا ۠ وَاتَّقُوا
اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿١٨٩﴾ وَقَاتِلُوْا فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ
يُقَاتِلُوْنَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿١٩٠﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ
فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَحِيْمٌ ﴿١٨٢﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ۙ ﴿١٨٣﴾ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ ؕ
فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيْضًا اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ
اُخَرَ ؕ وَعَلَى الَّذِيْنَ يُطِيْقُوْنَهٗ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِيْنٍ ؕ فَمَنْ
تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهٗ ؕ وَاَنْ تَصُوْمُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ فِيْهِ
الْقُرْاٰنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنٰتٍ مِّنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ ۚ
فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ؕ وَمَنْ كَانَ مَرِيْضًا
اَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ؕ يُرِيْدُ اللّٰهُ بِكُمُ الْيُسْرَ
وَلَا يُرِيْدُ بِكُمُ الْعُسْرَ ۫ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ
عَلٰى مَا هَدٰىكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿١٨٥﴾ وَاِذَا سَاَلَكَ
عِبَادِيْ عَنِّيْ فَاِنِّيْ قَرِيْبٌ ؕ اُجِيْبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ ۙ
فَلْيَسْتَجِيْبُوْا لِيْ وَلْيُؤْمِنُوْا بِيْ لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُوْنَ ﴿١٨٦﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ
الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتٰبِ وَالنَّبِيّٖنَ ۚ
وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِينَ وَابْنَ
السَّبِيلِ وَالسَّآئِلِينَ وَ فِي الرِّقَابِ ۚ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ ۚ
وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عٰهَدُوا ۚ وَالصّٰبِرِينَ فِي الْبَاْسَآءِ
وَالضَّرَّآءِ وَحِينَ الْبَاْسِ ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا ؕ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
فِي الْقَتْلٰى ؕ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰى ؕ فَمَنْ
عُفِيَ لَهٗ مِنْ اَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَاَدَآءٌ اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍ ؕ
ذٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ؕ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ
فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يّٰٓاُولِي
الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ
اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرَا ۚ الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِينَ
بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ؕ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهٗ بَعْدَ مَا سَمِعَهٗ
فَاِنَّمَآ اِثْمُهٗ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ؕ ﴿١٨١﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَآ اَلْفَيْنَا
عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا ؕ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَآؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَّلَا
قصر
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِى يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَآءً وَّنِدَآءً ؕ صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ اِنَّمَا
حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَآ اُهِلَّ بِهٖ
لِغَيْرِ اللّٰهِ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ؕ
اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ اَنْزَلَ
اللّٰهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهٖ ثَمَنًا قَلِيلًا ۙ اُولٰٓئِكَ
قصر
مَا يَاْكُلُونَ فِى بُطُونِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ اُولٰٓئِكَ
قصر
الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَآ
اَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ؕ
وَاِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِى الْكِتَابِ لَفِى شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۗ ﴿١٧٦﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَآ اَنْزَلَ
اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ ۖ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُّحِبُّونَهُمْ
كَحُبِّ اللّٰهِ ۭ وَالَّذِينَ اٰمَنُوٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ ۭ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ
ظَلَمُوٓا اِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ ۙ اَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ
الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾ اِذْ تَبَرَّاَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَاَوُا
الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْاَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا
لَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوْا مِنَّا ۭ كَذٰلِكَ يُرِيهِمُ اللّٰهُ
اَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ ۭ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾
يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْاَرْضِ حَلٰلًا طَيِّبًا ۡ وَّلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ۭ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾ اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ
بِالسُّوْۗءِ وَالْفَحْشَاۗءِ وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ ؕ بَلْ اَحْيَآءٌ
وَلٰكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ
وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ؕ وَبَشِّرِ
الصّٰبِرِينَ ۙ﴿١٥٥﴾ اَلَّذِينَ اِذَآ اَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ ۙ قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ
اِلَيْهِ رٰجِعُونَ ؕ﴿١٥٦﴾ اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَآئِرِ
اللّٰهِ ۚ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ
بِهِمَا ؕ وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَآ اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنٰتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنّٰهُ
لِلنَّاسِ فِي الْكِتٰبِ ۙ اُولٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللّٰعِنُونَ ۙ﴿١٥٩﴾
اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰٓئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۚ وَاَنَا
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ ۙ﴿١٦١﴾
خَالِدِينَ فِيهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾
وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَعْرِفُوْنَهٗ كَمَا يَعْرِفُوْنَ اَبْنَآءَهُمْ ؕ وَاِنَّ
فَرِيْقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُوْنَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿١٤٦﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ
فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِيْنَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِّجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيْهَا
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرٰتِ ؕ اَيْنَ مَا تَكُوْنُوْا يَاْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَمِيْعًا ؕ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ
وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَاِنَّهٗ لَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ ؕ وَمَا اللّٰهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ
شَطْرَهٗ ۙ لِئَلَّا يَكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ ۗ اِلَّا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِيْ وَلِاُتِمَّ نِعْمَتِيْ عَلَيْكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۙ ﴿١٥٠﴾ كَمَآ اَرْسَلْنَا فِيْكُمْ رَسُوْلًا مِّنْكُمْ
يَتْلُوْا عَلَيْكُمْ اٰيٰتِنَا وَيُزَكِّيْكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتٰبَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَّا لَمْ تَكُوْنُوْا تَعْلَمُوْنَ ؕ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُوْنِيْٓ
اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوْا لِيْ وَلَا تَكْفُرُوْنِ ﴿١٥٢﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوا اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٥٣﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سَيَقُولُ السُّفَهَآءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰىهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِى
كَانُوا عَلَيْهَا ؕ قُلْ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ؕ يَهْدِى مَنْ يَّشَآءُ
اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ اُمَّةً وَّسَطًا
لِّتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُوْنَ الرَّسُوْلُ عَلَيْكُمْ
شَهِيْدًا ؕ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِى كُنْتَ عَلَيْهَآ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
يَّتَّبِعُ الرَّسُوْلَ مِمَّنْ يَّنْقَلِبُ عَلٰى عَقِبَيْهِ ؕ وَاِنْ كَانَتْ لَكَبِيْرَةً
اِلَّا عَلَى الَّذِيْنَ هَدَى اللّٰهُ ؕ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِيْعَ اِيْمَانَكُمْ ؕ
اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ
فِى السَّمَآءِ ۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰىهَا ۪ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ شَطْرَهٗ ؕ
وَاِنَّ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ لَيَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ؕ
وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ اَتَيْتَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا
الْكِتٰبَ بِكُلِّ اٰيَةٍ مَّا تَبِعُوْا قِبْلَتَكَ ۚ وَمَآ اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ
وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ؕ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ
مِّنْ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ اِنَّكَ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٤٥﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا اَوْ نَصٰرٰى تَهْتَدُوا ؕ قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖمَ
حَنِيفًا ؕ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٣٥﴾ قُوْلُوْٓا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ
وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَآ اُنْزِلَ اِلٰٓى اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ
وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَآ اُوْتِيَ مُوْسٰى وَعِيْسٰى وَمَآ اُوْتِيَ
النَّبِيُّوْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ ۚ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ ۘ وَنَحْنُ لَهٗ
مُسْلِمُوْنَ ﴿١٣٦﴾ فَاِنْ اٰمَنُوْا بِمِثْلِ مَآ اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۚ وَاِنْ
تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فِيْ شِقَاقٍ ۚ فَسَيَكْفِيْكَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيْعُ
الْعَلِيْمُ ؕ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللّٰهِ ۚ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً ۘ وَّنَحْنُ
لَهٗ عٰبِدُوْنَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ اَتُحَآجُّوْنَنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۚ
وَلَنَآ اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ۚ وَنَحْنُ لَهٗ مُخْلِصُوْنَ ۙ ﴿١٣٩﴾
اَمْ تَقُوْلُوْنَ اِنَّ اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ
وَالْاَسْبَاطَ كَانُوْا هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى ؕ قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ ؕ
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهٗ مِنَ اللّٰهِ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤١﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعِيلُ ؕ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
مِنَّا ؕ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ
وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَآ اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ ۠ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا ۚ
اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا
مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ ؕ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ
اِبْرٰهِيمَ اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ ؕ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا ۚ
وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ اَسْلِمْ ۙ
قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصّٰى بِهَآ اِبْرٰهِيمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ ؕ يَا بَنِيَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
اِلَّا وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ ؕ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَآءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
الْمَوْتُ ۙ اِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي ؕ قَالُوا نَعْبُدُ
اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَآئِكَ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَاحِدًا ۚ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصٰرٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ؕ
قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى ؕ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ بَعْدَ الَّذِى
جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَّلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذِينَ
اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَتْلُونَهٗ حَقَّ تِلَاوَتِهٖ ؕ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهٖ ؕ وَمَنْ
يَّكْفُرْ بِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يٰبَنِىٓ اِسْرَآءِيلَ اذْكُرُوا
نِعْمَتِىَ الَّتِىٓ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِينَ ﴿١٢٢﴾
وَاتَّقُوا يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَّلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ
وَّلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَّلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰهِيمَ رَبُّهٗ
بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ ؕ قَالَ اِنِّى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا ؕ قَالَ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِى ؕ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِى الظّٰلِمِينَ ﴿١٢٤﴾ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ
مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَاَمْنًا ؕ وَاتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهِيمَ مُصَلًّى ؕ وَعَهِدْنَآ
اِلٰٓى اِبْرٰهِيمَ وَاِسْمٰعِيلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَالْعٰكِفِينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَّارْزُقْ اَهْلَهٗ
مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
فَاُمَتِّعُهٗ قَلِيلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهٗٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ ؕ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارٰى عَلٰى شَيْءٍ ۖ وَقَالَتِ
النَّصَارٰى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلٰى شَيْءٍ ۙ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ ؕ
كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللّٰهُ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى
فِي خَرَابِهَا ؕ اُولٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ اَنْ يَدْخُلُوهَآ اِلَّا خَآئِفِينَ ؕ
لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾
وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ ؕ اِنَّ
اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ۙ سُبْحَانَهُ ؕ بَلْ لَهُ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ ؕ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ ؕ وَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾
وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتِينَآ
اٰيَةٌ ؕ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ؕ تَشَابَهَتْ
قُلُوبُهُمْ ؕ قَدْ بَيَّنَّا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشِيرًا ۙ وَنَذِيرًا ۙ وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ اَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَآ اَوْ مِثْلِهَا ؕ
اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ
لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ تُرِيدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُ ؕ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِكُمْ كُفَّارًا ۚ حَسَدًا مِنْ عِنْدِ
اَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتّٰى يَاْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾
وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ؕ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾
وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا اَوْ نَصٰرٰى ؕ
تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْ ؕ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهٗ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهٗٓ
اَجْرُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ۪ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ ۚ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمٰنُ وَلٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ ۗ وَمَآ اُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ
وَمَارُوتَ ۭ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُولَآ اِنَّمَا
نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۭ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ
بِهٖ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهٖ ۭ وَمَا هُمْ بِضَاۗرِّيْنَ بِهٖ مِنْ اَحَدٍ
اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۭ
وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرٰىهُ مَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۭ
وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ ۭ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾
وَلَوْ اَنَّهُمْ اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ ۭ
لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا
وَقُولُوا انْظُرْنَا وَاسْمَعُوا ۭ وَلِلْكٰفِرِينَ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾
مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
اَنْ يُّنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۭ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً
مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾
وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ ۚ
وَمِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ ۚ
وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُعَمَّرَ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ
بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ
عَلٰى قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى
وَبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ
وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾
وَلَقَدْ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۚ وَمَا يَكْفُرُ بِهَآ اِلَّا
الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ ؕ
بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ
عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا
الْكِتٰبَ ۘ كِتٰبَ اللّٰهِ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَلَمَّا جَآءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ ۙ
وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ فَلَمَّا
جَآءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهٖ ۚ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾
بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ
بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى مَنْ يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۚ
فَبَآءُو بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍ ۭ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩٠﴾
وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ اٰمِنُوا بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَآ اُنْزِلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَآءَهٗ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا
لِمَا مَعَهُمْ ۭ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ اَنْبِيَآءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ
اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ وَلَقَدْ جَآءَكُمْ مُوسٰى بِالْبَيِّنَاتِ
ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾
وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ ۭ خُذُوا
مَآ اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا ۭ قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَاُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۭ قُلْ بِئْسَمَا
يَاْمُرُكُمْ بِهٖٓ اِيمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
اَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ٨٤
ثُمَّ اَنْتُمْ هٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُونَ اَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاِنْ يَاْتُوكُمْ اُسَارٰى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
اِخْرَاجُهُمْ اَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَآءُ مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ اِلَّا خِزْيٌ فِى الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّونَ اِلٰٓى اَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ٨٥ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ٨٦
وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَاٰتَيْنَا
عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ اَفَكُلَّمَا
جَآءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ٨٧ وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ
بَلْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ ٨٨

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اَوَلَا يَعْلَمُونَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
وَمِنْهُمْ اُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ اِلَّآ اَمَانِيَّ وَاِنْ هُمْ
اِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِاَيْدِيهِمْ
ثُمَّ يَقُولُونَ هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيلًا ؕ
فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ اَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا
يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا مَّعْدُودَةً ؕ
قُلْ اَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُّخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهٗٓ
اَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلٰى مَنْ كَسَبَ
سَيِّئَةً وَّاَحَاطَتْ بِهٖ خَطِيٓـَٔتُهٗ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ ۚ
قصر
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحَاتِ
اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ ۘ
قصر
وَ اِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِٓى اِسْرَآئِيلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ
وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَّاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ؕ
ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۙ اِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا ؕ
وَاِنَّآ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ لَمُهْتَدُوْنَ ﴿٧٠﴾ قَالَ اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ
لَّا ذَلُوْلٌ تُثِيْرُ الْاَرْضَ وَلَا تَسْقِى الْحَرْثَ ۚ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيْهَا ؕ
قَالُوا الْـٰٔنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ ؕ فَذَبَحُوْهَا وَمَا كَادُوْا يَفْعَلُوْنَ ۚ ﴿٧١﴾
وَاِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادّٰرَءْتُمْ فِيْهَا ؕ وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ
تَكْتُمُوْنَ ۚ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوْهُ بِبَعْضِهَا ؕ كَذٰلِكَ يُحْىِ اللّٰهُ
الْمَوْتٰى وَيُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ
قُلُوْبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِىَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً ؕ
وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهٰرُ ؕ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا
يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَآءُ ؕ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ
اللّٰهِ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٧٤﴾ اَفَتَطْمَعُوْنَ اَنْ يُّؤْمِنُوْا
لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُوْنَ كَلَامَ اللّٰهِ ثُمَّ يُحَرِّفُوْنَهٗ
مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿٧٥﴾ وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْٓا
اٰمَنَّا ۚ وَاِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ قَالُوْٓا اَتُحَدِّثُوْنَهُمْ بِمَا فَتَحَ
اللّٰهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوْكُمْ بِهٖ عِنْدَ رَبِّكُمْ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٧٦﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

حِزْبُ ٣

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَادُوْا وَالنَّصٰرٰى وَالصّٰبِـُٔيْنَ
مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٦٢﴾ وَاِذْ اَخَذْنَا
مِيْثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ ؕ خُذُوْا مَآ اٰتَيْنٰكُمْ
بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوْا مَا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
مِّنْ بَعْدِ ذٰلِكَ ۚ فَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ لَكُنْتُمْ
مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِيْنَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ
فِى السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُوْنُوْا قِرَدَةً خٰسِـِٕيْنَ ۚ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنٰهَا
نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿٦٦﴾
وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖٓ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوْا بَقَرَةً ؕ قَالُوْٓا
اَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ؕ قَالَ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿٦٧﴾
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا هِىَ ؕ قَالَ اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا
بَقَرَةٌ لَّا فَارِضٌ وَّلَا بِكْرٌ ؕ عَوَانٌۢ بَيْنَ ذٰلِكَ ؕ فَافْعَلُوْا
مَا تُؤْمَرُوْنَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا لَوْنُهَا ؕ قَالَ
اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَآءُ ۙ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النّٰظِرِيْنَ ﴿٦٩﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَاكُمْ ؕ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
قَوْلًا غَيْرَ الَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
رِجْزًا مِنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ وَاِذِ اسْتَسْقٰى
مُوسٰى لِقَوْمِهٖ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ؕ فَانْفَجَرَتْ
مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ؕ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ ؕ كُلُوا
وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْۢبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ؕ قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِى هُوَ اَدْنٰى
بِالَّذِى هُوَ خَيْرٌ ؕ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَا سَاَلْتُمْ ؕ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَآءُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ ؕ
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ؕ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَاِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۭ وَفِيْ ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ
مِنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ﴿٤٩﴾ وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ
وَاَغْرَقْنَآ اٰلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَاِذْ وٰعَدْنَا مُوسٰٓى
اَرْبَعِيْنَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظٰلِمُونَ ﴿٥١﴾
ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾
وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾
وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوٓا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوٓا اَنْفُسَكُمْ ۭ
ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ ۭ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۭ اِنَّهٗ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿٥٤﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ
جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصّٰعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنٰكُمْ
مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى ۭ كُلُوا مِنْ طَيِّبٰتِ
مَا رَزَقْنٰكُمْ ۭ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۚ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ
هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾
يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا
بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا
بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ
بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ
وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾
وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾
الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾ يَا بَنِي
إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

حِزْبُ ٢

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَلِيفَةً ؕ قَالُوٓا
اَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُّفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ ۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ؕ قَالَ اِنِّٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ اٰدَمَ
الْاَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْۢبِـُٔونِي بِاَسْمَآءِ
هٰٓؤُلَآءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ اِلَّا
مَا عَلَّمْتَنَا ؕ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يٰٓاٰدَمُ اَنْۢبِئْهُمْ
بِاَسْمَآئِهِمْ ۚ فَلَمَّآ اَنْۢبَاَهُمْ بِاَسْمَآئِهِمْ ۙ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ اِنِّٓي
اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ
تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا
اِلَّآ اِبْلِيسَ ؕ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يٰٓاٰدَمُ
اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا ۪ وَلَا
تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ
عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۪ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقّٰٓى
اٰدَمُ مِنْ رَبِّهٖ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ؕ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

وَ بَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ
تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ
رِزْقًا ۙ قَالُوا هٰذَا الَّذِى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهٖ مُتَشَابِهًا ؕ
وَلَهُمْ فِيهَآ اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ ۙ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ
لَا يَسْتَحْيٖٓ اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا ؕ
فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ
وَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۘ
يُضِلُّ بِهٖ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهٖ كَثِيرًا ؕ وَمَا يُضِلُّ بِهٖٓ
اِلَّا الْفَاسِقِينَ ۙ ﴿٢٦﴾ اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهٖ ۠ وَيَقْطَعُونَ مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِى الْاَرْضِ ؕ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ
بِاللّٰهِ ۗ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْ ۚ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يُحْيِيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِى خَلَقَ
لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَآءِ
فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ ؕ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِى اسْتَوْقَدَ نَارًاۚ فَلَمَّآ اَضَآءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ
اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَاتٍ لَّا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّۢ بُكْمٌ
عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَۙ ﴿١٨﴾ اَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَآءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ
وَرَعْدٌ وَبَرْقٌۚ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فِٓى اٰذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ
حَذَرَ الْمَوْتِۜ وَاللّٰهُ مُحِيطٌۢ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
اَبْصَارَهُمْۜ كُلَّمَآ اَضَآءَ لَهُمْ مَّشَوْا فِيهِۙ وَاِذَآ اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ
قَامُواۜ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ
عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِى
خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَۙ ﴿٢١﴾ اَلَّذِى
جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَّالسَّمَآءَ بِنَآءً ۖ وَّاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ
مَآءً فَاَخْرَجَ بِهِۦ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْۚ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا
وَّاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَاِنْ كُنْتُمْ فِى رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا
فَاْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِۦ ۖ وَادْعُوا شُهَدَآءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللّٰهِ
اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا
النَّارَ الَّتِى وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُۚ اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ٦ خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْ ؕ وَعَلٰٓى
اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ ۫ وَّلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۧ ٧ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَّقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ۘ ٨
يُخٰدِعُونَ اللّٰهَ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا ۚ وَمَا يَخْدَعُونَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ؕ ٩ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ ۙ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا ۚ
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ۢ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ١٠ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ
لَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ ۙ قَالُٓوا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ١١ اَلَآ اِنَّهُمْ
هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلٰكِنْ لَّا يَشْعُرُونَ ١٢ وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ
اٰمِنُوا كَمَآ اٰمَنَ النَّاسُ قَالُٓوا اَنُؤْمِنُ كَمَآ اٰمَنَ السُّفَهَآءُ ؕ اَلَآ اِنَّهُمْ
هُمُ السُّفَهَآءُ وَلٰكِنْ لَّا يَعْلَمُونَ ١٣ وَاِذَا لَقُوا الَّذِينَ
اٰمَنُوا قَالُٓوا اٰمَنَّا ۚ وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيٰطِينِهِمْ ۙ قَالُٓوا اِنَّا مَعَكُمْ ۙ
اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ ١٤ اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ١٥ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلٰلَةَ
بِالْهُدٰى ۪ فَمَا رَبِحَتْ تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ١٦

Sayfanın okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سُورَةُ الْبَقَرَةِ مَدَنِيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ۛ فِيهِ ۛ هُدًى

لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ

وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَآ أُنْزِلَ

مِنْ قَبْلِكَ ۚ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولٰٓئِكَ

عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ ۖ وَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

وَهِيَ مِائَتَانِ وَسِتٌّ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ١
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۙ ٢ اَلرَّحْمٰنِ
الرَّحِيمِ ۙ ٣ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ ٤
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝ ٥
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۙ ٦
صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ٧

وَهِيَ سَبْعُ اٰيَاتٍ

Fatiha suresinin okunuşu ve mealine bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

2. ETKİNLİK

40 dk.

Adı | *Kur'an'ı Doğru ve Güzel Okuyoruz*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeniniz rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev paylaşımı yapınız (Tecvit ve mahreç kurallarını not eden yazman, sözcü vb.).*
3. *Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerini güvenilir dijital kaynaklardan veya Mushaf üzerinden öğretmeninizden dinleyerek takip ediniz.*
4. *Öğretmeninizin seçtiği ayetleri yüzünden okuyarak harfleri mahreçlerine uygun biçimde telaffuz ediniz.*
5. *Ayetleri kelime kelime veya birkaç kelime hâlinde koro ile okuyarak yeteri kadar tekrar ediniz.*
6. *Okuyuşunuz akıcı hâle geldikten sonra daha uzun bölümler okuyarak çalışmaya devam ediniz.*
7. *Okuduğunuz ayetlerde geçen tecvit kurallarını belirleyiniz.*
8. *Belirlediğiniz tecvit kurallarını metin üzerinde işaretleyerek hangi kural olduğunu not ediniz.*
9. *Grup içinde birbirinizi dinleyerek ayetleri tecvit kurallarına uygun şekilde telaffuz ediniz.*
10. *Grup olarak öğretmeninizin belirlediği bölümü sınıfta okuyarak o bölümdeki tecvit kurallarını açıklayınız.*
11. *Diğer grupların okuyuşlarını dikkatle dinleyiniz ve kendi okuyuşunuzla karşılaştırarak telaffuzunuzu geliştiriniz.*
12. *Öğretmeniniz rehberliğinde yapılan hataları ve bu hatalara yönelik doğru okuyuş biçimlerini tahtaya yazarak ortak bir liste oluşturunuz.*
13. *Oluşturduğunuz liste üzerinden yeni hedefler belirleyerek eksik kaldığınız veya hata yaptığınızı düşündüğünüz bölümler için neler yapabileceğinizi belirleyiniz.*

Değerlendirme

Okuduğunuz ayetlerde geçen tecvit kurallarından birini seçerek aşağıdaki bölümleri doldurunuz.

Tecvit Kuralının Geçtiği Kelime/Bölüm	Tecvit Kuralının Adı
Ayet veya kelimeyi yazınız.	Uygulanan tecvit kuralının adını yazınız.
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Kuralın Kısa Açıklaması	Okuyuşta Dikkat Edilmesi Gereken Nokta
Kuralının kısa açıklamasını yazınız.	Okuyuş sırasında dikkat edilmesi gereken noktayı yazınız.
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

1. ETKİNLİK

40 dk.

Ön Hazırlık	*Yüzünden okuma yapacağınız sureleri derse gelmeden önce talim ediniz.*
Adı	*Kur'an Okuyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizden veya güvenilir dijital kaynaklardan Fatiha ve Bakara surelerinin ilk sayfalarının, Duha ila Hümeze surelerinin okunuşunu dinleyerek takip ediniz.*
2. *Gönüllülük esasınca bu sureleri kendiniz yüzünden okumaya çalışınız.*
3. *Yüzünden okuma yapan arkadaşlarınızı saygılı bir şekilde dinleyiniz.*
4. *Fatiha ve Bakara surelerinin ilk sayfalarını, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okuma sürecinde yapabildiğiniz veya yapamadığınız noktaları fark etmeye çalışınız.*
5. *Yüzünden okuma sürecinde zorlandığınız kısımlarda öğretmeninizden yardım alınız.*
6. *Yüzünden okuma sürecinde zorlandığınız veya size kolay gelen durumları ifade ediniz.*
7. *Yüzünden okuma sürecinizi arkadaşlarınızla karşılaştırınız.*
8. *Fatiha ve Bakara surelerinin ilk sayfalarını, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okumaya yönelik kazandığınız beceriyi günlük yaşamda uygulayınız.*

Değerlendirme

Etkinlik sonunda Öz Değerlendirme Formu'nu doldurunuz.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Aşağıda verilen değerlendirme ölçütlerini okuyunuz. Bu ifadelerdeki yargıları kendi durumunuza göre "Evet", "Kısmen" veya "Hayır" şeklinde işaretleyiniz.
Tüm ölçütlerle ilgili düşüncenizi işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Fatiha ve Bakara surelerinin ilk sayfalarını, Duha ila Hümeze surelerinin okunuşunu dinledim.			
2.	Fatiha ve Bakara surelerinin ilk sayfalarını, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okudum.			
3.	Fatiha ve Bakara surelerinin ilk sayfalarını, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okurken yapabildiğim noktaları fark ettim.			
4.	Fatiha ve Bakara surelerinin ilk sayfalarını, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okurken zorlandığım kısımlarda öğretmenimden yardım aldım.			

3.1. FATİHA SURESİ 3.2. BAKARA SURESİ

KONUYA BAŞLARKEN

Aşağıda Kur'an-ı Kerim'in okunduğu veya dinlendiği bazı durumlar verilmiştir. Günlük hayatınızda bu durumlardan hangilerine şahit olduğunuzu işaretleyiniz.

- ☐ Evde bireysel veya aile ile
- ☐ Camide
- ☐ Bireysel namaz kılarken
- ☐ Camide cemaatle namaz kılarken
- ☐ Kandil gecelerinde
- ☐ Ramazan ayında

Bunlardan birini seçerek Kur'an okumanın veya dinlemenin sizde uyandırdığı duyguları ifade ediniz.

Allah'ın (cc) gönderdiği son ilahi kitap olan Kur'an-ı Kerim, bütün insanlık için bir hidayet kaynağı, Allah'tan (cc) korkanlar için bir öğüt ve doğru yolu gösteren bir kılavuzdur.[1] Bu nedenle onu okumak, anlamaya çalışmak ve hayatı onun rehberliğinde düzenlemek Müslümanlar için büyük önem taşır. Neml suresinin 91 ve 92. ayetlerinde yer alan **"... Bana Müslümanlardan olmam ve Kur'an okumam emredildi."** ifadesi, Kur'an-ı Kerim okumanın bir kulluk görevi olduğunu göstermektedir. Allah Resulü de bir hadisinde *"Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir."*[2] buyurarak Müslümanları Kur'an okumaya teşvik etmiştir.

Görsel 3.1: *Abdestli olarak Kur'an okumak, Kur'an-ı Kerim'e gösterilen saygı ve hürmetin bir ifadesidir.*

Kur'an-ı Kerim okumak bir ibadettir. Müslümanlar, namazda olduğu gibi Kur'an okurken de saygılı ve özenli davranmaya dikkat ederler. Özellikle Kur'an okuyacak kişinin abdestli olması, Kur'an'a gösterilen saygının bir göstergesi olarak kabul edilir[3] *(Görsel 3.1)*. Kur'an-ı Kerim okurken uygun şekilde örtünmek de ilahi huzurda bulunmanın ve Kur'an'a karşı edep göstermenin bir gereğidir.

Kıraat

Hz. Peygamber'in okuma biçimini örnek alarak Kur'an-ı Kerim'i harflerin çıkış yerlerine ve tecvit kurallarına uygun olarak okunmasıdır. (bk. Serinsu vd.,"kıraat", 203)

Kur'an-ı Kerim'in manasına uygun bir şekilde **kıraat** edilebilmesi için harflerin mahreçlerine ve tecvit kurallarına dikkat edilmelidir.[4] Allah'ın (cc) ayetlerinin hem Hz. Peygamber hem de ümmeti tarafından doğru, güzel ve manası gözetilerek okunması Kur'an-ı Kerim'in bir emridir. Bu husus, Yüce Allah'ın **"... Kur'an'ı tane tane, hakkını vererek oku."**[5] buyruğuyla açıkça ortaya konulmaktadır. Hz. Muhammed (sav) Kur'an-ı Kerim'i, dinleyenlerin rahatça anlayacağı bir tarzda ağır ağır okurdu. Çoğunlukla her ayetin sonunda duraklayıp sonra devam ederdi.[6] Secde ayeti geçtiğinde secde ederdi.[7] Allah'ın (cc) yüceliğinden bahseden bir ayet geldiğinde tesbihatta bulunur, dua edilmesi gereken bir konu geldiğinde durup dua ederdi.[8] Kur'an okumanın insana verdiği huzura sığınarak sıkıntılı bir durumla karşı karşıya kaldığında namaz kılardı.[9]

ÖN DEĞERLENDİRME

Kur'an-ı Kerim'in ilk üç sayfasını yüzünden okuyunuz. Öğretmeninizin okuma düzeyinizi geliştirmeye yönelik yapacağı uyarıları dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı : **Sınıfı ve Numarası :**

Bu form, okuma sürecinde karşılaşabileceğiniz özel durumlara ilişkin bilgi ve becerilerinizi değerlendirmeniz/kontrol etmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Her bir ölçütü inceleyerek uygulama performansınıza göre "Evet" veya "Hayır" seçeneğini işaretleyiniz.

Değerlendirme Alanı		Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Harfler, Harekeler ve İşaretler	1.	Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz ettim.		
	2.	Harflerin kalın, ince ve peltek okunuşlarını doğru bir şekilde uyguladım.		
	3.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki üstün, esre ve ötre harekelerini tanıyorum.		
	4.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki üstün, esre ve ötre harekelerini kuralına uygun telaffuz ettim.		
	5.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki cezim ve şedde işaretlerini tanıdım.		
	6.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki cezim ve şedde işaretlerinin bulunduğu harfleri kuralına uygun telaffuz ettim.		
	7.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki tenvinleri tanıdım.		
	8.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki tenvinleri kuralına uygun telaffuz ettim.		
	9.	Kur'an ayetlerindeki âsar-çeker işaretlerini tanıdım.		
	10.	Kur'an ayetlerindeki âsar-çeker işaretlerini kuralına uygun telaffuz tanıdım.		
Tecvit Kuralları	11.	Med harflerini tanıdım.		
	12.	Med çeşitlerini tanıdım.		
	13.	Med çeşitlerini doğru bir şekilde telaffuz ettim.		
	14.	Tenvin ve sakin nunun hâlleriyle ilgili tecvit kurallarını tanıdım.		
	15.	Tenvin ve sakin nunun hâlleriyle ilgili tecvit kurallarını telaffuz ettim.		
	16.	İdgam çeşitleriyle ilgili tecvit kurallarını tanıdım.		
	17.	İdgam çeşitleriyle ilgili tecvit kurallarını telaffuz ettim.		
Tutum ve Okuma Disiplini	18.	Kur'an-ı Kerim okumanın adabını bildim ve Mushaf'a saygılı davrandım.		
	19.	Kur'an-ı Kerim ayetlerindeki kelimeleri akıcı şekilde birleştirerek okudum.		
	20.	Vakıf işareti olan yerlerde ve ayet sonlarında kurallarına uygun olarak durdum.		
	21.	Vakıf işareti olan yerlerde ve ayet sonlarında durduktan sonra kurallarına uygun olarak okumaya başladım.		
	22.	Kur'an-ı Kerim okuyuşunu akıcı şekilde sürdürdüm.		
	23.	Hatalarımı fark ettiğimde düzelttim.		
	24.	Kur'an-ı Kerim'i dinleyici önünde öz güvenle okudum.		

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

4. TEMA

EZBERE OKUMA

İÇERİK ÇERÇEVESİ

4.1. NAMAZ DUALARI VE ANLAMLARI

4.2. FATİHA, FİL İLA NÂS SURELERİ VE ANLAMLARI

4.3. BAKARA SURESİNİN 1-5. AYETLERİ VE ANLAMLARI

4.4. BAKARA SURESİNİN 255. AYETİ VE ANLAMI

4.5. BAKARA SURESİNİN 285-286. AYETLERİ VE ANLAMLARI

4.6. HAŞR SURESİNİN 21-24. AYETLERİ VE ANLAMLARI

Bu temada sizlerden

- namaz dualarının anlamlarını yorumlayabilmeyi,
- namaz dualarını ezbere okuyabilmeyi,
- Fatiha ve Fil ila Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilmeyi,
- Fatiha ve Fil ila Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini tilavet edebilmeyi

öğrenmeniz beklenmektedir.

Anahtar kavramlar

- aşrışerif
- dua
- esmayıhüsna
- gayb
- hamt
- Rab
- riya
- takva
- tevhit
- vesvese

Tema Dosyası

Tema Sunusu

ÖN DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. **Kur'an-ı Kerim'in anlamını öğrenmek için hangi kaynaklara başvurulabilir?**
2. **Namazlarda hangi dualar okunur?**

KONUYA BAŞLARKEN

Aşağıda insanların günlük hayatta karşılaşabilecekleri bazı deneyimlere örnekler verilmiştir. Siz de yaşadığınız benzer deneyimlerinizi düşününüz. Namazda okunan dua ve surelerde verilen mesajların bu durumlardan hangisi ile ilgili olduğunu aşağıdaki tabloda verilen deneyim örneklerinin karşısına yazınız.

Sıra No.	Günlük Hayatta Karşılaşılabilecek Bazı Deneyim Örnekleri	İlgili Dua/Sure
1.	Bir doğa manzarasına baktığınızda veya kâinatta harika işleyen bir sistemi gördüğünüzde oluşan hayranlık duygusudur.	
2.	Güzel bir haber aldığınızda veya sevdiğiniz birine kavuştuğunuzda hissettiğiniz saf teşekkür hâlidir.	
3.	Birinden aldığınız içten bir selam veya birine sunduğunuz güzel bir hediye karşısında hissettiğiniz güven ve mutluluk hâlidir.	
4.	Çok sevdiğiniz ve örnek aldığınız bir büyüğünüzü hürmetle andığınızda veya onun güzel sözlerini hatırladığınızda hissettiğiniz vefa ve minnet duygusudur.	
5.	Dualarınızda arkadaşlarınızın, ailenizin, dünyadaki tüm müminlerin iyiliğini dilediğinizde hissettiğiniz iç huzuru ve merhamet duygusudur.	
6.	Geçmişteki büyüklerinizin (dede, nine, tarihteki kahramanlar) güzel izlerini takip ettiğinizde oluşan sadakat hâlidir.	
7.	Bir ödevinizi yaparken zorlandığınız ya da bir sorunla karşılaşıp ilerleyemediğiniz ve "Bunu tek başıma çözemem, yardım almalıyım." dediğiniz anlarda hissettiğiniz duygudur.	

4.1. NAMAZ DUALARI VE ANLAMLARI

Dua

Yardım isteğinde bulunma ve yakarma amacıyla okunan dinî metin anlamlarına gelir. İnsanın; Allah'ın (cc) yüceliği karşısında kendi zayıflığını kavrayıp sevgi ve tazim duyguları içinde O'na yalvarması, O'nu övmesi ve O'nun lütuf ve yardımını dilemesidir. (Serinsu vd., "Dua", 61-62)

Müslümanların namaz ibadetini hakkıyla yerine getirebilmeleri için namaz kılarken okunan duaları ezberlemeleri gerekir. Hz. Peygamber'in *"... Beni nasıl namaz kılarken görüyorsanız siz de namazı öyle kılın..."*[1] buyruğu, namazda okunan duaları öğrenmenin, ibadeti onun öğrettiği usule uygun olarak yerine getirebilmenin önemini ortaya koymaktadır.

Namaz esnasında okunan dualar, içerdikleri anlamlar ile bu ibadetin özünü ve derinliğini ortaya çıkarır. Her bir dua, kulu adım adım Rabbine yaklaştıran manevi bir basamak gibidir. Namaz; Sübhaneke duası ile başlayan, Kur'an-ı Kerim'den sure veya ayetlerin okunması ile devam eden, rükû ve secdedeki tespihler ile kulluk bilincini pekiştiren; Kunut, Tahiyyat, Salli-Barik ve Rabbena dualarıyla tamamlanan manevi bir yolculuktur. Bu dua silsilesi; Allah'ı (cc) her türlü eksiklikten uzak tutma anlamına gelen tenzih ve tespihi, O'na yöneltilen övgü ve şükrü içeren hamdi bünyesinde barındırır. Aynı zamanda Allah'ın (cc) yüceliğini saygıyla vurgulayan tazimi ve iman esaslarının ikrarı olan şehadeti içerir. Bununla birlikte Hz. Peygamber'e rahmet temennisini ifade eden salatı ve kulun Rabbine yönelerek arz ettiği en içten yakarışları da kapsar.

4.1.1. Sübhaneke Duası ve Anlamı

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ۞ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ ۞ وَتَعَالٰى جَدُّكَ ۞
وَجَلَّ ثَنَآؤُكَ ۞ وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ ۞

(Ebu Davud, "Salât", 119-120)

Anlamı

Allah'ım! Sen, her türlü eksiklikten uzaksın. Seni daima böyle över ve sana hamt ederim. Senin adın mübarektir. Senin şanın yücedir. Senin övgün uludur. Senden başka ilah yoktur.

Grafik Bilgi 4.1: *Sübhaneke duasının künyesi*[2]

Sübhaneke, Arapça "tespih" kelimesiyle aynı kökten türemiştir. Tespih, Allah'ı (cc) yüceliğine layık olmayan her türlü kusur ve eksiklikten uzak tutmak demektir.[3] Kur'an-ı Kerim, evrendeki her varlığın Allah'ı (cc) kendi hâline ve yaratılışına uygun bir biçimde tespih ettiğini bildirir.[4] Peygamberler ve salih kulları örnek göstererek müminleri Yüce Allah'ı tespih etmeye davet eder.[5]

Müslümanlar, Hz. Peygamber'in öğrettiği şekilde Allah'ın (cc) her türlü noksanlıktan uzak olduğunu ifade eden sözleri ibadetlerinde ve günlük hayatlarında sıkça tekrar ederler. Bu tespih ifadelerinin en çok kullanılanlarından biri "Sübhaneke" lafzıdır. Allah'ın (cc) yüceliğini ifade eden bu tespih "Allah'ım! Senin her türlü noksanlıktan uzak olduğunu biliyor ve tasdik ediyorum." anlamına gelir.[6]

Sübhaneke duasında hamt, Allah'a (cc) yöneltilen övgü ve şükür anlamında en özlü bir şekilde yer alır. "Ve bi hamdik" ifadesiyle kul, Allah'ı (cc) överken aynı zamanda O'na şükrettiğini dile getirir. Bu hamt, sadece dil ile söylenen bir övgü değil; Yüce Allah'ın nimetlerini ve kudretini idrak ederek yapılan bilinçli bir yöneliştir. Ayrıca bu duada Allah'ın (cc) adının ve şanının yüceliği vurgulanır. Kul Sübhaneke duasını okuyarak O'nun azametinin, kudretinin ve yüceliğinin her şeyin üstünde olduğunu ifade eder.

Sübhaneke duasında İslam'ın tevhit inancı açık bir şekilde ifade edilir. Duadaki "Senden başka ilah yoktur." anlamındaki ifade Allah'ın (cc) birliğini, eşi ve benzeri bulunmadığını kesin bir dille ortaya koyar. Bu yönüyle Sübhaneke duası, sadece bir övgü değil, aynı zamanda iman esaslarının özlü bir beyanıdır. Kul, bu dua ile hem Rabbini tespih eder ve yüceltir hem de kelimeitevhidi söyleyerek inancını tazeler. Bu duanın özellikle namazın ilk rekâtında okunması, Müslümanlara ibadetin tevhit bilinci üzerine kurulması gerektiğini hatırlatır.

1. ETKİNLİK

30 dk.

Adı Duadan Hayata

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev paylaşımı (sözcü, yazman vb.) yapınız.*
3. *Sübhaneke duasının anlamını inceleyiniz.*
4. *Duada geçen temel kavramları belirleyerek aşağıdaki "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*
5. *Belirlediğiniz kavramlarla ilgili çıkarımlarınızı günlük hayattan örnek veya durumlarla ilişkilendirerek "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*

ANLAM ÇAĞRIŞIM TABLOSU

Duanın Bölümü	Anlamı	Temel Kavram/ Kavramlar	Anlamsal Çağrışım ve Hayata Yansıma
سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ	Allah'ım! Sen her türlü eksiklikten uzaksın.		
وَبِحَمْدِكَ	Seni daima böyle över ve sana hamt ederim.		
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ	Senin adın mübarektir.		
وَتَعَالٰى جَدُّكَ	Senin şanın yücedir.		
وَجَلَّ ثَنَآؤُكَ	Senin övgün uludur.		
وَ لَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ	Senden başka ilah yoktur.		

6. *Sübhaneke duası ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
7. *Sübhaneke duasının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümlelerinizle yeniden yazınız.*

.....

.....

Değerlendirme

Sübhaneke duasına göre insanın Allah'a (cc) karşı nasıl bir tutum içinde olması gerektiğini açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

2. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Sübhaneke Duasını Ezberliyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Sübhaneke duasını öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Öğretmeninizin rehberliğinde Sübhaneke duasını tecvit kurallarına göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Sübhaneke duasını doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
5. *Sübhaneke duasını öğretmeninizin rehberliğinde koro hâlinde talim ediniz.*
6. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
7. *Sübhaneke duasını yandaki karekoddan dinleyerek ezberlemeye çalışınız.*
8. *Sübhaneke duasını ezberleme çalışmalarınızı disiplinli ve istikrarlı bir şekilde sürdürünüz.*
9. *Sübhaneke duasını tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Okuyuşunuzu öğretmeninizin okuyuşuna veya karekodda verilen okuyuşa göre değerlendirerek hatalarınızı tespit ediniz.*
11. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Sübhaneke duasının okunuşu

Değerlendirme

Sübhaneke duasını doğru ezberleyebilmek için nelere dikkat ettiniz? Yazınız.

.....

.....

4.1.2. Tahiyyat Duası ve Anlamı

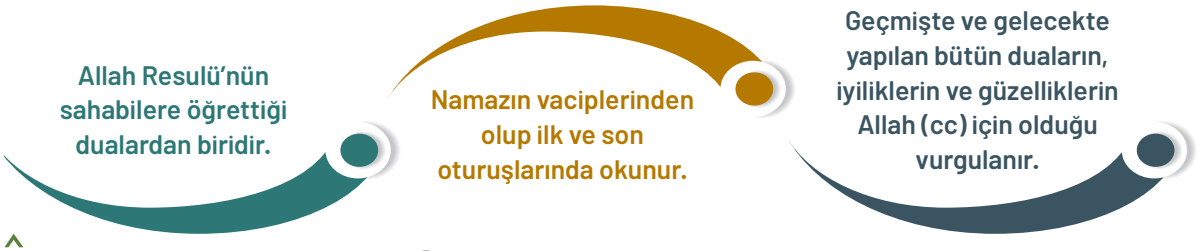
اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ

وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِيْنَ ۞

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ ۞

Anlamı

Bütün dualar, övgüler, mali ve bedenî ibadetler, mülk ve ululuk Allah'a mahsustur. Ey Peygamber! Selam, Allah'ın rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun. Selam ve esenlik bizim ve Allah'ın salih kullarının üzerine de olsun. Ben şehadet ederim ki Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Yine ben şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve elçisidir.

Grafik Bilgi 4.2: *Tahiyyat duasının künyesi*[7]

Tahiyyat duası Kur'an-ı Kerim'de geçmez fakat Hz. Muhammed (sav) tarafından namazda okunması için sahabilere öğretilmiştir.[8] Tahiyyat duasındaki ifadeler, Miraç Gecesi'nde Allah Resulü ile Yüce Allah arasındaki selamlaşmadan gelmektedir. Peygamberimiz, Allah'a (cc) tahiyyat, salavat ve tayyibat kelimeleriyle övgülerini bildirmiş; O da kendisine selam, rahmet ve berekat kelimeleriyle mukabele etmiştir. Bunun üzerine Allah Resulü, Yüce Allah'ın kendisine verdiği selamın peygamberler, melekler ve iyi insanların üzerine olmasını temenni etmiştir. Buna şahit olan melekler de kelimeişehadet getirmişlerdir. Müslümanların namazda Tahiyyat duasını okuması, namazın mümini manevi bir miraca yükselttiğini simgelerken aynı zamanda kişinin Allah'a (cc) olan kulluğunu ve Peygamberimize olan bağlılığını ifade etmektedir.[9]

3. ETKİNLİK

30 dk.

Adı *Duadan Hayata*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev paylaşımı (sözcü, yazman vb.) yapınız.*
3. *Tahiyyat duasının anlamını inceleyiniz.*
4. *Duada geçen temel kavramları belirleyerek aşağıdaki "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*
5. *Belirlediğiniz kavramlarla ilgili çıkarımlarınızı günlük hayattan örnek veya durumlarla ilişkilendirerek "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*

ANLAM ÇAĞRIŞIM TABLOSU

Duanın Bölümü	Anlamı	Temel Kavram/ Kavramlar	Anlamsal Çağrışım ve Hayata Yansıma
اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَ الصَّلَوَاتُ وَ الطَّيِّبَاتُ	Bütün dualar, övgüler, mali ve bedenî ibadetler, mülk ve ululuk Allah'a mahsustur.		
اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَ رَحْمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ	Ey Peygamber! Selam, Allah'ın rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun.		
اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصّٰلِحِينَ	Selam ve esenlik bizim ve Allah'ın salih kullarının üzerine de olsun.		
اَشْهَدُ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ	Ben şehadet ederim ki Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. Yine ben şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve elçisidir.		

6. *Tahiyyat duası ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
7. *Tahiyyat duasının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümlelerinizle yeniden yazınız.*

.....

.....

.....

.....

Değerlendirme

Tahiyyat duasında yer alan selamlaşma ifadelerini Allah Resulü'ne bağlılık ve Müslümanlar arasındaki kardeşlik açısından yorumlayınız.

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | *Tahiyyat Duasını Ezberliyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Tahiyyat duasını öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Öğretmeninizin rehberliğinde Tahiyyat duasını tecvit kurallarına göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Tahiyyat duasını doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
5. *Tahiyyat duasını öğretmeninizin rehberliğinde koro hâlinde talim ediniz.*
6. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
7. *Tahiyyat duasını yandaki karekoddan dinleyerek ezberlemeye çalışınız.*
8. *Tahiyyat duasını ezberleme çalışmalarınızı disiplinli ve istikrarlı bir şekilde sürdürünüz.*
9. *Tahiyyat duasını tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Okuyuşunuzu öğretmeninizin okuyuşuna veya karekodda verilen okuyuşa göre değerlendirerek hatalarınızı tespit ediniz.*
11. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Tahiyyat duasının okunuşu

Değerlendirme

Tahiyyat duasını doğru ezberleyebilmek için nelere dikkat ettiniz? Yazınız.

.....

.....

4.1.3. Salli-Barik Duaları ve Anlamları

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ ❁ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ
وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيمَ ❁ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ❁

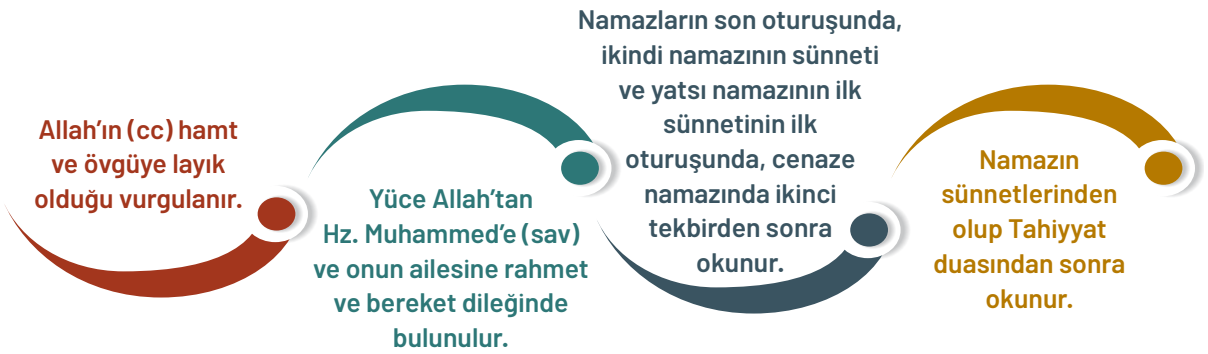
Anlamı

Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed ailesine, tıpkı İbrahim'in ailesine rahmet eylediğin gibi rahmet et. Şüphesiz sen, övgüye en layık ve şanı en yüce olansın.

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ ❁ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ
وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيمَ ❁ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ❁

Anlamı

Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed ailesine, tıpkı Hz. İbrahim'in ailesine bereket ihsan ettiğin gibi bereket ihsan eyle! Şüphesiz sen, övgüye en layık ve şanı en yüce olansın.

Grafik Bilgi 4.3: *Salli ve Barik dualarının künyesi*[10]

Dua anlamına gelen "salat" (çoğulu salavat) ile esenlik manasındaki "selam" kelimelerinden oluşan "salatüselam", adı zikredildiğinde Hz. Peygamber'i dua ve saygı cümleleriyle anmaktır.[11] Ahzab suresinin 56. ayetinde **"Allah ve melekleri peygambere salat ediyorlar; ey iman edenler, siz de ona salat ve selam okuyun."** buyurularak müminlerin Hz. Peygamber'i dua ve saygıyla anmaları istenir. Müslümanlar Hz. Muhammed'in (sav) ismi anıldığında ona sevgi ve selamlarını ileterek bağlılıklarını ortaya koyarlar. Salli ve Barik dualarında Hz. Muhammed'e (sav), onun ailesine rahmet ve bereket dilenirken Hz. İbrahim ve ailesine verilen ilahi lütuf örnek gösterilir. Böylece peygamberlerin birbirinden kopuk değil aynı tevhit inancını tebliğ eden bir zincirin halkaları olduğu anlayışı vurgulanır.

Hz. Peygamber *"Kıyamet günü insanların bana en yakını, bana en çok salavat getirendir."*[12] sözüyle Müslümanları salavat getirmeye teşvik etmiştir. Bir başka hadisinde ise *"Biriniz dua edeceği zaman önce Yüce Rabbine hamt ve sena etmekle başlasın, sonra peygambere salat getirsin. Daha sonra da dilediği şekilde dua etsin."*[13] buyurarak duanın kabulüne giden yolu müminlere tarif etmiştir. Bu nebevi tarife göre mümin duasına Allah'a (cc) hamt, Resulü'ne salavat ile başlamalıdır.

5. ETKİNLİK

30 dk.

Adı Duadan Hayata

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev paylaşımı (sözcü, yazman vb.) yapınız.*
3. *Salli ve Barik dualarının anlamını inceleyiniz.*
4. *Dualarda geçen temel kavramları belirleyerek aşağıdaki "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*
5. *Belirlediğiniz kavramlarla ilgili çıkarımlarınızı günlük hayattan örnek veya durumlarla ilişkilendirerek "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*

ANLAM ÇAĞRIŞIM TABLOSU

Duanın Bölümü	Anlamı	Temel Kavram/ Kavramlar	Anlamsal Çağrışım ve Hayata Yansıma
اَللّٰهُمَّ صَلِّ/ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ	Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed ailesine, rahmet/bereket ihsan eyle!		
كَمَا صَلَّيْتَ/ بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيمَ	İbrahim'in ailesine rahmet/bereket ihsan eylediğin gibi.		
اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ	Şüphesiz sen, övgüye en layık ve şanı en yüce olansın.		

6. *Salli ve Barik duaları ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
7. *Salli ve Barik dualarının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümlelerinizle yeniden yazınız.*

.....

.....

.....

Değerlendirme

Salli ve Barik dualarında Hz. Peygamber'e dua edilmesinin Müslümanlar için anlamı nedir? Yazınız.

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK

30 dk.

Adı Salli ve Barik Dualarını Ezberliyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Salli ve Barik dualarını öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Öğretmeninizin rehberliğinde Salli ve Barik dualarını tecvit kurallarına göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Salli ve Barik dualarını doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
5. *Salli ve Barik dualarını öğretmeninizin rehberliğinde koro hâlinde talim ediniz.*
6. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
7. *Salli ve Barik dualarını yandaki karekoddan dinleyerek ezberlemeye çalışınız.*
8. *Salli ve Barik dualarını ezberleme çalışmalarınızı disiplinli ve istikrarlı bir şekilde sürdürünüz.*
9. *Salli ve Barik dualarını tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Okuyuşunuzu öğretmeninizin okuyuşuna veya karekodda verilen okuyuşa göre değerlendirerek hatalarınızı tespit ediniz.*
11. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

EBA

Salli ve Barik dualarının okunuşu

Değerlendirme

Salli ve Barik dualarını doğru ezberleyebilmek için nelere dikkat ettiniz? Açıklayınız.

.....

.....

4.1.4. Rabbena Duaları ve Anlamları

رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Anlamı

Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver, bizi cehennem azabından koru.

(Bakara suresi 201. ayet)

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاۤءِ

Anlamı

Rabbim! Beni ve soyumdan gelecek olanları namazı devamlı kılanlardan eyle. Rabbimiz, duamı kabul et.

(İbrahim suresi 40. ayet)

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

Anlamı

Rabbimiz! Hesap kurulacağı gün beni, anamı, babamı ve müminleri bağışla.

(İbrahim suresi 41. ayet)

Hz. İbrahim'in Yüce Allah'a yakarışlarını içeren bu dualar Müslümanlar için birer dua örneğidir.

Namazların son oturuşunda Salli ve Barik dualarından sonra okunur.

Kulun hayata bakış açısını özetleyen, sorumluluk bilincini ve hayata dair temel önceliklerini somutlaştıran kapsamlı bir yol haritasıdır.

Grafik Bilgi 4.4: *Rabbena dualarının künyesi*

Bakara suresinin 201. ayeti olan "Rabbena âtina" duası insana yalnızca dünyevi kazançlara yönelmemesi, ahiret sorumluluğunu da düşünmesi gerektiğini öğretir. Allah (cc) bir önceki ayette bazı insanların **"... Ey Rabbimiz! Bize bu dünyada ver..."**[14] diye sadece dünyalık için dua ettiklerini, ayetin sonunda ise böyle kimselerin ahiretten hiç nasibi olmadığını buyurur. Enes bin Malik'e Allah Resulü'nün en çok ettiği duanın hangisi olduğu sorulduğunda o, Rabbena duasını okuyarak cevap vermiştir.[15] Bu dua, Müslümanlarda dünya ile ahiret arasında denge kuran bir bilinç oluşturmayı hedefler.[16]

İbrahim suresinin 40 ve 41. ayetlerinde Hz. İbrahim kendisinin ve soyundan gelecek nesillerin namazı dosdoğru kılanlardan olmasını niyaz eder; ardından hesap gününde kendisi, anne-babası ve tüm müminler için bağışlanma diler. Bu dualar, bir Müslümanın hem ibadet hayatını güçlendirmesi hem de dualarını kendisiyle sınırlamayıp tüm inananları kapsaması gerektiğini vurgular. Bir Müslümanın ailesi, yakınları ve müminler için dua etmesi onlara olan sevgisini göstermesinin yollarından biridir. Ayrıca bu ayetler; dünya ve ahiret mutluluğunun Allah'a (cc) yönelmek, O'nun rahmet ve mağfiretine sığınmakla mümkün olacağına işaret eder.

7. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Duadan Hayata*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev paylaşımı (sözcü, yazman vb.) yapınız.*
3. *Rabbena dualarının anlamını inceleyiniz.*
4. *Dualarda geçen temel kavramları belirleyerek aşağıdaki "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*
5. *Belirlediğiniz kavramlarla ilgili çıkarımlarınızı günlük hayattan örnek veya durumlarla ilişkilendirerek "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*

ANLAM ÇAĞRIŞIM TABLOSU		
Dua	**Temel Kavram/Kavramlar**	**Anlamsal Çağrışım ve Hayata Yansıma**
Rabbena âtina		
Rabbicğalni		
Rabbenağfirli		

6. *Rabbena duaları ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
7. *Rabbena dualarının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümlelerinizle yeniden yazınız.*

.....

.....

Değerlendirme

Rabbena dualarında yer alan dileklerin insanın günlük yaşamındaki tutum ve davranışlarına nasıl yansıyabileceğini açıklayınız.

.....

.....

8. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | *Rabbena Dualarını Ezberliyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Rabbena dualarını öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Öğretmeninizin rehberliğinde Rabbena dualarını tecvit kurallarına göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Rabbena dualarını doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
5. *Rabbena dualarını öğretmeninizin rehberliğinde koro hâlinde talim ediniz.*
6. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
7. *Rabbena dualarını yandaki karekoddan dinleyerek ezberlemeye çalışınız.*
8. *Rabbena dualarını ezberleme çalışmalarınızı disiplinli ve istikrarlı bir şekilde sürdürünüz.*
9. *Rabbena dualarını tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Okuyuşunuzu öğretmeninizin okuyuşuna veya karekodda verilen okuyuşa göre değerlendirerek hatalarınızı tespit ediniz.*
11. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Rabbena dualarının okunuşu

Değerlendirme

Rabbena dualarını doğru ezberleyebilmek için nelere dikkat ettiniz? Yazınız.

.....

.....

4.1.5. Kunut Duaları ve Anlamları

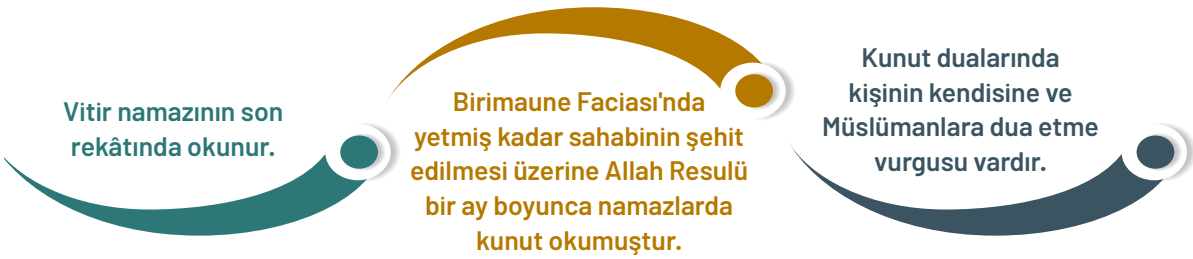
اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَ نَسْتَهْدِيكَ ۞ وَنُؤْمِنُ بِكَ
وَ نَتُوبُ اِلَيْكَ ۞ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ نَشْكُرُكَ
وَلَا نَكْفُرُكَ ۞ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ۞

اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ ۞ وَاِلَيْكَ نَسْعٰى وَنَحْفِدُ ۞
نَرْجُوا رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ ۞ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ۞

Anlamı

Allah'ım! Senden yardım isteriz, günahlarımızı bağışlamanı isteriz, razı olduğun şeylere hidayet etmeni isteriz. Sana inanırız, sana tövbe ederiz. Sana güveniriz. Bize verdiğin bütün nimetleri bilerek seni hayır ile överiz. Sana şükrederiz. Hiçbir nimetini inkâr etmez ve onları başkasından bilmeyiz. Nimetlerini inkâr eden ve sana karşı geleni bırakırız.

Allah'ım! Biz yalnız sana kulluk ederiz. Namazı yalnız senin için kılarız, ancak sana secde ederiz. Yalnız sana koşar ve sana yaklaştıracak şeyleri kazanmaya çalışırız. İbadetlerini sevinçle yaparız. Rahmetinin devamını ve çoğalmasını dileriz. Azabından korkarız. Şüphe yok ki azabın kafirlere ulaşır.

Grafik Bilgi 4.5: *Kunut dualarının künyesi*[17]

Kunut; Yüce Allah'ın yaratmış olduğu herhangi bir hayrı elde etmek veya düşman şerrinden, doğal afetlerden, salgın hastalıklardan kurtulmak için dua ederek namazda Allah'a (cc) sığınmayı ifade eder.[18] Kur'an-ı Kerim, insanların Yüce Allah'a dua etmesini,[19] onların değerinin dua ile ölçüldüğünü,[20] namaz ile Allah'tan (cc) yardım istemeleri[21] gerektiğini bildirmektedir. Bu durumda Allah Resulü'nün öğrettiği şekilde namazda Yüce Allah'a kunut ile dua edip O'ndan yardım istemek insanın yaratıcısıyla iletişimini sağlayan, ibadetinde manevi derinliği artıran bir husustur.

Bazı sahabilerin yaşadığı felaketler üzerine Allah Resulü namazlarda ayakta iken kunut duası okumuştur.[22] Bu nedenle kıtlık, salgın hastalık, savaş gibi musibet zamanlarında kunut duası vitir namazında olduğu şekliyle farz namazlarda da okunabilir.[23]

9. ETKİNLİK

30 dk.

Adı Duadan Hayata

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev paylaşımı (sözcü, yazman vb.) yapınız.*
3. *Kunut dualarının anlamını inceleyiniz.*
4. *Kunut dualarında geçen temel kavramları belirleyerek aşağıdaki "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*
5. *Belirlediğiniz kavramlarla ilgili çıkarımlarınızı günlük hayattan örnek veya durumlarla ilişkilendirerek "Anlam Çağrışım Tablosu'na" yazınız.*

ANLAM ÇAĞRIŞIM TABLOSU

Duanın Anlamı	Temel Kavram/ Kavramlar	Anlamsal Çağrışım ve Hayata Yansıma
Allah'ım! Senden yardım isteriz, günahlarımızı bağışlamanı isteriz, razı olduğun şeylere hidayet etmeni isteriz.		
Sana inanırız, sana tövbe ederiz. Sana güveniriz.		
Bize verdiğin bütün nimetleri bilerek seni hayır ile överiz. Sana şükrederiz. Hiçbir nimetini inkâr etmez ve onları başkasından bilmeyiz. Nimetlerini inkâr eden ve sana karşı geleni bırakırız.		
Allah'ım! Biz yalnız sana kulluk ederiz. Namazı yalnız senin için kılarız, ancak sana secde ederiz. Yalnız sana koşar ve sana yaklaştıracak şeyleri kazanmaya çalışırız. İbadetlerini sevinçle yaparız. Rahmetinin devamını ve çoğalmasını dileriz. Azabından korkarız. Şüphe yok ki azabın kafirlere ulaşır.		

6. *Kunut duaları ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
7. *Kunut dualarının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümlelerinizle yeniden yazınız.*

.....

.....

Değerlendirme

Kunut dualarından yola çıkarak Allah'tan (cc) yardım dilemenin, hidayet istemenin ve O'na tövbe etmenin insanın günlük yaşamındaki davranışlarını nasıl yönlendirebileceğini açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

10. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Kunut Dualarını Ezberliyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Kunut dualarını öğretmeninizden dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Öğretmeninizin rehberliğinde Kunut dualarını tecvit kurallarına göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Kunut dualarını doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
5. *Kunut dualarını öğretmeninizin rehberliğinde koro hâlinde talim ediniz.*
6. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
7. *Kunut dualarını yandaki karekoddan dinleyerek ezberlemeye çalışınız.*
8. *Kunut dualarını ezberleme çalışmalarınızı disiplinli ve istikrarlı bir şekilde sürdürünüz.*
9. *Kunut dualarını tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Okuyuşunuzu öğretmeninizin okuyuşuna veya karekodda verilen okuyuşa göre değerlendirerek hatalarınızı tespit ediniz.*
11. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Kunut dualarının okunuşu

Değerlendirme

Kunut dualarını doğru ezberleyebilmek için nelere dikkat ettiniz? Yazınız.

.....

.....

1. KONTROL NOKTASI

1. ***Sübhaneke duasında Allah'ın (cc) büyüklüğü ve eksikliklerden uzak oluşu hakkında verilen mesajı açıklayınız.***

2. ***Rabbena âtina duasında dünya ve ahiret hayatı ile ilgili verilen mesajı açıklayınız.***

3. ***Kunut dualarında yer alan dileklerin insanın günlük yaşamındaki tutum ve davranışlarına nasıl yansıyabileceğini açıklayınız.***

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı :	Sınıfı ve Numarası :

Bu kontrol listesi, namaz dualarını (Sübhaneke, Tahiyyat, Salli ve Barik, Rabbena ve Kunut) ezbere okuyabilmeye yönelik bilgi ve becerilerinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre uygun olan "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Sübhaneke		Tahiyyat		Salli ve Barik		Rabbena		Kunut	
		Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
1.	Duayı okurken harflerin mahreçlerine dikkat ettim.										
2.	Duayı okurken kelimeleri doğru ve eksiksiz telaffuz ettim.										
3.	Duayı tecvit kurallarına riayet ederek yüzünden okudum.										
4.	Duayı durak yerlerine (vakıf) uygun şekilde okudum.										
5.	Ezber sürecini disiplinli ve istikrarlı sürdürdüm.										
6.	Öğretmenimin dönütlerini dikkate alarak hatalarımı düzelttim.										
7.	Duayı tecvit kurallarına göre ezberden okudum.										
8.	Duayı toplum önünde ezbere okudum.										

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

4.2. FATİHA VE FİL İLA NÂS SURELERİ

Kur'an-ı Kerim; yirmi üç yıl boyunca peyderpey inmiş,[24] vahyedilen her ayet Allah Resulü'nün kalbine yerleştirilerek özenle muhafaza edilmiştir. Kur'an'da bu duruma işaret edilerek **"Resulüm! Sana Kur'an'ı okutacağız ve sen onu unutmayacaksın."**[25] buyurulmuştur. Hz. Peygamber'in, Kur'an'ı ezbere bilmesi ve sahabeyi bu konuda teşvik etmesi vahyin ilk yıllarından itibaren Kur'an'ın ezberlenmesini sağlamıştır. Sahabenin nazil olan ayetleri ezberleyip hükümlerini hayatında uygulaması da Kur'an'ın her dönemde Müslümanlar tarafından ezberlenip korunmasına vesile olmuştur.

Görsel 4.1: *İslam fıkhında namazın geçerli olacağı miktarda Kur'an ezberi yapılması farzıayn, Kur'an'ın tamamının ezberlenmesi ise farzıkifayedir. (Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri, 92)*

Mahreç ve tecvit kurallarına uygun şekilde Kur'an-ı Kerim'den mümkün olduğu kadar fazla ayet ve sure ezberlemek, kıymetini bilen her Müslüman'ın arzu ettiği bir durumdur *(Görsel 4.1)*. Çünkü Müslümanların namaz ibadetini yerine getirebilmeleri için ayetleri ezbere okumaları gerekir.[26]

Kur'an-ı Kerîm'in önemli özelliklerinden biri de kolay ezberlenebilmesidir. Ayetlerdeki lafızların uyumu ve ifade bütünlüğü, Kur'an'ın hafızada yer etmesini kolaylaştırır. Kur'an-ı Kerim'in ezberleme yöntemlerinin bilinip uygulanması ve ezberlenecek bölümlerin yüzünden tekrarının çokça yapılması da ezber yapmayı kolaylaştıran tekniklerdendir.

Grafik Bilgi 4.6: *Sure ezberinde dikkate alınması gereken ilke ve yöntemler*[27]

Kur'an'la kurulan ilişki sadece ezberle sınırlı değildir. Namazda okunacak surelerin anlamlarını öğrenmek ve içerdiği mesajlar üzerinde düşünmek, ibadetin bilinçli bir şekilde yerine getirilmesine imkân sağlar. Böylece Kur'an'dan ezberlenen sureler, sadece namazda okunan metinler olmaktan çıkar. Bireyin düşünce ve davranışlarına yön veren, ahlakını besleyen ve hayatını yönlendiren bir kılavuz hâline gelir. Kur'an Müslümanlar için rehber, öğüt, kalplere şifa ve hidayet kaynağıdır.[28]

4.2.1. Fatiha Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ١
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٢ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ٣ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ٤
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٥ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ٦ صِرَاطَ
الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّينَ ٧

Grafik Bilgi 4.7: *Fatiha suresinin künyesi*[29]

11. ETKİNLİK — 30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Fatiha suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Fatiha suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Fatiha suresini inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve sınıflandırınız.*
5. *Fatiha suresinde geçen iman esaslarından hareketle inanç ve davranış arasındaki tutarlığın önemini tartışınız.*

6. *Fatiha suresinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*

7. *Fatiha suresinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Fatiha suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Fatiha suresi ile ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Fatiha suresi ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Fatiha suresinden hareketle Allah'ın (cc) özellikleri ile kulun sorumlulukları arasındaki ilişkiyi, kendi hayatınızla bağlantı kurarak örnekteki gibi tabloya yazınız.

Allah'ın (cc) Fatiha Suresinde Yer Alan Özellikleri	Kulun Sorumlulukları
Âlemlerin Rabbidir.	Kulluk bilinci ve itaat
Rahman ve Rahîm'dir.	
Din gününün sahibidir.	
İlahi hidayet kaynağıdır.	

Fatiha suresi, Kur'an-ı Kerim okunurken ilk sırada yer aldığı ve bütün hâlinde indirilen ilk sure kabul edildiği için bu adı alır. Aynı zamanda Kur'an'ın temel mesajlarını özlü biçimde ifade ettiği için Ümmülkitab (kitabın aslı), yedi ayetten oluştuğu ve namazın her rekâtında tekrar edildiği için Sebülmesani (tekrarlanan yedi) gibi isimlerle de anılır.[30]

Fatiha suresinin ilk ayeti besmeledir. Besmele genellikle "Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla" şeklinde tercüme edilir. Bu ifade, insanın her işe Allah Teala'nın adıyla ve O'nun rızasını gözeterek başlaması gerektiğini anlatır. Kul; besmele çekerek kendisinin tek başına yeterli olmadığını, gücün asıl sahibinin Allah (cc) olduğunu, başarının ancak O'ndan geleceğini kabul eder. Hz. Peygamber bir hadisinde *"Yüce Allah'ı anarak başlanmayan her söz veya iş sonuçsuzdur."*[31] buyurarak besmelenin önemini ortaya koymuştur.

Fatiha suresinde besmeleden sonra gelen ayetlerde Allah'a (cc) hamt edilir. **Hamt**, fazilet ve üstünlüğünden dolayı Yaratıcıyı en mükemmel şekliyle övmektir. Bundan dolayı hamt, şükretmekten daha geneldir.[32] Çünkü şükretmek, belli bir iyiliğe karşı takdir duygularını dile getirmektir. Allah'ın (cc) insanlar üzerindeki nimetleri öylesine sınırsızdır ki[33] bunu ifade etmek ancak hamt ile mümkün olabilir.

Allah'a (cc) hamt eden kişi tevhit inancını da dile getirmiş olur. Çünkü hamt etmek, Allah'ın (cc) âlemlerin Rabbi olduğunu ve O'nun her şeye gücünün yettiğini kabul etmek demektir. "Âlemlerin Rabbi" ifadesinde geçen âlem kelimesi Allah'ın (cc) dışındaki tüm varlıkları ifade eder.

Rab ise sözlükte bir şeyi baştan sona oluşturan, düzene koyan ve terbiye eden anlamlarına gelmektedir. Rab, Kur'an-ı Kerim'de Allah (cc) lafzından sonra en çok kullanılan ilahi isimdir.[34]

Allah'ın (cc) Rahman ve Rahîm isimleri besmelede var olduğu gibi sure içinde ikinci kez tekrarlanmıştır. Rahman ismi, Allah'ın (cc) dünyadaki rahmetinin bütün varlıkları kuşattığını ifade eder. Bu sebeple O'nun merhameti, inanan-inanmayan ayrımı olmaksızın herkesi kapsar. Rahîm ismi ise ahirete yönelik olup sadece iman edenleri içine alır.[35]

Görsel 4.2: *Fatiha suresinde yer alan "Bize doğru yolu göster!" ayeti ile insan, hidayet üzere yaşamak için Allah'a (cc) dua eder.*

Rahman ve Rahîm olan Allah (cc), din (hesap) gününün sahibidir. Ahiret gününde herkes, dünya hayatında yaptığı davranışların karşılığını görecektir. Kul; Allah'ın (cc) merhamet sahibi olduğunu bilir, aynı zamanda O'nun adaletle hükmeden ve kullarını hesaba çeken olduğunu da her zaman hatırında tutar.[36]

Varlıkları yaratan, terbiye eden, onlara merhamet eden Allah (cc); ibadet edilmeye ve yardım istenmeye de en lâyık olandır. Kul hayatının her döneminde Rabbine sığınarak kendisini korumasını ve doğru yola (sıratımüstakime) iletmesini ister *(Görsel 4.2)*. Doğru yol, Kur'an'ın ve Hz. Peygamberin gösterdiği yoldur.[37]

12. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | *Fatiha Suresini Tilavet Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Fatiha suresini önce öğretmeninizden, ardından yandaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Fatiha suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Fatiha suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Fatiha suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Fatiha suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Fatiha suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Fatiha suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

مَالِكِ	وَلَا الضَّآلِّينَ	نَسْتَعِينُ	رَبِّ الْعَالَمِينَ	اَنْعَمْتَ

4.2.2. Fil Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْفِيلِ ۝١ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِي تَضْلِيلٍ ۝٢ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيلَ ۝٣ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ
سِجِّيلٍ ۝٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ۝٥

- Mekke'de inmiştir. Beş ayettir.
- Kur'an-ı Kerim'in 105. suresidir.
- Adını ilk ayette geçen "fil" kelimesinden almıştır.

Grafik Bilgi 4.8: *Fil suresinin künyesi*[38]

13. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Fil suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Fil suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Fil suresini inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Fil suresinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*

6. *Fil suresinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
7. *Fil suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
8. *Grup olarak Fil suresi ile ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
9. *Fil suresi ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
10. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Fil suresinden hareketle zor zamanlarda Allah'a (cc) güvenmenin hayatınızdaki yerini anlatan kısa bir paragraf yazınız.

.....

.....

.....

.....

Fil suresinde Habeş Krallığı'na bağlı Yemen valisi Ebrehe'nin Kâbe'ye saldırması ve bu girişimin başarısızlıkla sonuçlanması anlatılmaktadır. Ebrehe Mekke'deki Kâbe'yi ziyaret eden hacıları San'a'ya çekmek için burada büyük bir mabed yaptırdı. Çeşitli bölgelere haberciler göndererek mabedi ziyaret etmeleri için halkı San'a'ya çağırdı. Ancak bu beklentisi gerçekleşmeyince Kâbe'yi yıkmaya karar verdi. Mamut adı verilen filin de bulunduğu büyük bir ordu ile Mekke'ye doğru harekete geçti. Yol boyunca karşısına çıkan engelleri etkisiz hâle getirerek ilerleyişini sürdürdü. Hatta Hz. Peygamber'in dedesi Abdulmuttalib'e ait develerin de bulunduğu Mekkeliler'e ait çok sayıda deveyi ele geçirdi. Ebrehe, Mekkelilere bir elçi göndererek karşı koymadıkları takdirde onlara zarar vermeyeceğini bildirdi. Mekke'nin reisi Abdulmuttalib, Ebrehe ile görüşmeye gelerek develerini istedi. Abdulmuttalib'in isteği üzerine Ebrehe "Biz atalarınızın dinî merkezi olan bu evi yıkmaya geldik. Sen hiç düşünmüyorsun, develerini istiyorsun!" şeklinde cevap verdi. Abdulmuttalib, ben yalnız develerin sahibiyim. Sadece onları talep edebilirim. Bu eve gelince onun bir Rabbi var. O, bu evi koruyacaktır." dedi. Ebrehe "O, elimden Kâbe'yi kurtaramayacaktır." diyerek tepki gösterdi. Abdulmuttalib ise "O seninle O'nun arasındaki mesele!" cevabını verip Ebrehe'nin yanından ayrıldı. Ebrehe de Abdülmuttalib'in develerini geri verdi.[39]

Ertesi gün Ebrehe, ordusuna Kâbe yönünde hareket emri verdi. Fakat kaynaklarda belirtildiğine göre en öndeki fil yerinden kımıldamadığı gibi askerler de üzerlerine taşlaşmış çamur yağdıran Ebabil ismi verilen sürü sürü kuşlar tarafından ayetteki benzetmeyle "yenilip çiğnenmiş ekin" gibi yok edildi. Düşmana karşı koymaya gücü olmayan ve dağlara çekilen Mekke halkı da bu olaydan zarar görmeden kurtulmuş oldu. Bu mucizevi olayın gerçekleştiği yıl Fil Yılı olarak isimlendirildi.[40]

Fil suresinde anlatılan bu olay; gücüne güvenerek haddi aşan, Allah'ın (cc) evine zarar vermeye çalışan bir topluluğun nasıl cezalandırıldığını açıkça göstermiştir. Allah (cc) kullarını sahipsiz bırakmaz. Allah'ın (cc) dinine karşı kötü planlar yapanlar da cezasız kalmaz.

14. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Fil Suresini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Fil suresini önce öğretmeninizden, ardından yandaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Fil suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Fil suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Fil suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Fil suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Fil suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Fil suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

بِحِجَارَةٍ مِنْ	بِاَصْحَابِ	مِنْ سِجِّيلٍ	طَيْرًا اَبَابِيلَ	كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ

4.2.3. Kureyş Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لِاِيلٰفِ قُرَيْشٍ ۙ ١ اٖلٰفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَآءِ وَالصَّيْفِ ۚ ٢ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ

هٰذَا الْبَيْتِ ۙ ٣ اَلَّذِىٓ اَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَّاٰمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ٤

Mekke'de inmiştir. Dört ayettir.

Kur'an-ı Kerim'de 106. suredir.

Adını ilk ayette geçen "kureyş" kelimesinden almıştır.

Grafik Bilgi 4.9: *Kureyş suresinin künyesi*[41]

15. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Kureyş suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Kureyş suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Kureyş suresini inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Kureyş suresinde nimet ile şükür arasında kurulan ilişkiye göre insanlar kendilerine verilen nimetlere karşı nasıl davranmalıdır? Tartışınız.*
6. *Kureyş suresinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*
7. *Kureyş suresinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Kureyş suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Kureyş suresi ile ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Kureyş suresi ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Kureyş suresinde belirtilen Allah'ın (cc) verdiği nimetleri sınıflandıran bir şema oluşturunuz.

Kureyş suresinde Allah'ın (cc) Kureyş kabilesine verdiği ticari kolaylıklar, güvenlik, zenginlik gibi imkânlardan bahsedilerek Allah'a (cc) şükrün ve kulluk etmenin önemine işaret edilmektedir.[42]

Kureyş; Hz. Peygamber'in mensup olduğu İslam'ın tebliğine ilk muhatap olan kabiledir. Cahiliye Dönemi'nde Kureyş kabilesi Allah'a (cc) inanmakla birlikte putlara taparak Allah'a (cc) ortak koşardı. 610 yılında Kur'an inmeye başlayınca bir kısmı iman etti. Büyük bir kısmı ise Allah Resulü ile mücadele etti. Bu mücadele Mekke'nin fethine kadar sürdü. Mekke'nin fethedilmesiyle Kureyş'in İslam'a karşı sergilediği olumsuz tutum büyük ölçüde ortadan kalktı.[43]

Kureyş, Kâbe'nin gözetimi ve bakımıyla ilgilendiği için diğer Arap toplulukları tarafından saygı görüyordu. Ebrehe'nin Kâbe'yi yıkmak amacıyla getirdiği fil ordusunun girişiminin başarısızlıkla sonuçlanması kabilenin saygınlığını daha da arttırdı.

Bu nüfuzları sayesinde ticaret maksadıyla yazın Şam'a, kışın ise Yemen'e gönderdikleri kervanlar haydutlar tarafından yağmalanmazdı. Güven içinde ticaret yaparlardı[44] *(Görsel 4.3)*.

Kureyşlilerin ana geçim kaynağı ticaret olduğu için surede özellikle bu ticari yolculuklara dikkat çekilmiş, güven içinde korkmadan ticaret yapabilmenin ve gıda temininin önemli nimetlerden olduğu belirtilmiştir. Allah (cc), Kureyş kabilesine lütfettiği nimetleri hatırlatarak şükrünü yerine getirmeleri için **"Şu evin (Kâbe'nin) Rabbine kulluk etsinler."** buyurmaktadır.[45]

Görsel 4.3: *Ticaret güvenliği Allah (cc) tarafından Kureyşlilere verilen önemli nimetlerdendir.*

16. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Kureyş Suresini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Kureyş suresini önce öğretmeninizden, ardından yandaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Kureyş suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Kureyş suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Kureyş suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Kureyş suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Kureyş suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

EBA

Kureyş suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

مِنْ خَوْفٍ	اَلشِّتَآءِ	مِنْ جُوعٍ	وَالصَّيْفِ	هٰذَا

4.2.4. Maun Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَرَاَيْتَ الَّذِى يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ۟ ١ فَذٰلِكَ الَّذِى يَدُعُّ الْيَتِيمَ ٢ وَلَا يَحُضُّ
عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ۟ ٣ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۙ ٤ اَلَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ
سَاهُونَ ۙ ٥ اَلَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ٦ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ٧

Grafik Bilgi 4.10: *Maun suresinin künyesi*[46]

17. ETKİNLİK — 30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Maun suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Maun suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Maun suresini inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Maun suresini dikkate alarak surede verilen mesajların karşılık beklemeden iyilik yapma anlayışını nasıl şekillendirdiğini açıklayınız.*

6. *Maun suresinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*

7. *Maun suresinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Maun suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Maun suresi ile ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Maun suresi ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Maun Suresi'nin verdiği mesajları içeren bilgi kartları hazırlayarak bu mesajları kendi hayatınızdan somut örneklerle ilişkilendiriniz.

Maun suresi iman ile ahlak arasındaki ilişkiyi ortaya koyan, dinin sadece sözle değil davranışla da yaşanması gerektiğini vurgulayan bir suredir. Maun suresinin ilk ayetinde Yüce Allah **"Gördün mü, o hesap ve ceza gününü yalanlayanı!"** buyurarak insanları düşünmeye sevk etmekte ve dinin hakikatini inkâr eden kimselere dikkat çekmektedir.

Allah (cc) bu surede dini yalanlayıp inkâr edenleri tarif ederek onların kimler olduğunu ortaya koymuştur. Onlar; kimsesiz ve yardıma muhtaç durumda bulunan yetimi küçümseyerek itip kakan, yoksula yardım etmeyen kimselerdir. Bu davranışları sergileyenler; insan sevgisinden mahrum olup aynı zamanda Allah'ın (cc) hükümlerini ve ahireti inkâr eden kimselerdir. Ayetlerde geçen ifadeler; bir taraftan bu davranışları sergileyenleri kınarken diğer taraftan da gerçek dindarları muhtaç olanlara yardım etmeye özendirmekte, ihtiyaç sahiplerine yardım konusunda başkalarını da teşvik etmenin gereğini vurgulamaktadır.[47]

Maun suresinde insanlara karşı sorumluluklarını yerine getirmeyenler uyarılmakla birlikte Allah'a (cc) karşı kulluk görevini ihmal edenlerin durumuna da dikkat çekilir. **"Vay hâline o namaz kılanların ki onlar namazlarının özünden uzaktırlar."** ayetleri ile namazları ciddiye almayanlar, başka şeylerle meşgul olmayı namaz kılmaya tercih edenler, namazlarını vaktinde kılmayanlar veya büsbütün terk edenler kastedilmiştir. Bu durumun en önemli sebebinin **riya**, başka bir deyişle halka gösteriş yapma olduğu ifade edilmiştir. Riya; kişinin Allah'tan (cc) başkasının hoşnutluğunu kazanma düşüncesiyle amelde ihlası terk etmesi, ibadeti Allah'tan (cc) başkası için yapmasıdır.[48]

Maun suresi; ibadetin yalnızca dış görünüşten ibaret olmadığını, niyet ve ihlasla anlam kazandığını ortaya koyar. Allah'a (cc) karşı sorumluluklarını yerine getiren ve ahiretin varlığını unutmayan insan, diğer insanlara karşı görevlerini de ihmal etmez. Kulluk görevlerini yerine getirirken veya diğer insanlara yardım ederken asıl belirleyici olanın başkalarının takdiri değil Allah'ın (cc) rızası olduğunu unutmaz.

18. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | *Maun Suresini Tilavet Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Maun suresini önce öğretmeninizden, ardından yandaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Maun suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Maun suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Maun suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Maun suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Maun suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Maun suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

عَنْ صَلَاتِهِمْ	يُرَآؤُنَ	طَعَامِ الْمِسْكِينِ	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ

4.2.5. Kevser Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّآ اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝٢ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝٣

- Mekke'de inmiştir. Üç ayettir.
- Kur'an-ı Kerim'in 108. suresidir.
- Adını ilk ayette geçen "kevser" kelimesinden almıştır.

Grafik Bilgi 4.11: *Kevser suresinin künyesi*[49]

19. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Araştırıyoruz Öğreniyoruz
Ön Hazırlık	Derse gelmeden önce Kevser suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.

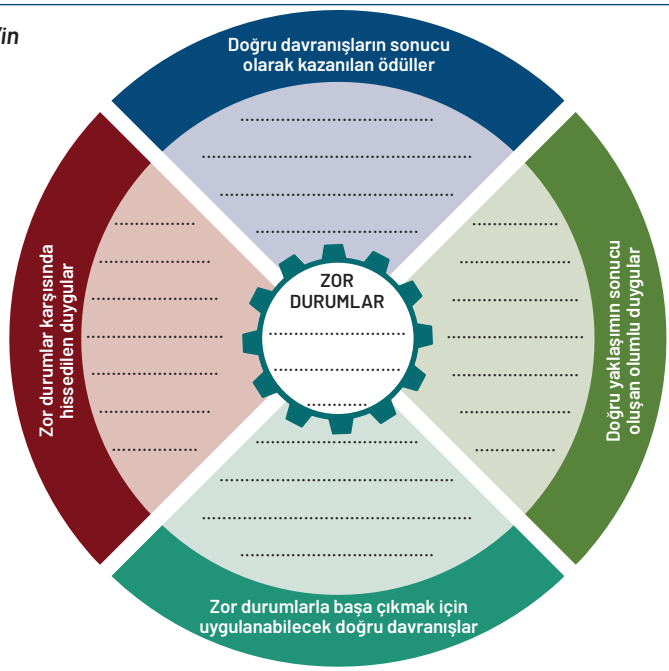
Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Kevser suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Kevser suresini inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Kevser suresinde nimet ile şükür arasında kurulan ilişkinin insana yapılan iyilikleri unutmama bilincini nasıl geliştirdiğini tartışınız.*
6. *Kevser suresinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*
7. *Kevser suresinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Kevser suresinde verilen mesajların kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Kevser suresi ile ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Kevser suresi ile ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Kevser suresi bağlamında Hz. Peygamber'in yaşadıklarını örnek alarak yaşam tecrübeleriniz doğrultusunda yandaki duygu ve durum çarkını doldurunuz.

Kevser suresinde Hz. Peygamber'e dünya ve ahirette verilen nimetlerden bahsedilerek Allah'a (cc) kulluk etmesi ve kurban kesmesi emredilmektedir. Ayrıca Allah Resulü'ne düşmanlık edenler kınanmaktadır.[50]

Nimetlerin çokluğu, sınırsız bolluk, hayır, iyilik gibi anlamlara gelen Kevse kelimesi;[51] Kur'an-ı Kerim, peygamberlik, cennetteki bir nehir, Hz. Peygamber'in ümmetinin çokluğu, İslam dini gibi çeşitli anlamlarda da yorumlanmıştır. Kevser suresi Kur'an-ı Kerim'in en kısa suresidir ve üç ayetten oluşmaktadır.

Surenin indiriliş sebebi Allah Resulü'nün oğullarından Kasım ve Abdullah'ın vefat etmesi üzerine müşriklerin onun neslinin kesildiğini söylemeleridir. Müşriklerin sözlerinden dolayı üzülen Hz. Peygamber'i teselli etmek için gönderilen bu surede kendisine birçok nimetin verildiği hatırlatılmış ve müşriklerin bu konudaki iddiaları reddedilmiştir.[52]

Kendisine çokça nimet verilen Hz. Peygamber'e bu nimetlerin şükrünü eda etmek amacıyla yalnızca Allah'a (cc) yönelerek namaz kılması ve O'nun rızası için kurban kesmesi emredilmiştir *(Görsel 4.4)*. Bu suretle putlar adına kurban kesen müşriklerin çok tanrılı inanç anlayışı reddedilmiş, tevhit inancı yerleştirilmiş ve kesilen kurbanlar vasıtasıyla insanlar arasındaki toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesi amaçlanmıştır.[53]

Görsel 4.4: *"De ki 'Benim namazım, (her türlü) ibadetim, hayatım ve ölümüm, hepsi Âlemlerin Rabbi olan Allah (cc) içindir..."" (Enam Suresi 162. ayet)*

Hz. Peygamber'in erkek çocuklarının vefatını bir zayıflık göstergesi sayan Mekke müşrikleri, onu sahipsiz ve güçsüz; kendilerini ise kalabalık ve güçlü kabul ediyorlardı. Kevser suresinde ise bu anlayışa karşılık verilerek erkek evlat sahibi olsalar bile asıl soyu kesilecek olanların kendileri olduğu bildirilmektedir. Nitekim onlar zamanla unutulmuş, lanetle anılmışlardır. Hz. Peygamberin soyu ise kızı Hz. Fatıma vasıtasıyla devam etmiş[54] ve tebliğ ettiği din geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Hz. Peygamber'in adı kıyamete kadar rahmet ve hürmetle anılmaya devam edecektir.

20. ETKİNLİK

30 dk.

Adı *Kevser Suresini Tilavet Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Kevser suresini önce öğretmeninizden, ardından yandaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Kevser suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Kevser suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Kevser suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Kevser suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Kevser suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Kevser suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek ilgili kelimelerin altındaki boşluklara yazınız.

إِنَّآ اَعْطَيْنَاكَ	وَانْحَرْ	شَانِئَكَ	هُوَ الْاَبْتَرُ

4.2.6. Kâfirun Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَآ اَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۙ ١ لَآ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ٢ وَلَآ اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَآ اَعْبُدُ ٣ وَلَآ

اَنَا۠ عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُّمْ ۙ ٤ وَلَآ اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَآ اَعْبُدُ ۝ ٥ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ٦

Mekke Dönemi'nde indirilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'in 109. suresidir ve altı ayettir.

Adını ilk ayette geçen inkârcılar anlamına gelen "kâfirun" sözcüğünden alır.

Grafik Bilgi 4.12: *Kâfirun suresinin künyesi*[55]

21. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Kâfirun Suresini Tilavet Ediyorum*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Kâfirun suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Kâfirun suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Kâfirun suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Kâfirun suresinin mealinden ulaştığınız çıkarımları/mesajları listeleyiniz.*

6. *Ulaştığınız çıkarımları/mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
7. *Kâfirun suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz.*
8. *Grup olarak Kâfirun suresiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
9. *Kâfirun suresiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
10. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Kâfirun suresinden edindiğiniz bilgilerden hareketle grubunuzla beraber inancın ifade ediliş biçimleri ile ilgili bir afiş hazırlayınız.

Kâfirun suresi, Kur'an-ı Kerim'in kısa surelerinden biridir. Tefsir kaynaklarında rivayet edildiğine göre Mekkeli müşrikler Hz. Peygamber'e bir uzlaşma teklifi getirmiş ve "Bir yıl sen bizim ilahlarımıza tap, bir yıl da biz senin ilahına tapalım." demişlerdir. Tevhit inancı ile şirk arasındaki ayrımı ortadan kaldırmaya çalışan bir pazarlık anlamına gelen bu teklif Kâfirûn suresinin nazil olmasıyla kesin olarak reddedilmiştir.[56]

Kâfirun suresinin en dikkat çekici yönü tevhit ilkesini açık ve tavizsiz bir şekilde ortaya koymasıdır. Tevhit inancı, İslam dininin temelini oluşturur. Bunun karşıtı olan şirk ise Allah'a (cc) ortak koşmak ve O'ndan başka varlıklara ilahlık atfetmektir. Sure **"De ki ey kâfirler!"**[57] hitabıyla başlar. Muhatapların inanç durumunu açıkça ortaya koyan bu hitapla Mekkeli müşriklerin şahsında bütün putperestlere çağrıda bulunulmuştur. İman ile şirkin birbirinden tamamen farklı olduğu ve bu iki inanç durumu arasında herhangi bir uzlaşmanın mümkün olmadığı açık bir şekilde duyurulmuştur.

Surenin devam eden ayetlerinde **"Ben sizin tapmakta olduğunuz şeylere tapmam. Siz de benim taptığıma tapıyor değilsiniz."**[58] buyurularak Hz. Peygamber'in müşriklerin putlarına ibadet etmeyeceği kesin bir şekilde ifade edilir. Surenin 4. ve 5. ayetlerinde bu ifade tekrar edilerek hem yapılan itiraz pekiştirilmiş hem de müminin tutum ve davranışlarında kararlı olmasının önemi vurgulanmıştır. Müminlere yapılan bu çağrı, tevhidin sadece sözle sınırlı kalmadığını, kişinin bütün davranış ve ibadetleriyle ilgili olduğunu göstermektedir. İnanç, hayatın bütününü kapsar; geçici çıkarlar, toplumsal baskılar veya kişisel menfaatler uğruna değiştirilemez. İnsan bazen para, makam, şöhret veya ideoloji gibi şeylere aldanarak bunları hayatının merkezine koyabilir. Kur'an ise gerçek kulluğun yalnızca Allah'a (cc) yapılması gerektiğini bildirir. Çünkü Yüce Allah insanın Rabbidir; onu yaratan, yaşatan ve terbiye edendir. Müslümanlar, nasıl bir hayat yaşayacağını bu bilinçle iman çerçevesinde belirlemelidir.

Kâfirun suresi,verdiği mesajlarla Müslüman'ın kişiliğini şekillendirir. İnançta samimiyet ve kararlılık, sağlam bir karakterin temelini oluşturur. Surenin son ayetinde yer alan **"Sizin dininiz size, benim dinim banadır."**[59] ifadesi, inanç konusunda taviz verilemeyeceğini vurgularken inançta bağlılığın imanın korunmasında ne kadar önemli olduğunu ortaya koyar. Müslüman; günlük hayatında, okulda veya sosyal çevrede farklı düşünce ve inançlarla karşılaşabilir. Bununla birlikte her şart ve durumda inancını korur, değerlerinden vazgeçmez ve başkalarının baskısıyla doğru yoldan sapmaz *(Görsel 4.5)*. Müminin bu kararlı duruşu, başkalarına karşı sert veya kırıcı davranmak anlamına gelmez. Müslüman, inancına bağlılığını korurken saygılı ve güzel bir üslup içinde hareket eder.

Görsel 4.5: *İnsan, inanç ve değerlerini öğrenerek hayatına yön verir. Kâfirun suresi, kişinin inancına bağlı kalarak kararlı bir duruş sergilemesini öğütler.*

22. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Kâfirun Suresini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Kâfirun suresini önce öğretmeninizden ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Kâfirun suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Kâfirun suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Kâfirun suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Kâfirun suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Kâfirun suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

EBA

Kâfirun suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

يَآ اَيُّهَا الْكَافِرُونَ	وَلَآ اَنْتُمْ	عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ	وَلِيَ دِينِ

4.2.7. Nasr Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِذَا جَآءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ۙ ﴿١﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللّٰهِ

اَفْوَاجًا ۙ ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۭ اِنَّهٗ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

- Medine Dönemi'nde indirilmiştir.
- Kur'an-ı Kerim'in 110. suresidir ve üç ayetten oluşur.
- Sure, adını ilk ayette geçen ve "yardım" anlamına gelen "nasr"sözcüğünden alır.

Grafik Bilgi 4.13: *Nasr suresinin künyesi*[60]

23. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Nasr suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Nasr suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Nasr suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Nasr suresinin mealinden ulaştığınız çıkarımları/mesajları listeleyiniz.*

6. *Ulaştığınız çıkarımları/mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
7. *Nasr suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz.*
8. *Fetih, yardım ve istiğfar ilişkisi üzerinden yeteneklerinizi ve başarılarınızı nesnel olarak değerlendiriniz.*
9. *Grup olarak Nasr suresiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları sizin için önemini not ediniz.*
10. *Nasr suresiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Nasr suresinden edindiğiniz bilgilerden hareketle tüm gruplarla beraber zafer ve başarı anlarında gösterilmesi gereken davranışları örnekleyen bir duvar yazısı hazırlayınız.

Not Edelim

Nasr suresi müminlere önemli bir ahlaki ilke öğretir: Başarı anında tevazu göstermek. İnsan genellikle sıkıntı zamanlarında Allah'ı (cc) hatırlar, güç ve imkân elde ettiğinde ise O'nu unutur. Nasr suresi ise mümine en güçlü olduğunu hissettiği anlarda bile Allah'a (cc) yönelmesi gerektiğini öğretir. Çünkü iyilik hâli şükürle korunur, kibir ise nimetin kaybına yol açar.

Nasr suresi; Allah'ın (cc) yardımı, fetih, insanların topluluklar hâlinde İslam dinine girmeleri, şükür, tevazu, istiğfar gibi önemli konuları ele almaktadır. Sure, Mekke'nin fethinden sonra İslam'ın büyük bir başarı elde ederek hızla yayılmaya başladığı bir dönemde nazil olmuştur. Bu yönüyle hem önemli bir zaferi bildiren hem de Hz. Peygamber'in risalet görevinin tamamlanmaya yaklaştığını hatırlatan bir mesaj niteliğindedir.[61]

Nasr suresi **"Allah'ın yardımı ve fetih geldiği zaman"**[62] ayetiyle müminlere bir müjde vermektedir. Ayette geçen nasr kelimesi Allah'ın (cc) Hz. Muhammed'e (sav) ve Müslümanlara verdiği ilahi yardım ve desteği ifade eder.[63] Sözlükte açmak ve zafer kazanmak anlamına gelen fetih kelimesi ise Müslümanların İslam'ı tebliğ etmek ve yaymak amacıyla ülke ve şehirleri almasıdır.[64] Tefsir kaynaklarında bu ayetin özellikle başta Mekke'nin fethi olmak üzere Hz. Peygamber'e nasip olan bütün fetihlere işaret edildiği belirtilir.[65]

İslam'ın ilk dönemlerinde Müslümanlar sayıca az ve güçsüz durumdaydı, müşriklerin baskı ve zulmüne maruz kalıyorlardı. Ancak Allah'ın (cc) yardımı sayesinde Mekke'nin fethiyle bu zor dönem aşılmış, Arap kabileleri **"bölük bölük Allah'ın dinine girdiklerini"** ifadesinde belirtildiği gibi topluluklar hâlinde İslam'ı kabul etmeye başlamıştır. Bu açıdan Mekke'nin fethi, İslam tarihinde önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilir. Fetih sonrasında Müslümanlar askerî, siyasi ve dinî açıdan önemli bir güç ve itibar kazanmıştır. Bu gelişme; Hz. Peygamber'in sabır, kararlılık ve Allah'a (cc) güvenle sürdürdüğü tebliğ görevinin önemli bir sonucudur.

Nasr suresi, Hz. Peygamber'in şahsında müminlere seslenerek onlara başarı ve zafer karşısında nasıl bir tutum sergilemeleri gerektiğini öğretir. İnsanlar çoğu zaman başarı elde ettiklerinde bunu kendi güç ve çabalarının bir sonucu olarak görebilir ve gurura kapılabilirler. Ancak sure müminlere zafer ve başarının asıl kaynağının Allah'ın (cc) yardımı olduğunu hatırlatır. İnsana kendi gücünü abartmamayı, elde edilen başarıların arkasında ilahi lütuf, takdir ve yardımı fark etmesini öğütler. Aynı zamanda müminlere başarı karşısında Allah'a (cc) hamt etmeleri, O'nu tespih etmeleri ve O'ndan bağışlanma dileyerek istiğfarda bulunmaları öğütlenir.

24. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Nasr Suresini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Nasr suresini önce öğretmeninizden, ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Nasr suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Nasr suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Nasr suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Nasr suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Nasr suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Nasr suresinin okunuşu

Değerlendirme

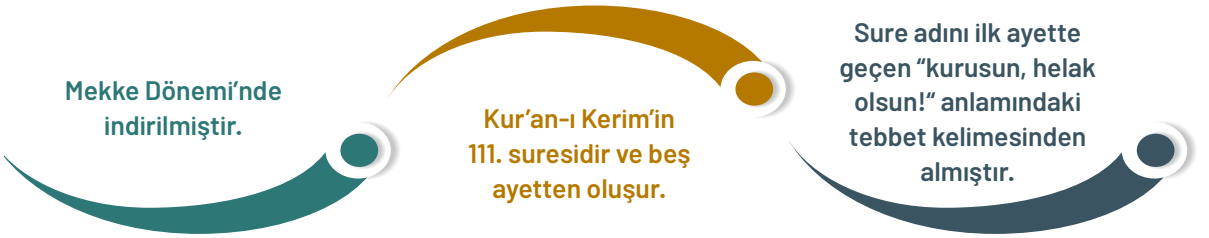
Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

إِذَا جَآءَ	فِى دِينِ اللّٰهِ	وَاسْتَغْفِرْهُ	إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

4.2.8. Tebbet Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَآ اَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝١ مَآ اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝٢ سَيَصْلٰى نَارًا
ذَاتَ لَهَبٍ ۝٣ وَامْرَاَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝٤ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ۝٥

Grafik Bilgi 4.14: *Tebbet suresinin künyesi*[66]

25. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Tebbet suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Tebbet suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Tebbet suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Tebbet suresinin mealinden ulaştığınız çıkarımları/mesajları listeleyiniz.*

6. *Ulaştığınız çıkarımları/mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
7. *Tebbet suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz.*
8. *Grup olarak Tebbet suresiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
9. *Tebbet suresiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
10. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Tebbet suresinden edindiğiniz bilgilerden hareketle Ebu Leheb'in olumsuz davranış özellikleri ile bu davranışlardan kaçınmaya yönelik çözümleri içeren bir tablo hazırlayınız.

Tebbet suresinde Hz. Peygamber'in en şiddetli düşmanlarından biri olan amcası Ebu Leheb ve onun eşinin akıbeti konu edilir. Ebu Leheb, İslam'ın ilk yıllarında Hz. Peygamber'e karşı sert bir muhalefet etmiş; onu toplum içinde küçük düşürmeye çalışmış ve insanları İslam'dan uzaklaştırmak için çaba göstermiştir. Rivayetlere göre Hz. Peygamber, Safa Tepesi'nde insanları İslam'a davet ettiğinde Ebu Leheb ona hakaret ederek karşı çıkmıştır. Bunun üzerine Tebbet suresi nazil olmuş ve onun bu düşmanca tavrı kınanmıştır.[67] Bu yönüyle sure, İslam'a karşı düşmanlık edenlere karşı önemli bir uyarı niteliği taşır.

Surede Hz. Peygamber'e yaptığı eziyet ve düşmanlık sebebiyle Ebu Leheb'in dünyadaki çabalarının boşa gideceği bildirilmektedir. Mekke toplumunda zenginlik ve sosyal statü hayatın birçok alanında büyük önem taşımaktaydı.

Ancak Kur'an, iman ve salih amel olmadan bu tür imkânların hiçbir değer taşımadığını vurgular. Nitekim surenin Ebu Leheb'in yaptığı kötü işlerin sonucu olarak sahip olduğu şeylerin onu kurtaramayacağı, aksine ahirette hüsrana uğrayacağı bildirmektedir.

Surede kötülüklere ortak olanların da benzer sonuçlarla karşılaşacağına dikkat çekilmektedir. Bu bağlamda Ebu Leheb'in eşinin de yaptığı kötülükler sebebiyle aynı akıbeti paylaşacağına işaret edilir. Onun insanlar arasında dedikodu yapması ve söz taşıması eleştirilirken **"boynunda ipten bükülmüş bir halat"** bulunacağı ifade edilir. Tefsirlerde bu ifadenin hem gerçek hem de mecazi anlamlar taşıdığı belirtilmiştir. Rivayetlere göre Ebu Leheb'in eşi, Hz. Peygamber'e zarar vermek amacıyla dikenli dallar taşıyıp yollara dökerdi. Mecazî açıdan ise bu ifade; onun insanlar arasında fitne ve düşmanlık yaymasını, dedikodu ve söz taşıma yoluyla toplumsal huzuru bozmasını anlatmaktadır.[68]

Tebbet suresi, Ebu Leheb ve eşi üzerinden İslam ve Hz. Muhammed'e (sav) düşmanlık edenlere karşı evrensel bir uyarı mesajı taşır. Buna göre akrabalık bağı, servet, toplumsal statü gibi güç olarak görülen şeylerin tümü iman olmadan bir değer taşımazlar. Allah (cc) katında asıl değerli olan iman ve salih ameldir. Sure, aynı zamanda hakikate karşı düşmanlık edenlerin ne kadar güçlü olurlarsa olsunlar eninde sonunda hüsrana uğrayacağını bildirir. Müslümanlara da zorluklar karşısında sabır ve kararlılıkla yollarına devam etmeleri gerektiğini hatırlatır. Bu yönüyle Tebbet suresi, hak ile batıl arasındaki mücadelede hakikatin üstün geleceğini vurgulayan önemli mesajlar içerir.

26. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Tebbet Suresini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Tebbet suresini önce öğretmeninizden, ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Tebbet suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Tebbet suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Tebbet suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Tebbet suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Tebbet suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Tebbet suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

لَهَبٍ وَتَبَّ	نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ	وَامْرَاَتُهُ	حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ

4.2.9. İhlas Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝١ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ۝٤

Mekke Dönemi'nde indirilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'in 112. suresidir ve dört ayetten oluşur.

Sure, İslam dininin temel ilkesi tevhit inancını ortaya koyduğu için "ihlas" olarak isimlendirilmiştir.

Grafik Bilgi 4.15: *İhlas suresinin künyesi*[69]

27. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce İhlas suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan İhlas suresinin mealini okuyunuz.*
4. *İhlas suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *İhlas suresinin mealinden ulaştığınız çıkarımları/mesajları listeleyiniz.*

6. *Ulaştığınız çıkarımları/mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
7. *İhlas suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz.*
8. *İhlas suresindeki iman anlayışından hareketle söz, inanç ve davranışlarda uyumlu olmanın neden önemli olduğunu tartışınız.*
9. *Grup olarak İhlas suresiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları sizin için önemini not ediniz.*
10. *İhlas suresiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

İhlas suresinden edindiğiniz bilgilerden hareketle surede geçen kavramlarla ilgili bir kavram çözümleme tablosu hazırlayınız.

Rivayetlere göre İhlas suresi, bazı müşriklerin Hz. Peygamber'e gelerek Allah Teala nasıl bir varlık olduğunu sorması üzerine nazil olmuştur. Surede Allah'ın (cc) birliği ve eşsizliği vurgulanarak Allah'ın (cc) zatı ve sıfatları hakkında temel esaslar ortaya konulmuş, teslise inanan Hristiyanlar ile Allah'a (cc) evlat isnat eden müşriklerin iddiaları reddedilmiştir.[70]

Bir şeyi saflaştırmak ve katışıksız hâle getirmek anlamına gelen ihlas kelimesi; iman, ibadet, ahlak, dua gibi her türlü dini görevin gösterişten uzak, yalnızca Allah'ın (cc) rızası gözetilerek yapılmasını ifade eder.[71] Bu surenin Allah'ın (cc) birliğini ve eşsizliğini bildirmesi, inancı şirk ve riyadan arındırması ve kulluğun yalnızca Allah'a (cc) yapılması gerektiğini öğretmesi sebebiyle İhlas adıyla anıldığı belirtilir.[72]

İhlas suresi **"De ki O Allah birdir."**[73] ifadesiyle tevhit inancını açık ve özlü bir şekilde ortaya koyar. Kelime olarak "birlemek" anlamına gelen **tevhit**; Allah'ı (cc) zatında, sıfatlarında ve fiillerinde bir ve tek kabul etmek demektir.[74] Ayette "bir" diye çevrilen "ehad" kelimesi, sayısal bir tekliği değil Allah'ın (cc) eşi, benzeri ve dengi bulunmayan mutlak birliğini ifade eder. Nitekim Türkçede de "bir" ile "tek" arasında anlam farkı vardır.[75]

Sure, Allah'ın (cc) eşsiz ve mükemmel oluşunu vurgulayan önemli mesajlar içerir. Bu bağlamda Samed kavramına yer verilir. Allah'ın (cc) mutlak kudret sahibi olduğu, herkesin ve her şeyin O'na muhtaç bulunduğu, buna karşılık O'nun hiçbir şeye ihtiyaç duymadığı ifade edilir.[76] Bu kavram yalnızca Allah (cc) için kullanılır. Bütün varlıklar yaşamlarını sürdürebilmek için Allah'a (cc) muhtaçtır *(Görsel 4.6)*. Sınırlı ve ihtiyaç sahibi bir varlık olan insana bahşedilen bütün nimetlerin kaynağı da Yüce Allah'tır.

İhlas suresi, Allah'a (cc) insanlara özgü niteliklerin yakıştırılamayacağını açıkça ortaya koyar. Bu çerçevede Allah'a (cc) nispet edilen beşerî özellikler kesin biçimde reddedilir. Bu açıklama "İsa, Allah'ın oğludur." diyen Hristiyanların ve meleklerin Allah'ın (cc) kızları olduğunu iddia eden müşriklerin görüşlerini de geçersiz kılar.[77] Tarih boyunca bazı topluluklar Allah'a (cc) çocuk isnat etmiş ve O'nu soy ve nesil kavramlarıyla açıklamaya çalışmışlardır. Ancak sure; Allah Teala'nın başlangıcı ve sonu olmayan, zaman ve mekânın üstünde bir varlık olduğunu ve hiçbir şekilde yaratılmışlara benzemediğini bildirir. O, yaratılmışların özelliklerinden münezzehtir.

İnsan zihni, çoğu zaman varlıkları birbirine benzeterek anlamaya çalışır ancak Allah (cc) hakkında böyle bir benzetme yapmak mümkün değildir. **"Hiçbir şey O'na denk değildir."**[78] mealindeki surenin son ayeti bu gerçeğe işaret etmektedir. Bu ayet, aynı zamanda surenin başında ifade edilen Allah'ın (cc) birliği ilkesinin bir açıklaması ve surenin özeti niteliğindedir. Çünkü Allah'tan (cc) başka bütün varlıklar O'nun yaratmasıyla var olmuştur, bu nedenle hiçbir varlığın O'na denk olması mümkün değildir.

Not Edelim

Hadislerde İhlas suresinin Kur'an'ın üçte birine denk olduğu ifade edilmiştir. Bunun nedeni, Kur'an'ın temel konularından biri olan Allah'ın (cc) birliği ve sıfatları konusunu ele almasıdır. Bu sure; inancı arındırır, kalpteki şirk kalıntılarını temizler. Her okunuşunda insan, Allah'ın (cc) birliğini yeniden tasdik eder ve kalbini yalnızca O'na bağlar. (bk. Buhari, "Tevhit", 1)

Görsel 4.6: *İnsan, bebeklikten itibaren birçok ihtiyacı olan bir varlıktır. Allah (cc) ise her şeyin kendisine muhtaç olduğu, hiçbir şeye muhtaç olmayan tek varlıktır.*

28. ETKİNLİK

30 dk.

Adı İhlas Suresini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *İhlas suresini önce öğretmeninizden, ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde İhlas suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *İhlas suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *İhlas suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *İhlas suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *İhlas suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

İhlas suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

اَللّٰهُ الصَّمَدُۚ	وَلَمْ يُولَدْ	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ	كُفُوًا اَحَدٌ

4.2.10. Felak Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۙ ١ مِنْ شَرِّ مَاخَلَقَ ٢ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ٣

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۙ ٤ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ٥

- Mekke Dönemi'nde indirilmiştir.
- Kur'an-ı Kerim'in 113. suresidir ve beş ayetten oluşur.
- Adını ilk ayetinde geçen ve sabah anlamına gelen "felak" sözcüğünden almıştır.

Grafik Bilgi 4.16: *Felak suresinin künyesi*[79]

29. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Felak suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Felak suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Felak suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Felak suresinin mealinden ulaştığınız çıkarımları/mesajları listeleyiniz.*

6. *Ulaştığınız çıkarımları/mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
7. *Felak suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz.*
8. *Grup olarak Felak suresiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları sizin için önemini not ediniz.*
9. *Felak suresiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
10. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Felak suresinden edindiğiniz bilgilerden hareketle kötülüklerden Allah'a (cc) sığınmanın yolları hakkında bir broşür hazırlayınız.

Felak suresi, kendisinden sonra gelen Nâs suresi ile birlikte "Muavvizeteyn" olarak anılır. Bu surede müminlere dış dünyadan gelebilecek zarar ve tehlikelere karşı Allah'a (cc) sığınmaları gerektiği öğütlenir. Aynı zamanda insanın fark edemediği gizli ve görünmeyen kötülüklere karşı korunmanın en güvenli yolunun Allah'a (cc) yönelmek olduğu hatırlatılır.

Sure **"De ki sabahın Rabbine sığınırım."**[80] ayetiyle başlar. Ayette geçen "felak" kelimesi sözlükte karanlığı yararak ortaya çıkmak, sabahın aydınlığı anlamına gelir. Bu ifade, gecenin karanlığın yarılmasından sonra doğan sabahı ve Allah'ın (cc) karanlıktan aydınlığa çıkaran kudretini simgeler.[81] Böylece insanın karanlık ve belirsizlik karşısında güven duyabileceği tek gücün Allah Teala olduğu vurgulanır.

İnsan hayatında bazen açıkça görülen, bazen de gizli kalan çeşitli kötülüklerle karşılaşabilir. Şeytanın vesvesesi, haset edenlerin kötülüğü ve insanların verebileceği zararlar bu durumlara örnek olarak gösterilebilir. Surede geçen **"yarattığı şeylerden gelebilecek kötülüklerden"** ifadesi insanın varlık âleminde karşılaşabileceği her türlü kötülüğe işaret eder.[82] Bu kötülükler karşısında Allah'a (cc) sığınmak mümine hiçbir şeyin sağlayamayacağı bir güven duygusu kazandırır.

Surede gecenin ortaya çıkardığı belirsizlik ve korkuya dikkat çekilerek Yüce Allah'ın koruyucu yönü vurgulanır. Gece vakti, birçok tehlikenin fark edilmesini zorlaştıran bir zaman dilimi olarak görülür. Bu nedenle karanlık, yalnızca fiziki bir durumu değil aynı zamanda gizli kalabilen kötülükleri ve insanın kendini daha savunmasız hissettiği bilinmezliği ve korkuyu temsil eder.

Bilgi Kutusu

Muavvizeteyn Felak ve Nâs surelerinin ikisine birlikte verilen ortak isimdir. Bu isim "sığındıran ve koruyan" anlamına gelen muavvize kelimesinin tesniye (ikili şeyi ifade eden) şeklidir. (Aydar, "Muavvizeteyn", 30/334)

İnsan karanlıkta kendini daha savunmasız ve tehlikede hisseder. Sure bu psikolojik gerçeğe işaret ederek böyle zamanlarda insanın güven ve korunma için Allah'a (cc) yönelmesi gerektiğini öğütler.

Surede öne çıkan diğer bir konu büyü, sihir ve bunlar gibi gizli kötülük girişimleridir. **"Düğümlere üfleyenlerin şerrinden"** ifadesi, insanların başkalarına zarar vermek amacıyla başvurdukları bu tür kötü niyetli uygulamalara işaret eder. Tefsirlerde bu ifadenin, büyü yaptığına inanılan kimselerin kötülüğüne vurgu yaptığı belirtilir.[83] İnsan bazen kaynağını tam olarak anlayamadığı veya görünmeyen kötülüklerle karşılaşabilir. Böyle durumlarda endişeye kapılmak yerine gerçek korunmanın Allah Teala'dan geldiğini bilerek O'ndan yardım istemek gerekir.

Felak suresi, insanı olumsuz duyguların doğurabileceği kötülüklere karşı da uyarır. Son ayette geçen "haset" kelimesi, bir kimsenin başkasına verilen nimeti çekememesi ve o nimetin ondan gitmesini istemesi anlamına gelir.[84] Bu duygu, kalpte ortaya çıkan en yıkıcı duygulardan biridir ve insanı ahlaki açıdan yozlaştırabilir.[85] Çünkü haset; insanı kin, düşmanlık ve haksız davranışlara yöneltebilir, toplumda güven duygusunu zayıflatabilir ve insanlar arasındaki kardeşlik bağlarını zedeleyebilir. Bu nedenle sure, kıskançlığın doğurabileceği kötülüklere karşı mümini uyarır ve bu tür zararlardan korunmak için Allah'a (cc) güvenip O'na dayanması gerektiğini hatırlatır.

30. ETKİNLİK

30 dk.

Adı *Felak Suresini Tilavet Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Felak suresini önce öğretmeninizden, ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Felak suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Felak suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Felak suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Felak suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Felak suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Felak suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ	غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ	وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ	اِذَا حَسَدَ

4.2.11. Nâs Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۙ ١ مَلِكِ النَّاسِ ٢ اِلٰهِ النَّاسِ ٣ مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۙ ٤ اَلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ ٥ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ ٦

Mekke Dönemi'nde indirilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'in 114. suresidir ve altı ayetten oluşur.

Adını ilk ayetinde geçen ve insanlar anlamına gelen "nâs" sözcüğünden almıştır.

Grafik Bilgi 4.17: *Nâs suresinin künyesi*[86]

31. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Nâs suresinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Nâs suresinin mealini okuyunuz.*
4. *Nâs suresini inceleyerek surede geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Nâs suresinin mealinden ulaştığınız çıkarımları/mesajları listeleyiniz.*

6. *Ulaştığınız çıkarımları/mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
7. *Nâs suresinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz.*
8. *Grup olarak Nâs suresiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları sizin için önemini not ediniz.*
9. *Nâs suresiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
10. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Nâs suresinden edindiğiniz bilgilerden hareketle örnek vesvese ve çözümüne dair kısa bir senaryo hazırlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kur'an-ı Kerim'in son suresi olan Nâs suresi, insanın kalbine gelen vesvese ve kötü telkinlere karşı Allah'a (cc) sığınmanın önemini vurgular. Kısa olmasına rağmen insan psikolojisi ve ilahi korunmanın önemine dair önemli mesajlar içerir.

Sure **"De ki sığınırım insanların Rabbine, insanların Melikine, insanların ilahına."**[87] ifadeleriyle başlar. Rab; yaratan, terbiye eden, koruyan ve bütün varlıkları yöneten yüce varlığı ifade eder. Melik; mutlak hüküm ve otorite sahibi olan, ilah ise ibadet edilmeye layık tek varlık anlamına gelir. Bu sıfatların art arda zikredilmesi, insan hayatının her yönüyle Allah'a (cc) bağlı olduğunu ve gerçek korunmanın yalnızca O'na sığınmakla mümkün olduğunu gösterir. Bu yönüyle Allah'a (cc) sığınmak, sadece korku anlarında yapılan bir yöneliş değil bilinçli bir iman ve teslimiyet ifadesidir.

Surede insanın kalbine gizlice vesvese veren varlıklardan söz edilir. **Vesvese**; sözlükte fısıltı, gizli söz, kuruntu ve şüphe anlamlarına gelir. Terim olarak ise şeytanın insanın kalbine kötü düşünceler telkin etmesi, onu yanlış davranışlara yönlendirmesi, iyi bir işi terk ettirmeye ya da geciktirmeye çalışması demektir.[88] Kur'an'da kalp; yalnızca duyguların değil aynı zamanda aklın, niyetin ve iradenin merkezi

olarak kabul edilir.[89] İnsan davranışları kalpte oluşan düşünceler ile şekillenmeye başlar. Bu nedenle vesvese doğrudan kalbe yönelir. Kalp bozulduğunda davranışlar da bozulur.[90] Nâs suresi, kalbe gelen her düşüncenin doğru olmayabileceği konusunda insanı bilinçli olmaya çağırır.

Surede geçen "hannâs" kelimesi de dikkat çekicidir. Bu kelime; insan Allah'ı (cc) zikrettiğinde geri çekilen, gaflet anında ise yeniden vesvese veren varlık anlamına gelir.[91] Bu durum, insanın manevi hayatında uyanık olması gerektiğini gösterir. Çünkü insan kalbi hem iyiliğe hem de kötülüğe açık bir yapıya sahiptir. Aynı zamanda bu ayet, kötülüğün psikolojik yönünü ortaya koyar ve mümine bir çıkış yolu göstererek ona umut verir. Allah Teala'ya yönelen kalbin korunacağı hatırlatılır.

Surenin son ayetinde vesvese verenlerin **"cinlerden ve insanlardan olabileceği"** ifade edilir. Bu açıklama, kötülüğün sadece görünmeyen varlıklardan değil insanlardan da gelebileceğini gösterir.[92] Kötü arkadaşlıklar, yanlış yönlendirmeler, kötü telkinler ve olumsuz etkiler de insanı yanlış yola sürükleyebilir. Dolayısıyla mümin hem görünmeyen varlıklardan hem de kötü niyetli insanlardan gelebilecek etkiler karşısında dikkatli olmalıdır.

32. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | Nâs Suresini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Nâs suresini önce öğretmeninizden, ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Nâs suresini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Nâs suresini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Nâs suresini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Nâs suresini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Nâs suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Nâs suresinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

قُلْ اَعُوذُ	مَلِكِ النَّاسِ	مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ	فِي صُدُورِ النَّاسِ

2. KONTROL NOKTASI

1-3. soruları aşağıdaki ayetlerden hareketle cevaplayınız.

"Hamt, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur." (Fatiha suresi 2. ayet)
"De ki o Allah birdir." (İhlas suresi 1. ayet)
"Bir de kıskandığı vakit kıskanç kişinin şerrinden Allah'a sığınırım." (Felak suresi 5. ayet)
"İnsanların kalplerine vesvese veren sinsi vesvesecinin şerrinden Allah'a sığınırım." (Nâs suresi 5. ayet)
"Rabbinin fil sahiplerine neler yaptığını görmedin mi?" (Fil suresi 1. ayet)
"Ona ne malı fayda verdi ne de kazandığı başka şeyler." (Tebbet suresi 2. ayet)
"Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde" (Nasr suresi 2. ayet)
"Onları açlıktan doyuran ve korkudan güvene kavuşturan Rablerine kulluk etsinler." (Kureyş suresi 3-4. ayetler)
"Şüphesiz biz sana Kevser'i verdik." (Kevser suresi 1. ayet)
"İşte o, yetimi itip kakar ve yoksulu doyurmaya teşvik etmez." (Maun suresi 2-3. ayetler)
"Sizin dininiz size, benim dinim banadır." (Kâfirun suresi 6. ayet)

1. ***Bu ayetleri inceleyerek ayetlerde ele alınan konuları belirleyiniz.***

.....

.....

2. ***Bu ayetler birlikte düşünüldüğünde Kur'an'ın insanlara verdiği temel mesajlar nelerdir? Bu mesajların hayatınıza nasıl yansıması gerektiğini bir örnekle açıklayınız.***

.....

.....

.....

3. ***Bu ayetlerde geçen önemli kelime/kavramları belirleyerek bu kelime/kavramları cümle içerisinde kullanınız.***

.....

.....

.....

4. ***Maun suresi günlük hayatta hangi güzel davranışları teşvik etmektedir?***

.....

5. ***Kevser suresinde Allah'ın (cc) verdiği nimetlerin hatırlatılmasının amacı nedir?***

.....

.....

6. ***Fatiha suresindeki*** *"Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz."* ***ayeti insanın Allah (cc) ile ilişkisini hangi yönleriyle ifade eder?***

.....

.....

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu kontrol listesi; Fatiha, Fil, Kureyş, Maun, Kevser, Kâfirun, Nasr, Tebbet, İhlas, Felak ve Nâs surelerini okuyabilme becerinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre ilgili kutucukları "√" ile işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri		**Sureler**										
		Fatiha	**Fil**	**Kureyş**	**Maun**	**Kevser**	**Kâfirun**	**Nasr**	**Tebbet**	**İhlas**	**Felak**	**Nâs**
1.	Harflerin mahreçlerine dikkat ettim.											
2.	Kelimeleri doğru ve eksiksiz telafuz ettim.											
3.	Tecvit kurallarına riayet ederek okudum.											
4.	Vakıf yerlerine uygun şekilde okudum.											
5.	Ezber sürecini istikrarlı bir şekilde sürdürdüm.											
6.	Dönütlerle hatalarını düzelttim.											
7.	Tecvit kurallarına göre ezberden okudum.											
8.	Toplum önünde ezbere okudum.											

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

4.3. BAKARA SURESİNİN 1-5. AYETLERİ VE ANLAMLARI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِمَآ أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُولٰٓئِكَ
عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

قصر

Bakara suresi Medine'de nazil olmuştur.

Kur'an-ı Kerim'in en uzun suresidir, 286 ayettir.

Sure, ismini 67-73. ayetlerinde yer alan kıssadaki "bakara (sığır)" kelimesinden almıştır.

Grafik Bilgi 4.18: *Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin künyesi*[93]

33. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Bakara suresinin 1-5. ayet mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Bakara suresinin 1-5. ayetinin mealini okuyunuz.*
4. *Bakara suresinin 1-5. ayetini inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *İmanda tasdik, ikrar ve davranışa yansıtmanın bir arada bulunmasının önemini tartışınız.*

6. *Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*

7. *Bakara suresi 1-5. ayetinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Bakara suresinin 1-5. ayetleriyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Bakara suresinin 1-5. ayetleriyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

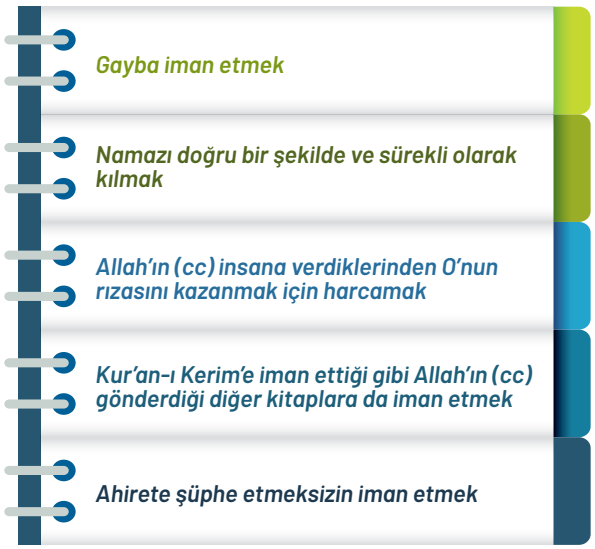
Bakara suresinin 1-5. ayetlerinden edindiğiniz bilgilerden hareketle tüm gruplarla beraber müttakilerin özelliklerini betimleyen bir poster hazırlayınız.

Kur'an-ı Kerim'deki ayetler, muhkem ve müteşabih olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Muhkem ayetlerin manası açıktır fakat müteşabih ayetlerin tam olarak manasını Yüce Allah bilmektedir.[94] Bakara suresi, hurufımukattaadan olan الٓمٓ ile başlamaktadır ve müteşabihattandır. الٓمٓ harflerinin manası için çeşitli yorumlar yapılmıştır fakat bunlar arasında üç tanesi diğerlerine nazaran daha tutarlı bulunmuştur. Birinci görüşe göre bunlar alfabedeki harflerdir ve bir anlamı yoktur. Kur'an'ın vahiyle Allah'tan (cc) geldiğine inanmayanlara "Kur'an-ı Kerim bu harflerden oluşmaktadır. Öyleyse siz de yapabiliyorsanız bir benzerini getiriniz." şeklinde bir meydan okuma olarak görülebilir. İkinci görüşe göre bu harfler, başında yer aldıkları surelerin içeriklerine yemin olarak bulunmaktadır. Üçüncü görüşe göre ise bunlar, başında bulundukları surelerin isimleri olarak nazil olmuşlardır.[95]

Medine'de nazil olan Bakara suresinin nüzulünden önce de pek çok surenin inmiş olduğu bilinmektedir. Nazil olan surelerle önemli bir bölümü tamamlanmış olan bütün, ikinci ayette "kitap" olarak nitelendirilmiştir ve bu kitapta şüpheye yer olmadığına vurgu yapılmıştır. "Şüphe yok." ifadesi; kitabın Yüce Allah'tan geldiği, anlatmak istediğini net bir şekilde açıkladığı, bir rehber olduğuyla ilgilidir. Ayette geçen hüda kelimesi Türkçe'ye rehber olarak çevrilmektedir ve Allah Teala'nın hoşnut olduğu bir yaşamda iman, ibadet ve ahlak konularındaki ilahi bir rehberliği ifade etmektedir. Bu rehberlikten istifade edebilmek için birtakım özelliklere sahip olmak gerekir ki bunlar, sonraki ayetlerde açıklanan müttakilerin nitelikleridir.[96]

Sözlükte korunma, sakınma, bilinçli olma gibi anmalara gelen **takva**, kulun emir ve yasakları Allah'ı (cc) görüyormuş gibi hakkıyla yerine getirmesidir.[97] Müttaki, takva sahibi kimseleri ifade etmektedir. Surenin üçüncü ve dördüncü ayetlerinde takva sahiplerinde bulunan vasıflardan bahsedilmektedir.[98]

İman; kalp ile tasdik, dilin bu imanı ikrar etmesi ve bunların davranışlara yansıtılması ile tamamlanır. Yalnızca tasdikten ibaret bir imanla, İslam'ı gereği gibi yaşamak ve temsil etmek mümkün değildir. Kişiyi hem dünyada hem de ahirette mutluluğa eriştirecek olan iman; tasdik, ifade etme ve tutarlı davranışların bir arada oluşunu kapsamaktadır. Surenin üçüncü ayetinde belirtildiği üzere takva sahipleri gayba iman etmektedirler.[99] Akıl ve duyular vasıtasıyla hakkında bilgi sahibi olunamayan varlık âlemine **gayb** denir.[100] Allah (cc), vahiy, kader, cennet, cehennem vb. gayb âlemine dâhildir.[101]

Grafik Bilgi 4.19: *Müttakilerin vasıfları*[102]

Müttakilerin bir diğer niteliği namaz için gereken hassasiyeti göstermeleridir. Ayette "Namaz kılarlar." yerine "Namazı ikame ederler." ifadesi kullanılmıştır. Burada namaza önem vermeye, onu şartlarına uygun bir şekilde eda etmeye ve namazda devamlılık göstermenin gereğine dikkat çekilmektedir. Namaz, ibadetlerin bir özetidir.[103]

Allah'ın (cc) kendilerine verdiklerinden O'nun rızası için harcamak yine takva sahiplerinin niteliklerinden biridir. Harcama konusunda iki noktaya dikkat çekilmektedir. Bunlardan ilki, Yüce Allah'ın ihsan ettiklerinin hepsinin harcanmaması, gerektiği zaman ve yeteri kadar kullanılmasıdır. Geriye kalanlar ise iyi bir niyet ve amaçla tasarruf edilmelidir. İkincisi, harcama yaparken Allah'ın (cc) rızasının gözetilmesidir. Bu; kişinin gerek kendisi gerekse ailesi, yakınları, ihtiyaç sahipleri için yapacağı harcamalarla okul, hastane, çeşme ve vakıf gibi inşalar için yapılan harcamaları içermektedir. Dünyadaki her türlü mülk, Allah Teala'ya aittir. Kişinin meşru yoldan bir mülke sahipliği mecazidir ve sınırlıdır. Dolayısıyla kişi sahip olduklarını mülkün esas sahibinin istediği yerlere ve hoşnut olacağı şekilde harcamalıdır. Küçük bir bölümü dahi zayi edildiğinde Allah'ın (cc) ve gelmiş ve gelecek olan tüm kullarının hakkına girilmiş olur. İnsanlar bunun sonucunu dünyada sosyal ve ekonomik krizlerle görebilir. Doğanın tahrip edilmesi içinde yaşanılamayacak bir hâle gelen çevre demektir *(Görsel 4.7)*. Ahirette Yüce Allah tarafından hepsine bir karşılık verilecektir.[104]

Görsel 4.7: *Doğa, Yüce Allah tarafından insanlara verilen bir emanettir.*

Allah'a (cc) iman eden bir kul, Yüce Allah'ın gönderdiği tüm peygamberlere ve hak dinlere iman eder. Bu, kişiyi tevhide ulaştıracak bir imandır. Allah (cc) tektir, gönderdiği tüm peygamberler O'nun peygamberleridir. Hak dinlerin hepsini Allah Teala göndermiştir ve bu dinler özünde aynı emir ve yasakları içermektedir. Bütün dinler İslam'ı tasdik edicidir ve Allah katında hak din, İslam'dır. Hz. Muhammed (sav) son peygamberdir ve ondan sonra yeni bir peygamber ve yeni bir din gelmeyecektir. Ahirete iman etmek bütün hak dinlerde mevcuttur. Zira ebedi yurt ahirettir ve dünya geçicidir. Dolayısıyla hem kendi peygamberlerine ve onlara gönderilenlere hem de ahirete inanmak, takva sahiplerinin niteliklerindendir.[105]

Yaşamlarını Kur'an-ı Kerim ve sünnetin gereği gibi sürdüren takva sahiplerinin doğru bir yolda olmaları doğaldır. Beşinci ayette belirtilen **"Rablerinden gelen doğru yol üzerinde olanlar ancak onlardır."** ifadesi bu durumu belirtmektedir. Gidilecek yol seçilirken doğru olan tercih edilmişse ve bu yolda usulüne uygun şekilde gidilmişse hedefe varılacaktır. Dünya hayatı bir yolculuğa benzetilebilir ve burada yolcunun amacı mutlu olmaktır. Korktuklarından kurtulmak, beklediklerine kavuşmaktır. Bu, kurtuluşa erişmektir. Rehberi Kur'an-ı Kerim olanlar, kurtuluşa ereceklerdir ki beşinci ayetin son kısmı da bunu müjdelemektedir.[106]

Kültürümüzde Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin gerek Kur'an-ı Kerim'in rehberliğinden gerekse müttakilerin niteliklerinden söz etmesi sebebiyle aşrışerif olarak okunması âdet hâline gelmiştir. **Aşrışerif**, cemaatle kılınan namazlardan veya dinî bir merasimden sonra Kur'an'dan okunan belirli bölümlere verilen isimdir.[107]

34. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	Bakara Suresinin 1-5. Ayetlerini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Bakara suresinin 1-5. ayetlerini önce öğretmeninizden, ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Bakara suresinin 1-5. ayetlerini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Bakara suresinin 1-5. ayetlerini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Bakara suresinin 1-5. ayetlerini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Bakara suresinin 1-5. ayetlerini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Bakara suresinin 1-5. ayetlerini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Bakara suresinin 1-5. ayetlerinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

الٓمٓ	هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ	بِمَآ أُنزِلَ	مِن قَبْلِكَ	هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ

3. KONTROL NOKTASI

1. ***Bakara suresinin 1-5. ayetlerinde hangi konu ve kavramlar yer almaktadır? Yazınız.***

.....

.....

.....

2. *"Sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler ve ahirete kesin olarak inanırlar."*
(Bakara suresi 4. ayet)

Bu ayeti imanın şartlarından hareketle yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

4.4. BAKARA SURESİNİN 255. AYETİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ ۗ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ ۗ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاۤءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ٢٥٥

Bakara suresinin 255. ayeti, Ayetelkürsi olarak bilinmektedir.

İçerisinde Allah'ın (cc) kürsüsü ifadesi geçtiği için söz konusu ayet bu isimle anılmaktadır.

Ayet, hem İslam inancının özünü ortaya koyar hem de Yüce Allah'ı isim ve sıfatlarıyla tanıtır.

Grafik Bilgi 4.20: *Bakara suresinin 255. ayetinin künyesi*[108]

35. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Bakara suresinin 255. ayet mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Bakara suresinin 255. ayetinin mealini okuyunuz.*
4. *Bakara suresinin 255. ayetini inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Hem Allah'a (cc) inandığını söyleyen hem de başka varlıklardan medet uman bir kişinin davranışını Yüce Allah'ın "Bir, Hay, Kayyum" oluşunu dikkate alarak değerlendiriniz.*
6. *Bakara suresinin 255. ayetinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*

7. *Bakara suresinin 255. ayetinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Bakara suresinin 255. ayetinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Bakara suresinin 255. ayetiyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Bakara suresinin 255. ayetiyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Bakara suresinin 255. ayetinden edindiğiniz bilgilerden hareketle tüm gruplarla beraber Allah'ın (cc) isim ve sıfatlarını ifade eden ortak bir zihin haritası hazırlayınız.

Allah (cc); varlığı kendinden, ezelî ve ebedî, her şeyi yoktan var edip yarattıklarının sahibi ve hâkimi, her şeyi görüp bilen, her şeye güç yetirebilen yüce Rabbin özel ve öz ismidir. Ayette bu isim zikredilmiş ve Yüce Allah'tan başka ilah bulunmadığına vurgu yapılmıştır. Böylece hem Allah Teala'nın bir ve tek oluşu hem de İslam'ın tevhit ilkesi açıklanmıştır.[109]

Bilgi Kutusu

Bakara suresinin 255. ayeti kültürümüzde aşrışerif olarak okunan ayetlerdendir.

Ayette Yüce Allah'ın hayat sıfatı zikredilmiş ve hayat sahibi olmayan bir varlığın ilah olamayacağı belirtilmiştir. Zira müşrikler, kendi elleriyle yaptıkları putlara tapmaktaydılar. Diğer yandan bazı kimseler bir yaratıcıya inanmakla beraber her birine belirli bir görev belirledikleri sözde tanrılara tapmaktaydılar. Oysa bu şekildeki bir inanç da tevhide uymaz. Ayette Allah Teala'nın kayyum oluşu vurgulanmaktadır. Kayyum; tüm varlıkları gören, idare edip gözeten, onlardan bir an dahi olsa gafil olmayan anlamındadır. Bu nedenle aracı tanrılara gerek yoktur. Allah'ın (cc) kayyum olması süreklidir. Bu durum ayette **"O'nu ne uyku basar ne uyur."** ifadesiyle belirtilmiştir ve böylece Allah'ın (cc) hay ve kayyum olması kuvvetlendirilmiştir. Çünkü uykusu gelen veya uyuyan bir ilah; görüp gözetme, idare, koruma gibi işleri yerine getiremez.[110]

Müşrikler; yer, gök, yıldız gibi tanrılardan bahsetmişlerdir. Ayet, bu duruma işaret ederek yerde ve gökteki her şeyin sadece Allah'a (cc) ait olduğunu vurgulamıştır. Yüce Allah'ın her şeyin yaratıcısı ve sahibi olduğunu ifade eden ayet böylelikle yine tevhide dikkat çekmiş, şirki reddetmiştir. Allah'a (cc) ortak koşanların bazısı taptıkları putları Yüce Allah'a denk görmemekle birlikte bu putların Allah (cc) katında geri çevrilmeyecek bir şefaat ve aracılık konumunda olduklarını düşünmekteydi. Ayette bu durumun asılsızlığı belirtilmiştir. Şefaat hakkı Allah Teala'nın iznine bağlıdır ve O izin vermediği sürece kimsenin bu yetkiyi kullanamayacağı **"O'nun izni olmadıkça katında hiçbir kimse şefaat edemez."** buyurularak açıkça ortaya konmuştur. Allah'ın (cc) şefaate izin vereceği kullar, O'na yakın olanlar olacaktır. Şefaate layık bulunan kimseleri de ancak Yüce Allah bilir. Çünkü O'nun dışındaki varlıkların bilgisi sınırlıdır. Dışarıdan şefaate layık olduğu düşünülen bir kimse başkalarınca bilinmeyen iç yüzü nedeniyle öyle olmayabilir. Dolayısıyla olanı, meydana geleceği, gizliyi, görüneni, görünmeyeni ancak Yüce Allah bilir ve ibadet edilmeye yalnız O layıktır.[111]

Ayette geçen kürsi (kürsü), "koltuk, taht" gibi anlamlara sahiptir. Mecazen "hükümranlık, saltanat, mülk" gibi manalara gelmektedir. Allah (cc) için maddi bir taht, kürsü düşünülemeyeceğinden ayetin bu bölümünü iki şekilde anlamak mümkündür. Bunlardan ilki, Allah'ın (cc) hükümranlığı ve bu hükümranlığın sınırsız oluşudur. Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'de arş, arz ve semayı zikredip mahiyetini detaylandırmamıştır. Kürsü de böyledir, yerleri ve gökleri kapsamaktadır fakat mahiyetini yalnızca Allah Teala bilmektedir. Bu da ikinci yorumdur.[112]

Ayetin son bölümünde Allah'ın (cc) yüceliğine ve büyüklüğüne vurgu yapılmıştır. Bu bakımdan Yüce Allah'a kâinatı sevk ve idare etmek, görüp gözetmek ve korumak güç değildir. Tüm bu işler O'nu ne yormakta ne de meşgul etmektedir.[113]

36. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Bakara Suresinin 255. Ayetini Tilavet Ediyorum*
Amaç	*Bakara suresinin 255. ayetini tilavet edebilme*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Bakara suresinin 255. ayetini önce öğretmeninizden, ardından aşağıdaki karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Bakara suresinin 255. ayetini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Bakara suresinin 255. ayetini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Bakara suresinin 255. ayetini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Bakara suresinin 255. ayetini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Bakara suresinin 255. ayetini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Bakara suresinin 255. ayetinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek altındaki boşluklara yazınız.

اَللّٰهُ	سِنَةٌ وَلَا	مَنْ ذَا الَّذِى	بِشَىْءٍ مِنْ	مِنْ عِلْمِهٖ

4. KONTROL NOKTASI

1. ***Bakara suresinin 255. ayetinde hangi konu ve kavramlar yer almaktadır? Yazınız.***

.....

.....

.....

2. ***Bakara suresinin 255. ayetinden yola çıkarak ulaştığınız çıkarımları yazınız.***

.....

.....

.....

.....

.....

4.5. BAKARA SURESİNİN 285-286. AYETLERİ VE ANLAMLARI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُونَ ؕ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ
وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ ؕ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهٖ ۟ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا
وُسْعَهَا ؕ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ؕ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ اِنْ نَسِينَآ
اَوْ اَخْطَاْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَآ اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهٗ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا ۚ
رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهٖ ۚ وَاعْفُ عَنَّا ۟ وَاغْفِرْ لَنَا ۟ وَارْحَمْنَا ۟
اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

- Resulullah'a Miraç Gecesi'nde aracısız indirilmiştir.
- Yaygın kullanılan adını ilk ayette geçen "Amenerrasülü" ifadesinden alır.
- İmanın temel ilkelerini ortaya koyan ayetlerdir.
- Müslümanların yapabilecekleri örnek dualar içermektedir.

Grafik Bilgi 4.21: *Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin künyesi*[114]

37. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin mealini okuyunuz.*
4. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Bir insanın 'İnandım.' demesiyle bu inancın gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmesi arasındaki bağın kopmasının kişide ne gibi bir tutarsızlığa yol açacağını tartışınız.*
6. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*
7. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Bakara suresinin 285-286. ayetleriyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Bakara suresinin 285-286. ayetleriyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Bakara suresinin 285–286. ayetlerinden edindiğiniz bilgilerden hareketle tüm gruplarla beraber iman, sorumluluk ve dua ile ilgili ana mesajlarına dair bir özet tablosu hazırlayınız.

Ayetlerde Vurgulanan Hususlar	Ayetlerdeki İlgili İfadeler / Mesajlar	Günlük Hayata Yansımaları ve Çıkarımlar
İman		
Sorumluluk		
Dua		

Bakara suresinin 285 ve 286. ayetleri, surenin son iki ayetidir ve surenin genel mesajını özetleyen bir nitelik taşır. Başta Allah Resulü olmak üzere tüm müminlerin Allah'a (cc), meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine aralarında hiçbir ayırım yapmadan iman ettikleri açıkça belirtilir. Müminlerin bu iman karşısında "**İşittik ve itaat ettik.** - سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا" demeleri, imanın sadece sözlü bir beyan değil bilinçli bir teslimiyetle kalpten benimsenen sarsılmaz bir bağlılık olduğunu kanıtlar. Müminlerin gösterdiği bu tam itaat ve "**Affını dileriz.** - غُفْرَانَكَ" yakarışına bir rahmet ve iltifatla karşılık verilerek Allah'ın (cc) kullarına onların

gücünün yetmeyeceği bir yük yüklemeyeceğine işaret edilmiştir. Böylece müminin her ne koşulda olursa olsun "Rabbena - رَبَّنَا" nidasıyla O'na sığınabileceğini, hata ve unutma anlarında da ilahi merhamete iltica edebileceğini gösteren örnek dualarla ayet sonlandırılmıştır *(Görsel 4.8)*. İman, ibadet, ahlak ve muamelat ile ilgili pek çok sorumluluk barındıran Bakara suresinin bu ayetlerle bitirilmiş olması Allah'ın (cc) kullarına yönelik merhametinin anlamlı bir işaretidir.

Görsel 4.8: *"Dua ibadetin özüdür." (Tirmizi, "Deavat", 1)*

Bakara suresindeki bu ayetlerin faziletiyle ilgili Resulullah *"Her kim gece vakti Bakara suresinin sonundaki iki ayeti okursa bu ikisi ona yeter."*[115] buyurmuştur. Bu nedenle aşrışerif olarak yatsı namazlarından sonra ya da gece yatmadan önce bu iki ayetin okunmasına özen gösterilir.

Bakara suresinin 285. ayeti imanın ilanı ve ilahi bir iltifat niteliğindedir. Bu ayette Yüce Allah, müminlerin kendi katındaki kıymetini ortaya koyar. Hz. Peygamber'in ve ashabının samimi imanlarının bizzat Allah (cc) tarafından tasdik edilmesi, bir kulun erişebileceği en büyük onur ve eşsiz bir iltifattır. Buradaki iman, bütün peygamberleri ve ilahi kitapları içine alan kıyamete kadar sürecek köklü ve evrensel bir duruşu temsil eder. Müminlerin dilinden dökülen **"İşittik ve itaat ettik."** ifadesi, imanın itaatle iç içe olduğunu ve güzel amellerle görünürlük kazandığını ifade eder. Bir başka deyişle mümin, Yüce Allah'ın emrini hayatının bir parçası hâline getirerek davranışlarına yansıtır. Ayetin sonunda yer alan bağışlanma dileği ise insanın acziyetini hatırlatır. Bu yakarış, iyi niyetli bir kulun elinde olmayan sebeplerle yaptığı hataların Allah'ın (cc) sonsuz merhametiyle affedileceğini gösterir.

Bakara suresinin 286. ayetinde sorumluluk bilinci, adalet ve kolaylık ön plana çıkmaktadır. Ayet, İslam'ın "kolaylık dini" olduğunun göstergelerinden biridir. **"Allah hiçbir kimseyi, gücünün yetmediği bir şeyle yükümlü kılmaz."** ifadesi hem ilahi adaletin hem de sonsuz rahmetin bir sonucudur.[116] Nitekim **"... Allah size kolaylık diler, zorluk dilemez..."**[117] ayeti de bu rahmete işaret eder. Allah (cc), kullarına taşıyamayacakları ağır sorumluluklar yükleyerek onları zor durumda bırakmaz; aksine İslam'ın temelinde daima kolaylık vardır. Bu ayet, aynı zamanda evrensel bir hukuk kuralı olan "Sorumluluk onu yüklenecek olanın kapasitesi ile orantılıdır." ilkesini de ortaya koyar. Her insanın üzerine düşen yükümlülük onun sahip olduğu akli, bedenî ve mali imkânlarına göre şekillenir. Örneğin maddi gücü olmayan birinin zekât yükümlülüğünün olmaması veya zengin olan kişinin zenginliğiyle orantılı zekât vermesi böyledir.[118] Kişinin yaptığı her güzel iş, kendi hanesine bir kazanç olarak yazılırken her kötü amel de yine sadece aleyhine bir sorumluluk doğurur.[119] Ayetin sonunda öğretilen dualar, müminin zorluklar, unutma ve hata anlarında dahi Rabbine nasıl sığınacağını gösteren manevi bir rehber niteliğindedir.

Bilgi Kutusu

Allah Resulü "Ümmetimden hata, unutma ve zorlama altında yaptıkları günahların sorumluluğu kaldırılmıştır." (İbni Mace, "Talak", 16) buyurmuştur.

Grafik Bilgi 4.22: *Bakara suresinin 286. ayetinde yer alan dualar ve içerdiği anlamlar*

38. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | *Bakara Suresinin 285-286. Ayetlerini Tilavet Ediyorum*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerini önce öğretmeninizden, ardından karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Bakara suresinin 285-286. ayetlerini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Bakara suresinin 285-286. ayetlerini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

Bakara suresinin 285-286. ayetlerinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki kelimelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek ilgili kelimelerin altındaki boşluklara yazınız.

بِمَآ اُنْزِلَ	وَمَلٰٓئِكَتِهٖ	اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهٖ	نَفْسًا اِلَّا	وَالْمُؤْمِنُوْنَ

5. KONTROL NOKTASI

1. ***Bakara suresinin 285-286. ayetlerinde imanın temel ilkelerinden hangilerine vurgu yapılmaktadır? Kısaca açıklayınız.***

.....

.....

2. *"Allah hiçbir kimseye gücünün yeteceğinden başkasını yüklemez."* (*Bakara suresi 286. ayet*) ***ayetinin İslam'daki*** *"kolaylık"* ***ilkesiyle olan ilişkisini açıklayınız.***

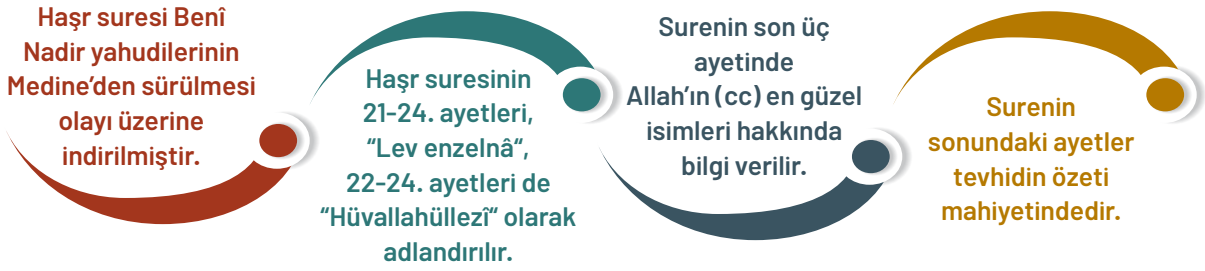
.....

.....

4.6. HAŞR SURESİNİN 21-24. AYETLERİ VE ANLAMLARI

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰى جَبَلٍ لَرَاَيْتَهٗ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ ؕ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ ؕ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ؕ يُسَبِّحُ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

Grafik Bilgi 4.23: *Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin künyesi*

39. ETKİNLİK

30 dk.

Adı	*Araştırıyoruz Öğreniyoruz*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin mealini güvenilir kaynaklardan bulunuz.*

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Öğretmeninizin rehberliğinde eşit sayıda kişiden oluşan gruplara ayrılınız.*
2. *Grup içinde görev (sözcü, yazman vb.) paylaşımı yapınız.*
3. *Bulduğunuz kaynaklardan Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin mealini okuyunuz.*
4. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin inceleyerek ayette geçen konuları belirleyiniz ve bu konuları sınıflandırınız.*
5. *Allah'ın (cc) "Âlim" (gizliyi ve açığı bilen) ve "Müheymin" (her şeyi görüp gözeten) olduğu bilinci, bir müminin söz, inanç ve davranışlarında tutarlı olması üzerinde nasıl bir 'öz denetim' sağladığını tartışınız.*
6. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin mealinden ulaştığınız mesajları listeleyiniz.*

7. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerinden ulaştığınız mesajları günlük hayattan örnek ve durumlarla ilişkilendiriniz.*
8. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin mesajlarının kendi hayatınızdaki yerini düşününüz ve grubunuzla paylaşınız.*
9. *Grup olarak Haşr suresinin 21-24. ayetleriyle ilgili ulaştığınız sonuçları, konu/olayları ve sizin için önemini not ediniz.*
10. *Haşr suresinin 21-24. ayetleriyle ilgili notlarınızı diğer gruplarla paylaşınız.*
11. *Söz alan arkadaşlarınızı etkin şekilde dinleyiniz.*

Değerlendirme

Haşr suresinin 21-24. ayetlerinden edindiğiniz bilgilerden hareketle grup olarak esmayıhüsnanın anlamlarını içeren dijital bir materyal hazırlayınız.

Haşr suresinin 21 ve 24. ayetleri, "Benî Nadîr Suresi" olarak da anılan surenin son dört ayetidir. Sure genel olarak Hz. Peygamber'le yaptıkları antlaşmayı ihlal ederek İslam toplumunu ortadan kaldırmak amacıyla müşrik ve münafıklarla gizli ittifak yapan Nadîroğulları yahudilerinin Medine'den sürgün edilmesi olayını konu edinir. İhanetlerin bertaraf edilmesi ve Nadîroğulları'nın Medine'den sürgün edilmesiyle sonuçlanan bu somut zaferin ardından sure 21-24. ayetlerle sona ermiştir.[120] Bu ayetler, yaşanan başarının asıl kaynağının ilahi takdir olduğunu hatırlatarak Allah'ın (cc) azametini, güzel isimlerini ve Kur'an'ın büyüklüğünü vurgulamak suretiyle müminlerin kalbindeki imanı pekiştirmiştir.

Haşr suresinin 21. ayetinde heybet timsali dağ örneği verilerek Kur'an'ın büyüklüğü ve ona muhatap olan insanın sorumluluğu vurgulanır[121] *(Görsel 4.9)*. Yüce Allah, eğer bu Kur'an bir dağın üzerine indirilseydi o kaskatı ve ulu dağın Allah (cc) korkusundan boyun eğip parça parça olacağını beyan eder. Bu temsil, aslında insanın kalbine ve aklına bir çağrı olup bu mesajlar karşısında insanın duyarsız kalmaması, ayetler üzerinde tefekkür etmesi istenir.[122]

Görsel 4.9: *Kur'an'a duyarsız kalanların kalpleri, dağlardan bile daha katıdır.*

"Hüvallâhüllezi" olarak anılan Haşr suresinin son üç ayeti Yüce Allah'ın isim ve sıfatlarını geniş bir şekilde tanıtır. Her bir ilahi isim ve sıfatın varlık âleminde ve insan hayatında apaçık görülen etkileri vardır.[123] Haşr suresinin son üç ayetinin sabah, akşam okunmasının önemine dair hadisler bulunmaktadır.[124] Bu nedenle sabah ve akşam namazlarından sonra aşrışerif olarak okunması bir gelenek hâline gelmiştir.

Haşr suresinin 22 ve 23. ayetleri, Allah'tan (cc) başka ilah olmadığını ilan ederek başlar. Allah'ı (cc) tanımanın ilk adımı, O'nun bir ve tek olduğunu kavramaktır çünkü İslam'ın bütün değerleri bu temel üzerine inşa edilmiştir. Allah (cc) hem görünen hem de görünmeyen âlemi eksiksiz bilir. Bu gerçek, insana "her an ve her yerde Allah'ın (cc) gözetiminde olduğu" bilincini ve Yüce Allah'ın ilminin sınırsızlığını aşılayarak ona güçlü bir sorumluluk ve öz denetim kazandırır. Müminin söz, inanç ve davranışlarında tutarlı olmasına katkı sağlar. Ayetin sonunda yer alan Rahman ve Rahîm isimleri, Allah'ın (cc) kullarına olan sonsuz rahmet ve şefkatini müjdeler. *"Rahmetim gazabımı geçti."*[125] kudsi hadisi gereği ilahi rahmetin her şeyden önce geldiğini vurgulayarak kalplere güven ve huzur yerleştirir.

Cenab-ı Hak "Allah" ismini en başa koyarak kendisinin bazı isim ve sıfatlarını anmakta, ardından esmayıhüsnanın kendisine ait olduğunu hatırlatmaktadır. En güzel isimler anlamına gelen **esmayıhüsna**; Allah'ın (cc) zatını, sıfatlarını ve fiillerini tanımlayan O'na ait isimlere denir. Esmayıhüsna, Yüce Allah'ın Kur'an-ı Kerim ve hadislerde geçen isimlerini kapsar.[126]

Son ayetteki tespih kavramı iki yönlüdür. İlki, şuurlu varlıkların O'nun yüceliğini dilleriyle ilan etmesidir. İkincisi ise evrendeki bütün varlıkların sünnetullaha tam bir uyumla itaat etmesidir. Bu muazzam düzen, tespihin evrensel boyutunu gösterir.[127]

Allah (cc): Varlığı zorunlu olan ve bütün övgülere layık olan zatın özel ve en kapsamlı adıdır.

Rahman: Dünyada mümin ve kâfir ayırt etmeksizin herkese merhamet edendir.

Rahîm: Ahirette mümin kullarına merhamet edendir.

Melik: Bütün mülkün ve kâinatın mutlak sahibidir.

Kuddüs: Her türlü kusur ve eksiklikten uzak, mukaddes ve tertemizdir.

Selam: Esenlik veren, kullarını selamete çıkaran ve her tehlikeden salim olandır.

Mümin: Emniyet ve güven verici, şüpheleri kaldıran ve kalplere iman bahşedendir.

Müheymin: Her şeyi görüp gözeten, koruyan, bekçilik eden ve şahit olandır.

Aziz: İzzet sahibi, mağlup edilmesi imkânsız olan mutlak galiptir.

Cebbar: İradesini her durumda yürüten, yaratılmışların hâlini iyileştiren, derman olandır.

Mütekebbir: Büyüklük ve ululuk kendisine mahsus olan, her hususta azametini gösterendir.

Halık: Takdirine uygun şekilde yaratandır.

Bari: Yarattıklarını tertemiz, sağlam bir nizamla ve evre evre varlığa çıkarandır.

Musavvir: Her varlığa kendine has özellikleri ve en güzel şekli (sureti) verendir.

Hakim: Her işini yerli yerince, hikmetle ve noksansız bir ilimle yapandır.

Grafik Bilgi 4.24: *Haşr suresi 22-24. ayetlerde yer alan esmayıhüsna*[128]

40. ETKİNLİK

30 dk.

Adı | Haşr suresinin 21-24. Ayetlerini Tilavet Ediyorum

Yönerge

Aşağıdaki uygulama adımlarını takip ederek verilen etkinliği yapınız.

1. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerini önce öğretmeninizden, ardından karekoddan dinleyiniz.*
2. *Dinleme esnasında harflerin mahreçlerine ve telaffuz özelliklerine dikkat ediniz.*
3. *Sıranız geldiğinde öğretmeninizin rehberliğinde Haşr suresinin 21-24. ayetlerini harflerin mahreçlerine, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerine göre doğru bir şekilde okuyunuz.*
4. *Okumanızı gerçekleştirirken ayetlerdeki tecvit kurallarını uygulayınız.*
5. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerini doğru bir şekilde telaffuz edene kadar yüzünden okumaya devam ediniz.*
6. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerini öğretmeninizin rehberliğinde bireysel veya koro hâlinde talim ediniz.*
7. *Tekrar çalışmalarınızı bireysel olarak sürdürünüz.*
8. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerini ezberlemeye çalışınız.*
9. *Haşr suresinin 21-24. ayetlerini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta ezbere okuyunuz.*
10. *Hatalarınızı düzeltmek için öğretmeninizin dönütlerini dikkate alınız.*

EBA

Haşr suresinin 21-24. ayetinin okunuşu

Değerlendirme

Aşağıdaki ifadelerde yer alan tecvit kurallarını belirleyerek ilgili ifadelerin altındaki boşluklara yazınız.

خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا	مِنْ خَشْيَةِ	لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ	لَهُ الْاَسْمَآءُ	هُوَ الْعَزِيزُ

6. KONTROL NOKTASI

1. *Haşr suresinin indiriliş süreci, Medine'de yaşayan Benî Nadir kabilesinin sürgün edilmesi olayıyla yakından ilgilidir. Bu topluluk, Allah'a (cc) verdikleri sözü bozmuş ve kibirlenmişlerdi. Kalpleri Kur'an'ın bildirdiklerine kaskatı kesilmişti. Sığındıkları o çok sağlam kalelerin kendilerini Allah'ın (cc) takdirinden koruyacağını zannederek maddi güçlerine güvenmişlerdi. Ancak güvendikleri o taş yapılar onları koruyamadı. Allah (cc) kalplerine bir korku saldı ve hiç beklemedikleri bir şekilde kalelerini terk etmek zorunda kaldılar.*

(bk. Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, 7/475-482)

Bu metne göre Haşr suresinin indiriliş sebebiyle Haşr suresinin 21-24. ayetlerinde verilen mesajlar arasındaki anlam bağını açıklayınız.

.....

.....

2. ***Haşr suresinin 21-24. ayetlerinden çıkarılabilecek mesajlar nelerdir?***

.....

.....

KONTROL LİSTESİ

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Bu kontrol listesi, Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286. ayetleri ile Haşr suresinin 21-24. ayetlerini tilavet edebilmeye yönelik bilgi ve becerilerinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıdaki ölçütleri inceleyerek gerçekleştirme durumunuza göre uygun olan "Evet" veya "Hayır" kutucuğunu işaretleyiniz.

Sıra No.	Değerlendirme Ölçütleri	Bakara Suresi 1-5. Ayetler		Bakara Suresi 255. Ayet		Bakara Suresi 285-286. Ayetler		Haşr Suresi 21-24. Ayetler	
		Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
1.	Ayetleri okurken harflerin mahreçlerine dikkat ettim.								
2.	Ayetleri okurken kelimeleri doğru ve eksiksiz telaffuz ettim.								
3.	Ayetleri tecvit kurallarına riayet ederek yüzünden okudum.								
4.	Ayetleri durak yerlerine (vakıf) uygun şekilde okudum.								
5.	Ezber sürecini disiplinli ve istikrarlı sürdürdüm.								
6.	Öğretmeninin dönütlerini dikkate alarak hatalarını düzelttim.								
7.	Ayetleri tecvit kurallarına göre ezberden okudum.								
8.	Ayetleri toplum önünde ezbere okudum.								

Öğretmeninizin yorumları/dönütleri doğrultusunda

Güçlü yönlerim: .....

Geliştirmem gereken yönlerim: .....

Geliştirdiğim yönlerim: .....

PERFORMANS GÖREVİ

Amaç	• *Namaz dualarının anlamlarını yorumlayabilme* • *Fatiha ve Fil ila Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme*
Görev/Rol	*Bu çalışmada göreviniz, 4. temadaki dua ve surelerde geçen önemli kelime/kavramlardan oluşan bir sözlük hazırlayıp sunmaktır.*
Ürün	*İçerik çerçevesindeki dua ve surelerde geçen önemli kelime/kavramlardan oluşan bir sözlük hazırlayıp sunma*
Ön Hazırlık	*Derse gelmeden önce 4. tema boyunca yer alan dua ve surelerde geçen önemli kelime/kavramları araştırabileceğiniz kaynakları öğretmeninizin rehberliğinde hazırlayınız.*

Yönerge

Bu performans görevini hazırlarken aşağıda verilen açıklamalara dikkat ediniz.

1. *Bir çalışma planı hazırlayınız.*
2. *Görevin aşamalarını ve kullanacağınız araçları belirleyiniz.*
3. *4. tema kapsamında yer alan duaları ve sureleri inceleyiniz.*
4. *Dua ve surelerde geçen önemli kelime ve kavramları listeleyiniz.*
5. *Belirlediğiniz kavramların anlamlarını güvenilir basılı veya dijital kaynaklardan araştırınız.*
6. *Tespit ettiğiniz kavramların geçtiği dua ve ayetlerle olan bağlamını analiz ederek bu kavramların Müslümanların tutum ve davranışlarına nasıl yansıması gerektiğine dair çıkarımlarda bulununuz.*
7. *Elde ettiğiniz bilgileri kavramsal bir bütünlük içinde (Alfabetik sıra veya tema sırasına göre) bir "Kavramlar Sözlüğü" hâline getiriniz.*
8. *Hazırladığınız sözlüğü ve bu kavramlardan çıkardığınız temel mesajları sınıfta açık, akıcı ve etkileyici bir dille sununuz.*

Değerlendirme

1. ***Öz Değerlendirme Formu'nu doldurarak çalışmanızla ilgili kendinizi değerlendiriniz.***

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı :	**Sınıfı ve Numarası :**

Aşağıda verilen ölçütler, çalışmanız hakkında değerlendirme yapmanız için düzenlenmiştir. Bu ifadelerdeki yargıları kendi durumunuza göre "Evet", "Kısmen" veya "Hayır" şeklinde işaretleyiniz.
Tüm ölçütlerle ilgili düşüncenizi işaretlemeyi unutmayınız.

Sıra No.	Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
1.	Etkinliğin yönergesini takip ettim.			
2.	Görevle ilgili ayet ve dualardaki kelime/kavramları doğru tespit ettim.			
3.	Araştırmalarımda güvenilir dijital/basılı kaynaklardan yararlandım.			
4.	Hazırladığım sözlüğü görsel ve içerik yönünden düzenli hâle getirdim.			
5.	Sözlüğü hazırlarken kelime/kavramların anlamlarını doğru bir şekilde verdim.			
6.	Sunum sırasında kavramların bağlamını ve onlarla ilgili çıkarımlarımı arkadaşlarımın anlayacağı şekilde açıkladım.			

2. ***Hazırladığınız performans görevi yandaki karekodda verilen*** *"Dereceli Puanlama Anahtarı"* ***ile değerlendirilecektir.***

Dereceli Puanlama Anahtarı

4. TEMA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI

Bu testte cevaplamanız için farklı soru çeşitlerinden toplam 24 soru verilmiştir. Daha fazla soru çözmek için testin sonunda verilen karekodu kullanarak ek sorulara ulaşabilirsiniz.

1. soruyu aşağıdaki tanılayıcı dallanmış ağaca göre cevaplayınız.

1. Aşağıda verilen cümlelerin doğruluğu (D) veya yanlışlığına (Y) göre yönlendirici okları takip ediniz ve ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

Aşağıdaki soruları tablo üzerinde cevaplayınız.

2. Aşağıdaki tabloda yer alan anlam zincirini, kutucuklardaki uygun kavramlarla tamamlayınız. Bu anlam zincirinin ait olduğu sureyi yazınız.

Güven	İlahi müdahale	Sığınma	Kötülüklerden korunma	Sorumluluk
Samimiyet	Şükür	İbadet	Kararlılık	Taviz vermeme	İbret

Anlam Zinciri	Sureler
Korku ⟶ ..... ⟶	
Sosyal duyarlılık ⟶ ..... ⟶	
Nimet ⟶ ..... ⟶	
İman ⟶ ..... ⟶	
Tarihî olay ⟶ ..... ⟶	

3. Aşağıdaki tabloyu yönergeleri takip ederek doldurunuz.

Dua, insanın Allah'ın (cc) karşısında aczini anlayarak O'na yönelip yardım dilemesidir.	**Doğru ise bir dua örneği yazınız.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	
Gayb; akıl, duyu ve vahiyle hakkında bilgi sahibi olunamayan varlık âlemidir.	**Doğru ise gayb bilgisine bir örnek veriniz.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	
Esmayıhüsna; Allah'ın (cc) zatını, sıfatlarını ve fiillerini tanımlayan isimlerdir.	**Doğru ise esmayıhüsnaya bir örnek veriniz.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	
Riya, kişinin ibadetlerini Allah (cc) rızası için yapmasıdır.	**Doğru ise riyaya zıt bir davranış örneği yazınız.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	
Rab; yaratan, yaşatan, terbiye eden, yöneten ve ihtiyaçları karşılayan varlıktır.	**Doğru ise Allah'ın (cc) terbiye etme özelliğine bir örnek veriniz.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	
Hamt, kişinin günahlarından dolayı Allah'tan (cc) af dilemesidir.	**Doğru ise pişmanlık ifade eden bir dua örneği yazınız.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	
Vesvese, insanın kalbine gelen iyi veya kötü düşüncelerin davranışlara yansımasıdır.	**Doğru ise bir vesveseye bir örnek veriniz.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	
Tevhit; Allah'ı (cc) zatında, sıfatlarında ve fiillerinde bir ve tek kabul etmek demektir.	**Doğru ise tevhide uygun bir davranış örneği yazınız.** **Yanlış ise doğrusunu yazınız.**	

Aşağıdaki kutucuklarda namaz dualarında geçen bazı kavramlar verilmiştir. 4-8. soruları kutucuklardaki harfleri kullanarak cevaplayınız. Aynı kutucuğu birden fazla soru için kullanabilirsiniz.

a Bereket	**b** Hamt	**c** Hasene	**ç** Hesap günü	**d** İlah
e İman	**f** İstiane	**g** Kulluk	**ğ** Mağfiret	**h** Rahmet
ı Risalet	**i** Salavat	**j** Selam	**k** Şehadet	**l** Şükür
m Tenzih	**n** Tespih	**o** Tövbe	**ö** Tevhit	**p** Övgü

4. **Hangileri Sübhaneke duasının içeriği ile ilişkilidir?**

.....

5. **Hangileri Tahiyyat duasının içeriği ile ilişkilidir?**

.....

6. **Hangileri Salli ve Barik dualarının içeriği ile ilişkilidir?**

.....

7. **Hangileri Rabbena dualarının içeriği ile ilişkilidir?**

.....

8. **Hangileri Kunut dualarının içeriği ile ilişkilidir?**

.....

Aşağıdaki 9-12. soruların cevaplarını boş bırakılan alanlara yazınız.

9. **Fatiha suresindeki** "Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz." **ifadesi ile İhlas suresinde ifade edilen Allah (cc) inancı arasında nasıl bir ilişki vardır? Açıklayınız.**

.....

.....

10. **Bakara suresinin 1–5. ayetlerinde geçen müttakilerin özellikleri ile** "hidayet ve kurtuluş" **arasındaki ilişkiyi açıklayınız.**

.....

11. • "Allah her şeyin yaratıcısıdır ve her şeyi koruyup yöneten de O'dur." (Zümer suresi 62. ayet)

• "... Eğer Allah'a ortak koşarsan bilmiş ol ki yaptıkların boşa gidecek ve mutlaka hüsrana uğrayanlardan olacaksın." (Zümer suresi 65. ayet)

Verilen ayetleri Bakara suresinin 255. ayetinden hareketle yorumlayınız.

.....

.....

12. Aşağıdaki şemada Haşr suresinin 21-24. ayetleri ile ilgili boş bırakılan bölümleri doldurunuz.

Konuları:

.....

.....

.....

.....

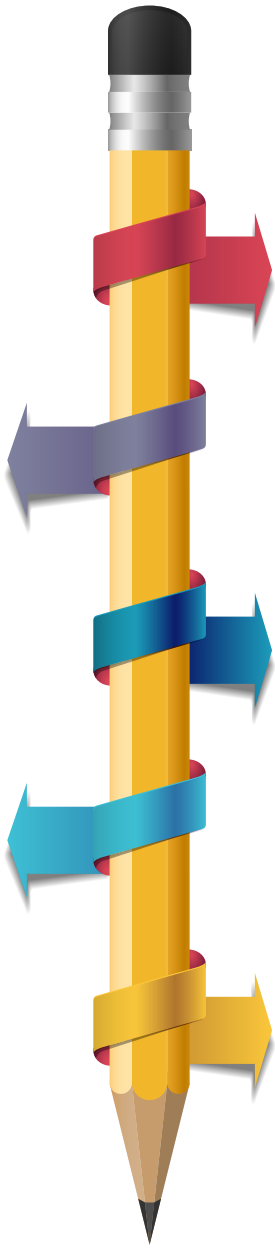
Allah'ın (cc) Ayetlerde Geçen Özellikleri:

.....

.....

.....

.....

Haşr Suresinin 21. Ayetinde Geçen Örneğin Açıklaması:

.....

.....

.....

Mesajları:

.....

.....

.....

Günlük Hayata Yansımaları:

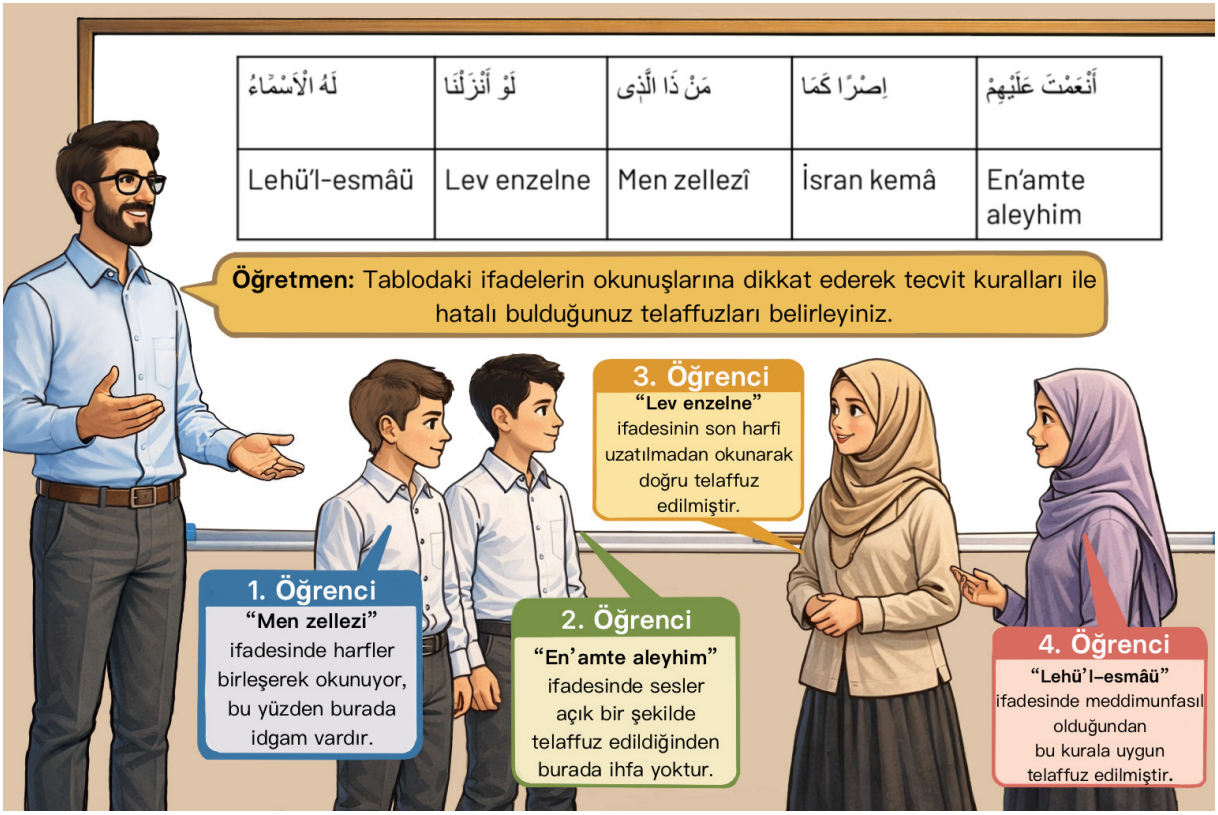
.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki 13 ve 14. soruları aşağıdaki tabloya ve konuşma metnine göre cevaplayınız.

13. **Tablodaki açıklamalar ile konuşma metnindeki öğrenci yorumlarını birlikte değerlendirerek doğru, yanlış veya eksik olanları belirleyiniz.**

.....

.....

.....

14. **Tablo ve konuşma metni birlikte değerlendirildiğinde, tecvit kurallarına dikkat edilmeden yapılan okumalarda ne tür hatalar ortaya çıkabilir? Açıklayınız.**

.....

.....

.....

Aşağıdaki 15-18. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

(1) İnsan bazen hayatın karmaşası içinde yönünü kaybettiğini hisseder. Böyle anlarda doğru yolu bulmak için Allah Teala'ya yönelir ve O'ndan yardım ister. **(2)** İnsan, korku ve endişe anlarında dış tehlikelerden korunmak için Allah'a (cc) sığınır. **(3)** Aynı şekilde iç dünyasındaki kötü düşünce ve vesveselerden korunmak için de O'na yönelir. **(4)** Bazı insanlar, sahip oldukları imkânları paylaşırken diğer bazı kişiler ise yardıma muhtaç insanlara duyarsız kalır ya da yaptıkları iyiliği gösterişe dönüştürür. **(5)** Oysa insanın gerçek değeri, Allah'ın (cc) birliğine samimiyetle inanıp bunu davranışlarına yansıtmasıyla ortaya çıkar. **(6)** İnsan, kendisine verilen nimetlerin farkına vardığında şükretmesi gerektiğini anlar ve bunu davranışlarına yansıtır. **(7)** Bazen kişi, inandığı değerlerden vazgeçmesi için baskı görür. Ancak kararlı olanlar doğrularından ödün vermez. **(8)** Geçmişte yaşanan bazı olaylar, güçlü görünen insanların haksızlık yaptıklarında sahip olduklarını nasıl kaybettiklerini gösterir. **(9)** Güven ve huzur içinde yaşayan insan ve toplumlar, bu nimetlerin kıymetini bildikleri sürece bu imkânlara sahip olmaya devam edebilir. **(10)** Sahip oldukları gücü kötüye kullanarak başkalarına zulmedenlerin sonu hüsrandır. **(11)** İnsan, elde ettiği başarıların yalnızca kendi gücünden kaynaklanmadığını fark ettiğinde hamt eder. Her şeyin yüce bir yaratıcıya ait olduğunu anladığında daha bilinçli bir bakış açısı kazanır.

15. Bu metinde numaralandırılmış bölümlerde anlatılan durumların ilgili olduğu sureleri yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....
11. .....

16. Metinden hareketle "iman, ibadet ve ahlak ilişkisi" **hakkında bir çıkarım yapınız.**

.....

.....

17. Metinde anlatılan durumlardan birini seçerek günlük hayattan bir örnek veriniz.

.....

.....

18. Bu metinde aşağıdaki konulardan hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Ahlak ve sorumluluk B) Allah'ın (cc) birliği C) Dua ve sığınma

D) Gayb âlemi E) Şükür ve ibadet

Aşağıdaki 19 ve 20. soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

www.meb.gov.tr

OKUL GAZETESİ

Öğrencinin, Tüketim ve Çevre temalı yazısı Komisyon tarafından hazırlanmıştır

10.04.2026 **No:** 12345678

Kâinattaki her şeyin sahibi Yüce Allah'tır. İnsanın helal yoldan kazandıkları sınırlı bir sahip oluştur. Allah'ın (cc) kullarına faydalanmaları için ihsan ettiği her nimet, birer emanettir. İnsanlar bu emanetlere sahip çıkmakla yükümlüdür. Bu sebeple kaynakları kullanırken dikkatli ve hassas olmalıdır. Suyu gereksiz akıtmamalı, çöpleri dönüştürülebilir şekilde ayırmalı, elektriği boş yere harcamamalıdır. Atıklarını çevreye gelişi güzel atmamalı, yeşil alanları akarsu ve denizleri temiz tutmalıdır. Kişi bu hususlara dikkat etmediğinde kendisi dünyada sıkıntıya düşeceği gibi gelecek nesillere de emaneti güzel bir şekilde teslim etme sorumluluğunu yerine getirmemiş olacaktır. Ahirette ise dünyada yapıp ettiklerinden hesaba çekilecektir. Nitekim Allah Teala, "Ayrıca O, göklerde ve yerde ne varsa hepsini kendinden bir lütuf olarak emrinize vermiştir. Bütün bunlarda düşünenler için işaretler vardır." (Casiye suresi 13. ayet) buyurmuştur.

19. Bu metne göre takva sahibi olmakla sürdürülebilir yaşam kültürü arasında nasıl bir ilişki kurulabilir? Açıklayınız.

.....

.....

20. Bu öğrenci, yazısıyla toplumu hangi ayetin gereğini yerine getirmeye çağırmaktadır?

A) "Artık Rabbinizin nimetlerinden hangisini inkâr edebilirsiniz?" (Rahman suresi 13. ayet)

B) "Semanın boşluğunda buyruk altına sokulmuş kuşları görmüyorlar mı?.." (Nahl suresi 79. ayet)

C) "(Onlar) gayba iman ederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiklerimizden hayra harcarlar." (Bakara suresi 3. ayet)

D) "Allah'ın sana verdiğinden ahiret yurdunu kazanmaya bak ve dünyadan nasibini unutma!.." (Kasas suresi 77. ayet)

E) "... Allah dilediğine kat kat verir. Allah lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir." (Bakara suresi 261. ayet)

Aşağıdaki 21-24. soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

21. Aşağıdaki tabloda ayet ve surelerle onlara ait özelliklerin eşleştirmelerine yer verilmiştir.

Özellikler	Ayetler/Sureler
I. İman esaslarının toplu bir ikrarı olup müminler için örnek dualara yer verilir.	Bakara suresi 285-286
II. Kur'an-ı Kerim'in bir ön sözü niteliğinde olup içerdiği temel ilkelere işaret eder.	Fatiha
III. Kur'an-ı Kerim'in koruyucu ayeti ve tevhit ayeti olarak bilinir.	Felak
IV. Allah'ın (cc) birliğini ortaya koyup esmayıhüsnanın Allah'a (cc) ait olduğunu belirtir.	Haşr suresi 21-24

Buna göre verilen özelliklerle ayet ve sure eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) III ve IV E) I, II ve IV

22. Aşağıda namaz duaları ezberleyen bir öğrenci, bazı duaları doğru sıralarken bazılarını yanlış sıralamıştır.

I.	اللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ – وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ – كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
II.	وَتَبَارَكَ اسْمُكَ – وَتَعَالَى جَدُّكَ – وَلَا إِلٰهَ غَيْرُكَ
III.	وَالصَّلَوَاتُ – لِلّٰهِ التَّحِيَّاتُ – وَالطَّيِّبَاتُ
IV.	رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً – وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً – وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
V.	وَنَتُوبُ إِلَيْكَ – وَنَسْتَغْفِرُكَ – اللّٰهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ
VI.	كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ – اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ – وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

Buna göre öğrencinin doğru ezberlediği dualar aşağıdakilerden hangisidir?

A) I, II ve III B) I, II ve IV C) I, III ve VI D) II, III, IV ve V E) I, II, IV ve V

23. I. Müminler, gönderilen peygamberler arasında ayrım yapmadan hepsine iman etmeliler.
II. İnsanlar başkalarının edindiği günahların cezasını ahirette çekmekle yükümlü tutulacaklardır.
III. İnsanın yaptığı iyiliklerin sevabı da işlediği kötülüklerin sorumluluğu da kendisine aittir.
IV. Allah (cc), kullarını denemek için onlara kapasitelerinin üzerinde sorumluluklar yüklemiştir.
V. Müminler vahyi gönüllü bir teslimiyetle kabul edip onun gereklerini yerine getirirler.

Bakara suresinin 285-286. ayetleriyle ilgili numaralandırılmış ifadelerden hangileri doğrudur?

A) I ve II B) I ve III C) III ve V D) I, III ve V E) II, III ve IV

24. Aşağıdaki numaralandırılmış kutucuklarda namazlarda okunan üç duanın vurguladığı temel mesajlar verilmiştir.

I	II	III
Allah'tan (cc) doğru yolu göstermesi, yardımı ve bağışlanması istenir. Aynı zamanda yalnız O'na kulluk edileceği ifade edilerek O'nun rahmeti umulup azabından sakınılır.	Allah'ın (cc) yüceliğini ve kusursuzluğunu ifade eden bir saygı ifadesidir. Aynı zamanda O'ndan başka ilah olmadığını vurgulayarak tevhit inancını pekiştirir.	Bütün ibadetlerin Allah (cc) için olduğu ifade edilir ve Hz. Peygamber'e selam gönderilir. Tevhit ilkesi ve Hz. Muhammed'in (sav) peygamberliği vurgulanarak imana bağlılık dile getirilir.

Buna göre kutucuklarda verilen bilgilerin ait olduğu dualar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Sübhaneke	Tahiyyat	Kunut
B)	Kunut	Tahiyyat	Sübhaneke
C)	Tahiyyat	Kunut	Sübhaneke
D)	Kunut	Sübhaneke	Tahiyyat
E)	Tahiyyat	Sübhaneke	Kunut

Tema ile ilgili daha fazla soruya yandaki karekoddan ulaşabilirsiniz.

4. TEMA SONNOTLARI

1. Buhari, "Ezan", 18.
2. bk. Ebu Davud, "Salât", 119-120; Karaman vd., *İlmihal*, 1/253.
3. Serinsu vd., "tesbih", 362.
4. bk. Rad suresi 13. ayet; İsra suresi 44. ayet.
5. bk. Yusuf suresi 108. ayet; İsra suresi 93, 108. ayetler.
6. Başoğlu vd., "Sübhaneke", 310.
7. bk. Buhari, "Ezan", 148; Karaman vd., *İlmihal*, 1/250.
8. bk. Müslim, "Salat", 55.
9. Atar, "Teşehhüd", 40/563.
10. Buhari, "Enbiya", 10; Karaman vd., *İlmihal*, 1/255.
11. Başoğlu vd., "Salatüselam", 129.
12. Tirmizi, "Vitr", 21.
13. Ebu Davud, "Vitr", 23.
14. Bakara suresi 200. ayet.
15. bk. Müslim, "Zikir", 26.
16. Özafşar vd., *Hadislerle İslam*, 3/625.
17. Buhari, "Deavat", 58; Çakır, "Hadislere Göre Sabah Namazında Kunut Uygulaması: Metinler Arası Karşılaştırma", 434.
18. Serinsu vd., "kunut", 209.
19. bk. Mümin suresi 60. ayet.
20. bk. Furkan suresi 77. ayet.
21. bk. Bakara suresi 153. ayet.
22. bk. Buhari, "Vitir", 7; Müslim, "Mesacid", 294.
23. bk. Koçak, "Kunut", 26/380.
24. Birışık vd., "Kur'an", 26/383-388.
25. Âlâ suresi 6. ayet.
26. bk. Karaman vd., *İlmihal*, 1/241.
27. Yılmaz, *Kur'an-ı Kerim'i Nasıl Öğretelim*, 87-88.
28. bk. Yunus suresi 57. ayet.
29. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/53.
30. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/53.
31. Özafşar vd., *Hadislerle İslam*, 1/173.
32. Topaloğlu, "hamd", 15/442.
33. İbrahim suresi 156. ayet.
34. Topaloğlu, "Rab", 34/372.
35. Şimşek, *Hayat Kaynağı Kur'ân Tefsiri*, 1/13.
36. bk. Nisa suresi 40. ayet.
37. bk. İsra suresi 9. ayet.
38. Şimşek, *Hayat Kaynağı Kur'ân Tefsiri*, 5/484.
39. Şimşek, *Hayat Kaynağı Kur'ân Tefsiri*, 5/486.
40. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/689.
41. bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/692.
42. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/692.
43. bk. Bozkurt vd., "Mekke", 28 / 558-559.
44. Matüridi, *Te'vîlâtü'l-Kur'ân Tercümesi*, çev. Topaloğlu, 1/352.
45. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/694.
46. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/695.
47. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/696.
48. Çağrıcı, "riya", 35 /137.
49. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/699.
50. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/699.
51. Şimşek, *Hayat Kaynağı Kur'ân Tefsiri*, 5/494.
52. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/700.
53. bk. Karaman vd., Kur'an Yolu, 5/701.
54. Küçükaşçı, "seyyid", 37/40.
55. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/704.
56. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/704.
57. Kâfirun suresi 1. ayet.
58. Kâfirun suresi 2-3. ayetler.
59. Kâfirun suresi 6. ayet.
60. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/707.
61. bk. Buhari, "Tefsîr", 110.
62. Nasr suresi 1. ayet.
63. Serinsu vd., "nasr", 488.
64. Serinsu vd., "fetih", 187.
65. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/707.
66. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/710.
67. Sabuni, *Safvetü't-Tefasir*, 3/620.
68. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/712.

69. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/714.
70. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/714.
71. Serinsu vd., "ihlas", 298.
72. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/714.
73. İhlas suresi 1. ayet.
74. Serinsu vd., "tevhit", 365.
75. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/715.
76. Topaloğlu, "Samed", 36/68-69.
77. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/716.
78. İhlas suresi 3. ayet.
79. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/721.
80. Felak suresi 1. ayet.
81. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/719.
82. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/720.
83. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/722
84. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/722
85. bk. Bakara suresi, 109; Nisa suresi 54. ayet; Yusuf suresi, 9. ayet.
86. Karaman vd., Kur'an Yolu, 5/723.
87. Nâs suresi 1-3. ayetler.
88. Serinsu vd., "vesvese", 735.
89. bk. Hac suresi 46. ayet; Araf suresi 179. ayet; Bakara suresi 225. ayet; Ahzab suresi 5. ayet.
90. bk. Buhari, "İman", 39; Tirmizi, "Tefsirul-Kur'an", 83.
91. Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 9/6423.
92. Karaman vd., Kur'an Yolu, 5/726.
93. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/66.
94. bk. Al-i İmran suresi 7. ayet; Serinsu vd., "muhkem ayet", 245-246; "müteşabih", 268-269.
95. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/68-69.
96. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/70.
97. Serinsu vd., "takva", 349.
98. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/70.
99. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/70-71.
100. Serinsu vd., "gayb", 105.
101. Karaman vd., Kur'an Yolu, 1/71.
102. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/70.
103. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/72.
104. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/72.
105. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/70, 72-73.
106. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/68, 73-74.
107. Serinsu vd., "aşır", 26.
108. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/398.
109. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/399.
110. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/399-400.
111. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/398, 400-401.
112. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/401.
113. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/401.
114. bk. İbni Kesir, *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm*, 346; Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 2/272.
115. Buhari, "Fezailü'l-Kur'an", 10.
116. bk. Zemahşeri, *Tefsiru'l-Keşşaf*, 159.
117. Bakara suresi 185. ayet.
118. bk. Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 2/273-274.
119. bk. Fussilet suresi 46. ayet.
120. bk. Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 7/476-477.
121. bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 5/303.
122. bk. Yazır, *Hak Dini Kur'an Dili*, 7/521.
123. bk. Kutub, *Fizilâl'il Kur'an*, 14/397.
124. bk. Tirmizi, "Fezailü'l-Kur'an", 22.
125. Buhari, "Tevhid", 22.
126. Topaloğlu, "Esmâ-i Hüsnâ", 11/404.
127. bk. İsra suresi 44. ayet; Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 3/486.
128. Topaloğlu, "Esmâ-i Hüsnâ", 11/414-415; Serinsu vd., "Esmayıhüsna", 78.

A-B-C-Ç

afiş: Bir şeyi duyurmak veya tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanı.

akıbet: Bir iş veya durumun sonu veya sonucu.

akit: Tarafların kabulüne dayanan anlaşma, sözleşme.

âlem: Duyu ya da akıl yoluyla kavranabilen veya mevcudiyeti düşünülebilen, Allah'ın (cc) dışındaki varlık ve olayların tamamını ifade eden terim.

amelî: Sadece bilgiye değil işe ve uygulamaya dayanan, işlemek ve yapmakla elde edilmiş olan, uygulamalı, pratik.

arş: Kâinatı kuşatan, mahiyetinin anlaşılması insan aklının dışında kalan, yalnızca Allah (cc) tarafından bilinen şey.

batıl: 1. Allah'ın (cc) peygamberleri aracılığıyla bildirmiş olduğu dine uymayan her türlü inanç,fikir, duygu, kanaat, tutum, davranış. **2.** Allah'ın (cc) dışında ilah diye tapınılan put, gerçeği örten perde, gerçek bilgiye dayanmayan delil.

bertaraf etmek: Ortadan kaldırmak.

beyan: 1. Manadaki kapalılığı giderip ona muhatabın anlayacağı biçimde açıklık kazandırmak. **2.** Açıklamak **3.** Bildirmek.

bezemek: Süslemek, tezyin etmek, donatmak.

broşür: Genellikle bir şeyi tanıtmayı amaçlayan, sayfa sayısı az, küçük kitap; risale, kitapçık.

çıkarım: Ulaşılan verilerden sonuç çıkarma işi.

D-E-F

ebedî: Sonu olmayan.

eda etmek: Dinî görevlerini yerine getirmek.

ezelî: Öncesi olmayan.

ferahlamak: Rahat ve iç açıcı duruma gelmek, sıkıntısı geçmek.

G-Ğ-H

hâkim: Egemenliğini yürüten, buyruğunu yürüten, sözünü geçiren; yönetici.

han: Yolculuk yapanların konaklamaları için inşa edilmiş yapı.

hassasiyet: Bir durum veya konuya gösterilen özen.

hoşnut olmak: Memnun olmak, yakınmamak, şikâyetçi olmamak.

hükümranlık: Allah'ın (cc) yarattığı her şey üzerinde egemen olması.

hüsran: Beklenilen şeyin elde edilememesi yüzünden duyulan acı.

I-İ-J

ideoloji: Bir kişinin, grubun ya da toplumun dünya görüşünü, değerlerini ve düşünce sistemini ifade eden fikirlerin bütünüdür.

ihlal: Bozma, zarar verme.

ihsan: 1. İyilik etme, iyi ve güzel davranma, bağışta bulunma, ikram etme. **2.** İnsanın, kendisinin Allah'ın (cc) huzurunda olduğunu hissetmeye çalışarak onu görüyormuşçasına ibadetlerini yerine getirmesi.

ikrar: Açıkça söyleme, kabul etme.

ilah: 1. Hak olsun batıl olsun tapınılan her türlü varlık,tanrı, mabut. **2.** Tapınılan, yüceliği karşısında hayranlık duyulan, gönülden bağlanılıp sığınılan, duyularla idrak edilemeyen varlık.

iltica etmek: 1. Sığınma. **2.** Yönelme.

imaret: İhtiyaç sahiplerine yiyecek dağıtma amacıyla kurulan hayır kurumu.

istiğfar: Allah'tan (cc) günahlarının bağışlanmasını dilemek.

K-L

kâh: Ara sıra.

kalkale: Sarsmak, kımıldatmak, depreştirmek, oynatmak. Kalkale harfleri olan "kaf, tı, be, cim, dal" (ب، ج، د ق، ط) harflerinden birinin kelimenin ortasında veya sonunda sakin (cezimli) olarak gelmesi durumunda mahrecin kuvvetli bir ses işitilecek şekilde sarsılması ve harfin vurgulu okunması ile ilgili tecvit kuralı.

kelam: Söyleyiş biçimi, söz.

kriz: Aniden ortaya çıkan zor durum, çöküntü.

kronolojik: Zaman bilimsel, zaman dizimsel.

kudret: 1. Güç **2.** Allah'ın (cc) her şeye kadir olması, dilediği her şeyi yapması şeklinde tecelli eden sıfatı.

kuruntu: 1. Yanlış ve yersiz düşünce. **2.** Bir konuyla veya durumla ilgili kötü ihtimalleri akla getirip kaygılanma.

lütuf: 1. İyilik etme, merhamet ve yardımda bulunma. **2.** İnsanın kendi iradesiyle Allah'a (cc) iman edip inkâr ve isyandan kaçınmasını kolaylaştıran ilahi fiil.

M-N

mahiyet: Esas, vasıf, nitelik.

mecaz: Bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma, metafor.

medet ummak: Bir kimseden veya bir şeyden yardım beklemek.

medrese: 1. İslam ülkelerinde genellikle İslam dini kurallarına uygun bilimlerin okutulduğu yer. **2.** Kendine özgü bir mimariye sahip, geniş bir avlu etrafında öğrencilerin ders çalışmaları ve kalabilmeleri için inşa edilen yer.

merasim: Belirli bir gün için yapılan tören.

meşru: Geçerli, doğru ve uygun olan.

miraç: Hz. Muhammed'in (sav) Mekke'den Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya, oradan da Allah'ın (cc) ayetlerini görmek için göklere yükseltilmesi.

muamelat: İslam fıkhının ibadetlerle ilgili hükümlerinin dışında kalan ve insanların birbirleriyle veya bireyin toplumla yahut da toplumların birbirleriyle olan hukuki, idari, mali, iktisadi ve beşeri ilişkilerini düzenleyen bölümü.

muhafaza etmek: 1. Koruyup saklamak. **2.** Olduğu şekliyle bırakmak.

muhatap: Kendisine söz söylenilen kimse, kendisiyle konuşulan kimse.

mükâfat: Herhangi bir olumlu davranış, özveri veya bir sıkıntının iyi sonucunu elde etmek; ödül, mutlu eden karşılık.

münafık: Kalbiyle inanmadığı hâlde diliyle Müslüman olduğunu açıklayan fakat gerçekte inkârcılardan olduğunu gizleyen kimse.

müşrik: Allah'a (cc) ortak, yardımcı ve eş koşan kimse.

nail olmak: Ulaşmak, erişmek, kavuşmak.

nazari: İş hâline geçmemiş, uygulama alanına çıkmamış olan, teorik.

nebevi: Peygambere ait, peygamberle ilgili olan.

nida: Çağırma, bağırma, seslenme.

nimet: 1. İyilik, mutluluk, bağış, ihsan. **2.** Hayırlı mal, servet, varlık, yiyecek, içecek gibi şeyler. **3.** Allah (cc) tarafından insanlara, iman başta olmak üzere her çeşit iyiliğin verilmesi ve her çeşit zararın uzaklaştırılması.

niyaz: Yalvarma, yakarma anlamına gelen söz.

O-Ö-P-R

otorite: Yaptırma, emretme, itaat ettirme hakkı veya gücü.

özgü: Birine, bir şeye ait, has olan.

peltek harf: Dil ucunun ön dişlerin arasından hafifçe dışarı çıkarılarak telaffuz edilen harf.

psikolojik: Psikolojiyle ilgili olan.

pusula: Yön belirlemek için kullanılan araç.

rivayet:1. Nakletme, nakil, haber verme, haber, anlatma. **2.** Hz. Peygamber'in söz, onay ve eylemlerinin yazılı veya sözlü olarak sonraki nesillere metin ve senetleriyle aktarılması. **3.** Hadisi kaynağına isnat ederek nakletmek.

S-Ş

saltanat: Birinin o yerde bulunan diğer kimseler üzerindeki hâkimiyeti.

sekte: Susmak, konuşmayı veya okumayı kesmek. Kur'an okurken nefes almadan sesi kısa bir süre (yaklaşık bir elif miktarı) kesip tilavete devam etmek.

sema: Yeryüzü üzerine mavi bir kubbe gibi kapanan boşluk, gök.

simge: Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne veya işaret.

statü: Bir kimsenin, bir kurum veya bir toplum içindeki durumu.

şefaat: Bir başkası için birine aracı olma, onun hatalarının bağışlanmasını isteme.

şirk: 1. Allah'a (cc) inanmakla birlikte başka varlıkları da ilah kabul etme. **2.** Zatında, sıfatlarında, fiillerinde, yaratma ve emretme konularında Allah'a (cc) başka bir varlığı denk görme.

T-U-Ü

tahlil etmek: Çözümlemek, analiz etmek.

tahrip: Harap etme, yıkma, dökme.

tali: Öncelikli olmayan, ikinci derecede olan, ikincil.

tasarruf etmek: Bir malın sahibi olarak istenilen şekilde kullanmak.

tasdik etme: Doğrulama, onay verme.

tefekkür etmek: Düşünme, derin düşünme, fikir yürütme, kavramaya çalışma, kafa yorma işi.

telkin: Bir duyguyu, bir düşünceyi aşılama.

temsil etmek: Ön plana çıkan nitelikleriyle yansıtmak.

usul: Belirli kurallara göre takip edilen yol, metot.

ümmet: Bir peygamberin getirdiklerine iman ederek o peygambere tabi olan topluluğa verilen isim.

ürün: Bir davranış ve tutum sonucunda ortaya çıkan şey.

V-Y-Z

vacip: Farz kadar kesin olmamakla birlikte yine yapılması gerekli olan iş ve davranışlar.

vakıf: Toplumun faydası için çalışma prensibiyle hareket eden ve birçok kimsenin kurduğu yapılar.

vasıf: Bir şeyin nasıl olduğunu belirten, onu başka şeylerden ayıran özellik, nitelik.

yapısal: Bir şeyin yapısı, kuruluş biçimi, temel düzeni veya sistemiyle bağlantılı olan, yapıyla ilgili olan, yapıdan kaynaklanan.

yönerge: Herhangi bir konuda izlenecek yol için verilen direktif, talimat.

zayi etmek: Kaybetmek, yitirmek.

zikretmek: Adını söylemek.

KAYNAKÇA

Akpınar, Ali. "Kur'an'ın Kültür Dünyamızdaki İzleri". *Diyanet Aylık Dergi* 235 (Temmuz 2020), 1-7.

Atar, Fahrettin. "Teşehhüd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 40/563-564. İstanbul: TDV Yay., 2011.

Başoğlu, Tuncay vd. "Salatüselam". *Temel İslam Ansiklopedisi*. 7/129-130. İstanbul: İSAM Yayınları, 3. Basım, 2020.

Başoğlu, Tuncay vd. "Sübhâneke". *Temel İslam Ansiklopedisi*. 7/310-311. İstanbul: İSAM Yayınları, 3. Basım, 2020.

Birışık, Abdülhamit. "Kur'an". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 26/383-388. Ankara: TDV Yay., 2002.

Birışık, Abdülhamit. "Sure". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 37/538-539.İstanbul: TDV Yay., 2009.

Bozkurt, Nebi. "Mukabele". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 31/100-101. Ankara: TDV Yay., 2020.

Buhari, Ebu Abdullah Muhammed bin İsmail. *el-Camiü's-Sahih*. thk. Şuayb Arnaut; Adil Mürşid. 5 Cilt. Dımaşk: Darü'r-Risaleti'l-Alemiyye, 2011/1432.

Çağrıcı, Mustafa. "riya". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 35/137 İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Çakır, Furkan. "Hadislere Göre Sabah Namazında Kunut Uygulaması: Metinler Arası Karşılaştırma". *Mîzânü'l-Hak: İslami İlimler Dergisi* 19 (Aralık 2024), 427-446.

Çetin, Abdurrahman. *Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd). Kur'ân Okuma Esasları (Tecvîd)*. Bursa: Emin Yay., 9. Basım, 2011.

Çetin, Abdurrahman. "Tilâvet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 41/155-157. İstanbul: TDV Yay., 2012.

Darimi, Ebû Muhammed Abdullah bin Abdurrahman. *es-Sünen*, nşr: Muhammed Ahmed Dehmân. 2 Cilt. Dârü İhyâi's-Sünneti'n-Nebeviyye, ts.

Demirci, Muhsin. *Tefsir Usûlü*. İstanbul: İFAV Yayınları. 20. Basım, 2012.

Demirci, Muhsin. *Kur'ân Tarihi*. İstanbul: M. Ü. İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yay., 8. Basım, 2015.

Durmuş, İsmail. "Harf". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 16/158-163. İstanbul: TDV Yay., 1997.

Ebu Abdillah Muhammed. *Siretü İbni İshâk*. Konya: Hayra Hizmet Vakfı Yay., 1981.

Ebu Davud, Süleyman bin Eş'as Es-Sicistânî. *Sünenu Ebi Davud*. thk. Muhammed Salih er-Racihî. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, ts.

Hamidullah, Muhammed. *İslâm Peygamberi*. çev. Mehmet Yazgan. 2 Cilt. İstanbul: Beyan Yay., 2014.

İbni Kesir, Ebu'l-Fida İsmail. *Tefsiru'l- Kur'ani'l- Azim*. Beyrut: Dar-ı İbni Hazm, 2000.

İbni Mace, Ebu Abdullah Muhammed bin Yezid el-Kazvini. *Sünenü İbni Mace*. thk. Muhammed Fuad Abdülbaki. 2 Cilt. Kahire: Dâru İhyai'l-Kütübi'l-Arabiyye, 1953/1373.

Karaçam, İsmail. *Kur'ân-ı Kerîm'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri -Mufassal Tecvid-*. İstanbul: İFAV Yay., 21. Basım, 2012.

Karagöz, İsmail vd. *Dinî Kavramlar Sözlüğü*. Ankara: DİB Yayınları, 7. Basım, 2017.

Karaman, Hayreddin vd. *İlmihal I. İman ve İbadetler*. Ankara: DİB Yayınları, 2001.

Karaman, Hayreddin vd. *Kur'ân-ı Kerim ve Açıklamalı Meali*. İstanbul: TDV Yayınları, 5. Basım, 1982.

Karaman, Hayreddin vd. *Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 4. Basım, 2012.

Koçak, Muhsin. "Kunut". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 26/380. İstanbul: TDV Yay., 2002.

Kutub, Seyyid. *Fizilâl'il Kur'an*. çev. Mehmet Emin Saraç - İsmail Hakkı Şengüler - Bekir Karlığa. İstanbul: Hikmet Yayınları, ts.

Küçükaşcı, Mustafa Sabri. "Seyyid". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 37/40 İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Maşalı, Mehmet Emin. "Mushaf". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 31/242-248. Ankara: TDV Yay., 2020.

Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed bin Muhammed bin Mahmud. *Te'vîlâtü'l-Kur'ân Tercümesi*. çev. Bekir Topaloğlu. ed. Yusuf Şevki Yavuz. Ankara: Ensar Neşriyat, 2015.

Mertoğlu, M. Suat. "Vahiy Kâtibi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 42/447-449. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Müslim bin Haccac, Ebül Hasan Nisaburi. *Sahihu Müslim*. Riyad: Darü'l-Hadare, 2. Basım, 2015.

Özafşar, Mehmet Emin vd. (ed.). *Hadislerle İslam*. 7 Cilt. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2013.

Pakdil, Ramazan. *Ta'lim, Tecvid ve Kıraat*. İstanbul: İFAV Yay., 10. Basım, 2016.

Sabuni, Muhammed Ali. *Safvetü't Tefasir*. 3 Cilt. Beyrut: Darü'l-Kur'ani'l-Kerim, 4. Basım 1402/1981.

Sarı, Mehmet Ali. "Harf". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 16/163-165. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Sarı, Mehmet Ali. *Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları*. İstanbul: İFAV Yay., 4. Basım, 2013.

Sarı, Mehmet Ali. "Med". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 28/288-289. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Serinsu, Ahmet Nedim (ed.) vd. *Dinî Terimler Sözlüğü*. Ankara: MEB Yayınları, 2. Basım, 2009.

Şahin, Davut. "Yaygın İki Mushaftaki Bölümlemeler ve Mahiyeti". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 21/1 (Haziran 2017), 665-700.

Şimşek, Sait. *Hayat Kaynağı Kur'ân Tefsiri*. 1 Cilt. İstanbul: Beyan Yayınları, 2012.

Tirmizi, Ebu İsa Muhammed bin İsa. *Sünenü Tirmizi.* thk. Raid bin Sabri İbni Ebi Alfe. Beyrut: Darü'l Hadare, 2. Basım, 2015.

Topaloğlu, Bekir. "Esmâ-i Hüsnâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi.* 11/404-418. İstanbul: TDV Yay., 1995.

Topaloğlu, Bekir. "hamd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 15/442 İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Topaloğlu, Bekir. "Rab". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 34/372 İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Topaloğlu, Bekir. "Rahman". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 34/416 İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Topaloğlu, Bekir. "Samed". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 36/68-69. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük. Erişim 18 Şubat 2026. https://sozluk.gov.tr/

Ünlü, Demirhan. *Kur'ân-ı Kerîm'in Tecvidi*, Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları,1971.

Yazır, Elmalılı M. Hamdi. *Hak Dini Kur'an Dili.* İstanbul: Azim Dağıtım, 1992.

Yılmaz, Nazif vd. *Kur'an Okumaya Giriş: Elif Ba.* Millî Eğitim Bakanlığı Yay. 1981.

Yılmaz, Nazif. *Kur'an-ı Kerim'i Nasıl Öğretelim?*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları, 2016.

Yılmaz, Nazif vd., *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma:* Tecvid. b.y., 2020

Zemahşeri, Ebu'l-Kasım. *Tefsiru'l-Keşşaf.* Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 2009.

Kaynakça, İSNAD atıf sisteminin İSNAD Sonnot versiyonu esas alınarak düzenlenmiştir.

Kitap içerisindeki "Kontrol Noktası" ve tema sonu "Ölçme ve Değerlendirme" sorularının cevap anahtarına yandaki karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Kitaba ait görsel, genel ağ ve e-içerik kaynakçasına yandaki karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
50°D
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
K A R A D E N İ Z
GÜRCİSTAN
Tiflis
Edirne
Kırklareli
Sinop
Bartın
Zonguldak
Kastamonu
ACARA Ö.C.
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
YUNANİSTAN
Tekirdağ
İstanbul
Samsun
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
Kars
Erivan
Kocaeli
Düzce
Karabük
Çankırı
Amasya
MARMARA DENİZİ
Yalova
Sakarya
Bolu
Çorum
Tokat
Gümüşhane
Bayburt
Gökçeada
Bozcaada
Çanakkale
Bursa
Bilecik
Ankara
Erzincan
Erzurum
Iğdır
Ağrı
NAHÇIVAN Ö.C. (AZERBAYCAN)
Balıkesir
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Sivas
Tunceli
Bingöl
Muş
Van
Kütahya
Kırşehir
Manisa
Afyonkarahisar
Elâzığ
Bitlis
Atina
İzmir
Uşak
Nevşehir
Kayseri
Malatya
Diyarbakır
Siirt
Aydın
Aksaray
Konya
Adıyaman
Batman
Hakkâri
Denizli
Isparta
Niğde
Kahramanmaraş
Mardin
Şırnak
İ R A N
Muğla
Burdur
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Karaman
Adana
Kilis
Mersin
Hatay
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
S U R İ Y E
I R A K
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
Şam
Bağdat
A K D E N İ Z
L İ B Y A
Tel Aviv
FİLİSTİN
Batı Şeria
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
Doğu Kudüs
İSRAİL
M I S I R
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400 km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
TÜRKİYE
KAZAKİSTAN
RUSYA FEDERASYONU
ÖZBEKİSTAN
TÜRKMENİSTAN
KIRGIZISTAN
TACİKİSTAN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
İRAN
IRAK
SURİYE
AZERBAYCAN
GÜRCİSTAN
MOĞOLİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
HİNDİSTAN
SAHA (YAKUTİ) C.
TUVA C.
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
Norveç Denizi
Barents Denizi
Kara Denizi
Ohotsk Denizi
Bering Denizi
Akdeniz
Karadeniz
Hazar Denizi
Umman Denizi
Yemen Denizi
Moskova
Astana
Taşkent
Bişkek
Aşkabat
Tahran
Kabil
İslamabad
Yeni Delhi
Pekin
Ulanbator
Bakü
Ankara
Riyad
Bağdat
Şam
Amman
Trablus
Cezayir
Tunus
Rabat
Madrid
Paris
Berlin
Varşova
Kiev
Minsk
Oslo
Helsinki
Stockholm
Dublin
Londra
Amsterdam
Brüksel
Viyana
Prag
Budapeşte
Bükreş
Sofya
Belgrad
Atina
Lefkoşa
Tel Aviv
Kudüs
Kahire
Trablus
Beyrut
Doha
Abu Dabi
Muskat
Sana
Riyadh
Dakka
Colombo
Male
Kuala Lumpur
Jakarta
Canberra
Wellington
Reykjavik
İZLANDA
NORVEÇ
İSVEÇ
FİNLANDİYA
DANİMARKA
İNGİLTERE
İRLANDA
HOLLANDA
BELÇİKA
ALMANYA
FRANSA
İSVİÇRE
AVUSTURYA
POLONYA
ÇEKYA
SLOVAKYA
MACARİSTAN
ROMANYA
BULGARİSTAN
YUNANİSTAN
İTALYA
İSPANYA
PORTEKİZ
FAS
CEZAYİR
TUNUS
LİBYA
MISIR
NİJER
ÇAD
SUDAN
SURİYE
IRAK
KUVEYT
SUUDİ ARABİSTAN
KATAR
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
UMMAN
YEMEN
BELARUS
UKRAYNA
MOLDOVA
GÜRCİSTAN
AZERBAYCAN
ERMENİSTAN
TÜRKİYE
KAZAKİSTAN
RUSYA FEDERASYONU
ÖZBEKİSTAN
TÜRKMENİSTAN
KIRGIZISTAN
TACİKİSTAN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
İRAN
IRAK
SURİYE
MOĞOLİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
HİNDİSTAN
BANGLADEŞ
30°B 20°B 10°B 0° 10°D 20°D 30°D 40°D 50°D 60°D 80°D 100°D 120°D 130°D 140°D 150°D 160°D 170°D 180°
30°D 40°D 50°D 60°D 70°D 80°D 90°D 100°D 110°D 120°D
40°K 30°K 20°K 10°K
50°K 40°K 30°K 20°K 10°K